

23.03.2015

Kokousaika 23.03.2015 16:00 - 16:56

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rauhamäki, Tatu kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Kari, Emma 2. varapuheenjohtaja
Honkasalo, Veronika
Karhuvaara, Arja saapui 16:08, poissa: 285 ja 286 §:t
Kivekäs, Otso
Modig, Silvia
Männistö, Lasse
Oskala, Hannu
Peltokorpi, Terhi
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rissanen, Laura
Torsti, Pilvi
Vainikka, Mirka
Koskela, Antti varajäsen

Muut

Puoskari, Mari kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1.
varapuheenjohtaja
Paavolainen, Sara kaupunginvaltuuston 2.
varapuheenjohtaja
Pajunen, Jussi kaupunginjohtaja
poistui 16:53, poissa: 318 §
Sauri, Pekka apulaiskaupunginjohtaja
Viljanen, Ritva apulaiskaupunginjohtaja
Sutinen, Pia vs. apulaiskaupunginjohtaja
Sinnemäki, Anni apulaiskaupunginjohtaja
Korhonen, Tapio kansliapäällikkö
Enroos, Asta vs. henkilöstöjohtaja
Kuusjärvi, Päivi vs. kaupunginlakimies
Saxholm, Tuula rahoitusjohtaja
Summanen, Juha hallintojohtaja
Kari, Tapio viestintäpäällikkö
Peltonen, Antti hallintopäällikkö

23.03.2015

	Andersson, Victor	poistui: 16:35, poissa: 303 - 318 §:t
	Erroll, Katri	kaupunginsihteeri
	Matikainen, Kristiina	vs. kaupunginsihteeri
	Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
	Nyfors, Maria	kaupunginsihteeri
	Rautanen, Marja-Liisa	kaupunginsihteeri
	Thodén, Annikki	vs. kaupunginsihteeri
	Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
	Lindén, Timo	vs. apulaiskaupunginsihteeri
	Villeneuve, Anna	hallintoasiantuntija
	Menna, Lauri	hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Tatu Rauhamäki	kaupunginhallituksen puheenjohtaja 285 - 318 §:t
Esittelijät		
	Jussi Pajunen	kaupunginjohtaja 285 - 291 ja 299 - 301 §:t
	Anni Sinnemäki	apulaiskaupunginjohtaja 292 - 298 ja 312 - 318 §:t
	Pekka Sauri	apulaiskaupunginjohtaja 302 - 306 §:t
	Ritva Viljanen	apulaiskaupunginjohtaja 307 - 310 §:t
	Pia Sutinen	vs. apulaiskaupunginjohtaja 311 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Lauri Menna	hallintoasiantuntija 285 - 318 §:t

23.03.2015

---

§	Asia	
285	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
286	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
287	Kj/1	V 8.4.2015, Kiinteistölautakunnan jäsenen valinta
288	Kj/2	V 8.4.2015, Ryj / Kunnan asukkaan aloite Kaisaniemen metroaseman pohjoisen lippuhallin ja sisäänkäyntien rakentamisesta
289	Kj/3	V 8.4.2015, Sj / Kunnan asukkaan aloite uimahallien ja kuntosalien ilmaiskorteista 70 vuotta täyttäneille
290	Kj/4	V 8.4.2015, Sj / Kunnan asukkaan aloite lasten ja nuorten taiteiden talosta Vuosaareen
291	Kj/5	V 17.6.2015, Helsingin kaupungin vuoden 2014 tilinpäätöksen hyväksyminen
292	Kaj/1	V 8.4.2015, Kalasataman Koksikadun kolmion asemakaavan muuttaminen (nro 12291, Koksikadun kolmio)
293	Kaj/2	V 8.4.2015, Käpylän tontin 827/2 asemakaavan muuttaminen (nro 12263, Käpylänkuja 5)
294	Kaj/3	V 8.4.2015, Herttoniemen Hitsaajankatu 9:n asemakaavan muuttaminen (nro 12296, Herttoniemenranta, Hitsaajankatu 9)
295	Kaj/4	V 8.4.2015, Vartioharjun Varjakanvalkama 54 - 70:n asemakaavan muuttaminen (nro 12294, Varjakanvalkama 54 - 70)
296	Kaj/5	V 8.4.2015, Konalan asuinkerrostalotontin vuokrausperusteet (Konala, Hilapellonpolku, tontti 32067/6)
297	Kaj/6	V 8.4.2015, Kilpailun perusteella luovutettavaksi varattujen tonttien myyminen ja vuokraaminen Kalasatamasta (Sörnäinen, Verkkosaari, tontit 10600/1 - 6)
298	Kaj/7	V 8.4.2015, Kilpailun perusteella luovutettavaksi varattujen tonttien myyminen Kalasatamasta (Sörnäinen, Verkkosaari, tontit 10600/7 ja 10601/1)
299	Kj/3	Tasa-arvotoimikunnan raportti toiminnastaan 2013-2014
300	Kj/4	Edustajien nimeäminen Pohjoismaiseen pääkaupunkikokoukseen Reykjavikissa 7. - 8.5.2015

23.03.2015

301	Kj/5	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
302	Kj/6	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
303	Ryj/1	Lausunto YVA-menettelyn soveltamisesta Vuosaaren meriväylän ja sataman syventämishankkeessa
304	Ryj/2	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helen Oy:n hakemuksesta rakentaa energiatunneli Vuosaaresta Hanasaareen
305	Ryj/3	Lausunto ehdotuksesta Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi vuosiksi 2016-2021
306	Ryj/4	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
307	Sj/1	Urheilupalkintotoimikunnan asettaminen kaupunginhallituksen vuonna 2015 alkavaksi toimikaudeksi
308	Sj/2	Eron myöntäminen tietokeskuksen tutkimuspäällikön virasta, viran julistaminen haettavaksi ja avoimen viran hoitajan määrääminen
309	Sj/3	Opetustoimen palveluverkon kehittämisen tavoitteet
310	Sj/4	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
311	Stj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
312	Kaj/1	Asuinkerrostalotonttien varaaminen erillisellä ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyllä luovutettavaksi (Sörnäinen, Sompasaari, tontit 10633/1 - 4 ja 10635/1 - 4)
313	Kaj/2	Eron myöntäminen Juhani Tuutilalle Kiinteistöviraston tontti-osaston osastopäällikön virasta
314	Kaj/3	Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle poikkeamishakemuksesta (Villinki tontti 1:1133, KOY Villingin Sommarbo)
315	Kaj/4	Lausunto Uudenmaan liitolle Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta
316	Kaj/5	Citylogistiikan toimenpideohjelma
317	Kaj/6	Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan, Östersundomin alueen kaavaehdotus
318	Kaj/7	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

23.03.2015

Kj/1

§ 285

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Modigin ja Rissasen sekä varatarkastajiksi jäsenet Rantalan ja Torstin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Modigin ja Karhuvaaran sekä varatarkastajiksi jäsenet Rantalan ja Torstin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.03.2015

Kj/2

§ 286

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.03.2015

Kj/1

§ 287

V 8.4.2015, Kiinteistölautakunnan jäsenen valinta

HEL 2014-001815 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Tuomas Rantaselle vapautuksen kiinteistölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
2. valita Erkki Perälän uudeksi jäseneksi kiinteistölautakuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää todeta, että uuden jäsenen henkilökohtaisena varajäsenenä kiinteistölautakunnassa on Aaro Häkkinen.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tuomas Rantasen eronpyyntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

23.03.2015

Kj/1

1. myöntää Tuomas Rantaselle vapautuksen kiinteistölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
2. valita _____ uudeksi jäseneksi kiinteistölautakuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää todeta, että uuden jäsenen henkilökohtaisena varajäsenenä kiinteistölautakunnassa on Aaro Häkkinen.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Tuomas Rantanen (Vihr.) pyytää 23.2.2015 vapautusta kiinteistölautakunnan jäsenen luottamustoimesta.

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.1.2013, 5 § Tuomas Rantasen jäseneksi kiinteistölautakuntaan toimikaudeksi 2013 - 2016. Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi jäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tuomas Rantasen eronpyyntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelut -liikelaitos

23.03.2015

Kj/2

§ 288

V 8.4.2015, Ryj / Kunnan asukkaan aloite Kaisaniemen metroaseman pohjoisen lippuhallin ja sisäänkäyntien rakentamisesta

HEL 2014-010738 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijän perustelut

*****

Kunnan asukas on tehnyt aloitteen, jossa esitetään selvitetäväksi Kaisaniemen metroaseman eli nykyisen Helsingin Yliopiston metroaseman pohjoisen lippuhallin ja sisäänkäyntien rakentamista.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Kaupunginvaltuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. Jos valtuuston toimivaltaan kuuluvassa asiassa aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia äänioikeutetuista kunnan asukkaista, asia on otettava valtuustossa käsiteltäväksi viimeistään kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi.

Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja toteaa, että aloitteeseen on vastattu 24.2.2015. Vastaus on liitteenä 3.

Vastauksessa todettiin mm., että alueen asemakaava mahdollistaa sisäänkäynnin rakentamisen aloitteessa esitetyn mukaisesti. Kaavassa on Kaisaniemenkadun ja Unioninkadun risteykseen merkitty ohjeellinen kadun alittava kevyen liikenteen yhteys, joka voi toimia osana metroaseman pohjoista sisäänkäyntiä.

Toisen sisäänkäynnin toteuttaminen on mahdollista jälkikäteen aseman pohjoispäähän.

Liikennelaitos -liikelaitos on vuonna 2009 tutkinut sisäänkäynnin yhteiskuntataloudellisia edellytyksiä. Hankkeen edellyttämät investoinnit ovat yli 10 milj. euroa. Toisaalta matkustajien saamat palvelutasohyödyt, joita ovat lähinnä matka-aikahyödyt, eivät vastanneet investoinnin kustannuksia, joten hanke ei osoittautunut kannattavaksi.

Hankkeen saaminen kannattavaksi edellyttää liikenteen ja maankäytön kehittämistä sisäänkäyntien lähiympäristössä. Näitä voisivat olla alueen täydennysrakentaminen ja muiden liikenneyhteyksien toteutuminen. Esimerkiksi tuleva Kruunuvuoren siltaa käyttävän raitiotieyhteyden toteuttaminen Liisankatua pitkin voisi perustella uuden sisäänkäynnin toteuttamista luoden vaihtoyhteyden uuden raitiolinjan ja metron välille.

Liikennelaitos -liikelaitos laatii em. hankkeiden yhteydessä tarkempia selvityksiä Helsingin Yliopiston aseman pohjoisen sisäänkäynnin toteuttamisen mahdollisuuksista ja kannattavuudesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että aseman rakentaminen ei sisälly kaupungin vuoden 2015 talousarvion liitteenä olevan vuosien 2015 - 2024 investointiohjelman hankkeisiin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

23.03.2015

Kj/2

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuntalaisaloite, Kaisaniemen metroaseman pohjoisen lippuhallin ja sisäänkäyntien rakentaminen
- 2 Kuntalaisaloite, nettiin
- 3 HKL:n lausunto 24.2.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

23.03.2015

Kj/3

§ 289

V 8.4.2015, Sj / Kunnan asukkaan aloite uimahallien ja kuntosalien ilmaiskorteista 70 vuotta täyttäneille

HEL 2014-002621 T 12 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijän perustelut

***** on 24.1.2014 tekemässään kunnan asukkaan aloitteessa esittänyt, että 70 vuotta täyttäneille helsinkiläisille myönnettäisiin ilmaiskortit uimahalleihin ja kuntosaleille.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Kaupunginvaltuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi.

Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti 17.3.2014 (10 §) vastata aloitteen tekijälle seuraavaa:

"Liikuntalautakunta on mm. 28.8.2012 ja 11.6.2013 käsitellyt vastaavan sisältöisiä aloitteita. Liikuntalautakunta on todennut, että säännöllinen liikunta edistää terveyttä ja hyvinvointia kaiken ikäisillä, ja on erityisen tärkeää ikäihmisille. Iäkkäiden ihmisten väliset erot liikkumisessa ovat suuria, ja tähän joukkoon mahtuukin niin aktiivisia liikkujia, arkiliikkujia, liikkumattomia kuin hoivapalveluja tarvitsevia henkilöitä.

Helsingin kaupungin liikuntavirasto ylläpitää lukuisia liikuntapaikkoja, joissa liikunnan harrastaminen on maksutonta. Näitä ovat mm. lähiliikuntapaikat, ulkoilualueet ja -reitit, luistelu- ja palloilukentät, hiihtoladut ja valvotut uimarannat. Kaupunki tarjoaa maksutonta liikuntaneuvontaa ja liikuntainfoja sekä järjestää kesäisin kaikille avoimia puistojumppia eri puolilla Helsinkiä.

Kokemusten mukaan maksuton liikunta ei suoraan saa terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia henkilöitä aktivoitumaan liikunnan harrastamiseen. Kokemukset muiden kaupunkien maksuttomista uimahalli- ja kuntosalikäynneistä ovat sen suuntaisia, että maksuttoman liikuntakortin ovat lunastaneet lähinnä jo aktiivista elämää aikaisemmin viettäneet ikääntyneet, kun taas terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat eivät ole tilaisuuteen tarttuneet.

Uimahalleissa, liikuntahalleissa, tekojääradoilla, kuntosaleilla ym. pääsymaksullisissa paikoissa eläkeläiset, työttömät, opiskelijat ja varusmiehet on huomioitu alennetussa maksuluokassa. Sisään pääsymaksu on pääsääntöisesti puolet normaalihinnasta. Näiden ryhmien vähäisen liikunnan tunnistamista on tehostettu ja heille on tarjottu edullisia liikuntamahdollisuuksia.

Helsingin kaupungin tarjoamien liikuntapalveluiden hinnat ovat jo nyt huomattavasti subventoituja. Kaupunki tukee liikuntatoimen uinti- ja kuntosalihintoja sekä ohjatun liikunnan seniorihintoja merkittävästi, ja hinnat onkin saatu pidettyä kohtuullisella tasolla. Liikuntatoimen varojen suuntaamisessa on suosittu väestöryhmiä, joille terveyden eriarvoisuuden riskit ovat kasaantuneet.

Mahdollisten uusien alennettujen tai maksuttomien ryhmien aiheuttamat tulojen menetykset joudutaan korvaamaan muiden ryhmien hintojen korotuksilla tai menojen leikkauksilla. Helsingin kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 tavoitteet ja taloudellinen liikkumavara ei mahdollista lisämäärärahan kohdentamista ikäihmisten maksuttomaan liikuntaan.

Senioriliikuntaa kehitetään Helsingissä mm. sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen henkilöstön sekä vapaaehtoisten liikuntakavereiden ja vertaisohjaajien liikuntakoulutuksella. Koulutuksen tavoitteena on lisätä toimintakyvyltään heikentyneiden ikääntyneiden liikuntaa, tuoda liikuntaryhmät lähelle ikääntyneitä sekä tukea ikääntyneiden ulkoilumahdollisuuksia. Liikuntatiloja on rakennettu ja remontoitu vastaamaan ikääntyneiden liikkujien tarpeita sekä liikuntaviraston tiloihin että palvelukeskuksiin. Ulkoliikuntaa kehitetään ulkoilureittejä rakentamalla sekä ulkoilutapahtumia järjestämällä."

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aloite uimahallien ja kuntosalien ilmaiskorteista 70 vuotta täyttäneille
- 2 Aloite uimahallien ja kuntosalien ilmaiskorteista 70 vuotta täyttäneille (ei internettiin)

Päätöshistoria

Sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja 17.03.2014 § 10

HEL 2014-002621 T 12 03 00

Päätös

Sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti antaa Ritva Anneli Partasen tekemään kunnan asukkaan aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Liikuntalautakunta on mm. 28.8.2012 ja 11.6.2013 käsitellyt vastaavan sisältöisiä aloitteita. Liikuntalautakunta on todennut, että säännöllinen liikunta edistää terveyttä ja hyvinvointia kaiken ikäisillä, ja on erityisen tärkeää ikäihmisille. Iäkkäiden ihmisten väliset erot liikkumisessa ovat suuria, ja tähän joukkoon mahtuukin niin aktiivisia liikkujia, arkiliikkujia, liikkumattomia kuin hoivapalveluja tarvitsevia henkilöitä.

Helsingin kaupungin liikuntavirasto ylläpitää lukuisia liikuntapaikkoja, joissa liikunnan harrastaminen on maksutonta. Näitä ovat mm. lähiliikuntapaikat, ulkoilualueet ja -reitit, luistelu- ja palloilukentät, hiihtoladut ja valvotut uimarannat. Kaupunki tarjoaa maksutonta

liikuntaneuvontaa ja liikuntainfoja sekä järjestää kesäisin kaikille avoimia puistojumppia eri puolilla Helsinkiä.

Kokemusten mukaan maksuton liikunta ei suoraan saa terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia henkilöitä aktivoitumaan liikunnan harrastamiseen. Kokemukset muiden kaupunkien maksuttomista uimahalli- ja kuntosalikäynneistä ovat sen suuntaisia, että maksuttoman liikuntakortin ovat lunastaneet lähinnä jo aktiivista elämää aikaisemmin viettäneet ikääntyneet, kun taas terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat eivät ole tilaisuuteen tarttuneet.

Uimahalleissa, liikuntahalleissa, tekojääradoilla, kuntosaleilla ym. pääsymaksullisissa paikoissa eläkeläiset, työttömät, opiskelijat ja varusmiehet on huomioitu alennetussa maksuluokassa. Sisään pääsymaksu on pääsääntöisesti puolet normaalihinnasta. Näiden ryhmien vähäisen liikunnan tunnistamista on tehostettu ja heille on tarjottu edullisia liikuntamahdollisuuksia.

Helsingin kaupungin tarjoamien liikuntapalveluiden hinnat ovat jo nyt huomattavasti subventoituja. Kaupunki tukee liikuntatoimen uinti- ja kuntosalihintoja sekä ohjatun liikunnan seniorihintoja merkittävästi, ja hinnat onkin saatu pidettyä kohtuullisella tasolla. Liikuntatoimen varojen suuntaamisessa on suosittu väestöryhmiä, joille terveyden eriarvoisuuden riskit ovat kasaantuneet.

Mahdollisten uusien alennettujen tai maksuttomien ryhmien aiheuttamat tulojen menetykset joudutaan korvaamaan muiden ryhmien hintojen korotuksilla tai menojen leikkauksilla. Helsingin kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 tavoitteet ja taloudellinen liikkumavara ei mahdollista lisämäärärahan kohdentamista ikäihmisten maksuttomaan liikuntaan.

Senioriliikuntaa kehitetään Helsingissä mm. sosiaaliviraston ja terveystieteiden henkilöstön sekä vapaaehtoisten liikuntakavereiden ja vertaisohjaajien liikuntakoulutuksella. Koulutuksen tavoitteena on lisätä toimintakyvyltään heikentyneiden ikääntyneiden liikuntaa, tuoda liikuntaryhmät lähelle ikääntyneitä sekä tukea ikääntyneiden ulkoilumahdollisuuksia. Liikuntatiloja on rakennettu ja remontoitu vastaamaan ikääntyneiden liikkujien tarpeita sekä liikuntaviraston tiloihin että palvelukeskuksiin. Ulkoliikuntaa kehitetään ulkoilureittejä rakentamalla sekä ulkoilutapahtumia järjestämällä.

Päätöksen perustelut

Ritva Anneli Partanen on 24.1.2014 tekemässään kunnan asukkaan aloitteessa esittänyt, että 70 vuotta täyttäneille helsinkiläisille

23.03.2015

Kj/3

---

myönnettäisiin ilmaiskortit uimahalleihin ja kuntosaleille. Aloite on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä.

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Kj/4

§ 290

V 8.4.2015, Sj / Kunnan asukkaan aloite lasten ja nuorten taiteiden talosta Vuosaareen

HEL 2014-008224 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuosaari_ aloite_Lasten ja nuorten taiteiden talo-hanke.pdf
- 2 LIITE TPO-talo Vuosaareen 27.3.2013
- 3 Vuosaari_taiteenperusopetustalo_kulke_lausunto.pdf
- 4 Vuosaari_perusopetustalo_Sjvastaus.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuosaaren musiikkikoulun, Itä-Helsingin Musiikkiopiston ja Pop ja Jazz Konservatorion rehtorit esittivät aloitteessaan 13.6.2014, että Itä-Helsingin lasten ja nuorten hyväksi luotaisiin Vuosaareen taiteen perusopetustalo, jossa tarjottaisiin monimuotoista opetusta jo olemassa olevien oppilaitosten yhteistyön turvin. Perusteluina rehtorit viittaavat mm. siihen, että taiteen perusopetuksen ulkoiset puitteet ovat Itä-Helsingissä vaikeat ja riittämättömät. Vuosaareessa asuu noin 10 prosenttia Helsingin kaupungin koko lapsimäärästä. Tuettua musiikkikasvatusta saa lapsista vain 4 prosenttia, kun vastaava luku muissa kaupunginosissa on 24 prosenttia.

Aloite on liitteenä 1.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

23.03.2015

Kj/4

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettujen toimenpiteet. Kaupunginvaltuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt kunnan asukkaalle aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaalle aloitteita sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi.

Päätöksenteko yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Kulttuurikeskus antoi aloitteesta lausunnon, jossa on laajasti tarkasteltu Vuosaaren tilannetta, ja alueen musiikin taiteen perusopetuksen kehittämistä. Lausunnossa todetaan mm. lähtökohtana olevan, että toimijat toteuttavat investointinsa itse, ja kartoittavat erilaiset yksityisen ja julkisen rahan yhdistelmät. Lausunnossa katsotaan vielä, että hankkeen etenemisen kannalta paras ratkaisu olisi tilojen löytyminen olemassa olevasta rakennuskannasta. Tontteja olisi puolestaan perusteltua selvittää yhdessä kiinteistöviraston kanssa.

Sivistystoiminta johtava apulaiskaupunginjohtaja vastasi aloitteen tekijöille kirjeellään 8.10.2014 ja nojautui vastauksessaan kulttuurikeskuksen lausunnossa esitettyihin johtopäätöksiin. Vastauskirje on liitteenä 4.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuosaari_ aloite_Lasten ja nuorten taiteiden talo-hanke.pdf
- 2 LIITE TPO-talo Vuosaareen 27.3.2013
- 3 Vuosaari_taideperusopetustalo_kulke_lausunto.pdf
- 4 Vuosaari_perusopetustalo_Sjvastaus.pdf

Muutoksenhaku

23.03.2015

Kj/4

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuurikeskus 2.9.2014

HEL 2014-008224 T 10 06 00

Yhteistyön lähtökohdat

Vuonna 2007 Pop & Jazz Konservatorio, Itä-Helsingin musiikkiopisto ja Vuosaaren musiikkikoulu solmivat yhteistyösopimuksen Vuosaaren alueen musiikin taiteen perusopetuksen kehittämiseksi. Kulttuurikeskuksen selvitysten mukaan alueella osallistuminen tavoitteelliseen taidekasvatukseen oli Helsingin keskivertoa alhaisempi: noin 8 % lapsista ja nuorista osallistui taiteen perusopetuksen (Sariola 2008), kun keskimäärin 18 % helsinkiläisistä lapsista ja nuorista osallistui taiteen perusopetukseen.

Itä-Helsingin musiikkiopisto on suurin ja ainoa laajaa oppimäärää antava, valtionosuutta saava oppilaitos Itä-Helsingissä. Sen vastuu alue kattaa koko väestöltään monimuotoisen ja lapsirikkaan Itä-Helsingin. Pop ja Jazz Konservatorio on Helsingin ainoa kevyeen ja rytmimusiikkiin erikoistunut laajan oppimäärän oppilaitos. Vuosaaren musiikkikoulu on kehittänyt ja testannut alueella useita innovatiivisia matalamman kynnyksen musiikkikasvatusmenetelmiä. Se mm. antaa musiikkikasvatusta osana koulujen iltapäivätoimintaa.

Yhteistyön lähtökohtana oli, että valtionosuutta saavat musiikkioppilaitokset – Itä-Helsingin musiikkiopisto ja Pop ja Jazz Konservatorio – vastaavat alueella kumpikin oman musiikkilajinsa laajasta oppimäärästä. Vuosaaren musiikkikoulu taas antaa alueella matalamman kynnyksen yleisen oppimäärän opetusta. Mallissa nähtiin synergiaetuja, koska jokainen tuottaisi oman ydinosaamisensa mukaiset palvelut, ja samalla alueen oppilaita voitaisiin joustavasti ohjata oppilaan toiveita ja tarpeita vastaavaan opetukseen. Tavoitteena oli myös lisätä alueen oppilasmäärää eri musiikin oppimäärissä ja tasoilla yhteensä yli tuhanteen.

Yhteistyömallin mukainen opetustavoite on toteutunut suunniteltua suppeampana. Oppilaitoksilla on alueella on n. 610 oppilasta, joista n. 50 Bändipaja-toiminnan ja 83 musiikkipainotteisen iltapäivätoiminnan piirissä. Taiteenperusopetusta opiskelee 480 oppilasta. Alueen opetuksen lisääminen on kilpistynyt tilaongelmiin. Alueelta ei ole

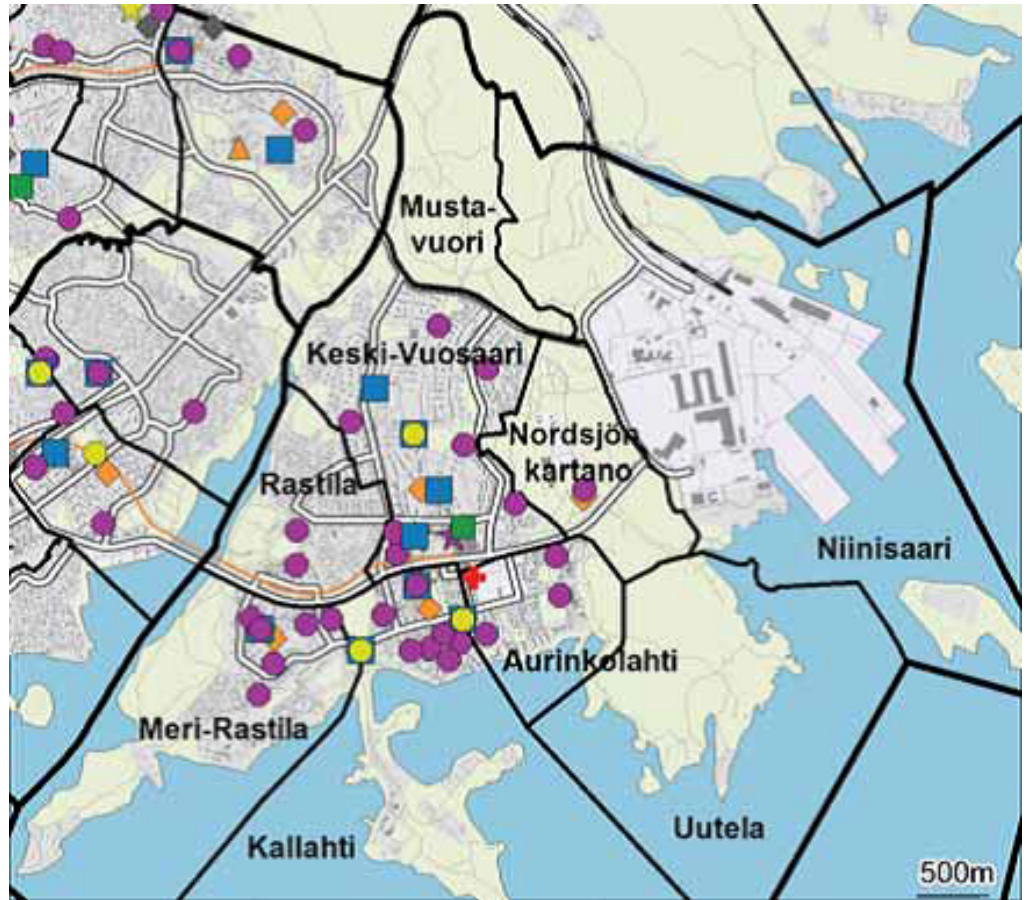

löytynyt vuosien kartoituksesta huolimatta sopivan tasoisia opetustiloja eikä palvelujen määrää ole pystytty lisäämään läheskään muuta Helsinkiä vastaavalle tasolle.

Vuosaaren väestörakenne

Vuosaari on kuulunut 1990-luvun alusta alkaen Helsingin merkittäviin asuntotuotanto- sekä kehittämisalueisiin. Alueelle on rakennettu useita erilaisia asuinalueita ja väestö on yli kaksinkertaistunut eli vuodesta 1990 lähtien 15 000:sta 35 000:een. Sataman siirtyminen Vuosaaren näkyy alueen kehittämisessä, esim. työpaikkojen omavaraisuuden ja matkailullisen vetovoimaisuuden lisääntymisenä. Voimakkaan kasvun takia alueella ei juuri ole tyhjillään opetuskäyttöön soveltuvia, esim. vanhoja liikehuoneistoja. Myös asukas- ja muiden julkisten tilojen käyttöaste on korkea. Huolimatta alueelle rakennetusta asukastilojen verkostosta, myös asukastoiminnalle koetaan vaikeaksi löytää soveltuvia tiloja.

Vuosaaren väestö on monikulttuurista. Vuonna 2013 vuosaarelaisista vieraskielisiä oli 18,5 %, joka oli neljänneksi eniten Helsingissä (Helsinki alueittain 2013). Alueella on lisäksi runsaasti, 5,2 % ruotsinkielistä väestöä (emt. 2013). Vuosaaressa asuu paljon perheitä ja 8 % Helsingin lapsista ja nuorista (0-19-vuotiaat). Työttömyysaste alueella on Helsingin neljänneksi korkein, 11,1 % (emt. 2013).

Taiteen perusopetus alueella

Vuosaaren musiikkikoululla on 150 soitin- ja 60 musiikkileikkioppilasta. Lisäksi oppilaitoksen musiikkipainotteisen iltapäivätoiminnan piirissä on noin 83 oppilasta. Iltapäivätoimintaan kuuluu –ajanvieton ja läksyjen teon lisäksi – viulun, pianon ja sellon soittohetki sekä yhteismusisointia musiikkikoulun soittimilla, joten kaikilla lapsilla on mahdollisuus osallistua soitonopetukseen. Iltapäivätoiminnan osallistujat ovat lähikoulujen oppilaita.

Vuosaaren musiikkikoulu opettaa musiikin yleistä oppimäärää. Soitinvalikoimaan kuuluvat viulu, sello ja piano sekä bändi-instrumentit. Oppilaitoksen Näppäri-orkesterin ohjelmisto koostuu klassisesta sekä eri maiden kansanmusiikkista. Oppiminen perustuu osin korvakuulolla soittamiseen. Oppilaitoksessa kansanmusiikin onkin havaittu olevan eritaustaisille lapsille ja perheille soveltuva musiikin laji.

Pop & Jazz Konservatorio on Helsingin ainoa valtionosuutta saava rytmimusiikin perusopetuksen laajan oppimäärän oppilaitos. Oppilaitos joutui lopettamaan vuoden 2013 lopulla Vuosaarissa laajan oppimäärän opetuksensa erityisesti tilaongelmien takia. Pop ja Jazz

Konservatorio aloitti vuonna 2013 Itä-Helsingin kouluissa Lähiöprojektin ja kulttuurikeskuksen rahoittamana Bändipaja-projektin. Oppilaitos antaa yhdeksällä idän alueen kouluilla matalan kynnyksen lukukausimaksutonta musiikinopetusta. Bändipaja-toimintaan osallistuu syksyllä 2013 noin 220 lasta ja nuorta, joista Vuosaaren koulujen bändeissä soittaa n. 50 oppilasta. Hankkeessa musiikkia harrastamattomista ja toisaalta harrastuksesta hyötyvistä lapsista kootaan viikoittain harjoittelevia bändejä, joita ammattipedagogit ohjaavat. Bändien tavoitteena on tarjota onnistumisen elämyksiä ja sosiaalista inklusiota syrjäytymisvaarassa oleville lapsille. Bändeissä soitetaan lasten toiveiden mukaista ohjelmistoa ja alusta asti esiinnyttään alueen tapahtumissa, esim. nuorisotalojen konserttiviikoilla. Yksi bändi on erikoistunut vaskipuhaltimiin ja big band -ohjelmistoon. Hanke on ollut hyvin onnistunut. Opetusvirasto, koulut ja rehtorit ovat olleet konseptiin tyytyväisiä, ja oppilaiden osalta kysyntä opetukselle on ollut suurta.

Itä-Helsingin musiikkiopistolla on alueella 270 oppilasta. Yksilöopetuksessa oppilaita on 170 ja musiikkileikkiopetuksessa 100. Yksilöopetus tapahtuu Vuotalossa sekä Nordsjö-Rastiksen koulussa iltakäyttönä. Lisäksi musiikkileikkitoimintaa annetaan alueella muiden palveluiden tiloissa, esim. Gabro-asukastalossa ja Helander-kodissa.

Vuosaaren alueella on sovellettu joustavia ja innovatiivisia tuottamistapoja palvelujen räätälöimiseksi eri laisista taustoista tulevien lasten ja nuorten tarpeisiin. Vuosaaren alue on hedelmällinen kohde kehittää ja pilotoida taiteen perusopetusta monikulttuurisessa toimintaympäristössä.

Nykyiset opetustilat ja tilakysymyksen ratkaisuhistoria

Tällä hetkellä oppilaitokset toimivat Vuosaassa Saseka- ja muilla asukastaloilla sekä tuntivuokrauksella mm. kouluissa ja vanhusten palvelukeskuksissa. Tilojen yhteiskäytössä on haasteita. Esimerkiksi Saseka-talon ja muiden asukastalojen hyödyntämistä opetukseen rajoittaa se, että niiden tulee olla myös alueen asukkaiden käytössä. Alivuokrasuhteessa ja tuntivuokralla toimiminen rajaa mahdollisuuksia kasvattaa oppilasmäärää. Tiloja saadaan vuokralle sirpaleisesti: vuokrat ovat päivä- ja tuntikohtaisia. Pitkäaikaisia vuokrasopimuksia ei voida tehdä. Varastotiloja esim. instrumenttien säilytykseen ei ole riittävästi. Tiloja on saatettu ”tuplavarata”, jolloin oppilaan saapuessa tunnille siellä onkin muuta toimintaa käynnissä. Tilojen remontointi, esim. vahvistetun musiikin opetukselle on hankalaa. Tilojen hallinnointiin liittyvien hankaluuksien takia Pop & Jazz Konservatorio lopettikin alueella laajan oppimäärän rytmimusiikin opetuksensa vuoden 2013 lopussa.

Oppilaitokset tarjoavat taideopetusta alueella myös koulujen iltakäyttönä. Vuosaaressa yhteistyö koulujen kanssa on sujunut hyvin ja taideoppilaitokset ovat toimineet pitkään tuntivuokralla samoissa kouluissa. Koulujen iltakäyttöön liittyvät haasteet ovat kuitenkin samoja kuin muissakin tuntivuokratuissa tilaratkaisuissa: omien tilojen puute, säilytysongelmat, vuokralle saatavien aikojen ja tilojen hajanaisuus sekä tilojen käyttöön liittyvä ennakoimattomuus.

Taiteen perusopetus tapahtuu usein iltapainotteisesti. Erilaiset tilojen yhteiskäyttöratkaisut olisivat erinomainen ratkaisu tilankäytön optimoimiseen. Oppilaitosten mukaan Vuosaaren taiteiden talolla voisi olla päivisin muuta taidetoimintaa, esim. ulosvuokrausta ammattitaiteen tai asukasten taidekäyttöön.

Toimivan mallin kehittäminen koulutilojen yhteis- ja iltakäyttöön on pitkällä tähtäimellä tärkeää. Tasa-arvoisella yhteiskäytöllä voidaan tehostaa kaupungin hallinnoimien palvelutilojen käyttöä ja tuottaa säästöä eri toimijoiden tilakustannuksissa. Iltakäyttöön liittyvät ongelmat liittyvät ulosvuokraukseen ja hallintointiin sekä tilaratkaisuihin, joten asiaa on syytä pyrkiä ratkomaan monitahoisesti ja pitkäjänteisesti. Tasa-arvoisen iltakäytön tarpeet tuleekin huomioida jo koulujen rakennusvaiheessa.

Vuosaaren taiteen perusopetuksen talolla haetaan synergiaetuja. Oppilaitokset ovat aloitteessaan ilmoittaneet, että voisivat harkita oman päätoimintansa siirtämistä taiteiden taloon. Tilakysymys on kaikille oppilaitoksille ajankohtainen. Pop&Jazz Konservatorion nykyinen vuokrasopimus umpeutuu 2017 ja oppilaitoksella on neuvottelut käynnissä mm. Metropolian kanssa Arabianrannan yhteiskampuksen perustamiseksi. Itä-Helsingin musiikkiopisto toimii tällä hetkellä 18 toimipisteessä. Päätoimipaikka entisissä E-instituutin tiloissa ('Ströms') Roihuvuorella ei yksin riitä koulun n. 2000 oppilaalle. Opiston käytössä on tuntivuokruksella tiloja ympäri Itä-Helsinkiä mm. koulujen iltakäyttönä sekä seurakuntien, asukastalojen ja palvelukeskusten tiloissa. Tilakysymysten ratkominen vuosittain kerrallaan on työlästä. Oppilaitoksella olisikin kiinnostusta keskittää toimintaansa, esim. kahteen suurempaan yksikköön.

Vuosaaren musiikkikoulu ei pysty nykyisten tila- ja muiden resurssien kannalta vastaamaan yleisen oppimäärän musiikin opetuksen kysyntään alueella. Mikäli mainitut oppilaitokset luopuisivat nykyisistä tiloistaan siirtymällä Vuosaareen, resursseja vapautuisi taiteiden talon tilakustannuksiin.

Oppilaitokset ovat kartoittaneet alueiden tila- ja tonttivaihtoehtoja. Vuosaaren musiikkikoulu on mukana Vuosaaren alueen demokratia-

pilottissa, Vuosaari-toimikunnassa. Osana toimikuntatyötä oppilaitoksilla on ollut mahdollisuus läheisesti seurata alueen kehittämistä. Rehtoreilta saadun tiedon mukaan alueella on ainakin kolme hankkeelle soveltuvaa tonttivaihtoehtoa: Vuotalon ja Mosaiikkitorin tontin rakentamaton osuus, Omenamäen oppilaitoskäyttöön osoitettu tontti sekä mahdollisesti Rastilan metroaseman viereen kaavailtu tontti. Esimerkiksi Meri-Rastilalle taiteiden talon nähdään olevan alueprofiilia nostavaa vetovoimatekijä.

Taideopetuspalvelun toteutuksen kannalta keskeistä on opetustilan sijainti. Oppilaitosten näkemyksen mukaan tilojen tulisi sijaita alueellisissa ja liikenteellisissä keskuksissa, esim. metro- ja kauppakeskusten lähellä. Instrumenttien kantaminen kulkuneuvoissa ja kävellen on erityisesti pienille lapsille hankalaa. Sijoittumisessa muiden taide- ja kulttuuripalveluiden, esim. Vuotalon yhteyteen nähdään myös synergiaetua.

Oppilaitokset tavoittelevat hankkeella alueelle korkeatasoista ja puitteeltaan monipuolisia, vain taidetoimintaan keskittyviä ja eri taidelajeja tukevia tiloja. Taidelajeilla on tilojen suhteen erilaisia tarpeita, esimerkiksi musiikinopetuksessa tarvitaan äänierityksiä. Sirkuksessa keskeistä ovat riittävä korkeus ja erilaiset kiinnitysmahdollisuudet. Tanssin opetuksessa tärkeää ovat lattiamateriaalit sekä mahdollisuus seinäpeileille ja laadukkaalle äänentoistolle. Kuvataiteen opetuksessa tarvitaan riittävä määrä erilaisia säilytystiloja ja kalustoa, kuten keramiikkauuneja tai mediavälineitä.

Johtopäätös

Aloite taiteen lajien opetuksen erikoistuneista tiloista ja taiteen perusopetuksen talosta tavoittelee Vuosaaren taidetilojen kehittämistä. Alueen lasten ja nuorten osallistuminen taiteen perusopetukseen on Helsingin alhaisimpia. Erityisesti tilanpuute hankaloittaa opetuksen järjestämistä alueella. Taiteen perusopetus on lähipalvelu, jolloin lapset ja nuoret hakeutuvat oman tai lähialueidensa opetukseen. Alueen opetuspalveluiden turvaamiseksi tilakysymykseen on haettu ratkaisua.

Kulttuurikeskus on linjannut, että nykymuotoisia, viraston ylläpitämiä alueellisia kulttuurikeskuksia ei enää rakenneta, vaan alueelliset kulttuuripalvelut toteutetaan avustuksilla, verkostoilla ja muiden hallintokuntien palveluverkkoa hyödyntäen. Nykyisessä tilanteessa ja näköpiirissä olevassa tulevaisuudessa kulttuurikeskuksella ei ole myöskään edellytyksiä olla rakennuttajana tai osallisena esitetyn kaltaisessa investointihankkeessa.

23.03.2015

Kj/4

Lähtökohta näin on, että toimijat itse toteuttavat mahdolliset investointinsa, jolloin he voivat hankkeen toteuttamiseksi kartoittaa erilaiset yksityisen ja julkisen rahoituksen yhdistelmät. Hankkeen etenemisen kannalta paras ratkaisu olisi tilojen löytäminen olemassa olevasta rakennuskannasta. Oppilaitosten kannattaakin jatkokartoittaa tilakeskuksen ja muiden aluetoimijoiden kanssa tilamahdollisuuksia. Tulevaisuutta ajatellen oppilaitosten on perusteltua selvittää kiinteistöviraston kanssa myös alueen tonttimahdollisuuksia mahdolliselle investoinnilleen.

Opetussisältöjen, tilaratkaisujen sekä pedagogisten käytäntöjen osalta alueelle tulee kehittää ja pilotoida uudentyyppisiä ratkaisuja, joilla voidaan löytää parhaita käytäntöjä taiteen perusopetuksen toteuttamiseen monikulttuurisessa toimintaympäristössä.

Lisätiedot

Reetta Sariola, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 37949
reetta.sariola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Kj/5

§ 291

V 17.6.2015, Helsingin kaupungin vuoden 2014 tilinpäätöksen hyväksyminen

HEL 2015-003253 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti omalta osaltaan hyväksyä kaupungin vuoden 2014 tilinpäätöksen sekä siihen sisältyvät Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen vuoden 2014 tilinpäätökset.

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle kaupungin tilinpäätöksen osoittaman tilikauden tuloksen 1 244 564 473,60 ennen varaus- ja rahastokirjauksia käsittelystä seuraavaa:

Helsingin Energia -liikelaitoksen ylijäämä, 142 510 860,71 euroa siirretään Helsingin kaupungin taseen omaan pääomaan

Helsingin Satama -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 28 838 958,89 euroa siirretään Helsingin kaupungin taseen omaan pääomaan

HKL -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 355 499,11 euroa siirretään HKL-liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti HKL -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Palmia -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 8 421 538,97 euroa siirretään Palmia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Palmia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen (Talpa) ylijäämä, 3558,82 euroa siirretään Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen (Oiva Akatemia) ylijäämä, 205 538,18 euroa siirretään Henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Rahastojen yli-/alijäämät ennen rahastosiirtoja siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin. Asuntotuotantorahaston alijäämä -26 130 436,44 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä 198 710,16 euroa, vakuutusrahaston alijäämä -1 080 049,15 euroa ja innovaatorahaston alijäämä -3 899 092,49 euroa.

23.03.2015

Kj/5

Kaupunginhallitus ehdottaa lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

Kamppi-Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 4 570 059,85 euroa.

Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta, 585 000 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä, 4 031 984,33 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, 1 450 802 720,69 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- /alijäämiin.

Edelleen kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 50 miljoonaa euroa kohdennettuna Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen kaupungin osuuden osarahoittamiseksi kaupunginvaltuuston 28.11.2012 ja 11.2.2015 tekemien päätöksien mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Tuija Kuivalainen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuija.kuivalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tilinpäätös 2014
- 2 Kaupungin tilinpäätöksen 2014 tulos ja rahoituslaskelma ilman yhtiöittämisten vaikutuksia
- 3 Helsingin_Energia_liikelaitoksen_tilinpäätös 2014
- 4 Helsingin Satama_liikelaitoksen_tilinpäätös 2014

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

23.03.2015

Kj/5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esittelijä ilmoittaa, että vuoden 2014 tilinpäätös on valmistunut. Tilinpäätös käsittää koko kaupungin tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen.

Kaupungin kirjanpidollisen tuloksen muodostumiseen vaikutti erittäin merkittävästi Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämisistä seurannut kirjanpidollinen myyntivoitto (käypien arvojen ja tasearvojen välinen erotus). Myyntivoitto kirjautuu tuloslaskelmassa satunnaisiin tuottoihin ja lisää kirjanpidollista tulosta myyntivoiton määrällä.

Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelutoimintojen yhtiöittämisessä tasearvojen katsottiin vastaavan käypiä arvoja, joten kirjanpidollista myyntivoittoa ei syntynyt.

Yhtiöittämisten toteutustavasta johtuen yhtiöittämisistä ei aiheutunut merkittävää rahavirtaa kaupungin ja yhtiöiden välillä eikä niillä näin ollen ollut vaikutusta kaupungin rahoitukselliseen asemaan vuonna 2014.

Tilinpäätöksen tulos muodostui vertailukelpoisilla luvuilla ilman yhtiöittämisten vaikutuksia tarkasteltuna (ks. liite 2) edellistä vuotta paremmaksi ollen 188,5 milj. euroa (vuonna 2013 vastaava luku oli 147,1 milj. euroa). Ilman liikelaitoksia tarkasteltuna yhtiöittämisten vaikutukset eliminoiden vuoden 2014 tulos oli 45,4 milj. euroa. Vastaava luku vuonna 2013 oli -36,8 milj. euroa.

Verotulojen ja valtionosuuksien kasvu jäi vaatimattomaksi, 0,6 prosenttiin eli 20 milj. euroon. Kunnallisverojen osalta jäätiin edellisen vuoden kertymästä 7 milj. euroa eli -0,3 prosenttia. Koko maassa kunnallisverotulojen kasvu oli 1,3 prosenttia ja kasvu perustui pääosin monien kuntien tekemiin veroprosenttien nostoihin vuodelle 2014.

Yhteisöveron kertymä kasvoi edellisestä vuodesta 41 milj. euroa eli 15,4 prosenttia. Kiinteistöverotulojen kasvu edellisvuodesta oli 11 milj. euroa. Valtionosuudet vähenivät edellisvuodesta 25 milj. euroa valtionosuusleikkausten seurauksena.

Tilikauden tulos muodostui seuraavasti:

TULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.–31.12.2014	01.01.–31.12.2013
Toimintatuotot	1 761 709	1 771 995
Valmistus omaan käyttöön	124 786	129 179
Toimintakulut	-4 665 124	-4 673 473
TOIMINTAKATE	-2 778 629	-2 772 299
Verotulot	2 951 931	2 906 348
Valtionosuudet	250 648	275 737
Rahoitustuotot	80 345	78 805
Rahoituskulut	-23 632	-15 916
VUOSIKATE	480 663	472 675
Poistot ja arvonalentumiset	-408 147	-403 088
Satunnaiset erät	1 172 048	77 476
TILIKAUDEN TULOS	1 244 564	147 063
Tilinpäätössiirrot	388 637	11 971
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	1 633 201	159 034

Tilikauden tulokseen sisältyy Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämisistä aiheutuva 1 056 milj. euron suuruinen kirjanpidollinen myyntivoitto, joka kirjautuu tuloslaskelmassa satunnaisiin tuottoihin ja lisää vuoden 2014 tilikauden tulosta myyntivoiton määrällä. Yhtiöittämisten kirjanpidolliset vaikutukset sisältäen vuoden 2014 tilikauden tulos oli 1 244,6 milj. euroa ja ylijäämä 1 633,2 milj. euroa.

Tilikauden ylijäämää lisäsivät edellä todetun kirjanpidollisen myyntivoiton lisäksi yhtiöittämisistä aiheutuneet poistoeron vähennys 190,5 miljoonaa euroa sekä varausten (97,4 milj. euroa) ja rahastojen (52,7 milj. euroa) vähennys.

Kaupungin toimintakulut liikelaitokset ja rahastot huomioiden pienivät hieman vuonna 2014 (muutos -0,2 %). Myös toimintatuotot pienivät hieman muutoksen ollessa -0,8 % prosenttia (valmistus omaan käyttöön huomioiden). Tuottojen ja kulujen pienentymiseen vaikutti se, että Helsingin Energia liikelaitoksen liikevaihto pieneni edellisvuodesta 52 milj. euroa ja toimintakulut 44 milj. euroa.

Ilman liikelaitoksia, rahastoja ja nettobudjetoituja yksiköitä tarkasteltuna peruskaupungin vertailukelpoiset toimintamenot kasvoivat 0,9 prosenttia. Toimintamenojen kasvu nettobudjetoidut yksiköt huomioon ottaen oli 0,6 prosenttia.

Maksurahoituksen osuus toimintakuluista (Toimintatuotot / Toimintakulut) on pienentynyt vuosittain vuoden 2007 suhdeluvusta, 43,0 prosenttia, vuoden 2013 suhdelukuun 39,0 prosenttia. Vuonna 2014 toimintatuottojen osuus toimintakuluista kasvoi 40,4 prosenttiin.

Vuosikate oli 480,7 miljoonaa euroa. Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja

lainan lyhennyksiin. Perusoletuksena pidetään, että kunnan vuosikate on riittävä, jos vuosikate kattaa poistot. Vuoden 2014 vuosikate kattaa poistot.

Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja oli 212,3 miljoonaa euroa ja kattoi poistoista 75 prosenttia.

Rahavarat vuoden lopussa olivat 86,6 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuoden alussa. Kassa-ylijäämä muodostui seuraavasti:

RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2014	2013
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	480 663	472 675
Satunnaiset erät	1 172 049	77 476
Tulorahoituksen korjauserät	-1 557 454	-98 175
	95 257	451 976
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 720 876	-647 268
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 228	13 196
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 022 436	106 974
	306 789	-527 098
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	402 046	-75 122
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-737 389	-22 688
Antolainasaamisten vähennykset	174 177	69 745
	-563 212	47 057
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	355 000	403 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-274 933	-113 086
	80 067	289 914
Oman pääoman muutokset	-55	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	7 640	17 095
Vaihto-omaisuuden muutos	81 701	-3 430
Saamisten muutos	101 868	11 005
Korottomien velkojen muutos	-23 413	-32 619
	167 797	-7 949
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-315 403	329 022
RAHAVAROJEN MUUTOS	86 643	253 900
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 007 894	921 251
Rahavarat 1.1.	921 251	667 351
	86 643	253 900

Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämiset toteutettiin siten, että liikelaitosten omaisuus siirrettiin perustettuihin yhtiöihin osin apporttiluovutuksella yhtiöiden osakkeita vastaan ja osin liiketoimintakaupalla siten, että kaappasumma jäi

yhtiöiden pitkäaikaiseksi lainaksi kaupungille. Yhtiöittämisjärjestelyssä omaisuuserät siirrettiin yhtiöille käyvistä arvoista.

Apporttiluovutuksissa omaisuuserät siirrettiin yhtiöille niiden osakkeita vastaan. Osakkeiden merkintähinnat tulee käsitellä kirjanpidollisesti talousarviomäärärahan käyttönä ja ne kirjautuvat tilinpäätöksessä investointimenoiksi.

Perustettuun Helen Oy:iin siirretyn apporttiomaisuuden arvo on 1 855 milj. euroa ja perustettuun Helsingin Satama Oy:iin siirretyn apporttiomaisuuden arvo on 304 milj. euroa. Nämä erät kirjautuvat apporttiomaisuuden arvoa vastaavana osakkeiden merkintähintana kaupungin investointimenoihin.

Vuoden 2014 lopussa yhtiöitettiin myös Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelut. Liikelaitoksen ko. toimintoihin liittyvät omaisuuserät siirrettiin perustetulle Helsingin kaupungin Palvelut Oy:lle apporttiluovutuksena. Lisäksi yhtiölle siirrettiin aiempina vuosina Palmia-liikelaitoksen taseen kertynyttä ylijäämää noin 18,5 milj. euroa. Apporttiomaisuuden nettoarvolla ja yhtiöön siirretyllä rahasummalla maksettiin kaupungin merkitsemien Helsingin kaupungin Palvelut Oy:n osakkeiden merkintähinta 12,9 milj. euroa, joka kirjautuu apporttiomaisuuden arvoa vastaavana osakkeiden merkintähintana kaupungin investointimenoihin.

Helsingin kaupungin investointien tulorahoitusprosentti vuonna 2014 on 18 % (investointimenot 2 720,9 milj. euroa osakkeiden yhteenlasketut 2 172,3 milj. euron merkintähinnat sisältäen). Yhtiöittämisen kirjanpidolliset vaikutukset eliminoiden on vertailukelpoinen investointien tulorahoitusprosentti 87 (investointimenot 548,5 milj. euroa).

Helsingin kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2014 on 402,0 milj. euroa. Yhtiöittämisen kirjanpidolliset vaikutukset eliminoiden vertailukelpoinen toiminnan ja investointien rahavirta on 22,6 milj. euroa (vuonna 2013 vastaava luku oli -75,1 milj. euroa). Muuhun kuntasektoriin vertailukelpoinen toiminnan ja investointien rahavirta ilman liikelaitoksia ja rahastoja tarkasteltuna sekä yhtiöittämisten kirjanpidolliset vaikutukset eliminoiden on -89,9 milj. euroa (vuonna 2013 vastaava luku oli -274,9 milj. euroa).

Yhtiöittämisten vaikutus Helsingin vuoden 2014 tilinpäätökseen on niin merkittävä, että se vaikuttaa koko kuntasektorin vuoden 2014 tulokseen, investointitasoon ja investointien tulorahoitusprosenttiin. Yhtiöittämisten kirjanpidollinen vaikutus on koko kuntasektorin yhteenlaskettua vuoden 2014 tulosta ja investointitasoa nostava ja toisaalta vuoden 2014 investointien tulorahoitusprosenttia pienentävä.

Kaupunki omistaa 100 prosentin osuudet perustetuista Helen Oy:stä, Helsingin Satama Oy:stä ja Helsingin kaupungin palvelut Oy:stä.

Yhtiöittämisjärjestelyjen seurauksena kaupungille syntyi 466,2 milj. euron lainasaatavat Helen Oy:ltä ja 254,8 milj. euron lainasaatavat Helsingin Satama Oy:ltä. Tämä on seurausta siitä, että apporttiluovutusten ulkopuolelle jääneet Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen omaisuuserät kaupunki luovutti Helen Oy:lle ja Helsingin Satama Oy:lle liiketoimintakaupoilla. Kaupat toteutettiin niin, että yhtiöt jäivät kauppahinnat velkaa kaupungille. Kauppahintavelat jakautuvat molempien yhtiöiden osalta kahteen osaan, markkinaehtoiseen lainaan ja pääomalainaan.

Helen Oy:n osalta liiketoimintakaupan nettokauppahinta (kaupalla siirtyneiden varojen ja velkojen erotus) jakautuu siten, että markkinaehtoisen lainan määrä on 309,2 milj. euroa ja pääomalainan määrä on 157,0 milj. euroa.

Helsingin Satama Oy:n osalta liiketoimintakaupan nettokauppahinta jakautuu siten, että pääomalainan määrä on 98 milj. euroa ja markkinaehtoisen lainan määrä 156,8 milj. euroa.

Edellä mainitut lainat tulee käsitellä kirjanpidollisesti talousarviomäärärahan käyttönä ja ne kirjautuivat tilinpäätöksessä antolainasaamisten lisäyksiksi. Ilman näitä antolainaehtoja tarkasteltuna kaupungin antolainakanta kasvoi 16,5 milj. eurolla.

Helsingin Energia liikelaitoksen yhtiöittämisen seurauksena Helsingin kaupungin 2014 tilinpäätökseen kirjautui antolainasaamisten vähennys 148,9 milj. euroa, joka pääosiltaan koostui Helsingin Energia liikelaitoksen Helen Sähköverkko Oy:lle antaman vuoden 2014 lopussa suuruudeltaan 146,0 milj. euron antolainan poistumisesta kaupungin antolainakannasta.

Ottolainoja lyhennettiin 220,9 miljoonaa euroa ja uutta lainaa nostettiin 355,0 miljoonaa euroa. Rahavarat kasvoivat vuoden alun tilanteesta 86,6 milj. euroa. Lainakannan muutoksessa on lisäksi yhtiöittämisjärjestelyissä Helen Oy:lle siirtynyt 54 milj. euron laina.

Suhteellinen velkaantuneisuus, joka kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, oli 45,6 prosenttia. Lainakanta oli vuoden lopussa 1 568,6 miljoonaa euroa eli 2 521 euroa/asukas liikelaitosten lainat huomioiden.

Kassan riittävyys vuoden lopussa oli 44 päivää eli kaupungin rahavaroilla voitiin kattaa 44 päivän kassamenot.

Lainanhoitokate, joka ilmaisee tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun, oli 1,7. Helen Oy:lle siirtynyt 54 milj. euron laina eliminoiden lainanhoitokate oli 2,1. Lainanhoitokate laski edellisvuodesta, jolloin lainanhoitokate oli 4,3.

Taseen 31.12.2014 loppusumma oli 13 556,2 miljoonaa euroa. Kasvua edellisestä vuodesta on 1 300,0 miljoonaa euroa. Suurimmat lisäykset omaisuudessa oli yhtiöittämisjärjestelyiden vuoksi pysyvien vastaavien sijoituksissa osakkeisiin ja vastattavaa puolen omassa pääomassa. Omaa pääomaa kerrytti tilikauden ylijäämiin kirjautunut yhtiöittämisistä saatu myyntivoitto.

Tilinpäätöksen mukainen kaupungin omavaraisuusaste on 78,0 prosenttia. Se kuvaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden yleisenä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääriästä 70 prosentin omavaraisuutta. Kaupungin omavaraisuusaste on pysynyt viime vuodet 75:n yläpuolella.

Kaupungin talouden tasapaino on perustunut Helsingin Energian hyvään tulokseen. Vuonna 2014 toteutettiin 150 milj. euron siirto Helsingin Energian edellisten tilikausien ylijäämistä kaupungin peruspalvelutuotannon rahoittamiseen. Kaupungin taloustilanne tulee muuttumaan vuodesta 2015 eteenpäin oleellisesti yhtiöitetyn Helen Oy:n liikutuloksen tulovirran kohdentuessa energiatuotannon investointeihin

Helsingin kaupunkikonsernin tilikauden tulos muodostui seuraavasti:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.-31.12.2014	01.01.-31.12.2013
Toimintatuotot	3 073 006	3 028 506
Toimintakulut	-5 392 041	-5 378 390
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	16 321	7 512
TOIMINTAKATE	-2 302 714	-2 342 372
Verotulot	2 951 931	2 906 348
Valtionosuudet	250 648	275 737
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 554	19 348
Muut rahoitustuotot	14 653	11 814
Korkokulut	-95 339	-101 662
Muut rahoituskulut	-5 034	-3 922
	-68 166	-74 422
VUOSIKATE	831 699	765 291
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-651 251	-638 630
Tilikauden yli- ja alipariarvot	1 055	2 005
Arvonalentumiset	-1 683	0
	-651 879	-636 625
Satunnaiset erät	115 684	77 403
TILIKAUDEN TULOS	295 504	206 069
Tilinpäätössiirrot	135 270	-12 570
Vähemmistöosuudet	2 109	1 071
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	432 883	194 570

Kaupungin vuoden 2014 tulokseen sisältyvä Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämisistä aiheutuva 1 056 milj. euron suuruinen kirjanpidollinen myyntivoitto eliminoituu kaupunkikonsernin tuloslaskelmassa konsernin sisäisenä katteena. Myös kaupungin tilinpäätöksessä ylijäämää lisäävä yhtiöittämisistä aiheutuva 190,5 milj. euron poistoeron vähennys eliminoituu konsernin tuloslaskelmassa.

Kaupunkikonsernin lainakanta vuonna 2014 nousi 4 941 milj. euroon (7 949 euroa/asukas) ja kasvua edellisvuodesta oli 154 milj. euroa. Kaupunkikonserninlainasaamiset vuonna 2014 oli 472 milj. euroa.

Tilinpäätöksen käsittelyn osalta esittelijä toteaa, että kuntalain mukaan kunnanhallitus tekee toimintakertomuksessa ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen tulokset käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa tilinpäätöksissä.

23.03.2015

Kj/5

Yhtiöittämissiin liittyen kaupunginvaltuusto päätti 4.6.2014 kumota Helsingin Energia -liikelaitoksen (219 §) ja Helsingin Satama -liikelaitoksen (220 §) johtosäännöt 1.1.2015 lukien. Näin ollen liikelaitosten vuoden 2014 tilinpäätökset on tarpeen hyväksyä kaupunginhallituksessa.

Helsingin Energia -liikelaitoksen ylijäämä, 142 510 860,71 euroa tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseen omaan pääomaan.

Helsingin Satama -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 28 838 958,89 euroa tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseen omaan pääomaan.

Urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 50 miljoonaa euroa kohdennettuna Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen kaupungin osuuden osarahoittamiseksi kaupunginvaltuuston 28.11.2012 ja 11.2.2015 tekemien päätöksiä mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Tuija Kuivalainen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuija.kuivalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tilinpäätös 2014
- 2 Kaupungin tilinpäätöksen 2014 tulos ja rahoituslaskelma ilman yhtiöittämisten vaikutuksia
- 3 Helsingin_Energia_liikelaitoksen_tilinpäätös 2014
- 4 Helsingin Satama_liikelaitoksen_tilinpäätös 2014

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

23.03.2015

Kaj/1

§ 292

V 8.4.2015, Kalasataman Koksikadun kolmion asemakaavan muuttaminen (nro 12291, Koksikadun kolmio)

HEL 2014-001843 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Kalasatama) katu- ja satama-alueen asemakaavan muutosehdotuksen 16.9.2014 päivätyn ja 23.1.2015 muutetun piirustuksen numero 12291 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Kaavalla muodostuu uusi kortteli 10624.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12291 kartta, päivätty 16.9.2014, muutettu 23.1.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12291 selostus, päivätty 16.9.2014, muutettu 23.1.2015
- 3 Havainnekuva, 16.9.2014
- 4 Vuorovaikutusraportti 16.9.2014, täydennetty 23.1.2015
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1

Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee itäisessä kantakaupungissa, tulevan Kalasataman keskuksen eteläpuolella. Etäisyys keskustaan on noin 2,5 km.

Kaava-alueen rakentaminen on täydennysrakentamista, jossa uusi rakenne tulee asettumaan olemassa olevan rakenteen ja liikenneverkoston välittömään läheisyyteen. Kortteli rakentuu ensimmäisenä Suvilahden itä-osaan suunnitelluista Kaasukellonpuiston kortteleista. Asemakaavan muutos mahdollistaa 7–12 -kerroksisen asuinkerrostaloista ja toimitilarakennuksesta muodostuvan korttelin rakentamisen Suvilahteen. Alueelle osoitetaan uutta kerrosalaa asuntorakentamiseen 14 300 k-m² (arviolta 300 asukasta) ja toimitilarakentamiseen 7 500 k-m². Lisäksi alueelle tulee rakentaa vähintään 700 k-m² liiketiloja.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutos ei ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta. Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa suunnittelualue on tiivistettävää aluetta ja keskustatoimintojen aluetta.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on keskustatoimintojen aluetta. Kalasataman osayleiskaavassa numero 11650 vuodelta 2008 alue on palvelujen ja hallinnon sekä keskustatoimintojen aluetta sekä lisäksi katualuetta. Nyt laadittu asemakaavan muutos on osayleiskaavan mukainen.

Alueella on voimassa asemakaavat numero 8460 vuodelta 1982 ja numero 11780 vuodelta 2009, joiden mukaan alue on satama-alue ja katualuetta.

Asemakaavan muutoksen toteuttaminen ei aiheuta kaupungille välittömiä kustannuksia. Alueen aiemmat käyttötarkoitukset huomioon ottaen on kuitenkin mahdollista, että alueen toteutusvaiheessa havaitaan pilaantuneita maa-aineksia jotka edellyttävät asianmukaista jatkokäsittelyä muodostaen kustannuksia. Kaavoitettavan rakennusoikeuden myynnistä tai vuokraamisesta kertyy tuloa kaupungille.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 3.10. - 3.11.2014. Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia.

Lausunnot

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa pelastuslautakunta, yleisten töiden lautakunta, ympäristölautakunta, kiinteistövirasto, liikennelaitos-liikelaitos (HKL), Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY). Helen Sähköverkko Oy:llä ei ollut huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Pelastuslautakunta toteaa, etteivät raitiovaunun ajolangat tai niiden kiinnitysvaijerit saa olla esteenä pelastustoiminnalle ja nostokorikaluston käytölle.

Yleisten töiden lautakunta huomauttaa, että asemakaavassa täytyy huomioida liiketilojen huolto, ja toteaa, että asemakaavan muutoksesta ei aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Ympäristölautakunta toteaa, että kaavamääräyksiä tulee täydentää meluntorjunnan osalta meluselvityksessä annettujen suositusten ja kaavaselostusten mukaisiksi. Myös korvausilman ottoaikkaa koskevaa kaavamääräystä tulee täydentää.

Kiinteistövirasto toteaa, että asuntotonttien autopaikkojen sijoituessa yhteispihatontin alapuoliseen tilaan tulee kaavamääräyksiin kirjattua ehtoa tarkentaa.

Liikennelaitos-liikelaitos (HKL) toteaa, että raitiotien järjestelyt tulee toteuttaa siten, että raitiovaunulle taataan kaikissa tilanteissa häiriötön kulku. Pysäköinnin suunnittelussa tulee ottaa huomioon, ettei raitiotieliikenteelle aiheudu haittaa mahdollisesta väärinpysäköinnistä.

HKL muistuttaa, että suunniteltaessa asuinrakentamista näin lähelle raitiotieratoja, tulee rakentamisessa kiinnittää erityistä huomiota raitiovaunuliikenteestä aiheutuvaan meluun ja tärinään.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) toteaa, että Koksikadun kolmioon suunniteltu kortteli tukee Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2011:n kärkitavoitteiden toteuttamista.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) toteaa, että asemakaavan muutos edellyttää vesihuollon lisärakentamista alueella.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta. Lisäksi ne on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa (liite 4).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Asemakaavakartan määräyksiä on täydennetty esitettyjen lausuntojen pohjalta siten, että pelastustoiminnan ja raitiovaunuliikenteen toimintaedellytykset tulee ottaa alueen toteutussuunnittelussa huomioon.

Ympäristölautakunnan lausunnon johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- kaavakarttaan on lisätty määräys: "Ennen rakennusluvan myöntämistä tulee osoittaa melutason ohjearvoihin (vanha alue) nähden riittävä meluntorjunta asuinrakennuksiin kuuluvien leikkiin ja oleskeluun tarkoitettujen ulkoalueitten osalta."
- parvekkeiden lasittamista koskeva asemakaavamääräys "AK-korttelialueella parvekkeet tulee lasittaa" on muutettu muotoon "AK-korttelialueella parvekkeet tulee lasittaa ympäristömelun torjumiseksi".
- ilmanvaihtoa koskeva asemakaavamääräys "Rakennuksiin on rakennettava koneellinen suodattimella varustettu ilmanvaihto" on muutettu muotoon "Rakennuksiin on rakennettava koneellinen suodattimilla varustettu ilmanvaihto. Ilmanottokohdan sijaintiin tulee kiinnittää erityistä huomiota jatkosuunnittelussa. Asuinrakennusten tuloilma tulee ottaa rakennusten kattotasolta".

Kiinteistöviraston lausunnon johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraava muutos:

- asemakaavakarttaan on lisätty pysäköintipaikkojen sijoittumista tarkentava määräys: "AH-korttelialueella saa rakentaa

autopaikkoja ja huoltotiloja viereisten korttelialueiden käyttöön pihakannen alle."

Lisäksi kaavakarttaan on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia, jotka eivät muuta ehdotuksen sisältöä.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan puoltaman ja kaupunkisuunnitteluviraston tarkistaman esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12291 kartta, päivätty 16.9.2014, muutettu 23.1.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12291 selostus, päivätty 16.9.2014, muutettu 23.1.2015
- 3 Havainnekuva, 16.9.2014
- 4 Vuorovaikutusraportti 16.9.2014, täydennetty 23.1.2015
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1

23.03.2015

Kaj/1

Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistövirasto
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
Pelastuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 23.1.2015

HEL 2014-001843 T 10 03 03

Ksv 0946_5

10. kaupunginosan (Sörnäinen, Kalasatama) katu- ja satama-alueetta koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta (muodostuu uusi kortteli 10624) annetut lausunnot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puolsi 16.9.2014 asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa 7–12-kerroksisen asuinkerrostaloista ja toimitilarakennuksesta muodostuvan korttelin rakentamisen Suvilahteen. Alueelle osoitetaan uutta kerrosalaa asuntorakentamiseen 14 300 k-m² ja toimitilarakentamiseen 7 500 k-m². Lisäksi alueelle tulee rakentaa vähintään 700 k-m² liiketiloja.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 3.10.–3.11.2014.

Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa pelastuslautakunta, yleisten töiden lautakunta, ympäristölautakunta, kiinteistövirasto, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin Energia liikelaitos, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

(HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) ja Liikennelaitos -liikelaitos (HKL).

Helsingin Energia -liikelaitoksella (8.12.2014) ja Helen Sähköverkko Oy:llä (11.11.2014) ei ole asemakaavan muutosehdotukseen huomautettavaa. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL):llä (7.11.2014) ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksen sisällöstä. Yleisten töiden lautakunta (25.11.2014) puoltaa asemakaavan muutosta.

Pelastuslautakunta (4.11.2014) toteaa, etteivät raitiovaunun ajolangat tai niiden kiinnitysvaijerit saa olla esteenä pelastustoiminnalle ja nostokorikaluston käytölle.

Ympäristölautakunta (25.11.2014) toteaa, että kaavamääräyksiä tulee täydentää meluntorjunnan osalta meluselvityksessä annettujen suositusten ja kaavaselostusten mukaisiksi. Myös korvausilman ottoaikkaa koskevaa kaavamääräystä tulee täydentää.

Kiinteistövirasto (4.12.2014) toteaa, että asuntotonttien autopaikkojen sijoituessa yhteispihatontin alapuoliseen tilaan tulee kaavamääräyksiin kirjattua ehtoa tarkentaa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) (1.12.2014) toteaa, että asemakaavan muutos edellyttää alueella vesihuollon lisärakentamista.

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) (8.12.2014) toteaa, että raitiotien järjestelyt tulee toteuttaa siten, että raitiovaunulle taataan kaikissa tilanteissa häiriötön kulku. Pysäköinnin suunnittelussa tulee ottaa huomioon, ettei raitiotieliikenteelle aiheudu haittaa mahdollisesta väärinpysäköinnistä. HKL muistuttaa, että suunniteltaessa asuinrakentamista näin lähelle raitiotieratoja, tulee rakentamisessa kiinnittää erityistä huomioita raitiovaunuliikenteestä aiheutuvaan meluun ja tärinään.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että pelastustoiminnan sekä raitiovaunuliikenteen toimintaedellytykset tulee ottaa alueen toteutussuunnittelussa huomioon. Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että asemakaavakartan määräyksiä on täydennetty esitettyjen lausuntojen pohjalta.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Ympäristölautakunnan lausunnon johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- kaavakarttaan on lisätty määräys: "Ennen rakennusluvan myöntämistä tulee osoittaa melutason ohjearvoihin (vanha alue) nähden riittävä meluntorjunta asuinrakennuksiin kuuluvien leikkiin ja oleskeluun tarkoitettujen ulkoalueitten osalta."
- parvekkeiden lasittamista koskeva asemakaavamääräys "AK-korttelialueella parvekkeet tulee lasittaa" on muutettu muotoon "AK-korttelialueella parvekkeet tulee lasittaa ympäristömelun torjumiseksi".
- ilmanvaihtoa koskeva asemakaavamääräys "Rakennuksiin on rakennettava koneellinen suodattimella varustettu ilmanvaihto" on muutettu muotoon "Rakennuksiin on rakennettava koneellinen suodattimilla varustettu ilmanvaihto. Ilmanottokohdan sijaintiin tulee kiinnittää erityistä huomiota jatkosuunnittelussa. Asuinrakennusten tuloilma tulee ottaa rakennusten kattotasolta".

Kiinteistöviraston lausunnon johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraava muutos:

- asemakaavakarttaan on lisätty pysäköintipaikkojen sijoittumista tarkentava määräys: "AH-korttelialueella saa rakentaa autopaikkoja ja huoltotiloja viereisten korttelialueiden käyttöön pihakannen alle."

Lisäksi kaavakarttaan on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia, jotka eivät muuta ehdotuksen sisältöä.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen ei liity maankäytösopimusmenettelyä.

Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Lisätiedot

Salla Hoppu, arkkitehti, puhelin: 310 37240
salla.hoppu(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 8.12.2014

HEL 2014-001843 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausunto Koksikadun asemakaavan muutoksesta. Koksikadun kolmio sijaitsee Kalasataman

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

keskuksen eteläpuolella. Aluetta rajaavat Leonkatu, Koksikatu ja Kalasatamankuja. Kortteliin sijoittuu 7-12 kerrosta korkeita asuin- ja toimitilarakennuksia sekä katutasen liiketiloja.

Kortteli on kävelyetäisyydellä Kalasataman metroasemalta ja tulevalta joukkoliikenteen solmukohtalta. Korttelin ympäri on osoitettu varaus raitiovaunun kääntymistä varten.

HKL on antanut lausunnon asemakaavan luonnoksesta 13.5.2014. HKL:n näkemyksen mukaan suunniteltaessa tarkemmin liikennejärjestelyjä korttelin alueella tulee huomioida esim. pysäköinnin suunnittelussa, että raitiotieliikenteelle ei aiheudu mahdollisesta väärinpysäköinnistä haittaa. Lisäksi raitiotien järjestelyt tulee toteuttaa siten, että raitiovaunulle taataan kaikissa tilanteissa häiriötön kulku. HKL muistuttaa, että suunniteltaessa asuinrakentamista näin lähelle raitiotieratoja, tulee rakentamisessa kiinnittää erityistä huomioita raitiovaunuliikenteestä aiheutuvaan meluun ja tärinään. Etenkin kääntölenkin kaltaisissa paikoissa, joissa vaunu kulkee lähes koko matkan kaarteessa, aiheutuu raitioliikenteestä normaalia enemmän asukkaita häiritsevää melua ja tärinää.

Aiemmin lausutun kannanoton lisäksi HKL muistuttaa, että suunnittelussa tulee huomioida raitiotieradan, ajojohtimien ja pylväiden sekä ripustusten vaatima tila sekä kiinnitysratkaisut.

13.5.2014 Lausunto annettu

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 4.12.2014

HEL 2014-001843 T 10 03 03

Koksikatu, Leonkatu, Kalasatamankuja

Kalasataman Suvilahden alueelle Kalasataman keskuksen eteläpuolelle on laadittu kortteliin 10624 asemakaavan muutosehdotus nro 12291.

Helsingin kaupunki omistaa mainitun kaava-alueen, johon on merkitty kaksi asuinkerrostalotonttia (AK) 10624/1 ja 2, toimitilatontti (KTY) 10624/3 ja yhteispihatontti (AH) 10624/4. Ehdotukseen on merkitty uutta asuintilaa 14 300 k-m², toimitilaa 7 500 k-m² ja liiketilaa vähintään 700 k-m². Kaikkiaan uutta rakennusoikeutta on 22 500 k-m².

Kaava-alueelta ei ole vielä varattu tontteja hankkeille. Kaava-alueen perusratkaisu on pääosin yhtenevä Sörnäistenniemen kaava-alueen kanssa. Korttelin keskelle on merkitty yhteispihatontti, jonka kannen alapuolelle (ma) on tarkoitus sijoittaa asuntotontteja palvelevat autopaikat pysäköintilaitokseen. Erillinen yhteispihatontti ja sen alle toteutettavat autopaikat luovat asukkaille viihtyisän yhteispihan ja helpottavat osaltaan autopaikkojen toteuttamista. Toimitilatontin autopaikat sijoitetaan kellariin.

Asuntotonttien autopaikkojen sijoituessa yhteispihatontin alapuoliseen tilaan tulee kaavamääräyksiin kirjattua seuraavaa ehtoa tarkentaa: Pysäköintipaikat tulee rakentaa tontille.

Yhteispihatontin korkeusasemien (+ 7.2) osalta voidaan todeta, että niillä mahdollistetaan kannenalaisten pysäköintilaitosten toteuttaminen merenpinnan yläpuolelle. Tämä alentaa selvästi laitosten toteutuskustannuksia. Yhteispihatontti toteutetaan siten korttelissa käytännössä pääsääntöisesti toisen kerroksen tasolle.

Toimitilatontilla rakennuksen kattopinta on määritelty yhtä korkeaksi kuin Kalasataman keskuksen jalustaosa Leonkadun pohjoispuolella (+ 32,1).

Huomioitavaa on myös, että pysäköintipaikkoja koskevilla uusilla kaavamääräyksillä mahdollistetaan pysäköintipaikkojen korkea käyttöaste ja joustoa pysäköintinormiin. Autopaikkoja saa rakentaa vähemmän, mikäli paikat toteutetaan keskitetysti ja nimeämättöminä tai/ja tontti liittyy yhteiskäyttöautojärjestelmään ja yhteiskäyttöautoille osoitetaan vähintään 5 % autopaikkoja vähimmäismäärästä tai/ja jos korttelin kaikki autopaikat ovat nimeämättöminä vuorottaiskäytössä.

Alueen toteutuksen ja jätehuollon kannalta on myönteistä, että muutosehdotukseen on kirjattu velvollisuus rakentaa kortteliin yhteinen kierrätyshuone jätteiden putkikuljetusjärjestelmän ulkopuolelle jäävän materiaalin keräystä varten koko korttelin käyttöön. Samoin kaavaehdotukseen on kirjattu kunkin tontin osalta velvollisuus liittyä alueelliseen jätteen putkikeräysjärjestelmään.

Alueellisen palveluyhtiön toiminta-alueen laajentumisen yhteydessä arvioidaan viimeistään mainittujen asuntotonttien liittyminen palveluyhtiöön.

Kaavaehdotus luo huomattavat edellytykset rakentamiselle ja kaupungin kehittämiselle sekä lisää samalla huomattavasti kaupungin tontin luovutukseen liittyviä tuloja sekä maanarvoa.

Kiinteistövirastolla ei ole muuta huomauttamista asemakaavan muutosehdotuksesta.

Lisätiedot

Martti Tallila, johtava kiinteistölakimies, puhelin: 310 36449
martti.tallila(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 25.11.2014 § 457

HEL 2014-001843 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on täydentää Kalasatamaan rakentuvaa uutta kaupunkirakennetta aivan alueen keskiössä, Suvilahden kulttuurikeskuksen ja Kalasataman keskuksen välissä. Kortteli suunnitellaan mittakaavaltaan kantakaupunkimaiseksi ja toiminnoiltaan monipuoliseksi sisältäen toimitilaa, asumista ja katutason liiketiloja.

Asemakaavan muutos mahdollistaa 7–12 -kerroksisen asuinkerrostaloista ja toimitilarakennuksesta muodostuvan korttelin rakentamisen Suvilahteen. Alueelle osoitetaan uutta kerrosalaa asuntorakentamiseen 14 300 k-m² ja toimitilarakentamiseen 7 500 k-m². Lisäksi alueelle tulee rakentaa vähintään 700 k-m² liiketiloja. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että asemakaavassa täytyy huomioida liiketilojen huolto.

Asemakaavan muutoksesta ei aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosta nro 12291.

Käsittely

25.11.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Lisätään päätösehdotuksen kolmannen kappaleen loppuun seuraava uusi virke: "Yleisten töiden lautakunta katsoo, että asemakaavassa täytyy huomioida liiketilojen huolto."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 25.11.2014 § 345

HEL 2014-001843 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Suunniteltava korttelialue on sekä auto- ja raideliikenteen että voimalaitosmelun kuormittama. Muutosalueen melutilannetta on tarkasteltu erillisessä meluselvityksessä. Meluntorjunnan osalta kaavamääräyksiä tulisi täydentää meluselvityksessä annettujen suositusten ja kaavaselostuksen mukaisiksi.

Meluselvityksen mukaan melutason ohjearvojen saavuttaminen asuinkorttelin piha-alueilla edellyttää toimitilarakennuksen tai muun riittävän korkean meluesteenä toimivan rakenteen toteuttamista. Riittävä leikki- ja oleskelualueiden meluntorjunta tulee olemaan erittäin haastavaa. Näin ollen toimitilarakentaminen tai muu tarvittava pihan melusuojaus tulee toteuttaa ennen asuinrakennusten käyttöönottoa.

Suurimmat suojaamattoman avoimen parvekkeen päiväajan keskiäänitasot 69–71 dB ovat Koksikadun ja Leonkadun puoleisilla julkisivuilla. Näillä julkisivuille ei tulisi sijoittaa parvekkeita. Mikäli näille julkisivuille halutaan toteuttaa parvekkeen kaltaisia tiloja, tulisi niiden olla viherhuonetyyppisiä. Kaikille parvekkeille annettu lasitusmääräys on aiheellinen etenkin voimalaitoksesta aiheutuvan melun torjumiseksi. Koksikadun ja Leonkadun puoleisilla julkisivuilla melutasot ovat niin voimakkaat, että asuntojen tulisi avautua myös ns. hiljaisemman julkisivun puolelle.

Korttelin ympäri on osoitettu varaus raitioliikenteen kääntymistä varten. Etenkin kääntölenkin kaltaisissa paikoissa, joissa vaunu kulkee lähes koko matkan kaarteessa, aiheutuu raitioliikenteestä normaalia enemmän asukkaita häiritsevää melua. Myös vaihdekolina lisää melua ja sen häiritsevyyttä. Vaihdekolinan spektri on raitiovaunujen perusmelua pienitaajuisempi, joten rakennusten julkisivut eristävät kolinaa vähemmän kuin muuta raitioliikenteen melua tai yleistä autoliikenteen melua. Nämä seikat tulee ottaa huomioon asuinkortteleiden meluntorjuntaratkaisuihin.

Liikenteen aiheuttaminen ilman epäpuhtauksien huomioon ottamiseksi kaavassa edellytetään korvausilman ottamista koneellisesti suodatettuna. Kaavamääräystä voisi täydentää kaavaselostuksen mukaiseksi siten, että korvausilma otetaan kattotasolta.

Korttelin pysäköintipaikkoja koskevilla kaavamääräyksillä mahdollistetaan pysäköintipaikkojen korkea käyttöaste ja joustoa pysäköintinormiin. Autopaikkoja saa rakentaa vähemmän, mikäli paikat ovat nimeämättömiä tai/ja tontti liittyy yhteiskäyttöjärjestelmään ja yhteiskäyttöautoille osoitetaan vähintään 5 % autopaikkojen vähimmäismäärästä tai/ja autopaikat ovat nimeämättömiä ja vuorottaiskäytössä. Ympäristölautakunta pitää tällaisia normijoustoja erittäin kannatettavina ja suositeltavina erityisesti joukkoliikenteen solmukohtien läheisyydessä.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelu (KuntaL 91 §).

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 04.11.2014 § 114

HEL 2014-001843 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi Sörnäisen (10.ko) asemakaavan muutoksesta nro 12291 seuraavan lausunnon:

Korttelin ympäri on osoitettu varaus raitiovaunun kääntymistä varten. Mikäli asuinhuoneistojen varatiet osoitetaan Koksikadulle tai kalasatamankujalle päin, ei raitiovaunun ajolangat tai niiden kiinnitysvaijerit ja tolpat saa olla esteenä pelastuslaitoksen pelastustoiminnalle ja nostokorikaluston käytölle.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§

Esittelijä

vs. pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Harri Laakso, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31234
harri.laakso(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.09.2014 § 275

HEL 2014-001843 T 10 03 03

Ksv 0946_5, Suvilahti, karttaruutu H4/R1

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 16.9.2014 päivätyn 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Kalasatama) katu- ja satama-alueen asemakaavan muutosehdotuksen (muodostuu uusi kortteli 10624) nro 12291 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päättää

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Salla Hoppu, arkkitehti, puhelin: 310 37240

salla.hoppu(a)hel.fi

Johanna Iivonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37137

johanna.iivonen(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37251

jouni.kilpinen(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37311

matti.neuvonen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 8.4.2014

HEL 2014-001843 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston on pyytänyt rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja asemakaavaluonnoksesta 28.4.2014 mennessä.

Asemakaavan muutos koskeva kortteliä 10624, joka sijaitsee tulevan Kalasataman keskuksen eteläpuolella, alueelle rakentuvien Koksikadun, Leonkadun ja Kalasatamanpuiston rajaamalla alueella.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on täydentää Kalasatamaan rakentuvaa uutta kaupunkirakennetta aivan alueen keskiössä, Suvilahden kulttuurikeskuksen ja kalasataman keskuksen välissä. Kortteli suunnitellaan mittakaavaltaan kantakaupunkimaiseksi ja toiminnoiltaan monipuoliseksi sisältäen toimitilaa, asumista ja katutason liiketiloja. Alueelle osoitetaan uutta kerrosalaa asuntorakentamiseen 13 100 k-m² ja toimitilarakentamiseen 7500 k-m².

Alueelle on suunnitteilla asuinkerrostalojen ja toimistorakennuksen kortteli. Korttelin 10624 eteläosa on osoitettu pääosin 7-kerroksisille asuinkerrostaloille. Eteläisin kärki on 8 kerrosta ja pohjoisin rakennus 12 kerrosta korkea. Leonkadun varrelle, Kalasataman keskusta vastapäätä on osoitettu rakennuspaikka toimitilarakennukselle. Rakennuksen kattopinta on määritelty yhtä korkeaksi kuin Kalasataman keskuksen jalustaosa Leonkadun pohjoispuolella (+32,1).

Kalasatamankujalla tulee kiinnittää huomiota jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuteen ja toteuttaa raitiovaunukiskoalueesta turvallisesti eroteltu jalankulkualue. Suunnittelualueen esteettömyystasosta olisi hyvä käyttää nimitystä "perustason esteettömyyden alue". Tontille tuleva jalankulkurasite tulisi osoittaa selkeästi kaavassa koko reitin matkalta ja reitti tulisi toteuttaa esteettömyyden perustason ratkaisujen mukaisesti.

Rakennusvirastolla ei ole tällä hetkellä muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tai asemakaavaluonnokseen.

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440

petri.arponen(a)hel.fi

Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335

anni.tirri(a)hel.fi

§ 293

V 8.4.2015, Käpylän tontin 827/2 asemakaavan muuttaminen (nro 12263, Käpyläkuja 5)

HEL 2013-012607 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 25. kaupunginosan (Käpylä) korttelin 827 tontin 2 asemakaavan muutosehdotuksen 7.10.2014 päivätyn piirustuksen numero 12263 mukaisena ja 19.2.2015 täydennetystä asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12263 kartta, päivätty 7.10.2014, päivitetty Kslk:n 7.10.2014 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12263 selostus, päivätty 7.10.2014, täydennetty 19.2.2015
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.10.2014, täydennetty 19.2.2015
- 4 Luonnoksia 6.8.2014, Anttinen Oiva Arkkitehdit
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2

23.03.2015

Kaj/2

Liite 3

Liite 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Tontti sijaitsee Käpylässä Pohjolanaukion laidalla rajautuen Kullervonkatuun, Käpylänselkään ja Kullervon puistoon sekä asuinkerrostalon tonttiin.

Asemakaavan muutos mahdollistaa asuinkerrostalon rakentamisen purettavan postitalon paikalle. Rakennuksen katutasoon osoitetaan liiketilaa. Uutta asuinkerrosalaa osoitetaan 4 800 k-m² ja liiketilalle varattua kerrosalaa 175 k-m². Tontin yhteenlaskettu kerrosala kasvaa 1 856 k-m² ja sen käyttötarkoitus muuttuu asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK).

Rakennuksen suunnittelussa on otettu huomioon Puu-Käpylänselän valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön mittakaava ja materiaalit. Asuinkerrostalon rakentaminen täydentää yhdyskuntarakennetta hyvien raideliikenneyhteyksien varrella. Vajaakäytölle jääneen rakennuksen korvaaminen uusilla asunnoilla ja aukion mahdollisuuksia hyödyntävällä liiketilalla tuo alueelle lisää asukkaita ja kaupallisia palveluita.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta, joka on merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi. Tontin länsipuolella oleva Puu-Käpylä on Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeää aluetta (RKY 2009). Nyt laadittu asemakaavan muutos on maakuntakaavan ja 2. vaihemaakuntakaavan mukainen.

Helsingin Yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaista aluetta (asuminen tai toimitila). Viereinen Puu-Käpylänselän alue on yleiskaavassa kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta. Nyt laadittu asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Alueella on voimassa asemakaava numero 6260 vuodelta 1970. Kaavan mukaan alue on varattu posti- ja lennätintoimintaa sekä siihen liittyvää opetustoimintaa palvelevan rakennuksen korttelialueeksi (YHO). Tontin tehokkuusluku on $e=1,4$. Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauspinnan enimmäiskorkeudeksi on määrätty +32,3 m.

Tontti on yksityisomistuksessa. Asemakaavan muutoksesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty tontinomistajan aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Asemakaavan muutosluonnoksesta on jätetty neljä mielipidettä ja neljä kannanottoa, jotka on otettu kaavoitustyössä huomioon.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 31.10. - 1.12.2014. Ehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnot

Asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin yleisten töiden lautakunnan, kiinteistölautakunnan, kaupunginmuseon johtokunnan, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnot. Helen Sähköverkko Oy:llä, ympäristökeskuksella ja pelastuslautakunnalla ei ollut huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa lausunnossaan, että rakennetun ympäristön ominaispiirteet ovat välittyneet kaavaehdotukseen onnistuneesti, ja että melun ja ilmanlaatukysymykset on asianmukaisesti otettu huomioon.

Kaupunginmuseon johtokunta toteaa, että tontin kehittäminen olisi mahdollista myös väljemmillä, mutta kuitenkin ympäristön antamista lähtökohdista nousevilla ja sitä kunnioittavilla kaavamääräyksillä.

Kiinteistölautakunta huomauttaa, että käyttötarkoituksen muutos korottaa tontin arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontinomistajan kanssa.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että asemakaavan muutoksesta ei aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä toteaa, että aluetta palvelevat vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi, eikä muutosehdotus edellytä niiden siirtämistä.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta. Lisäksi ne on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Asemakaavan muutosehdotukseen ei tehty muutoksia lausuntojen johdosta. Asemakaavaselostuksen seuraavia lukuja on täydennetty: 1 Tiivistelmä, 2 Lähtökohdat ja 6 Suunnittelun vaiheet.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Asemakaavan muutoksen hyväksyminen edellyttää kaupunginhallituksen 9.6.2014 vahvistamien maapoliittisten periaatteiden mukaisia maankäytösopimusneuvotteluja tontin omistajan kanssa. Maankäytösopimus on allekirjoitettu 18.2.2015.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen. Kaupunkisuunnitteluvirasto on täydentänyt asemakaavan selostusta edellä mainituilta osin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12263 kartta, päivätty 7.10.2014, päivitetty Kslk:n 7.10.2014 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12263 selostus, päivätty 7.10.2014, täydennetty 19.2.2015
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.10.2014, täydennetty 19.2.2015
- 4 Luonnoksia 6.8.2014, Anttinen Oiva Arkkitehdit
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Maankäytösopimus, kaava nro 12263

23.03.2015

Kaj/2

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi

Kaupunginmuseon johtokunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kiinteistölautakunta
Pelastuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristökeskus

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 19.2.2015

HEL 2013-012607 T 10 03 03

Ksv 0824_4

25. kaupunginosan (Käpylä) korttelin 827 tonttia 2 koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puolsi 7.10.2014 asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa asuinkerrostalon rakentamisen purettavan postitalon paikalle. Rakennuksen katutasoon osoitetaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

liiketilaa. Uutta asuinkerrosalaa osoitetaan 4 800 k-m² ja liiketilalle varattua kerrosalaa 175 k-m². Alueen yhteenlaskettu kerrosala kasvaa 1 856 k-m². Rakennuspaikka sijaitsee kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan merkittävällä alueella Pohjolanaukion laidalla Puu-Käpylän RKY-alueeseen rajautuen.

Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, pelastuslautakunta, yleisten töiden lautakunta, kiinteistölautakunta, kaupunginmuseon johtokunta, Helsingin kaupungin ympäristökeskus, Helen Sähköverkko Oy ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä.

Yleisten töiden lautakunta (9.12.2014) toteaa, ettei asemakaavan muutoksesta aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle. Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosta.

Helen Sähköverkko Oy:llä (8.12.2014), ympäristökeskuksella (2.1.2014) ja pelastuslautakunnalla (4.11.2014) ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (22.12.2014) toteaa, että aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä.

Kiinteistölautakunta (11.12.2014) toteaa, että käyttötarkoituksen muutos korottaa tontin 25827/2 arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontinomistajan kanssa. Lautakunnalla ei ole huomauttamista itse kaavamutosehdotukseen.

Kaupunginmuseon johtokunta (16.12.2014) toteaa, että asemakaava muutoksen kohteena olevan tontin kehittäminen olisi mahdollista myös väljemmillä, kuitenkin ympäristön antamista lähtökohdista nousevilla ja sitä kunnioittavilla kaavamääräyksillä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa lausunnossaan (9.12.2014), että rakennetun ympäristön ominaispiirteet ovat välittyneet kaavaehdotukseen onnistuneesti. Melun ja ilmanlaatukysymykset on asianmukaisesti kaavamääräyksiin otettu huomioon.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että asemakaavan muutosehdotusta ei katsota olevan tarpeen muuttaa lausuntojen johdosta.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, ettei lausunnoissa esitetty muutoksia asemakaavan muutosehdotukseen. Kaavaselostukseen on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia, jotka eivät muuta ehdotuksen sisältöä.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen liittyy maankäytösopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, ettei asemakaavan muutosehdotukseen ole tehty muutoksia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Lisätiedot

Marjaana Yläjääski, arkkitehti, puhelin: 310 37045
marjaana.ylajaaski(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 16.12.2014 § 101

HEL 2013-012607 T 10 03 03

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon Käpylän korttelin 827 tonttia 2, osoitteessa Käpyläнкуja 5, koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta. Asemakaavan muutoksen taustalla on tavoite Käpyläнкуja 5:n tontin keskeisen paikan hyödyntämisestä mahdollistamalla uuden asuinkerrostalon rakentaminen paikalle. Tämä edellyttää 1970-luvun alussa rakennetun postitalon purkamista. Tontilla on voimassa asemakaava nro 6260 (hyväksytty 21.4.1970), jonka mukaan alue on varattu posti- ja lennätintoimintaa sekä siihen liittyvää opetustoimintaa palvelevan rakennuksen korttelialueeksi.

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Pohjolanaukion laidalla. Suunnittelualuetta ympäröivät 1930-, 1940- ja 1950-luvulla rakennetut asuin- ja liikerakennukset sekä aukiota reunustavat palvelutalokokonaisuuteen liittyvät rakennukset muodostavat osan kulttuurihistoriallista ja rakennustaiteellisesti omaleimaista Käpylää. Käpyläнкуjan vastakkaiselta puolelta alkavat myös Puu-Käpylän 1920-luvulla rakennettujen asuinrakennusten korttelit. Asemakaavamuutoksen kohteena oleva tontti sijaitseekin aivan

valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön, Käpylän puutaloalueet ja Käärmetalo, reunalla (RKY 2009). RKY-alueita koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joiden mukaan valtakunnalliset inventoinnit tulee kaavoituksessa ottaa huomioon ja kaavoituksen lähtökohdaksi.

Käpylänkuja 5 sijaitsee kulttuuriympäristössä, jossa tehtävän asemakaavamuutoksen tulee turvata alueen kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen. Nykytilanteesta poiketen asemakaavan muutosalue on merkitty asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Kaupunginmuseon johtokunta ei näe tällaista muutosta ongelmallisena. Asemakaavan valmisteluaineistoksi on laadittu luonnoksia uudesta asuinkerrostalosta (Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy). Entisen postitalon paikalle on suunniteltu kolmesta kuuteen kerrosta korkea ullakollinen asuinkerrostalo, jonka pohjakerrokseen on määrätty sijoitettavaksi myös liiketiloja.

Kaupunginmuseon johtokunta katsoo, että Käpylänkuja 5:n uuden asemakaavan mukaisen rakentamisen tulee kunnioittaa ympäristöään niin mittakaavaltaan, sijoittelultaan ja hahmoltaan kuin materiaaleiltaan. Valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen alueella on tavoitteena, että alueita kehitetään niiden ominaisluonnetta ja erityispiirteitä vahvistavalla ja niihin sopeutuvalla tavalla. On tärkeää, että näillä alueilla ei tapahdu muutoksia tai rakentamista, joka on olennaisesti ristiriidassa niiden kulttuuriympäristöarvojen kanssa. Edellä mainitut arvot ja menettelytavat tulee ottaa huomioon myös toimittaessa valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön vaikutusalueella kuten Käpylänkuja 5:n kohdalla.

Suunnittelualueella nykyään sijaitseva arkkitehti Woldemar Baeckmanin vuosina 1970-1972 suunnittelema postitalo on valmistuessaan ollut ympäristöstään niin materiaaleiltaan ja hahmoltaan kuin julkisivujen jäsentelyltään huomattavasti poikkeava rakennus. Naapurirakennuksiaan matalampana ja arkkitehtuuriltaan niukkaeleisenä se on kuitenkin antanut niille kuuluvan aseman ja tilan. Myös puikkomaisen rakennuksen sijoittelu tontille on noudattanut alueelle ominaista ratkaisua. Tästä poiketen nyt esillä olevan asemakaavaehdotuksen mukainen jopa yli kymmenen metriä postitaloa korkeampi ja hahmoltaan massiivinen asuintalo väistämättä muodostuisi kaupunkikuvalliseksi dominantiksi. Pohjolanaukio sijaitsee valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön reunalla ja on eräs Käpylän keskeisimmistä ja historiallisesti merkittävimmistä kaupunkitiloista.

Esillä oleva asemakaavaehdotus on räätälöity tiukasti viitesuunnitelman mukaiselle asuinkerrostalolle, eikä käytännössä

mahdollista minkään muun hahmoisen rakennuksen sijoittamista tontille. Tämän kaltaiset tiukat hankekaavat johtavat toteutusvaiheessa helposti poikkeamishakemuksiin, mitä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena. Johtokunta toteaa, että tontin kehittäminen olisi mahdollista myös väljemmillä, mutta kuitenkin ympäristön antamista lähtökohdista nousevilla ja sitä kunnioittavilla kaavamääräyksillä. Näin myös viitesuunnitelmasta poikkeava, mittakaavaltaan, sijoittelultaan ja hahmoltaan samoin kuin materiaaleiltaan ympäristöönsä sopeutuva korkealaatuista nykyarkkitehtuuria edustava uudisrakennus olisi mahdollista sovittaa hienovaraisesti Pohjolanaukion kokonaisuuteen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 11.12.2014 § 610

HEL 2013-012607 T 10 03 03

Kiinteistökartta 103/678 497, Käpylänsuonkatu 5

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi 25. kaupunginosan (Käpylä) korttelin 827 tonttia 2 koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12263 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteen asemakaavan muuttamisesta on tehnyt tontin 25827/2 omistaja Itella Real Estate Oy.

Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa asuinkerrostalojen rakentaminen purettavan postirakennuksen tontille.

Muutosehdotuksessa posti- ja lennätintoimintaa sekä siihen liittyvää opetustoimintaa palvelevan rakennuksen korttelialue (YHO) muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Tontille 25827/2 on osoitettu uutta asuinkerrosalaa 4 800 k-m² ja liiketilaa 175 k-m².

Käyttötarkoituksen muutos korottaa tontin 25827/2 arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontinomistajan kanssa.

Kaavamuutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa ennen kuin tontinomistajan kanssa on tehty sopimus.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lautakunnalla ei ole huomauttamista itse kaavamuutosehdotukseen.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 09.12.2014 § 375

HEL 2013-012607 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua (KuntaL 91 §).

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 09.12.2014 § 488

HEL 2013-012607 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutos mahdollistaa asuinkerrostalon rakentamisen purettavan postitalon paikalle. Rakennuksen katutasoon osoitetaan liiketilaa. Uutta asuinkerrosalaa osoitetaan 4 800 k-m² ja liiketilalle varattua kerrosalaa 175 k-m². Alueen yhteenlaskettu kerrosala kasvaa 1 856 km².

Asemakaavan muutoksesta ei aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosta nro 12263.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 04.11.2014 § 109

HEL 2013-012607 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi lausunnon tontin 827/2 (Käpylänsukuja 5) muutosehdotuksesta: Pelastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotukseen nro 12263.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§.

Esittelijä

vs. pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Juha Rintala, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31235
juha.rintala(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 07.10.2014 § 301

HEL 2013-012607 T 10 03 03

Ksv 0824_4, Käpylänsukuja 5, karttaruutu H5/P2

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti esittelijän muutetun esityksen mukaisesti kaupunginhallitukselle

- 7.10.2014 päivätyn 25. kaupunginosan (Käpylä) korttelin 827 tontin 2 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12263 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta Kustannukset -liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Käsittely

07.10.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Olavi Veltheim: Esittelijän muutos:

Muutetaan esitystä siten, että korjataan kaavakartalla oleva virheellinen autopaikkojen määrä kadunvarsiliiketoille ja -ravintoloille 1 ap/2800 - 1 ap/220 k-m² tai 1 ap/liiketila.

Määräys korjataan muotoon: Kadunvarsiliiketilat ja -ravintolat: 1 ap/110 - 1 ap/90 k-m² tai 1 ap/liiketila.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Marjaana Yläjääski, arkkitehti, puhelin: 310 37045
marjaana.ylajaaski(a)hel.fi
Jaakko Heinonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37118
jaakko.heinonen(a)hel.fi
Janne Prokkola, OTO toimistopäällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 19.5.2014

HEL 2013-012607 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 1.4.2014

Kaupunkisuunnitteluvirasto on lähettänyt tiedon Käpylässä osoitteessa Käpylänkuja 5 sijaitsevaa tonttia koskevan asemakaavamuutoksen käynnistymisestä ja kaavaluonnoksen esillä olost. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuurihistorian ja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Suunnittelualue sijaitsee Käpylässä Käpylänkujan, Pohjolanaukion ja Kullervonkadun rajaamalla kulmatontilla. Tontti rajautuu kaakossa osittain myös Kullervonpuistoon. Tällä hetkellä tontilla sijaitsee aiemmin Käpylän postina palvellut, nykyisin vajaalla käytöllä oleva toimistorakennus. Kolmikerroksisen postin talon on suunnitellut arkkitehti Woldemar Baeckman ja se on valmistunut vuonna 1972.

Asemakaavamuutoksen tavoitteeksi on asetettu Käpylänkuja 5:n tontin keskeisen paikan hyödyntäminen mahdollistamalla uuden asuinkerrostalon rakentaminen paikalle. Tämä edellyttäisi 1970-luvun postitalon purkamista. Uuden asuinrakennuksen katutasoon sijoitettaisiin liiketiloja ja maanalaiseen pysäköintitilaan autopaikat. Rakennuksen suunnittelussa esitetään otettavaksi huomioon kulttuurihistoriallisesti merkittävän ympäristön mittakaava ja materiaalit.

Asemakaavamuutoksen kohteena oleva tontti sijaitsee aivan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön, Käpylän puutaloalueet ja Käärmetalo, reunalla (RKY 2009). Suunnittelualan naapurissa Käpylänkujan varrella sijaitsee arkkitehti Henno Kamppurin vuonna 1953 suunnittelema Käpylänkuja 3:n asuinkerrostalo ja kadun vastakkaisella puolella arkkitehti Hilding Ekelundin vuonna 1951 suunnittelema asuin- ja liikerakennus. Pohjolanaukion vastakkaisella puolella sijaitsee puolestaan arkkitehti Martti Välikankaan vuonna 1946 suunnittelema ja myöhemmin laajennettu Kino-hotellin, sittemmin Park-hotellina tunnettu rakennus ja Blomsterfonden-säätiön rakennuttama, 1930-, 1940- ja 1950-luvun kuluessa valmistunut palvelutalokokonaisuus. Pohjolanaukion kokonaisuuteen kuuluu myös Helsingin kaupunginarkkitehti Gunnar Taucherin suunnittelema kaarevaikkunainen lippakioski Otto-livari Meurmanin puiston itäkulmassa.

Käpylänkuja 5:n asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja kaavaluonnoksen liitteenä on asuinkerrostalon viitesuunnitelma, jonka perusteella asemakaavaluonnos on laadittu. Esimerkiksi räystäslinjan projektio on tarkoin määritelty viitesuunnitelmassa esitetyn rakennuksen vesikattomuotoa noudattaen. Nykyiseen asemakaavaan ja rakennukseen verrattuna korkein määritelty räystäslinja nousisi jopa 13 metriä korkeammalle. Katutason liikekerroksen yläpuolisia asuinkerroksia tulisi suunnitelman mukaisesti viisi tai kuusi. Uudisrakennuksen räystäslinjat korkeimmillaan kohoaisivat selvästi korkeammalle kuin Käpylänkujan vastakkaisella puolella sijaitsevassa nelikerroksisessa ja jopa huomattavasti ylempänä rinteessä sijaitsevassa, samoin nelikerroksisessa

naapuritalossa. Rakennus myös täyttäisi tontin nykyistä tehokkaammin, sillä rakennusala noudattaa sekä asemakaavaluonnoksessa että viitesuunnitelmassa pääosin tontin reunoja.

Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan Käpylänkuja 5:n asemakaavaluonnos mahdollistaisi paikalle vain hyvin pitkälti viitesuunnitelman mukaisen asuinkerrostalon rakentamisen. Esimerkiksi rakennuksen hahmo, kattomuoto ja korkeus on pitkälti lukittu viitesuunnitelman mukaiseen ratkaisuun. Kaupunginmuseo toteaa, että kyseisessä ratkaisussa suunnittelualueen kulttuurihistoriallisesti merkittävälle rakennetulle ympäristölle ominaisia, suunnittelussa huomioon otettuja elementtejä olisivat lähinnä julkisivurappaus ja vapaasti tulkittu harjakatto. Suuresta tonttitehokkuudesta ja rakennuksen hahmosta johtuen Pohjolanaukion, Kullervonkadun ja Kullervonpuiston suuntaan asuinkerrostalo antaisi hyvin syvärunkoisen ja massiivisen rakennuksen vaikutelman. Myös korkean rakennuksen sijoittuminen aivan katulinjaan kiinni, ilman pienintäkään viherkaistaa tai puuriviä, on tässä ympäristössä vieras ratkaisu. Lisäksi pihan nostaminen katutason yläpuolelle ja sitä kautta alueen yksityistäminen ei ole ominainen piharatkaisu avoimen korttelirakenteen Käpylässä, jossa selkeinä kappaleina hahmottuvat rakennukset ja viherympäristö limittyvät toisiinsa tarjoten moninaisia soljuvia näkymiä ja kulkureittejä.

Kaupunginmuseo haluaa painottaa suunnittelualueen lähiympäristön ominaisuutensa merkitystä ja vaalimista kaavoituksen lähtökohtana toimittaessa valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön vaikutusalueella. Ympäristössä, jossa korkeimmat rakennukset ovat neljä-viisikerroksisia, jopa seitsemän kerroksen korkuinen, aivan katulinjoihin kiinni rakennettu ja hahmoltaan massiivinen uudisrakennus muodostuisi väistämättä kaupunkikuvalliseksi dominantiksi. Kaupunginmuseo ei pidä tällaista muutosta toivottavana Pohjolanaukion rakennetussa kokonaisuudessa, joka on eräs Käpylän keskeisimmistä ja historiallisesti merkittävimmistä kaupunkitiloista. Pohjolanaukion pääosin 1930-luvulta 1950-luvulle ulottuvana ajanjaksona valmistuneet, toiminnoiltaan erityyppiset rakennukset muodostavat hyvin harmonisen rakennetun kokonaisuuden, joka avautuu Otto-livari Meurmanin puiston avaraan vihervyöhykkeeseen. Tähän kokonaisuuteen sijoittuvan uudisrakennuksen lähtökohtana ei saa olla mahdollisimman suuri tehokkuus ja näkyvyys, vaan paikan luonne ja sille ominaiset piirteet.

Kaupunginmuseo esittää, että asemakaavamuutosta vielä kehitetään suuntaan, joka mahdollistaisi ympäristöään niin mittakaavaltaan, sijoittelultaan ja hahmoltaan kuin materiaaleiltaan kunnioittavan,

korkealaatuista nykyarkkitehtuuria edustavan asuinkerrostalon rakentamisen hienovaraisesti Pohjolanaukion kokonaisuuteen.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 23.4.2014

HEL 2013-012607 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1157-00/14 ja asemakaavan muutoksesta 16.5.2014 mennessä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma koskee korttelin 827 tonttia 2. Tontti sijaitsee osoitteessa Käpylänkuja 5. Suunnittelualue rajautuu Käpylänkujan, Pohjolanaukion ja Kullervonkadun katualueiden lisäksi Kullervon puistoon sekä Käpylänkuja 3:n olemassa olevan asuinkerrostalon tonttiin. Käpylänkujan puolella alue rajautuu Puu-Käpylän valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY 2009).

Tontille on suunnitteilla kuusikerroksinen asuinkerrostalo purettavan postirakennuksen paikalle. Tavoitteena on hyödyntää tontin keskeinen sijainti Pohjolanaukion laidalla ja sijoittaa katutasoon liiketilaa. Suojaisa piha aukeaa Käpylänkujan suuntaan. Rakennuksen suunnittelussa otetaan huomioon kulttuurihistoriallisesti merkittävän ympäristön mittakaava ja materiaalit.

Pohjolanaukion puoleiset liiketilat sisäänkäynteineen tulee sijoittaa kokonaisuudessaan tontille kapean katutilan vuoksi. Kullervonkadun puoleisissa sisäänkäynneissä ja pysäköintihalliin johtavassa ajoyhteydessä tulee huomioida erityisesti jalankulku ja pyöräilyliikenteen toimivuus ja turvallisuus. Tontin kuivatus- ja hulevesienhallintajärjestelmistä tulee huolehtia tontin sisällä.

Pohjolanaukio, Kullervonkatu ja Käpylänkuja ovat esteettömyyden erikoistasoa aluetta lähistöllä sijaitsevien vanhusten palvelutalon ja sairaala- ja terveysasemapalvelujen johdosta. Lisäksi alueen palvelut ovat keskittyneet Pohjolanaukiolle.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole mainittu rakennusvirastoa osallisena olevana kaupungin asiantuntijaviranomaisena.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

23.03.2015

Rakennusvirastolla ei ole muuta huomautettavaa tällä hetkellä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Kaj/3

§ 294

V 8.4.2015, Herttoniemen Hitsaajankatu 9:n asemakaavan muuttaminen (nro 12296, Herttoniemenranta, Hitsaajankatu 9)

HEL 2014-006726 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Herttoniemenranta) korttelin 43011 tontin 31 asemakaavan muutosehdotuksen 4.11.2014 päivätyn piirustuksen numero 12296 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12296 kartta, päivätty 4.11.2014
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12296 selostus, päivätty 4.11.2014, muutettu 16.2.2015
- 3 Vuorovaikutusraportti 4.11.2014
- 4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Tontti sijaitsee Herttoniemenrannan pohjoisosassa melko vilkkaasti liikennöidyn Hitsaajankadun varrella, jossa asuminen, työpaikat ja liiketoiminta sekoittuvat keskenään. Tontti rajoittuu etelälaidaltaan rauhalliseen Niittaajankatuun ja sen toisella puolella sijaitsevaan asuinkerrostalojen kortteliin.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on asuntorakentaminen hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja kattavien kaupallisten palveluiden äärelle. Toimisto- ja liikerakennusten tontti 43011/31 muutetaan asuinkerrostalojen tontiksi, jolle saa rakentaa 6–8 -kerroksisia asuinrakennuksia. Tontilla sijaitseva toimistotalo puretaan. Rakennusoikeuden määrä on yhteensä 11 150 k-m², mikä on voimassa olevaan asemakaavaan nähden 650 k-m² enemmän. Muutosalueen arvioitu asukasmäärä on 250. Autopaikat tulee sijoittaa pihakannen alaisiin tiloihin tontilla. Hitsaajankadun palvelutaso pyritään turvaamaan rakentamalla Herttoniemenrannassa vakiintuneen tavan mukaisesti kadun varren pohjakerrokseen monikäyttötiloja, joita voidaan käyttää mm. liiketiloina. Kaavamuutos vastaa sisällöltään ja ratkaisultaan viereiselle tontille 43011/30 vuonna 2013 voimaan tullutta kaavamuutosta numero 12120.

Esittelijän perustelut

Helsingin yleiskaava 2002:ssa ja Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa alue on keskustatoimintojen aluetta. Nyt laadittu asemakaavan muutos on yleiskaavan ja maakuntakaavan mukainen.

Alueella on voimassa asemakaava nro 11355 vuodelta 2005. Kaavan mukaan muutoksen kohteena oleva tontti on toimisto- ja liikerakennusten korttelialuetta (K), jolle on mahdollista sijoittaa myös julkista tilaa sekä tiloja huvi- ja viihdetarkoituksiin. Tontin rakennusoikeuden määrä on 10 500 k-m², josta enintään 6 % saa olla myymälätilaa.

Tontti on yksityisomistuksessa. Asemakaavan muutoksesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kiinteistön omistajan Koy Helsingin Hitsaajankatu 9:n aloitteesta. Hakija ilmoittaa hakemuksessaan, että tontilla nykyisin oleva vuonna 1976 valmistunut liikerakennus on vanhentunut ja päätetty kannattamattomana purkaa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan havainneaineistosta on jätetty kolme mielipidettä, jotka on otettu kaavoitustyössä huomioon.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 5.12.2014 - 12.1.2015. Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia.

Lausunnot

Asemakaavan muutosehdotuksesta saaduissa kiinteistölautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, pelastuslautakunnan, ympäristökeskuksen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän (HSY) ja Helen Sähköverkko Oy:n lausunnoissa ei ollut kaavaehdotuksen suhteen huomautettavaa. Lisäksi Helsingin Energia on ilmoittanut, ettei sillä ole asiaan huomautettavaa. Kaupunginmuseum on kaavan valmistelun alkuvaiheessa arvioinut hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja todennut, ettei sillä ole muutoksen suhteen huomautettavaa.

Kiinteistölautakunta muistuttaa, että kaavamuutos korottaa tontin arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontinomistajan kanssa.

Pelastuslautakunta toteaa, että jatkosuunnittelussa on varmistettava pelastuslaitoksen yksiköiden pääsy tontille.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että olemassa olevan tiedon mukaan ei ole syytä epäillä maaperän pilaantuneisuutta tontilla. Rakennusvirastolle ei siten aiheudu kustannuksia asemakaavan muutoksen toteuttamisesta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä toteaa, että alueen yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi, eikä asemakaavan muutosehdotus edellytä niiden siirtämistä.

Helen Sähköverkko Oy tuo esiin, että kaavaselostuksen valmistumisen jälkeen Hitsaajankatu 7:n tontille on ryhdytty rakentamaan jakelumuuntamotilaa, johon varataan sähkönsiirtokapasiteettia myös Hitsaajankatu 9:n sähkönjakelua varten. Jatkosuunnittelussa

sähköverkon liitoskohdat kehoitetaan suunnittelemaan Hitsaajankadun katualueen suunnasta.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Asemakaavan muutosehdotukseen ei ole tehty muutoksia. Selostusta on muutettu Helen Sähköverkko Oy:n lausunnon mukaisesti. Muutos ei ole olennainen, joten asemakaavan muutosehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Asemakaavan muutoksen hyväksyminen edellyttää kaupunginhallituksen 9.6.2014 vahvistamien maapoliittisten periaatteiden mukaisia maankäyttösopimusneuvotteluja tontin omistajan kanssa. Maankäyttösopimus on allekirjoitettu 18.2.2015.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen. Kaupunkisuunnitteluvirasto on tehnyt ehdotukseen edellä mainittuja vähäisiä tarkistuksia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12296 kartta, päivätty 4.11.2014
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12296 selostus, päivätty 4.11.2014, muutettu 16.2.2015
- 3 Vuorovaikutusraportti 4.11.2014
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Maankäyttösopimus kaava nro 12296

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kiinteistölautakunta
Pelastuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristökeskus

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 16.2.2015

HEL 2014-006726 T 10 03 03

Ksv 3363_4

43. kaupunginosan (Herttoniemi, Herttoniemenranta) korttelin 43011 tonttia 31 koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puolsi 4.11.2014 asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Asemakaavan muutoksella toimisto- ja liikerakennusten tontti 43011/31 muutetaan asuinkerrostalojen tontiksi, jolle saa rakentaa 6–8-kerroksisia asuinrakennuksia. Tontilla sijaitseva toimistotalo puretaan. Rakennusoikeuden määrä on yhteensä 11 150 k-m², mikä on voimassa olevaan asemakaavaan nähden 650 k-m² enemmän. Autopaikat tulee sijoittaa pihakannen alaisiin tiloihin tontilla. Kaavamuutos vastaa sisällöltään ja ratkaisuiltaan viereiselle tontille 43011/30 vuonna 2013 voimaan tullutta kaavamuutosta.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 5.12.2014–12.1.2015.

Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin kiinteistölautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, pelastuslautakunnan, ympäristökeskuksen, HSY-kuntayhtymän ja Helen Sähköverkko Oy:n lausunnot. Lisäksi Helsingin Energia ilmoittaa, että sillä ei ole asiaan huomautettavaa.

Lausunnoissa ei ole huomautettavaa itse kaavaehdotukseen.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaupunkisuunnitteluvirasto katsoo, etteivät lausunnot anna aihetta muuttaa asemakaavan muutosehdotusta, mutta kaavaselostusta on muutettu ja täydennetty Helen Sähköverkko Oy:n lausunnossa esitettyjen seikkojen osalta.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen tai sen osaan liittyy maankäytösopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, ettei asemakaavan muutosehdotukseen ole tehty muutoksia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Lisätiedot

Mikko Näveri, arkkitehti, puhelin: 310 37331
mikko.naveri(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 22.01.2015 § 28

HEL 2014-006726 T 10 03 03

Kiinteistökartta 77/675 501, Hitsaajankatu 9

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle Herttoniemenrannan tonttia 43011/31 koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12296 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että Herttoniemen toimisto- ja liikerakennusten tontti (K) 43011/31 on Kiinteistö Oy Helsingin Hitsaajankatu 9:n omistuksessa. Yhtiön koko osakekannan omistaa Pohjola

Kiinteistösijoitus Oy. Tontilla sijaitsee vuonna 1976 valmistunut toimisto- ja liikerakennus.

Alueella voimassa olevassa asemakaavassa nro 11355 (voimaan 1.7.2005) tontti 43011/31 on liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K), jolle on mahdollista sijoittaa myös julkista tilaa sekä tiloja huvi- ja viihdetarkoituksiin. Tontin rakennusoikeuden määrä on 10 500 k-m², josta enintään 6 % saa olla myymälätilaa.

Kaavoitustyö on käynnistetty kiinteistön omistajan Kiinteistö Oy Helsingin Hitsaajankatu 9:n aloitteesta ja kaavamuutos on laadittu Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy:n tekemän viitesuunnitelman 6.10.2014 pohjalta. Vanhentunut liikerakennus on päätetty kannattamattomana purkaa ja suunnitella tilalle asuinkerrostaloja.

Kaavamuutoksen perusteena on asuntorakentamisen mahdollistaminen hyvien julkisen liikenteen yhteyksien sekä kattavien kaupallisten ja julkisten palveluiden läheisyydessä. Kaavamuutos vastaa sisällöltään ja ratkaisuiltaan viereiselle tontille 43011/30 vuonna 2013 voimaan tullutta kaavamuutosta.

Kaavamuutoksen tavoitteena on asuntorakentaminen, joka täydentää luontevasti korttelia ja katukuvaa. Alueen palvelutaso pyritään turvaamaan rakentamalla katutasoon monikäyttötiloja, joita voidaan käyttää mm. liiketiloina.

Kaavamuutoksella tontista 43011/31 muodostetaan asuinkerrostalojen korttelialue (AK). Nykyinen toimisto- ja liiketalo puretaan. Korttelialueen yhteenlaskettu rakennusoikeuden määrä on 11 150 k-m², josta enintään 10 900 k-m² on asutokerrosalaa ja vähintään 250 k-m² toimisto- tai liiketilana käytettävää monikäyttötilaa, joka sijoittuu Hitsaajankadun varrella olevan rakennuksen pohjakerrokseen. Autopaikat tulee sijoittaa pihakannen alaisiin tiloihin tontilla. Arvioitu asukasmäärä on 250.

Kaavamuutos korottaa yksityisessä omistuksessa olevan liike- ja toimistotontin 43011/31 arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontinomistajan kanssa. Kaavamuutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa ennen kuin tontinomistajan kanssa on tehty sopimus.

Lautakunnalla ei ole huomauttamista itse kaavamuutosehdotuksen johdosta.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

23.03.2015

Lisätiedot

Esko Patrikainen, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi
Tapio Laalo, tonttiasiamies, puhelin: 310 36442
tapio.laalo(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 20.01.2015 § 18

HEL 2014-006726 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi lausunnon 43. kaupunginosan korttelin 43011 tontin 31 asemakaavan muutoksesta nro 12296 seuraavan lausunnon.

Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa, että kadulle mahdollisesti tulevat rakenteet, asennukset tai kadunvarsipysäköinti ei estä pelastuslaitoksen yksiköiden pääsyä tontille.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Harri Laakso, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31234
harri.laakso(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 13.01.2015 § 12

HEL 2014-006726 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Alue sijaitsee Herttoniemenrannassa, osoitteessa Hitsaajankatu 9.

Asemakaavan muutoksella toimisto- ja liikerakennusten tontti 43011/31 muutetaan asuin kerrostalojen tontiksi, jolle saa rakentaa 6–8-kerroksisia asuinrakennuksia. Tontilla sijaitseva toimistotalo puretaan.

Kaavaa muutetaan alueella, jolla asuntotuotannolla on edellytykset toteutua ja rakentamisvalmiudet ovat hyvät. Asuinrakentaminen tukeutuu valmiiksi rakennettuun katu ympäristöön ja toimivaan palveluverkoston.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

23.03.2015

Olemassa olevan tiedon mukaan ei ole syytä epäillä maaperän pilaantuneisuutta tontilla.

Rakennusvirastolle ei aiheudu kustannuksia asemakaavan muutoksen toteuttamisesta.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosta nro 12296 edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 13.01.2015 § 6

HEL 2014-006726 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua (KuntaL 91 §).

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 04.11.2014 § 342

HEL 2014-006726 T 10 03 03

Ksv 3363_4, Hitsaajankatu 9, karttaruutuJ4

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 4.11.2014 päivätyn 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Herttoniemenranta) korttelin 43011 tontin 31 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12296 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta Kustannukset-liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Mikko Näveri, arkkitehti, puhelin: 310 37331

mikko.naveri(a)hel.fi

Maija Rekola, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37424

maija.rekola(a)hel.fi

Heikki Hälvä, projektipäällikkö, liikenteen ympäristövaikutukset, puhelin: 310 37142

heikki.halva(a)hel.fi

Peik Salonen, insinööri, kuntatekniikka, puhelin: 310 37248

peik.salonen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 11.9.2014

HEL 2014-006726 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusvirastolta kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1172-00/14, joka koskee asemakaavan muutosta osoitteessa Hitsaajankatu 9 Kiinteistö OY, Herttoniemenranta

Hitsaajankatu 9:ssä, korttelin 43011 tontilla 31 sijaitsevassa rakennuksessa on toimisto- ja liiketiloja. Rakennuksen on suunnitellut Arkkitehtitoimisto KY Jorma Vuorelma vuonna 1974. Rakennus koostuu kahdesta osasta: kadunsuuntainen matala, kaksikerroksinen liikehuoneisto-osa ja siihen liittyvä tontin sisälle vedetty korkea

23.03.2015

seitsenkerroksinen toimisto-osa. L-n muotoisen rakennuksen julkisivut ovat ajanmukaista pesubetonia.

Kaavamuutoksella nykyinen toimisto- ja liikerakennus puretaan ja sen tilalle rakennetaan 3 asuinkerrostaloa. Ratkaisu on samanlainen kuin naapuritontilla Hitsaajankatu 7:ssä, jossa toimistotalon purkutyöt ja uudisrakennusten rakennustyöt ovat parhaillaan käynnissä.

Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kaavayhteistyön yhteyshenkilöt rakennusvirastossa ovat lisätietojen antajat.

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640

birgitta.rossing(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939

silja.savolainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 2.9.2014

HEL 2014-006726 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 21.8.2014

Kaupunginmuseo arvioi hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Hitsaajankatu 9:ssä, korttelin 43011 tontilla 31 sijaitsevassa rakennuksessa on toimisto- ja liiketiloja. Rakennuksen on suunnitellut Arkkitehtitoimisto KY Jorma Vuorelma vuonna 1974. Rakennus koostuu kahdesta osasta: kadunsuuntainen matala, kaksikerroksinen liikehuoneisto-osa ja siihen liittyvä tontin sisälle vedetty korkea seitsenkerroksinen toimisto-osa. L-n muotoisen rakennuksen julkisivut ovat ajanmukaista pesubetonia.

Kaavamuutoksella nykyinen toimisto- ja liikerakennus puretaan ja sen tilalle rakennetaan 3 asuinkerrostaloa. Ratkaisu on samanlainen kuin naapuritontilla Hitsaajankatu 7:ssä, jossa toimistotalon purkutyöt ja uudisrakennusten rakennustyöt ovat parhaillaan käynnissä.

Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksesta.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483

sari.saresto(a)hel.fi

23.03.2015

Kaj/4

§ 295

V 8.4.2015, Vartioharjun Varjakanvalkama 54 - 70:n asemakaavan muuttaminen (nro 12294, Varjakanvalkama 54 - 70)

HEL 2011-006389 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Vartioharju) korttelin 45490 asemakaavan muutosehdotuksen 2.9.2014 päivätyn ja 20.1.2015 muutetun piirustuksen numero 12294 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12294 kartta, päivätty 2.9.2014, muutettu 20.1.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12294 selostus, päivätty 2.9.2014, muutettu 20.1.2015, päivitetty Kslk:n 20.1.2015 päätöksen mukaiseksi (2)
- 3 Vuorovaikutusraportti 2.9.2014, täydennetty 20.1.2015
- 4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2

23.03.2015

Kaj/4

Liite 3

Liite 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Vartioharjussa, Varjakanvalkaman varrella, Linnavuoren muinaislinnan juurella.

Asemakaavan muutos mahdollistaa muutosalueen tonttien tonttitehokkuuden nostamisen lukuun 0,25 (nyk. keskimäärin 0,14) nykyisten asuinrakennusten laajentamisen tai aluetta tiivistävien uusien pientalojen rakentamisen mahdollistamiseksi. Tonttien rakennusoikeus nousee alueella yhteensä 1 300 k-m². Alue säilyy erillispientalojen korttelialueena (AO). Ympäristön säilyttämistä koskeva määräys /s on korvattu muilla ympäristön säilyttämistä ja arvokkaan kulttuuriympäristön huomioon ottamista koskevilla määräyksillä.

Esittelijän perustelut

Tontit rajoittuvat Linnavuoren muinaislinna-alueeseen, joka kuuluu pääkaupunkiseudun 1. maailmansodan linnoitusalueisiin ja valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY). Linnoituslaitteet ja RKY-alue eivät ulotu tonttien puolelle.

Alueella on edelleen ennen rakennusluvan myöntämistä pyydettävä lausunto kaupunginmuseolta.

Tonttien 3–9 takaosassa on nykyisen kaavan mukaisesti alue, joka toimii maisemallisena suojavyöhykkeenä Linnavuoren muinaismuistoalueen suuntaan. Nykyisen kaavan määräyksen muotoilua on tarkistettu ja aluetta on laajennettu vähäisessä määrässä.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on pientalovaltaista asumiseen tarkoitettua aluetta. Muutosalue sijaitsee Broändan purolaakson reunalla, joka on yleiskaavassa merkitty kulttuurihistoriallisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi. Nyt laadittu asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Alueella on voimassa asemakaava numero 9310 vuodelta 1991. Kaavan mukaan tontit ovat erillispientalojen korttelialuetta ja aluetta, jossa ympäristö säilytetään (AO/s). Alueella on ennen rakennusluvan myöntämistä pyydettävä Museoviraston lausunto. Kaavassa kullekin

tontille on osoitettu rakennusala enintään kaksikerroksista pientaloa varten ja tonttikohtaisesti vaihteleva rakennusoikeuden määrä kerrosalaneliömetreinä. Rakennusoikeuden määrää vastaavat tonttitehokkuuslukemat vaihtelevat 0,10 ja 0,17 välillä keskiarvon ollessa 0,14. Tonttien 3 - 9 muinaislinnavuoreen rajoittuvan osan kaupunkikuvallisesti arvokas puusto on säilytettävä.

Tontit ovat yksityisomistuksessa. Asemakaavan muutoksesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Alueelta on saapunut yksi tonttikohtainen hakemus ja yksi kuutta tonttia koskeva ryhmähakemus tehokkuusluvun nostamiseksi. Hakemukset koskevat korttelin yhdeksästä tontista seitsemää. Asemakaavan muutos on laadittu koko alueelle kaupunkisuunnitteluviraston aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 10.10. - 10.11.2014. Ehdotuksesta on tehty yksi muistutus.

Muistutus

Muistutuksessa esitetään, että asemakaavaan merkityn maisemallisesti tärkeän puustovyöhykkeen laajuutta ei kasvatettaisi voimassa olevaan kaavan nähden.

Lausunnot

Asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin kiinteistöviraston tonttiosaston lausunto. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella (ELY-keskus), Helen Sähköverkko Oy:llä, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymällä (HSY), ympäristökeskuksella, pelastuslautakunnalla ja yleisten töiden lautakunnalla ei ollut huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Kiinteistöviraston tonttiosaston lausunnossa esitettiin ajoneuvoliittymien osoittamista tonteille Varjakanvalkamalta. Muutosta ei ole pidetty tarpeellisena. Kadun varteen merkitty asemakaavamääräys pensasaidan rakentamisesta on vallitsevan käytännön mukainen ja tonttiliittymät on jo rakennettu.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Asemakaavan muutosehdotusta on muistutuksen johdosta tarkistettu siten, että puustovyöhykkeen raja on siirretty lähelle nykyistä vyöhykkeen rajaa.

Kaavamuuotos ei nosta tonttien rakennusoikeutta merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaisia neuvotteluja ei ole tarpeen käydä.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12294 kartta, päivätty 2.9.2014, muutettu 20.1.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12294 selostus, päivätty 2.9.2014, muutettu 20.1.2015, päivitetty Kslk:n 20.1.2015 päätöksen mukaiseksi (2)
- 3 Vuorovaikutusraportti 2.9.2014, täydennetty 20.1.2015
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2

23.03.2015

Kaj/4

Liite 3

Liite 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistövirasto
Pelastuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristökeskus

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.01.2015 § 7

HEL 2011-006389 T 10 03 03

Ksv 0749_16, Varjakanvalkama 54-70, karttaruutu K5

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 2.9.2014 päivätyn ja 20.1.2015 muutetun 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Vartioharju) korttelin 45490 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12294 hyväksymistä ja ettei tehty muistutus ja annetut lausunnot anna aiheutta muihin toimenpiteisiin. Tehty muutos ilmenee yksityiskohtaisesti esityslistalta ja kaavaselostuksesta.
- ettei kaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja vuorovaikutusraportista ilmenevän vastauksen kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyyn muistutukseen.

02.09.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Mikko Näveri, arkkitehti, puhelin: 310 37331

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Kaj/4

mikko.naveri(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Tonttiosasto 18.12.2014

HEL 2011-006389 T 10 03 03

Kaavamuutoksen kohteena oleva kortteli nro 45490 on yksityisomistuksessa.

Yksityisille maanomistajille ei aiheudu kaavamuutoksen johdosta kaupunginhallituksen 9.6.2014 (685 §) tekemän maapoliittisen päätöksen mukaista merkittävää hyötyä, joten mainitun päätöksen mukaisia neuvotteluja ei ole syytä käydä.

Tonttien Varjakanvalkaman vastaiselta rajalta on merkitty koko matkalta kaistale alueen osaksi, jolla pitää olla pensasaita. Kaavaehdotusta tulisi muuttaa niin, että se sallii ajoneuvoliittymät tonteille Varjakanvalkaman katualueelta.

Tonttiosastolla ei ole muuta huomauttamista asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12294.

Lisätiedot

Tapio Laalo, tonttiasiamies, puhelin: 310 36442
tapio.laalo(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 04.11.2014 § 422

HEL 2011-006389 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavan muutosta Vartioharjun pientaloalueella, osoitteessa Varjakanvalkama 54–70 sijaitsevaan kortteliin 45490 ja sen tonteille 1–9 tonttitehokkuuden nostamiseksi lukemaan $e=0,25$.

Varjakanvalkama on asuntokatu, joka rajautuu kaavamuutosalueeseen. Liikenne kadulla ei tule merkittävästi lisääntymään tonttitehokkuuden nostamisen myötä. Kaavassa on määräys, jonka mukaan kadun varressa tulee olla pensasaita.

Kaavamuutosalueeseen ei sisälly yleisiä alueita eikä asemakaavan muutoksen toteuttamisesta aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutoksen hyväksymistä.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.savolainen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 04.11.2014 § 116

HEL 2011-006389 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi Vartiokylän korttelin 45490 (Vartioharju, Varjakanvalkama 54-70) asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 12294) seuraavan lausunnon. Pelastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutokseen nro 12294.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§.

Esittelijä

vs. pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 04.11.2014 § 317

HEL 2011-006389 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua (KuntaL 91 §).

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, johtava ympäristöasiantuntija, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 16.6.2014

HEL 2011-006389 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavan muutosta Vartioharjun pientaloalueella, osoitteessa Varjakanvalkama 54–70 sijaitsevaan kortteliin 45490 ja sen tonteille 1–9 tonttitehokkuuden nostamiseksi lukemaan $e=0,25$.

Kaavamuutosalueen vieressä on linnavuori, jossa sijaitsee muinaislinna. Linnavuoren varjelemiseksi on kaavassa määräys linnavuoreen rajautuvien tonttien takaosien puustovyöhykkeen säilyttämisestä.

Varjakanvalkama on asuntokatu kaavamuutosalueen vieressä. Liikenne kadulla ei tule merkittävästi lisääntymään tonttitehokkuuden nostamisen myötä. Kaavassa on määräys, jonka mukaan kadun varressa tulee olla pensasaita.

Voimassa olevassa Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan aluesuunnitelmassa vuosille 2012-2022 Varjakanvalkamalle todettiin osittainen peruskorjaustarve sen huonokuntoisuuden, kuivatusongelmien ja kadun painumisen johdosta. Tavoitteena on ratkaista kadun ja puistokäytävän rakenteiden painumisen aiheuttamia ongelmia ja kohentaa kadun yleisilmettä. Kadun peruskorjauksen kiireellisyysluokaksi on määritelty 2 (vähän kiireellinen).

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Silja Savolainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.savolainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 13.6.2014

HEL 2011-006389 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on lähettänyt tiedon Vartiokylässä Vartioharjun pientaloalueella sijaitsevan korttelin 45490 tontteja 1-9,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

osoitteessa Varjakanvalkama 54-70, koskevan asemakaavamuutoksen käynnistymisestä ja asemakaavaluonnoksen esillä olosta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Suunnitteluala sijaitsee Vartioharjussa Vartiokylän linnavuorta reunustavalla pientaloalueella, Varjakanvalkaman länsi ja luoteispuolella. Alueen rakennuskannan muodostavat rakennustavaltaan ja iältään vaihtelevat yksi-, kaksikerroksiset pientalot. Vanhimmat asuinrakennukset on rakennettu 1930-luvun kuluessa, uusimmat edustavat 2000-luvun pientalorakentamista. Myös kooltaan rakennukset vaihtelevat pienehköstä kesähuvilatyyppisestä puutalosta kookkaiisiin kellarillisiin kivitaloihin. Asemakaavan muutosalue sijaitsee Broändan purolaakson reunalla, joka on yleiskaavassa merkitty kulttuurihistoriallisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi.

Asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu tonttitehokkuusluvun nostaminen nykyisestä $e=0,2$:sta lukemaan $e=0,25$, jotta saavutettaisiin nykytilannetta paremmat mahdollisuudet olemassa olevien asuinrakennusten laajentamiselle tai uusien pientalojen rakentamiselle. Ympärivällä Vartioharjun pientaloalueella tonttitehokkuudet ovat pääsääntöisesti tasolla $e=0,20$ tai $e=0,25$. Esitetty muutosalueen tonttitehokkuuksien nostaminen noudattaa siten alueen yleistä pientalotonttien tilannetta.

Rakennusten ulkoasuun liittyvinä määräyksinä asemakaavaluonnoksessa on julkisivujen pääasialliseksi materiaaliksi määritelty puu tai rappaus. Rakennusten suurin sallittu kerroslukumäärä tässä erillispientalojen korttelissa olisi edelleen kaksi ja kattomuotona yli neljä metriä korkeassa rakennuksessa kaltevuudeltaan 30-40 asteen harjakatto. Sekä asuinrakennuksille että autosuoja- ja talousrakennuksille on määritelty suurimmat kokonaiskorkeudet. Kaavamääräyksen mukaisesti rakennusten on kooltaan, muodoltaan, materiaaleiltaan ja väritykseltään sopeuduttava ympäristöönsä. Lisäksi samalla tontilla olevat rakennukset tulee sijoittaa siten, että ne sijoittelultaan ja etäisyydeltään vastaavat alueen perinteistä omakotimaista rakennetta. Rakennusta ei saisi kokonaan rakentaa yhteen kerrokseen.

Asemakaavaluonnoksessa on voimassaolevan kaavan tapaan maisemaan ja viheralueisiin liittyviä määräyksiä. Varjakanvalkaman vehreää ilmettä on pyritty vaalimaan ja vahvistamaan säilyttämällä kaavamääräys, jonka mukaan kadun varressa tulee olla pensasaita. Linnavuoreen rajautuvilla totin takaosilla olevaa puustovyöhykkeen

säilyttämismääräystä on täsmennetty ja kolmen tontin osalla aluetta on myös laajennettu. Kaupunginmuseo pitää esitettyjä kaavamääräyksiä tarpeellisina ja tärkeinä alueen ominaisuuteen säilymisen kannalta. Maisema-arvoja sisältävä, vaalittava alue varjelee linnavuorta ja sen herkkiä rinteitä rakentamisen vaikutuksilta ja toimii myös tärkeänä maisemallisena suojavyöhykkeenä muinaismuistoalueen suuntaan.

Varjakanvalkaman asemakaavamuutosluonnos ei sisällä varsinaisia rakennuksiin kohdistuvia suojelumääräyksiä, vaikka alue on yleiskaavassa kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi, jota tulee kehittää siten, että sen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Kuten edellä on todettu, kaava-alueen rakennukset ovat eri aikoina valmistuneita, eivätkä siten arkkitehtuuriltaan muodosta yhtenäistä kokonaisuutta. Ilmeeltään ne ovat rakennusajalleen melko tyypillisiä omakotitaloja, osin melko vaatimattomiakin. Edellä mainituista syistä kaupunginmuseo ei näe yksittäisissä rakennuksissa erityisiä suojelutarpeita, vaikka niiden vähäeleisten ja tietyllä tavalla vetäytyvien hahmojen toivoisikin toki säilyvän linnavuoren maisemassa.

Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan toivottavaa olisi tulevaisuudessakin rakennusten pääasiallinen sijoittuminen tontin takaosaan nykytilanteen tapaan, niin että Varjakanvalkamalta tarkasteltaessa ne muodostaisivat ikään kuin jalustan itse linnavuorelle. Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, ettei Varjakanvalkaman katutilaa rajaamaan nousee korkeita rakennuksia, jotka sulkevat näkymät linnavuorelle. Tärkeää onkin, että kaava-alueen rakennusten korkeuteen ja hahmoon liittyen on annettu määräyksiä niin, että alueelle suunniteltavat uudet rakennukset noudattaisivat arkkitehtuuriltaan maltillista ja ympäristöönsä sopeutuvaa linjaa. Kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta tarkasteltaessa keskeistä on, että linnavuori säilyy näkymässä niin katutilasta kuin Varjakanpuiston rannasta maisemaa tarkasteltaessa.

Kaava-alueen tontit rajoittuvat Linnavuoren muinaislinna-alueeseen, joka kuuluu myös pääkaupunkiseudun 1. maailmansodan linnoitusalueisiin ja valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY 2009). Linnoituslaitteet ja RKY-alue eivät varsinaisesti ulotu kaavamuutosalueelle. Kaavaluonnokseen on kuitenkin määritelty, että ennen rakennusluvan myöntämistä on pyydettävä kaupunginmuseon lausunto. Näin kaupunginmuseolla on mahdollisuus ottaa kantaa paitsi alueen kulttuurihistoriallisiin ja maisemakulttuuriin liittyviin arvoihin ja muutoksiin, myös erityisesti rakennushankkeissa mahdollisesti tarvittaviin arkeologisiin selvityksiin toimittaessa tällä muinaismuistolain nojalla suojellun linnoitusalueen ja muinaislinnan rajavyöhykkeellä.

23.03.2015

Kaj/4

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Kaj/5

§ 296

V 8.4.2015, Konalan asuinkerrostalotontin vuokrausperusteet (Konala, Hilapellonpolku, tontti 32067/6)

HEL 2015-001627 T 10 01 01 02

Esitys

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 32. kaupunginosan (Konala) korttelin nro 32067 tontin nro 6 (Hilapellonpolku, pinta-ala 1 549 m²) lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

1

Tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavaa kerrosneliömetrihintaa 27 euroa.

2

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Kartat

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Tontti on varattu Asuntotuotantotoimistolle valtion tukemien vuokra-asuntojen suunnittelua varten 31.12.2016 saakka.

Asuntotuotantotoimisto on ilmoittanut rakennustöiden alkavan syksyllä 2015, joten on ajankohtaista määrittää tontille vuokrauserusteet.

Vuokrauserusteeksi ehdotettava kerrosneliömetrihinta vastaa tämän päivän hintatasossa 516 euroa ja ARA-alennus huomioiden 413 euroa. Maanvuokran laskennallinen vaikutus asumiskustannuksiin ARA-alennus huomioiden on 1,38 e/kk/m².

Esittelijän perustelut

Varauspätös (A1132-125R)

Kaupunginhallitus on 25.8.2014 (836 §) varannut tontin Asuntotuotantotoimistolle valtion tukemien vuokra-asuntojen suunnittelua varten 31.12.2016 saakka.

Asemakaavatiedot

Kaupunginvaltuuston 23.4.2014 hyväksymän ja 6.6.2014 lainvoimaiseksi tulleen asemakaavan nro 12216 mukaan tontti on enintään viisikerroksisten asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK). Tontin rakennusoikeus on 1 350 k-m².

Sijaintikartta ja asemakaavakartta ovat liitteenä 1.

Ehdotetut vuokrauserusteet

Tontin maanvuokra esitetään määräytyväksi pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavaa kerrosneliömetrihintaa 27 euroa. Eситetty kerrosneliömetrihinta vastaa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) valtion tukemassa asuntotuotannossa hyväksymää enimmäishintaa. Hintatasossa 12/2014 (ind. 1910) laskettu kerrosneliömetrihinta on 516 euroa ja ARA-alennus huomioiden 413 euroa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen (1.10.1980, asia nro 18) mukaisesti asuntotontin vuosivuokra on 4 % tontin laskennallisesta hinnasta.

Koska on kyse valtion tukemasta asuntotuotannosta, tontista peritään 80 % vapaarahoitteisen tontin maanvuokrasta.

Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin ARA-alennus huomioiden on 1,38 e/kk/m².

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

23.03.2015

Kaj/5

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Kartat

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 19.02.2015 § 76

HEL 2015-001627 T 10 01 01 02

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan vuokraamaan 32. kaupunginosan (Konala) korttelin nro 32067 tontti nro 6 (Hilapellonpolku, pinta-ala 1 549 m²) lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

1

Tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavaa kerrosneliömetrihintaa 27 euroa.

2

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Risto Lehtonen, kiinteistölakimies, puhelin: 310 36617
risto.lehtonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 297

V 8.4.2015, Kilpailun perusteella luovutettavaksi varattujen tonttien myyminen ja vuokraaminen Kalasatamasta (Sörnäinen, Verkkosaari, tontit 10600/1 - 6)

HEL 2014-014881 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä 1 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ja oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään 10. kaupunginosan (Sörnäinen) korttelin nro 10600 tontin nro 1 tai siitä muodostettavat tontit Sato Oyj:lle tai tämän perustamille / määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun noudattaen kiinteistökaupan esisopimuksen ehtoja, kaupungin käyttämiä kiinteistökaupan tavanomaisia ehtoja ja kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään kiinteistökaupan esisopimukseen tarvittaessa muutoksia ja tarkistuksia, tekemään esisopimuksen mukaisen lopullisen kauppakirjan sekä hyväksymään kauppakirjan ehdot.

B

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä 2 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ja oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään 10. kaupunginosan (Sörnäinen) korttelin nro 10600 tontit nro 3, 4 ja 6 tai niistä muodostettavat tontit Skanska Talonrakennus Oy:lle tai tämän perustamille / määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun noudattaen kiinteistökaupan esisopimuksen ehtoja, kaupungin käyttämiä kiinteistökaupan tavanomaisia ehtoja ja kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Lisäksi kaupunginvaltuusto oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään kiinteistökaupan esisopimukseen tarvittaessa muutoksia ja tarkistuksia, tekemään esisopimuksen mukaisen lopullisen kauppakirjan sekä hyväksymään kauppakirjan ehdot.

C

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä 3 olevan Sato Oyj:n ja Skanska Talonrakennus Oy:n kanssa tehtävän kohdissa A ja B mainittuja tontteja ja niiden rakentamista ym. koskevan toteutussopimuksen ja oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään sen mukaisen sopimuksen.

D

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 10. kaupunginosan (Sörnäinen) korttelin nro 10600 tontit nro 2 ja 5 tai niistä muodostettavat tontit lautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2080 saakka noudattaen seuraavia ehtoja:

1

Tonttien vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana Hitas-asuntojen osalta 35 euroa.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike-, kahvila- ja ravintolatilojen sekä kunnallistekniikkaa palvelevien tilojen osalta peritään samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

Asuntotontille mahdollisesti sijoitettavien julkisten palvelutilojen vuosivuokra määräytyy pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 17 euroa.

2

Vuokraa ei peritä rakennusten kerroksissa porrashuoneen 20 k-m² ylittävältä osin (ns. porrashuonevähennys).

3

Alkuvuosialennuksen johdosta asuntotontin maanvuokrasta peritään vapaarahoitteisilta kohteilta 80 % 31.12.2022 saakka.

4

Muuten noudatetaan liitteenä 3 olevan toteutussopimuksen ehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja. Hitas-kohteiden osalta noudatetaan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatusäntelyä koskevia ehtoja.

23.03.2015

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistökaupan esisopimus ja lisäehdot (Sato Oyj)
- 2 Kiinteistökaupan esisopimus ja lisäehdot (Skanska Talonrakennus Oy)
- 3 Toteutussopimus
- 4 Varausaluekartta
- 5 Perustelumuiotio

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Sato Oyj

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 3

Skanska Talonrakennus Oy

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginhallitus päätti 30.1.2012 (113 §) varata Verkkoosaaren eteläosan asuinkorttelit 10600 ja 10601 ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyin luovutettavaksi.

Kiinteistövirasto järjesti kaupunginhallituksen varauspäätöksen ja kiinteistölautakunnan 27.6.2013 (365 §) hyväksymän hakuohjeen mukaisesti näitä kortteleita koskevan ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyn (hakumenettelyn) 27.6. - 15.10.2013.

Kiinteistölautakunta päätti 18.12.2014 (636 §) hakumenettelyn perusteella valita asemakaavan muutosehdotuksen nro 12284 mukaisten tonttien (AK) 10600 / 1 ja 5 tai niistä muodostettavien tonttien varauksensaajaksi ja toteuttajaksi parhaan lopullisen projektisuunnitelman tehneen Sato Oyj:n, ja vastaavasti saman

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

korttelin tonttien (AK) 2, 3, 4 ja 6 tai niistä muodostettavien tonttien varauksensaajaksi ja toteuttajaksi niille parhaan lopullisen projektisuunnitelman tehneen Skanska Talonrakennus Oy:n.

Valinnat tapahtuivat ehdolla, että kaupungin toimivaltainen elin hyväksyy mainittujen tonttien osalta liitteinä 1 ja 2 olevat kiinteistökaupan esisopimukset ja liitteenä 3 olevan toteutussopimuksen, joiden ehtoja yhtiöt sitoutuvat noudattamaan tonttien varausehtoina.

Koska tonttien vuokrausperusteiden hyväksyminen samoin kuin tonttien myymisestä sopiminen kuuluvat tässä kaupunginvaltuuston päätettäväksi, nyt ehdotetaan, että kiinteistökaupan esisopimukset ja toteutussopimus hyväksytään ja oikeutetaan kiinteistölautakunta tekemään niiden mukaiset sopimukset.

Esittelijän perustelut

Asian tausta

Kiinteistövirasto järjesti kaupunginhallituksen varauspäätöksen 30.1.2012 (113 §) ja kiinteistölautakunnan 27.6.2013 (365 §) hyväksymän hakuohjeen mukaisesti Verkkosaaren eteläosan asuinkortteleita 10600 ja 10601 koskevan ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyyn.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan 3.3.2011 hyväksymän asemakaavan muutosluonnoksen mukaan po. korttelien asuinrakennusoikeus oli yhteensä 45 600 k-m² ja liiketilojen yhteensä 1 800 k-m². Varauspäätöksen mukaan noin 10 500 k-m² korttelien rakennusoikeudesta tulee varata vapaarahoitteiseen Hitas I -ehdoin toteutettavaan omistusasuntotuotantoon. Loppuosa korttelista varataan sääntelemättömään vapaarahoitteiseen vuokra- ja omistusasuntotuotantoon.

Hakumenettelyssä kokeiltiin tavanomaisiin laatukilpailuihin nähden kevennettyä ja vuorovaikutteista tontinluovutusmenettelyä, jossa tonteista kiinnostuneita pyydettiin toimittamaan tonttien suunnittelua ja toteutusta koskevat alustavat projektisuunnitelmat määräaikaan mennessä. Alustavien projektisuunnitelmien perusteella valittiin jatkoneuvotteluihin osallistuvat tahot. Jatkoneuvotteluiden tavoitteena oli alustavien projektisuunnitelmien kehittäminen lopulliseen muotoon sekä saavuttaa neuvottelutulos tonttien luovutukseen ja toteutukseen liittyvistä ehdoista.

Hakumenettelyssä saatiin kummankin korttelin 10600 ja 10601 osalta yhteensä viisi hakemusta (alustavaa projektisuunnitelmaa), joista

arviointiryhmä valitsi jatkoneuvotteluihin korttelin 10600 osalta YIT Rakennus Oy:n, Skanska Talonrakennus Oy:n ja Sato Oyj:n sekä korttelin 10601 osalta Westpro cc Oy:n.

Kaupungin ja mainittujen osallistujien välillä on neuvoteltu ja saatettu alustavat projektisuunnitelmat lopullisiksi projektisuunnitelmiksi. Samalla on mainittujen suunnitelmien perusteella laadittu kumppanuuskaavoituksena Verkkosaaren eteläosan asemakaavan muutosehdotus nro 12284 ja neuvoteltu osallistujien kanssa toteutussopimukset ja/tai kiinteistökauppojen esisopimukset. Asemakaavan muutosluonnoksen 3.3.2011 edelleen kehittäminen on ollut tarpeen muun ohella toteutussopimusten ja/tai kiinteistökauppojen esisopimusneuvotteluiden edistämiseksi.

Hakumenettelyn lopputulos

YIT Rakennus Oy:n ja Westpro cc Oy:n osalta kiinteistölautakunta päätti 13.11.2014 (550 §) hakumenettelyn ratkaisusta. Näiden yhtiöiden on neuvottelujen lopputuloksen mukaisesti tarkoitus rakentaa tonteille 10600/7 ja 10601/1 yhteensä asuintilaa 26 800 k-m² ja liiketilaa 1 000 k-m². Tontit on tarkoitus myydä yhtiöille arviolta noin 23 miljoonan euron kauppahinnasta. Näitä tontteja koskevat kiinteistökaupan esisopimukset ja toteutussopimus esitellään valtuustolle omana asianaan.

Sato Oyj:n ja Skanska Talonrakennus Oy:n osalta kiinteistölautakunta hyväksyi hakumenettelyn ratkaisun 18.12.2014 (636 §). Siinä lautakunta valitsi tonttien 10600/1 ja 5 varauksensaajaksi ja toteuttajaksi parhaimman lopullisen projektisuunnitelman tehneen Sato Oyj:n, ja tonttien 10600/2, 3, 4 ja 6 varauksensaajaksi ja toteuttajaksi parhaimman lopullisen projektisuunnitelman tehneen Skanska Talonrakennus Oy:n. Päätös tehtiin ehdolla, että valtuusto hyväksyy tontteja koskevan toteutussopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimukset. Ehdotus koskee näiden tonttien luovutusehtoja.

Kumppanuuskaavoitus

Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12284 mukaan kortteleihin 10600 ja 10601 toteutetaan asuintilaa 58 600 k-m² ja liiketiloja 1 800 k-m². Sato Oyj ja Skanska Talonrakennus Oy toteuttavat mainitusta määrästä suunnitelmien mukaan asuintilaa 31 800 k-m² ja liiketilaa 800 k-m². Kysymys on siten huomattavasta hankekokonaisuudesta.

Alustavien projektisuunnitelmien perusteella ja neuvottelujen kuluessa kaavaluonnosta on kehitetty siten, että asuinrakennusoikeuden määrä on kasvanut noin 13 000 k-m², ja kaavaratkaisuja on kehitetty kaavaluonnokseen nähden toteutuskelpoisemmiksi. Tätä voidaan pitää

kiinteistötoimen sekä asetettujen asuntotuotantotavoitteiden kannalta myönteisenä asiana.

Toteutussopimus

Hakumenettelyn ratkaisun perusteella on neuvoteltu toteutussopimus Sato Oyj:n, Skanska Talonrakennus Oy:n ja kaupungin kesken, ja sitä vastaavat kiinteistökaupan esisopimukset.

Toteutussopimuksella sovitaan tonttien myynnin ja vuokrauksen keskeisten ehtojen lisäksi kaupungin ja yhtiöiden välisistä oikeuksista ja velvoitteista sekä alueen toteuttamisen ehdoista ja periaatteista tarjouspyynnön ja neuvottelujen mukaisesti.

Toteutussopimuksella sovitaan siten kaupungin ja Sato Oyj:n välillä yhtiön velvollisuudesta ostaa tontti 10600/1 sekä vuokrata pitkäaikaisesti tontti 10600/5. Vastaavasti toteutussopimuksessa sovitaan kaupungin ja Skanska Talonrakennus Oy:n välillä Skanskan velvollisuudesta ostaa tontit 10600/3, 4 ja 6 sekä vuokrata pitkäaikaisesti tontti 10600/2.

Toteutussopimuksella sovitaan myös siitä, että tonttien myynnistä tehdään maakaaren muotomääräysten mukaiset kiinteistökauppojen esisopimukset, joiden perusteella tehdään lopulliset kauppakirjat. Tonttien vuokraamisesta tehdään lyhyt- ja pitkäaikaiset maanvuokrasopimukset.

Sato Oyj:lle toteutettavaksi luovutettavat tontit

Tontti 10600/1

Neuvottelutulokseen perustuvien toteutus- ja esisopimusten mukaan Sato Oyj rakentaa tontille 10600/1 vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja vähintään 5 530 k-m² (porrashuonevähennys huomioiden 4 996 k-m²). Tontti ehdotetaan myytäväksi kauppahinnasta, joka vastaa asuinrakennusoikeuden käyviä yksikköhintoja 1 000 euroa/k-m² tai 900 euroa/k-m² riippuen siitä, toteutetaanko alueelle kanavaa tai muuta vesiaihetta.

Ostajalla on oikeus vähentää kauppahinnasta ostajan vastuulle kuuluvia tavanomaiseen rakentamiseen nähden ylimääräisiä kanavarakenteista tai vastaavasta vesiaiheesta, tukimuurista ja paalulaatasta aiheutuvia kustannuksia.

Mainitut vähennykset hyväksytään ainoastaan siinä tapauksessa, että mainittujen rakenteiden toteuttaminen on objektiivisesti arvioiden välttämätöntä. Ottaen huomioon mainitut vähennykset tontin 10600/1 kauppahinta on arviolta noin 3 - 3,5 miljoonaa euroa.

Tontti 10600/5

Sato Oyj toteuttaa tontille 10600/5 vapaarahoitteisia omistusasuntoja Hitas I -ehdoin vähintään 4 300 k-m² ja kr-tilaa vähintään 250 k-m² (porrashuonevähennys huomioiden 4 116 k-m² ja 250 k-m²). Tontti esitetään vuokrattavaksi pitkäaikaisesti 31.12.2080 saakka.

Skanska Talonrakennus Oy

Vastaavasti neuvottelutulokseen perustuen esitetään, että Skanska Talonrakennus Oy rakentaa seuraaville tonteille:

Tontti 10600/2

Skanska rakentaa tontille 10600/2 vapaarahoitteisia omistusasuntoja Hitas I -ehdoin vähintään 3 610 k-m² ja liiketilaa vähintään 150 k-m² (porrashuonevähennys huomioiden 3 395 k-m² ja 150 k-m²). Tontti esitetään vuokrattavaksi pitkäaikaisesti 31.12.2080 saakka.

Tontti 10600/3

Skanska rakentaa tontille 10600/3 vapaarahoitteisia omistusasuntoja vähintään 4 380 k-m² (porrashuonevähennys huomioiden 4 124 k-m²). Yhtiö ostaa tontin 10600/3 kauppahinnasta, joka vastaa asuinrakennusoikeuden käypää yksikköhintaa 1 000 euroa/k-m². Ottaen huomioon edellä tontin 10600/1 kohdalla mainitut vähennykset tontin 10600/3 kauppahinta on arviolta noin 2,5 - 3 miljoonaa euroa.

Tontti 10600/4

Skanska rakentaa tontille 10600/4 vapaarahoitteisia omistusasuntoja vähintään 8 010 k-m² ja liiketilaa vähintään 120 k-m² (porrashuonevähennys huomioiden 7 248 k-m² ja 120 k-m²). Yhtiö ostaa tontin 10600/4 kauppahinnasta, joka vastaa asuinrakennusoikeuden käypää yksikköhintaa 1 200 euroa/k-m². Ottaen huomioon edellä tontin 10600/1 kohdalla mainitut vähennykset tontin 10600/4 kauppahinta on arviolta noin 7 miljoonaa euroa.

Tontti 10600/6

Skanska rakentaa tontille 10600/6 vapaarahoitteisia omistusasuntoja vähintään 5 970 k-m² ja liiketilaa vähintään 280 k-m² (porrashuonevähennys huomioiden 5 557 k-m² ja 280 k-m²). Yhtiö ostaa tontin 10600/6 kauppahinnasta, joka vastaa asuinrakennusoikeuden käypää yksikköhintaa 925 euroa/k-m². Ottaen huomioon edellä tontin 10600/1 kohdalla mainitut vähennykset tontin 10600/6 kauppahinta on arviolta noin 5 miljoonaa euroa.

Tontit ilmenevät liitteenä 4 olevasta kartasta.

Ratkaisun arviointia

Edellä mainittuja kauppahintoja voidaan pitää kaupungin puolesta hyväksyttävänä ottaen huomioon tonteille aiheutuvat tavanomaiseen rakentamiseen nähden ylimääräiset kustannukset kauppahintaa alentavana tekijänä, laaditut arviolausunnot tonttien markkina-arvoista, vertailukauppahinnat ja nykyiset markkinaolosuhteet. Tavanomaiseen rakentamiseen nähden ylimääräisiä kustannuksia aiheutuu tonteille kanavan tai vastaavan vesiaiheen, kuivakanavan, tukimuurin ja paalulaatan toteuttamisesta.

Samoin ehdotetut vuokrauserusteet vastaavat kohtuullista käypää tasoa.

Kaupunki tulee saamaan hakumenettelyn tuloksena koko kohdealueen tonttien myyntihintana noin 40 miljoonaa euroa, sekä Hitas-tonttien osalta vakaata vuokratuloa. Kilpailun voidaan siten katsoa hyvin täyttäneen alueelle asetetut suunnittelu-, kehittämis- ym. tavoitteet ja tukevan samalla hyvin talousarviossa asetettuja maanmyyntitavoitteita

Päätösten sisältö ja toimeenpano

Kaupunginvaltuustolle toimivaltaisena elimenä ehdotetaan nyt, että se hyväksyisi hakumenettelyn ratkaisun edellytyksenä olevat kiinteistökaupan esisopimukset ja toteutussopimuksen sekä vuokrattavaksi ehdotettavien tonttien vuokrauserusteet. Samalla kiinteistölautakunta oikeutetaan vuokraamaan vuokrattavaksi esitetyt tontit sekä tekemään tarvittavat esisopimukset ja niiden mukaiset lopulliset sopimukset.

Lopulliseksi kauppahinnaksi arvioidaan suunnitelmien täsmennyttyä muodostuvan yhteensä noin 18 miljoonaa euroa. Ostajat suorittavat tonttien kauppahinnat kokonaisuudessaan kaupungille kaupanteon yhteydessä, jolloin tonttien omistus- ja hallintaoikeudet siirtyvät ostajille.

Hakumenettelyn perusteella on saatu kaupunkikuvallisesti ja muutoin korkeatasoiset suunnitelmat sekä laadittu kumppanuuskaavoituksena asemakaavan muutosehdotus, johon tonttien toteuttaminen tulisi perustumaan.

Verkkosaaren eteläosan kortteleiden rakentamisen on tarkoitus alkaa mahdollisimman pian asemakaavan muutoksen tultua lainvoimaiseksi ja muiden rakentamedellytysten täytyttyä. Rakentaminen alkaa alueella arviolta vuonna 2017. Alueen rakentaminen kestää esityksen kohteena olevien tonttien osalta yhteensä noin 9 vuotta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 18.11.2014 (360 §) esittää kaupunginhallitukselle asemakaavan muutosehdotuksen nro 12284 hyväksymistä ja pyytää lausunnot ehdotuksesta.

Esittelijän tarkemmat perustelut

Esittelijän tarkemmat perustelut kiinteistölautakunnalle ja kaupunginhallitukselle tehdyistä esityksistä ilmenevät liitteenä 5 olevasta perustelumuihistiosta.

Lopuksi

Ehdotus vastaa kiinteistölautakunnan esitystä ja päätös on tarpeen, jotta tontinluovutuksessa sovelletun ja kiinteistölautakunnan päättämän hakumenettelyn tulokset voidaan panna täytäntöön.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistökaupan esisopimus ja lisäehdot (Sato Oyj)
- 2 Kiinteistökaupan esisopimus ja lisäehdot (Skanska Talonrakennus Oy)
- 3 Toteutus sopimus
- 4 Varausaluekartta
- 5 Perustelumuihistio

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Sato Oyj

Skanska Talonrakennus Oy

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 3

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 18.12.2014 § 636

HEL 2014-014881 T 10 01 01 00

Kiinteistökartta 75/674 499 ja 75/675 499, Capellan puistotie, Verkkosaarenranta

Päätös

A

Kiinteistölautakunta päätti Verkkosaaren eteläosan asuinkorttelia 10600 koskevan ilmoitus- ja neuvottelumenettelyn perusteella valita Helsingin kaupungin 10. kaupunginosan (Sörnäinen) liitteestä nro 1 ilmenevän asemakaavan muutosehdotuksen nro 12284 (Kslk 18.11.2014, 360 §) mukaisen suunnitellun korttelin 10600 suunniteltujen tonttien (AK) 1 ja 5 tai niistä muodostettavien tonttien varauksensaajaksi ja toteuttajaksi parhaimman lopullisen projektisuunnitelman tehneen Sato Oyj:n (Y-tunnus 0201470-5) ehdolla, että kaupungin toimivaltainen elin hyväksyy mainittujen tonttien osalta liitteenä nro 2 olevan toteutussopimuksen ja liitteenä nro 3 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ja että Sato Oyj sitoutuu noudattamaan mainittujen tonttien varausehtoina po. sopimuksissa sovittuja ehtoja.

B

Kiinteistölautakunta päätti Verkkosaaren eteläosan asuinkorttelia 10600 koskevan ilmoitus- ja neuvottelumenettelyn perusteella valita Helsingin kaupungin 10. kaupunginosan (Sörnäinen) liitteestä nro 1 ilmenevän asemakaavan muutosehdotuksen nro 12284 (Kslk 18.11.2014, 360 §) mukaisen suunnitellun korttelin 10600 suunniteltujen tonttien (AK) 2, 3, 4 ja 6 tai niistä muodostettavien tonttien varauksensaajaksi ja toteuttajaksi parhaimman lopullisen projektisuunnitelman tehneen Skanska Talonrakennus Oy:n (Y-tunnus 1772433-9) ehdolla, että kaupungin toimivaltainen elin hyväksyy mainittujen tonttien osalta liitteenä nro 2 olevan toteutussopimuksen ja liitteenä nro 4 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ja että Skanska Talonrakennus Oy sitoutuu noudattamaan mainittujen tonttien varausehtoina po. sopimuksissa sovittuja ehtoja.

C

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan myymään päätöskohdassa A mainittu tontti 10600/1 tai siitä muodostettavat tontit Sato Oyj:lle (Y-tunnus 0201470-5) tai tämän perustamille/määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun noudattaen liitteenä nro 3 olevan kiinteistökaupan

esisopimuksen ehtoja, kaupungin käyttämiä kiinteistökaupan tavanomaisia ehtoja ja kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Lisäksi lautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa lautakunnan edellä mainitun kiinteistökaupan esisopimuksen perusteella tekemään kauppakirjan sekä tekemään kiinteistökaupan esisopimukseen tarvittaessa muutoksia ja tarkistuksia sekä hyväksymään kauppakirjan ehdot.

D

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan myymään päätöskohdassa B mainitut tontit 10600/3, 4 ja 6 tai niistä muodostettavat tontit Skanska Talonrakennus Oy:lle (Y-tunnus 1772433-9) tai tämän perustamille/määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun noudattaen liitteenä nro 4 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ehtoja, kaupungin käyttämiä kiinteistökaupan tavanomaisia ehtoja ja kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Lisäksi lautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa lautakunnan edellä mainitun kiinteistökaupan esisopimuksen perusteella tekemään kauppakirjat sekä tekemään kiinteistökaupan esisopimukseen tarvittaessa muutoksia ja tarkistuksia sekä hyväksymään kauppakirjojen ehdot.

E

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan vuokraamaan päätöskohdassa A mainittu tontti 10600/5 tai siitä muodostettavat tontit lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka noudattaen seuraavia ehtoja:

1

Tontin 10600/5 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana Hitas-asuntojen osalta 35 euroa.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike-, kahvila- ja ravintolatilojen sekä kunnallistekniikkaa palvelevien tilojen osalta peritään samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

Asuntotontille mahdollisesti sijoitettavien julkisten palvelutilojen vuosivuokra määräytyy pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 17 euroa.

2

Vuokraa ei peritä rakennusten kerroksissa porrashuoneen 20 k-m² ylittävältä osin (ns. porrashuonevähennys).

3

Alkuvuosialennuksen johdosta asuntotontin maanvuokrasta peritään vapaarahoitteisilta kohteilta 80 % 31.12.2022 saakka.

4

Muuten noudatetaan liitteenä nro 2 olevan toteutussopimuksen ehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja. Hitas-kohteiden osalta noudatetaan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatusäntelyä koskevia ehtoja.

F

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan vuokraamaan päätöskohdassa B mainittu tontti 10600/2 tai siitä muodostettavat tontit lautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2080 saakka noudattaen seuraavia ehtoja:

1

Tontin 10600/2 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana Hitas-asuntojen osalta 35 euroa.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike-, kahvila- ja ravintolatilojen sekä kunnallistekniikkaa palvelevien tilojen osalta peritään samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

Asuntotontille mahdollisesti sijoitettavien julkisten palvelutilojen vuosivuokra määräytyy pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 17 euroa.

2

Vuokraa ei peritä rakennusten kerroksissa porrashuoneen 20 k-m² ylittävältä osin (ns. porrashuonevähennys).

3

Alkuvuosialennuksen johdosta asuntotontin maanvuokrasta peritään vapaarahoitteisilta kohteilta 80 % 31.12.2022 saakka.

4

Muuten noudatetaan liitteenä nro 2 olevan toteutussopimuksen ehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja. Hitas-kohteiden osalta noudatetaan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatusääntelyä koskevia ehtoja.

G

Kiinteistölautakunta päätti oikeuttaa kiinteistöviraston hallinto-osaston tekemään tarvittaessa päätöksissä C - D mainittuihin kiinteistökauppojen esisopimukseen muutoksia ja tarkistuksia sen jälkeen, kun kaupunginhallitus tai kaupunginvaltuusto on hyväksynyt po. tontteja koskevat kiinteistökauppojen esisopimukset.

H

Kiinteistölautakunta päätti todeta, että tontit 10600/1 ja 5 esitetään luovutettaviksi Sato Oyj:lle sekä tontit 10600/2, 3, 4 ja 6 Skanska Talonrakennus Oy:lle tai niiden perustamille/määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun 15.10.2013 päättyneessä Kalasataman Verkkosaaren eteläosan ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyssä, joten muut menettelyssä saadut hakemukset (alustavat projektisuunnitelmat) mainittujen tonttien osalta eivät anna aihetta toimenpiteisiin.

Lopuksi lautakunta päätti todeta, että toteutussopimus tulee allekirjoittaa samanaikaisesti kiinteistökauppojen esisopimusten kanssa. Skanska Talonrakennus Oy:n ja Sato Oyj:n tulee allekirjoittaa mainitut sopimukset viimeistään neljän (4) kuukauden kuluessa siitä, kun kaupungin toimivaltainen viranomainen on sopimukset hyväksynyt.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Martti Tallila, johtava kiinteistölakimies, puhelin: 310 36449
martti.tallila(a)hel.fi
Sami Haapanen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36437

23.03.2015

---

sami.haapanen(a)hel.fi
Katarina Nordberg, kiinteistölakimies, puhelin: 310 31800
katarina.nordberg(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 298

V 8.4.2015, Kilpailun perusteella luovutettavaksi varattujen tonttien myyminen Kalasatamasta (Sörnäinen, Verkkosaari, tontit 10600/7 ja 10601/1)

HEL 2013-008833 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä 1 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ja oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään 10. kaupunginosan (Sörnäinen) korttelin nro 10600 tontin nro 7 tai siitä muodostettavat tontit YIT Rakennus Oy:lle tai tämän perustamille / määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun noudattaen kiinteistökaupan esisopimuksen ehtoja, kaupungin käyttämiä kiinteistökaupan tavanomaisia ehtoja ja kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään kiinteistökaupan esisopimukseen tarvittaessa muutoksia ja tarkistuksia, tekemään esisopimuksen mukaisen lopullisen kauppakirjan sekä hyväksymään kauppakirjan ehdot.

B

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä 2 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ja oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään 10. kaupunginosan (Sörnäinen) korttelin nro 10601 tontin nro 1 tai siitä muodostettavat tontit Westpro cc Oy:lle tai tämän perustamille / määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun noudattaen kiinteistökaupan esisopimuksen ehtoja, kaupungin käyttämiä kiinteistökaupan tavanomaisia ehtoja ja kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Lisäksi kaupunginvaltuusto oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään kiinteistökaupan esisopimukseen tarvittaessa muutoksia ja tarkistuksia, tekemään esisopimuksen mukaisen lopullisen kauppakirjan sekä hyväksymään kauppakirjan ehdot.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistökaupan esisopimus ja lisäehdot (YIT Rakennus Oy)
- 2 Kiinteistökaupan esisopimus ja lisäehdot (Westpro cc Oy)
- 3 Asemakaavan muutosluonnos 3.3.2011
- 4 Havainnekuva
- 5 Varausaluekartta
- 6 Perustelumuuisto

Otteet

Ote

Westpro cc Oy

YIT Rakennus Oy

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 2

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginhallitus päätti 30.1.2012 (113 §) varata Verkkosaaren eteläosan asuinkorttelit 10600 ja 10601 ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyin luovutettavaksi.

Kiinteistövirasto järjesti kaupunginhallituksen varauspäätöksen ja kiinteistölautakunnan 27.6.2013 (365 §) hyväksymän hakuohjeen mukaisesti näitä kortteleita koskevan ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyn.

Kiinteistölautakunta päätti menettelyn perusteella 13.11.2014 (550 §) valita asemakaavan muutosehdotuksen nro 12284 mukaisen tontin (AK) 10600/7 tai siitä muodostettavien tonttien varauksensaajaksi ja toteuttajaksi parhaimman lopullisen projektisuunnitelman tehneen YIT Rakennus Oy:n, ja vastaavasti tontin (AK) 10601/1 tai siitä muodostettavien tonttien varauksensaajaksi ja toteuttajaksi niille parhaimman lopullisen projektisuunnitelman tehneen Westpro cc Oy:n.

Valinnat tapahtuivat ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy tontteja koskevat liitteinä 1 ja 2 olevat kiinteistökaupan esisopimukset.

Nyt ehdotetaan, että kiinteistökaupan esisopimukset hyväksyttäisiin ja oikeutettaisiin kiinteistölautakunta tekemään niiden mukaiset sopimukset.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Esittelijän perustelut

Asian tausta

Kiinteistövirasto järjesti kaupunginhallituksen varauspäätöksen 30.1.2012 (113 §) ja kiinteistölautakunnan 27.6.2013 (365 §) hyväksymän hakuohjeen mukaisesti Verkkosaaren eteläosan asuinkortteleita 10600 ja 10601 koskevan ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyn (hakumenettelyn) 27.6. - 15.10.2013.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan 3.3.2011 hyväksymän asemakaavan muutosluonnoksen mukaan po. korttelien asuinrakennusoikeus oli yhteensä 45 600 k-m² ja liiketilojen yhteensä 1 800 k-m². Varauspäätöksen mukaan noin 10 500 k-m² korttelin rakennusoikeudesta tulee varata vapaarahoitteiseen Hitas I -ehdoin toteutettavaan omistusasuntotuotantoon. Loppuosa korttelista varataan sääntelemättömään vapaarahoitteiseen vuokra- ja omistusasuntotuotantoon.

Hakumenettelyssä kokeiltiin tavanomaisiin laatukilpailuihin nähden kevennettyä ja vuorovaikutteista tontinluovutusmenettelyä, jossa tonteista kiinnostuneita pyydettiin toimittamaan tonttien suunnittelua ja toteutusta koskevat alustavat projektisuunnitelmat määräaikaan mennessä. Alustavien projektisuunnitelmien perusteella valittiin jatkoneuvotteluihin osallistuvat tahot. Jatkoneuvotteluiden tavoitteena oli alustavien projektisuunnitelmien kehittäminen lopulliseen muotoon sekä saavuttaa neuvottelutulos tonttien luovutukseen ja toteutukseen liittyvistä ehdoista.

Hakumenettelystä saatiin kummankin korttelin 10600 ja 10601 osalta yhteensä viisi hakemusta (alustavaa projektisuunnitelmaa), joista arviointiryhmä valitsi jatkoneuvotteluihin korttelin 10600 osalta YIT Rakennus Oy:n, Skanska Talonrakennus Oy:n ja Sato-Rakennuttajat Oy:n sekä korttelin 10601 osalta Westpro cc Oy:n.

Kaupungin ja mainittujen osallistujien välillä on neuvoteltu ja saatettu alustavat projektisuunnitelmat lopullisiksi projektisuunnitelmiksi. Samalla on mainittujen suunnitelmien perusteella laadittu kumppanuuskaavoituksena Verkkosaaren eteläosan asemakaavan muutosehdotus nro 12284 ja neuvoteltu osallistujien kanssa kiinteistökauppojen esisopimukset. Asemakaavan muutosluonnoksen 3.3.2011 jatkosuunnittelu on ollut tarpeen muun ohella kiinteistökauppojen esisopimusneuvotteluiden edistämiseksi.

Asemakaavan muutosluonnos on liitteenä 3 ja havainnekuva liitteenä 4.

Hakumenettelyn lopputulos

YIT Rakennus Oy:n ja Westpro cc Oy:n osalta kiinteistölautakunta päätti 13.11.2014 (550 §) hakumenettelyn ratkaisusta. Siinä lautakunta valitsi tonttien 10600/7 ja 10601/1 varauksensaajiksi ja toteuttajiksi näille tonteille parhaat lopulliset projektisuunnitelmat tehneet YIT Rakennus Oyj:n ja Westpro cc Oy:n. Päätös tehtiin ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy tonttien myyntiä koskevat sopimukset.

Kumppanuuskaavoitus

Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12284 mukaan kortteleiden 10600 ja 10601 asuinrakennusoikeus on yhteensä 58 600 k-m² ja liiketilojen yhteensä 1 800 k-m², josta YIT Rakennus Oy ja Westpro cc Oy toteuttavat suunnitelmien mukaan yhteensä 27 800 k-m².

Alustavien projektisuunnitelmien perusteella ja neuvottelujen kuluessa kaavaluonnosta on kehitetty siten, että asuinrakennusoikeuden määrä on kasvanut noin 13 000 k-m², ja kaavaratkaisuja on kehitetty kaavaluonnokseen nähden toteutuskelpoisemmiksi. Tätä voidaan pitää kiinteistötoimen sekä asetettujen asuntotuotantotavoitteiden kannalta myönteisenä asiana.

Tonttien myynnit

Luovutettaviksi ehdotettavat tontit ilmenevät liitteenä 5 olevasta kartasta.

YIT Rakennus Oy:lle luovutettava tontti

Neuvottelutulokseen perustuen esitetään, että YIT Rakennus Oy:lle luovutetaan asuinrakennusoikeudeltaan vähintään 8 800 k-m²:n ja liikerakennusoikeudeltaan vähintään 500 k-m²:n suuruinen tontti 10600/7 vapaarahoitteisten omistusasuntojen rakentamista varten.

Tontti myydään ehdotuksen mukaan yhteensä noin seitsemän miljoonan euron kauppahinnasta, joka vastaa yksikköhintoja 900 euroa/k-m² asuntorakennusoikeuden osalta ja 500 euroa/k-m² liikerakennusoikeuden osalta. Kauppahinta maksetaan vaiheittain sopimuksessa määritellyin tavoin.

Westpro cc Oy:lle luovutettava tontti

Vastaavasti neuvottelutulokseen perustuen esitetään, että Westpro cc Oy :lle luovutetaan asuinrakennusoikeudeltaan vähintään 18 000 k-m²:n suuruinen tontti vapaarahoitteisten omistusasuntojen rakentamista varten. Rakennusoikeudesta enintään 3 000 k-m² saa rakentaa

vapaarahoitteisiksi vuokra-asunnoiksi. Lisäksi yhtiö toteuttaa tontille vähintään 500 k-m² liiketilaa.

Tontti myydään ehdotuksen mukaan yhteensä noin 16 miljoonan euron kauppahinnasta, joka vastaa yksikköhintoja 1 000 euroa/k-m² asuntorakennusoikeuden osalta ja 500 euroa/k-m² liikerakennusoikeuden osalta. Kauppahinta maksetaan vaiheittain sopimuksessa määritellyin tavoin.

Ratkaisun arviointia

Ehdotettuja kauppahintoja voidaan pitää kaupungin puolesta hyväksyttävänä ottaen huomioon tonteille aiheutuvat tavanomaiseen rakentamiseen nähden ylimääräiset kustannukset kauppahintaa alentavana tekijänä, laaditut arviolausunnot tonttien markkina-arvoista, vertailukauppahinnat ja nykyiset markkinaolosuhteet.

Tontin 10600/7 rakentamiselle aiheutuu tavanomaiseen rakentamiseen verrattuna ylimääräisiä kustannuksia suunnitelman mukaisen rakennuksen muodosta ja tehottomuudesta. Tontin 10601/1 toteutukselle taas aiheutuu ylimääräisiä kustannuksia rantamuurin rakentamisesta, meren päälle rakentamisesta, pysäköintilaitoksen rakentamisesta merenpinnan tasoon, pysäköintilaitosinvestoinnin etupainotteisuudesta sekä pelastautumisreittien vaatimista porrashuonejärjestelyistä.

Yhteensä ehdotettu ratkaisu tuottaa kaupungille vaiheittain kertyvän noin 23 miljoonan euron myyntitulon.

Verkkosaaren eteläosan kortteleiden rakentamisen on tarkoitus alkaa mahdollisimman pian asemakaavan muutoksen tultua lainvoimaiseksi. Alueen rakentaminen kestää esityksen kohteena olevien tonttien osalta 5 - 9 vuotta.

Sovelletussa hakumenettelyssä on saatu kaupunkikuvallisesti ja muutoin korkeatasoiset suunnitelmat sekä laadittu kumppanuuskaavoituksena asemakaavan muutosehdotus, johon tonttien toteuttaminen tulisi perustumaan. Kilpailun voidaan siten katsoa hyvin täyttäneen alueelle asetetut suunnittelu-, kehittämis- ym. tavoitteet.

Esittelijän tarkemmat perustelut

Esittelijän tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä 6 olevasta perustelumuistiosta.

Lopuksi

Ehdotus vastaa kiinteistölautakunnan esitystä ja päätös on tarpeen, jotta tontinluovutuksessa sovelletun ja kiinteistölautakunnan päättämän hakumenettelyn tulokset voidaan panna täytäntöön.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistökaupan esisopimus ja lisäehdot (YIT Rakennus Oy)
- 2 Kiinteistökaupan esisopimus ja lisäehdot (Westpro cc Oy)
- 3 Asemakaavan muutosluonnos 3.3.2011
- 4 Havainnekuva
- 5 Varausaluekartta
- 6 Perustelumuuisto

Otteet

Ote

Westpro cc Oy

YIT Rakennus Oy

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 2

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 13.11.2014 § 550

HEL 2013-008833 T 10 01 01 00

Kiinteistökartta 75/674 499 ja 75/675 499, Capellan puistotie, Verkkosaarenranta

Päätös

A

Kiinteistölautakunta päätti Verkkosaaren eteläosan asuinkortteleita 10600 ja 10601 koskevan ilmoitus- ja neuvottelumenettelyn perusteella valita Helsingin kaupungin 10. kaupunginosan (Sörnäinen) liitteestä 1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

ilmenevän asemakaavan muutosehdotuksen nro 12284 (esitys kslk 18.11.2014) mukaisen suunnitellun korttelin 10600 suunnitellun tontin (AK) 7 tai siitä muodostettavien tonttien osalta varauksensaajaksi ja tontin toteuttajaksi parhaimman lopullisen projektisuunnitelman "Terassitalo 1" tehneen YIT Rakennus Oy:n (Y-tunnus 1565583-5) ehdolla,

että kaupungin toimivaltainen elin hyväksyy liitteenä 2 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ja että YIT Rakennus Oy sitoutuu noudattamaan mainitun tontin/mainittujen tonttien varausehtoina po. esisopimuksessa sovittuja ehtoja.

B

Kiinteistölautakunta päätti Verkkosaaren eteläosan asuinkortteleita 10600 ja 10601 koskevan ilmoitus- ja neuvottelumenettelyn perusteella valita Helsingin kaupungin 10. kaupunginosan (Sörnäinen) liitteestä 1 ilmenevän asemakaavan muutosehdotuksen (esitys kslk 18.11.2014) mukaisen suunnitellun korttelin 10601 suunnitellun tontin (AK) 1 tai siitä muodostettavien tonttien osalta varauksensaajaksi ja tontin toteuttajaksi parhaimman lopullisen projektisuunnitelman "Portus" tehneen Westpro cc Oy:n (Y-tunnus 1085205-5) ehdolla,

että kaupungin toimivaltainen elin hyväksyy liitteenä 3 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ja että Westpro cc Oy sitoutuu noudattamaan mainitun tontin/mainittujen tonttien varausehtoina po. esisopimuksessa sovittuja ehtoja.

C

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan myymään ehdotuksessa A mainittu tontti tai siitä muodostettavat tontit YIT Rakennus Oy:lle (Y-tunnus 1565583-5) tai tämän perustamille/määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun noudattaen liitteenä 2 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ehtoja, kaupungin käyttämiä kiinteistökaupan tavanomaisia ehtoja ja kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Lisäksi lautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan tekemään mainitun kiinteistökaupan esisopimuksen perusteella kauppakirja sekä tekemään kiinteistökaupan esisopimukseen tarvittaessa muutoksia ja tarkistuksia sekä hyväksymään kauppakirjan ehdot.

D

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan myymään ehdotuksessa B mainittu tontti tai siitä muodostettavat tontit Westpro cc Oy:lle (Y-tunnus 1085205-5) tai tämän perustamille/määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun noudattaen liitteenä 3 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ehtoja, kaupungin käyttämiä kiinteistökaupan tavanomaisia ehtoja ja kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Lisäksi lautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan tekemään edellä mainitun kiinteistökaupan esisopimuksen perusteella kauppakirja sekä tekemään kiinteistökaupan esisopimukseen tarvittaessa muutoksia ja tarkistuksia sekä hyväksymään kauppakirjan ehdot.

E

Kiinteistölautakunta päätti oikeuttaa kiinteistöviraston hallinto-osaston tekemään tarvittaessa ehdotuksissa C - D mainittuihin kiinteistökauppojen esisopimukseen muutoksia ja tarkistuksia sen jälkeen, kun kaupunginhallitus tai kaupunginvaltuusto on hyväksynyt po. tontteja koskevat kiinteistökauppojen esisopimukset.

F

Kiinteistölautakunta päätti todeta, että tontti 10600/7 esitetään myytäväksi YIT Rakennus Oy:lle ja tontti 10601/1 Westpro cc Oy:lle tai niiden perustamille/määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun 15.10.2013 päättyneessä Kalasataman Verkkosaaren eteläosan ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyssä, joten muut menettelyssä saadut hakemukset (alustavat projektisuunnitelmat) mainittujen tonttien osalta eivät anna aiheutta toimenpiteisiin.

27.06.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Martti Tallila, johtava kiinteistölakimies, puhelin: 310 36449
martti.tallila(a)hel.fi
Sami Haapanen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi
Katarina Nordberg, kiinteistölakimies, puhelin: 310 31800
katarina.nordberg(a)hel.fi

23.03.2015

Kj/3

§ 299

Tasa-arvotoimikunnan raportti toiminnastaan 2013-2014

HEL 2015-001600 T 01 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hanna Maidell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 45072
hanna.maidell(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi tasa-arvotoimikunnan raportin sukupuolten tasa-arvon edistämisestä 2013-2014.

Esittelijän perustelut

Kaupungin tasa-arvotoimikunnan tehtävänä on raportoida toiminnastaan kaupunginhallitukselle. Tasa-arvotoimikunnan työ perustuu kaupunginhallituksen asettamispäätöksessä lueteltuihin tehtäviin, joista tasa-arvotoimikunta on laatinut raportin toimikaudelta 2013–2014.

Tasa-arvotoimikunnan keskeisenä tehtävänä oli valmistella yhdessä henkilöstöosaston (ent. henkilöstökeskus) kanssa toiminnallista eli palveluja koskevaa tasa-arvosuunnitelmaa. Tasa-arvotoimikunnan puheenjohtaja johti palvelujen tasa-arvosuunnitelman valmistelutyöryhmää. Suunnitelma sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi Helsingin kaupungin palveluissa 2013–2016 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 18.11.2013. Palvelujen tasa-arvosuunnitelmaan on koottu virastojen keskeisiä sukupuolten tasa-arvoa edistäviä tavoitteita, joiden toteutumista tasa-arvotoimikunta on edistänyt järjestämällä erilaisia koulutustilaisuuksia ja yhteistyötapaamisia.

Tasa-arvotoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja osallistuivat henkilöstön tasa-arvosuunnitelman valmistelutyöryhmän työskentelyyn henkilöstöosaston, henkilöstöjärjestöjen ja virastojen edustajien

23.03.2015

Kj/3

kanssa. Helsingin kaupungin henkilöstön tasa-arvosuunnitelma 2014–2016 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.6.2014.

Toimikaudellaan tasa-arvotoimikunta on seurannut tasa-arvosuunnitelmien toteutusta mm. perehtymällä naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisyyn. Esimerkiksi äitiys- ja lastenneuvolassa tehtävä naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisy todettiin riittämättömäksi. Tasa-arvotoimikunta on esittänyt huolensa myös liittyen maahanmuuttajanaisten kohtaamiin ongelmiin ja ikääntyneiden naisten huonoon taloudelliseen tilanteeseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hanna Maidell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 45072
hanna.maidell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Khs 18.2.2013, § 216 Tasa-arvotoimikunnan asettaminen.pdf
- 2 Raportti.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

23.03.2015

Kj/4

§ 300

Edustajien nimeäminen Pohjoismaiseen pääkaupunkikokoukseen Reykjavikissa 7. - 8.5.2015

HEL 2015-002913 T 04 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti nimetä kaupungin edustajiksi Reykjavikissa järjestettävään Pohjoismaiseen pääkaupunkikokoukseen (Conference of the Nordic Capitals) 7. - 8.5.2015 seuraavat henkilöt:

1. Lasse Männistö
2. Arja Karhuvaara
3. Harry Bogomoloff
4. Ulla-Marja Urho
5. Johanna Sydänmaa
6. Emma Kari
7. Otso Kivekäs
8. Mari Puoskari
9. Tuomas Rantanen
10. Sara Paavolainen
11. Osku Pajamäki
12. Pilvi Torsti
13. Veronika Honkasalo
14. Henrik Nyholm
15. Mika Raatikainen
16. Nina Huru
17. Päivi Storgård
18. Terhi Peltokorpi

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Komonen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 25723
leena.komonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Reykjavikin kaupunginjohtajan kutsukirje
- 2 Kokousohjelma

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Kj/4

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Virkamatkalle lähtijät

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää nimetä kaupungin edustajiksi Reykjavikissa järjestettävään Pohjoismaiseen pääkaupunkikokoukseen (Conference of the Nordic Capitals) 7. - 8.5.2015 seuraavat henkilöt:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.

Esittelijän perustelut

Reykjavikin kaupunki on esittänyt Helsingin kaupungille kutsun osallistua Reykjavikissa 7. - 8.5.2015 järjestettävään Pohjoismaiseen pääkaupunkikokoukseen. Kokouksen teema on Resilient Cities.

Joka toinen vuosi järjestettävään kokoukseen kutsutaan enintään 20 edustajan delegaatio kaikista pohjoismaisista pääkaupungeista sekä lisäksi 3-4 edustajan delegaatio itsehallintoalueiden pääkaupungeista (Mariehamn, Nuuk ja Torshavn). Delegaatioiden jäsenet ovat pääosin luottamushenkilöitä. Kokouksen yhtenä tavoitteena on kokemusten ja näkemysten vaihto esillä olevista teemoista sekä verkottuminen.

23.03.2015

Kj/4

Liitteenä on kokouksen tarkempi ohjelma. Tarkoituksena on lentää Reykjavikiin keskiviikkona iltapäivällä 6.5. ja lähteä paluumatkalle lauantaiamuna 9.5.

Kaupunginhallituksen valittua edustajat Pohjoismaiseen pääkaupunkikokoukseen kaupunginhallituksen puheenjohtaja päättää erikseen virkamatkasta kaupunginhallituksen johtosäännön ja luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Komonen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 25723
leena.komonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Reykjavikin kaupunginjohtajan kutsukirje
- 2 Kokousohjelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Virkamatkalle lähtijät

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.03.2015 § 266

HEL 2015-002913 T 04 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Komonen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 25723
leena.komonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Kj/5

§ 301

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Kh:n puheenjohtaja

jaostot

- konserni
- johtamisen
- tietotekniikka

16.3.2015

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sivistystointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Kj/5

---

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.03.2015

Kj/6

§ 302

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.03.2015

Ryj/1

§ 303

Lausunto YVA-menettelyn soveltamisesta Vuosaaren meriväylän ja sataman syventämishankkeessa

HEL 2015-001186 T 11 01 05

UUDLY/227/2015

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Vuosaaren meriväylän ja sataman vesiliikennealueen syventämishankkeeseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristökeskus on 24.2.2015 antanut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle lausunnon YVA-menettelyn soveltamisesta Vuosaaren meriväylän ja sataman syventämishankkeeseen.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristökeskuksen lausuntoon ja toteaa, että hankkeen vaikutukset on riittävästi tiedossa ja selvitetty muiden lakien mukaisissa menettelyissä ja vaikutusalueella olevia tahoja, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, on riittävästi kuultu näissä menettelyissä. Sataman ja väylän syventämishankkeella ei ole sellaisia YVA-asetuksessa lueteltuihin hankkeisiin mahdollisesti liittyviä merkittäviä vaikutuksia tai yhteisvaikutuksia alueen muiden hankkeiden kanssa, jotka yhdessä tai erikseen edellyttäisivät hankkeeseen YVA-menettelyä. Yleinen tai yksityinen etu, haitat ja korvaukset sekä vaikutukset mm. merenhoitosuunnitelmaan tullaan käsittelemään hankkeen tulevassa vesilupapäätöksessä. Edellä olevaan viitaten kaupunginhallitus katsoo, että Vuosaaren sataman ja väylän

syventämishankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (468/1994) 5 §:n mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa YVA-menettelyn soveltamisesta Vuosaaren meriväylän ja sataman vesiliikennealueen syventämishankkeeseen. Liikennevirasto ja Helsingin Satama Oy ovat pyytäneet Uudemaan ELY-keskusta tekemään päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen tarpeesta syventämishankkeessa.

YVA-tarpeen arviointi

Vuosaaren sataman ja väylän syventämishanketta voidaan pitää jo toteutuneen hankkeen olennaisena muutoksena, josta todennäköisesti aiheutuu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Näin ollen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2006) 7 §:n mukainen hankkeen YVA-tarpeen arviointi on perusteltua.

Vuosaaren sataman ja väylän syventämishanke edellyttää yhteensä noin 1,3 milj.m³ ruoppauksia ja louhintaa. Vuosaaren sataman ja väylän rakentamisen vastaava ruoppaus- ja louhintamäärä oli noin 5,9 milj.m³. Vaikka syventämishankkeen vaatimat ruoppaukset ovat määrältään huomattavasti rakentamisen aikaisia määriä pienemmät, on hanke edelleen kooltaan hyvin suuri

Väylän syventämisen ruoppaus- ja louhintakohteet ovat lähes samat kuin väylän rakentamisen aikana. Väylän rakentamisvaiheessa ruoppausmassoja syntyi noin 0,92 milj.m³. Työkohteet sijaitsevat nykyisellä väylälinjausalueella eikä linjausta ole tarkoitus muuttaa tai laajentaa. Väylän rakentamisvaiheessa töiden aikaisia ympäristövaikutuksia on tutkittu laajasti ja väylän käyttöönoton jälkeen käytön vaikutuksia on seurattu. Tehtyjen tutkimusten ja tarkkailujen johdosta syventämisen todennäköiset ympäristövaikutukset ja vaikutusten laajuus voidaan etukäteen hyvin arvioida.

Väyläkohteiden vaikutusalueella olevat kiinteistöjen ja vesialueiden omistajat, ammattikalastajat ja muut tahot on kuultu väylän rakentamisen aikana ja kuullaan hankkeeseen liittyvän tulevan vesilupamenettelyn yhteydessä. Muita erikseen kuultavia yhteisöjä

vaikutusalueella ei tiettävästi ole. Syventämishanke ei edellytä kaavamuutoksia ja se on voimassa olevan kaavoituksen mukaista.

Satama-altaan syventäminen edellyttää ruoppausta noin 0,82 milj.m³. Sataman rakentamisen aikana alueelta ruopattiin yhteensä noin 4,96 milj.m³. Suurin osa ruoppauksesta sijoittuu nykyisten satamalaiturien edustoille. Helen Oy:n suunnitteleman uuden voimalaitoksen tarpeisiin on satamaan suunniteltu rakennettavaksi uusi pistolaituri melumuurin päähän, jolta alueelta ruopattaisiin noin 0,30 milj.m³. Pistolaiturialueen ruoppauksen reuna ylittää hieman nykyisen satama-altaan rajan, mutta muut ruoppaukset tapahtuvat nykyisellä satama-alueella.

Sataman rakentamisen yhteydessä ruoppaus- ja muita rakentamisen vaikutuksia on seurattu laajasti. Lisäksi sataman käytön aikaisia vaikutuksia seurataan. Koska suunnitellut ruoppaukset ovat merkittävästi pienemmät kuin rakentamisen aikaiset ruoppaukset, vaikutukset ympäristöön tulevat olemaan lievemmät. Tehtyjen seurantojen perusteella tulevat vaikutukset ovat ennakoitavissa hyvin. Hankkeen ominaisuudet ja vaikutusten luonne tunnetaan. Suunniteltua pistolaituria lukuun ottamatta muu satama-alue on jo aikaisemmin ruopattu. Sataman rakentamisen aikaisissa lupamenettelyissä asianosaisia on kuultu ja syventämishankkeeseen liittyvän vesiluvan yhteydessä kuullaan vaikutusalueella olevat kiinteistöjen ja vesialueiden omistajat sekä muut tahot.

Pistolaiturin rakentaminen liittyy suunnitellun uuden Vuosaaren voimalaitoksen tarpeisiin ja sen rakentamista on jo käsitelty voimalaitoshankkeen YVA-menettelyssä. YVA-selostuksessa on esitetty laiturin ruoppauksen ympäristövaikutuksia laajasti sekä tulevan käytön aikaisia vaikutuksia. Ruoppaustöiden aikaiset vaikutukset kohdistuvat pääasiassa veden laatuun ja vesieliöstöön. Käytön aikaiset vaikutukset ovat pääosin meluvaikutuksia ja erityisesti melun linnustovaikutuksia on tarkasteltu.

Vuonna 2013 tehdyssä meluselvityksessä on arvioitu sataman kapasiteetin 20%:n noston lisäävän melutasoa niin vähän, että raja-arvot lähimmissä melulle alttiissa kohteissa eivät ylity (asutus). YVA-selostuksessa todetaan, että jo nykyinen toiminta ylittää luonnonsuojelualueelle asetetun melutason ohjearvon Porvarinlahdella ja pistolaiturin tuleva käyttö lisää melutasoa arviolta 1dB.

Vuosaaren uuden voimalaitoksen rakentaminen, johon pistolaituri liittyy, edellyttää asemakaavan muutosta alueella. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.12.2014 asemakaavan muuttamisen, mutta päätöksestä on valitettu, eikä se ole lainvoimainen. Pistolaiturin edellyttämiä

rakennustöitä ei voida tehdä ennen kuin asemakaava alueella on vahvistettu. Voimalaitoksen rakentamiseen liittyvät eri vaihtoehdot on tarkasteltu voimalaitoshanketta koskevassa YVA-menettelyssä. YVA-selostuksen mukaan pistolaiturin rakentamisen vaikutukset on arvioitu vähäisiksi ja lyhytkestoisiksi.

Satama- ja väyläyöalueiden lähistöllä asutus on pääosin loma-asutusta. Syventämistöillä ei ole pysyviä vaikutuksia asutukselle. Töiden aikaiset vaikutukset kiinteistöille ovat veden samentumista ja sen vaikutusta virkistyskäyttöön ja kalastukseen sekä melua. Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta maisemaan. Käytön aikaiset vaikutukset eivät juurikaan poikkea nykyisistä väylän ja sataman käytön vaikutuksista ympäristöön. Hanke ei ole ristiriidassa käytön maankäytön suunnittelun kanssa.

Hankkeen vaikutus Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura-alueeseen tulee arvioida erikseen luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ien mukaisesti. Muita alueella olevia hankkeita ovat Östersundomin kaavoitus, jossa lähialueelle on suunniteltu merkittävää asutusta sekä Vuosaaren uuden biovoimalan rakentaminen sataman läheisyyteen. Voimalaitoshankkeen vaikutuksia on tarkasteltu sitä koskevassa YVA-menettelyssä, jossa pistolaiturin rakentaminen on mukana. YVA-selostuksessa pistolaiturin rakentamisen vaikutukset ympäristöön on katsottu vähäisiksi. Nyt kuulemisvaiheessa olevassa Östersundomin yleiskaavassa asutusta on suunniteltu Salmenkallioon välittömästi Natura-alueen ulkopuolelle. Näin ollen melurasitusta tulisi kohdistumaan luonnonsuojelualueelle nykyistä enemmän sekä satamatoimintojen lisäyksen seurauksena että suunnitellun Salmenkallion rakentamisen kautta. Suunnitellun asutuksen on kuitenkin katsottu vaikuttavan Natura-arvoja heikentävästi merkittävästi enemmän kuin satamatoimintojen lisäyksen.

Sataman ja väylän syventämishankkeen vaikutukset ovat varsin kattavasti tiedossa, koska sataman ja väylän rakentamisen aikana vaikutuksia on seurattu laajasti ja myös käytön aikaisia vaikutuksia seurataan. Syventämisen vaatimat ruoppaukset ovat määrältään lisäksi merkittävästi pienemmät kuin rakentamisen aikaiset ruoppaukset ja niiden vaikutusten laajuus ja kesto ovat suppeammat. Töistä ei myöskään synny pysyviä haitallisia muutoksia ympäristöön. Sataman ja väylän ruoppauksilla on vain vähän yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa, lukuun ottamatta pistolaiturin rakentamista Helen Oy:n käyttöön. Pistolaiturin rakentaminen on käsitelty Vuosaaren voimalaitoshankkeen YVA-menettelyssä. Sataman ja väylän ruoppausten vaikutuksia on aikaisemmin tarkasteltu rakentamisen

23.03.2015

Ryj/1

aikaisissa lupamenettelyissä ja asianosaisia on kuultu näiden menettelyjen yhteydessä.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että ympäristökeskus on antanut lausuntonsa kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle. Liikuntavirasto on lausunnossaan todennut, ettei se näe aihetta YVA-menettelyn soveltamisen tarvetta syventämishankkeessa.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Vuosaaren sataman ja väylän syventämishankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 lausuntopyyntö 28.1.2015
- 2 Liite 1, Vuosaaren väylä
- 3 Liite 2, Vuosaaren 13,0 m väylän yleissuunnitelma
- 4 Liite 3, Vuosaaren satama, Vuosaaren sataman vesialueen syventäminen
- 5 Liite 4, Vuosaaren satama, Ruoppaussuunnitelma RK2
- 6 Liite 8, Vuosaaren satama, Uuden pistolaiturialueen sedimenttitutkimus
- 7 Liite 10A, Asutus- ja erityiskohteet Vuosaaren sataman ympäristössä
- 8 Liite 10B, Tiheimmin loma-asutut saaret Vuosaaren meriväylän varrella
- 9 Liite 11, Suojelualueet, yleiskartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Ympäristökeskus 24.2.2015

HEL 2015-001186 T 11 01 05

Viite. Uudenmaan ELY-keskus. Lausuntopyyntö28.1.2015. UUDELY/227/2015.

Lausunto

YVA-tarpeen arviointi

Vuosaaren sataman ja väylän syventämishanketta voidaan pitää jo toteutetun hankkeen olennaisena muutoksena, josta todennäköisesti aiheutuu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994) 4 § 2 momentti). Näin ollen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2006) 7 §:n mukainen hankkeen YVA-tarpeen arviointi on perusteltua.

Vuosaaren sataman ja väylän syventämishanke edellyttää yhteensä noin 1,3 milj.m³ ruoppauksia ja louhintaa. Vuosaaren sataman ja väylän rakentamisen vastaava ruoppaus- ja louhintamäärä oli noin 5,9 milj.m³. Vaikka syventämishankkeen vaatimat ruoppaukset ovat määrältään huomattavasti rakentamisen aikaisia määriä pienemmät, on hanke edelleen kooltaan hyvin suuri.

Väylän syventämisen ruoppaus- ja louhintakohteet ovat lähes samat kuin väylän rakentamisen aikana. Väylän rakentamisvaiheessa ruoppausmassoja syntyi noin 0,92 milj.m³ ja syventämissuunnitelmassa massoja on esitetty syntyvän noin 0,46 milj.m³. Työkohteet sijaitsevat nykyisellä väylälinjausalueella eikä linjausta ole tarkoitus muuttaa tai laajentaa. Väylän rakentamisvaiheessa töidenaikaisia ympäristövaikutuksia on tutkittu laajasti ja väylän käyttöönoton jälkeen käytön vaikutuksia on seurattu. Tehtyjen tutkimusten ja tarkkailujen johdosta syventämisen todennäköiset ympäristövaikutukset ja vaikutusten laajuus voidaan etukäteen hyvin arvioida.

Väylätyökohteiden vaikutusalueella olevat kiinteistöjen ja vesialueiden omistajat, ammattikalastajat ja muut tahot on kuultu väylän rakentamisen aikana ja kuullaan hankkeeseen liittyvän tulevan vesilupamenettelyn yhteydessä. Muita erikseen kuultavia yhteisöjä vaikutusalueella ei tiettävästi ole. Syventämishanke ei edellytä kaavamuutoksia ja se on voimassa olevan kaavoituksen mukaista.

Satama-altaan syventäminen edellyttää ruoppausta noin 0,82 milj.m³. Sataman rakentamisen aikana alueelta ruopattiin yhteensä noin 4,96 milj.m³. Suurin osa ruoppauksesta sijoittuu nykyisten satamalaiturien edustoille. Helen Oy:n suunnitteleman uuden voimalaitoksen tarpeisiin on satamaan suunniteltu rakennettavaksi uusi pistolaituri melumuurin päähän, jolta alueelta ruopattaisiin noin 0,30 milj.m³. Pistolaiturialueen

ruoppauksen reuna ylittää hieman nykyisen satama-altaan rajan, mutta muut ruoppaukset tapahtuvat nykyisellä satama-alueella.

Sataman rakentamisen yhteydessä ruoppaus- ja muita rakentamisen vaikutuksia on seurattu laajasti. Lisäksi sataman käytön aikaisia vaikutuksia seurataan. Koska suunnitellut ruoppaukset ovat merkittävästi pienemmät kuin rakentamisen aikaiset ruoppaukset, vaikutukset ympäristöön tulevat olemaan lievemmat. Tehtyjen seurantojen perusteella tulevat vaikutukset ovat ennakoitavissa hyvin. Hankkeen ominaisuudet ja vaikutusten luonne tunnetaan. Suunniteltua pistolaituria lukuunottamatta, muu satama-alue on jo aikaisemmin ruopattu. Sataman rakentamisen aikaisissa lupamenettelyissä asianosaisia on kuultu ja syventämishankkeeseen liittyvän vesiluvan yhteydessä kuullaan vaikutusalueella olevat kiinteistöjen ja vesialueiden omistajat sekä muut osalliset tahot.

Pistolaiturin rakentaminen liittyy suunnitellun uuden Vuosaaren voimalaitoksen tarpeisiin ja sen rakentamista on jo käsitelty voimalaitoshankkeen YVA-menettelyssä. YVA-selostuksessa on esitetty laiturin ruoppauksen ympäristövaikutuksia laajasti sekä tulevan käytön aikaisia vaikutuksia. Ruoppaustöiden aikaiset vaikutukset kohdistuvat pääasiassa veden laatuun ja vesieliöstöön. Käytön aikaiset vaikutukset ovat pääosin meluvaikutusta ja erityisesti melun linnustovaikutuksia on jo tarkasteltu.

Vuonna 2013 tehdyssä meluselvityksessä on arvioitu sataman kapasiteetin 20 % noston lisäävän melutasoa niin vähän, että raja-arvot lähimmissä melulle alttiissa kohteissa eivät ylitä (asutus). YVA-selostuksessa todetaan, että jo nykyinen toiminta ylittää luonnonsuojelualueelle asetetun melutason ohjearvon Porvarinlahdella ja pistolaiturin tuleva käyttö lisää melutasoa arviolta 1 dB.

Vuosaaren uuden voimalaitoksen rakentaminen, johon pistolaituri liittyy, edellyttää asemakaavan muutosta alueella. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.12.2014 asemakaavan muuttamisen, mutta päätöksestä on valitettu eikä se ole lainvoimainen. Pistolaiturin edellyttämiä rakennustöitä ei voida tehdä ennenkuin asemakaava alueella on vahvistettu. Voimalaitoksen rakentamiseen liittyvät eri vaihtoehdot on tarkasteltu voimalaitoshanketta koskevassa YVA-menettelyssä. YVA-selostuksen mukaan pistolaiturin rakentamisen vaikutukset on arvioitu vähäisiksi ja lyhytkestoisiksi.

Satama- ja väylätyöalueiden lähistöllä asutus on pääosin loma-asutusta. Syventämistöillä ei ole pysyviä vaikutuksia asutukselle. Töidenaikaiset vaikutukset kiinteistöille ovat veden samentumista ja sen vaikutusta virkistyskäyttöön ja kalastukseen sekä melua.

Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta maisemaan. Käytön aikaiset vaikutukset ei juurikaan poikkea nykyisistä väylän ja sataman käytön vaikutuksista ympäristöön. Hanke ei ole ristiriidassa alueen maankäytön suunnittelun kanssa.

Hankkeen vaikutus Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura-alueeseen tulee arvioida erikseen LsL 65 ja 66 §:n mukaisesti. Muita alueella olevia hankkeita ovat Östersundomin kaavoitus, jossa lähialueelle on suunniteltu merkittävää asutusta sekä Vuosaaren uuden biovoimalan rakentaminen sataman läheisyyteen. Voimalaitoshankkeen vaikutuksia on tarkasteltu sitä koskevassa YVA-menettelyssä, jossa sataman pistolaiturin rakentaminen on mukana. YVA-selostuksessa pistolaiturin rakentamisen vaikutukset ympäristöön on katsottu vähäisiksi. Nyt kuulemisvaiheessa olevassa Östersundomin yleiskaavassa asutusta on suunniteltu Salmenkallioon välittömästi Natura-alueen itäpuolelle. Näin ollen mm. melurasitusta tulisi kohdistumaan luonnonsuojelualueelle nykyistä enemmän sekä satamatoimintojen lisäyksen seurauksena että suunnitellun Salmenkallion rakentamisen kautta. Suunnitellun asutuksen on kuitenkin katsottu vaikuttavan Natura-arvoja heikentävästi merkittävästi enemmän kuin satamatoimintojen lisäyksen.

Ympäristökeskuksen arvio

Ympäristökeskus toteaa, että sataman ja väylän syventämishankkeen vaikutukset ovat varsin kattavasti tiedossa, koska sataman ja väylän rakentamisen aikana vaikutuksia on seurattu laajasti ja myös käytön aikaisia vaikutuksia seurataan. Syventämisen vaatimat ruoppaukset ovat määrältään lisäksi merkittävästi pienemmät kuin rakentamisen aikaiset ruoppaukset ja niiden vaikutusten laajuus ja kesto ovat suppeammat. Töistä ei myöskään synny pysyviä haitallisia muutoksia ympäristöön. Sataman ja väylän ruoppauksilla on vain vähän yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa, lukuunottamatta pistolaiturin rakentamista Helen Oy:n käyttöön. Pistolaiturin rakentaminen on käsitelty Vuosaaren voimalaitoshankkeen YVA-menettelyssä. Sataman ja väylän ruoppausten vaikutuksia on aikaisemmin tarkasteltu rakentamisen aikaisissa lupamenettelyissä ja asianosaiset on kuultu näiden menettelyjen yhteydessä.

Ympäristökeskus katsoo, että hankkeen vaikutukset on riittävästi tiedossa ja selvitetty muiden lakien mukaisissa menettelyissä ja vaikutusalueella olevia tahoja, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, on riittävästi kuultu näissä menettelyissä. Lisäksi ympäristökeskus katsoo, että sataman ja väylän syventämishankkeella ei ole sellaisia YVA-asetuksessa lueteltuihin hankkeisiin mahdollisesti liittyviä merkittäviä vaikutuksia tai yhteisvaikutuksia alueen muiden

23.03.2015

hankkeiden kanssa, jotka yhdessä tai erikseen edellyttäisivät hankkeeseen YVA-menettelyä. Yleinen ja yksityinen etu, haitat ja korvaukset sekä vaikutukset mm. merenhoitosuunnitelmaan tullaan käsittelemään hankkeen tulevassa vesilupakäsittelyssä. Edellä olevaan viitaten ympäristökeskus katsoo, että Vuosaaren sataman ja väylän syventämishankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä ympäristönvaikutusten arvioinnista annetun lain (468/194) 5 §:n mukaisesti.

Lisätiedot

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi

Liikuntavirasto 12.2.2015

HEL 2015-001186 T 11 01 05

Liikuntavirasto ei näe aihetta, että Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen tarvetta käytettäisiin Vuosaaren meriväylän ja sataman vesiliikennealueen syventämishankkeessa, koska on kyse olemassa olevan väylän syventämisestä.

Lisätiedot

Matti Mielonen, kalastuspäällikkö, puhelin: 310 87824

§ 304

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helen Oy:n hakemuksesta rakentaa energiatunneli Vuosaaresta Hanasaareen

HEL 2015-001370 T 11 01 01

ESAVI/9232/2014

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helen Oy:n hakemuksesta rakentaa energiatunneli Vuosaaresta Hanasaareen seuraavan lausunnon.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena 3.3.2015 antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausuntonsa Helen Oy:n hakemuksesta rakentaa energiatunneli Vuosaaresta Hanasaareen.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoon ja toteaa, että energiatunneli on välttämätön kaupungin energihuollon turvaamiseksi, mikäli Vuosaareen päätetään toteuttaa uusi voimalaitos, joka korvaisi nykyisen Hanasaaren voimalaitoksen.

Kaupunginhallitus toteaa, että oikeusvaikutteisessa maanalaisessa yleiskaavassa on varaus Vuosaaren ja Hanasaaren välisen teknisen huollon tunnelille. Hanke ei edellytä asemakaavan muutosta.

Luvan saajan on huolehdittava siitä, että Vuosaaren I-luokan pohjavesialueen antoisuus ei oleellisesti muutu. Hakemuksessa ei ole esitetty laskelmia hankkeen vaikutuksesta pohjaveden muodostumisalueen antoisuuteen eikä arvioita pohjaveden pinnan alentumisesta. Rakennustyö on toteutettava siten, että esim. esi-injektointi on riittävää estämään pohjaveden pinnan alentuminen. Pinnan alentumista tulee tarkkailla työkohteilla pohjavesiputkista ennen töiden aloittamista, töiden aikana ja määrääjän töiden valmistuttua Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Työkohteilla, missä on puupaalujen varassa olevia rakenteita, tulee huolehtia siitä, ettei pohjaveden pinnan mahdollinen alentuminen aiheuta haittaa rakenteille. Pohjaveden pinnankorkeuksia tulee näissäkin kohteissa seurata.

Vuosaaren pohjavesialueella rakentamisessa tulee lisäksi noudattaa rakennusvalvonnan ohjetta tärkeille pohjavesialueille rakennettaessa sekä Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä.

Rakennusvalvonnan ohjeessa edellytetään myös pohjaveden laadun seurantaa. Pinnankorkeustarkkailun lisäksi Vuosaaren pohjavesialueella tulee seurata rakennustöiden vaikutusta pohjaveden laatuun. Kaikki tarkkailut voidaan esittää yhdessä tarkkailusuunnitelmassa, jonka ELY-keskus hyväksyy. Tarkkailujen tulokset tulee toimittaa myös Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle.

Suunnitelman mukaan kaikki tunnelin valumavedet ja muut työnaikaiset tunneliin kerääntyvät vedet on tarkoitus johtaa jätevesiviemäriin HSY:n edellyttämällä tavalla. Tunnelityötä koskeva ympäristönsuojelulain (86/2000) 60 §:n mukainen ns. meluilmoitus on käsitelty ja päätöksen (Ympäristönsuojelupäällikön päätösluettelo 121 §, 16.7.2014) lupamääräyksessä 8 on annettu louhintatyömaalta poistettavia vesiä koskevia määräyksiä. Lupamääräyksen mukaan mm. poistovedet tulee esikäsitellä ennen viemäriin johtamista ja mikäli vesiä johdetaan ympäristöön, ympäristökeskukselle on toimitettava etukäteen erillinen työmaavesien käsittelysuunnitelma. Vesilain mukaisessa päätöksessä tulisi yhteneväisesti huomioida kyseisen ilmoituksen lupamääräykset.

Vanhankaupunginlahden lintuveden Natura-alueen läheisyyteen sijoittuvat Hiihtäjätien pystykuilu ja Hiihtäjänkujan ajotunneli. Tällä alueella tulee voimakasta melua aiheuttavat työt ajoittaa lintujen pesimäkauden (1.4.-15.7.) ulkopuolelle.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että kolmas kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoon ja toteaa, että energiatunneli on välttämätön kaupungin energiahuollon turvaamiseksi, mikäli Vuosaaren päätetään toteuttaa uusi voimalaitos, joka korvaisi nykyisen Hanasaaren voimalaitoksen.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 AVI:n lausuntopyyntö
- 2 Vesilupahakemus osa 1

23.03.2015

Ryj/2

- 3 Vesilupahakemus osa 2
4 Biopolttoaineiden käytön lisääminen YVA-selostus
5 Biopolttoaineiden käytön lisäämisen YVA-selostus liiteraportit

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto/Ympäristöluvat

Otteen liitteet

Esitystekstit

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helen Oy:n hakemuksesta rakentaa energiatunneli Vuosaaresta Hanasaareen seuraavan lausunnon.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena 3.3.2015 antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausuntonsa Helen Oy:n hakemuksesta rakentaa energiatunneli Vuosaaresta Hanasaareen.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että energiatunneli on välttämätön kaupungin energiahuollon turvaamiseksi, mikäli Vuosaareen päätetään toteuttaa uusi voimalaitos, joka korvaisi nykyisen Hanasaaren voimalaitoksen.

Kaupunginhallitus toteaa, että oikeusvaikutteisessa maanalaisessa yleiskaavassa on varaus Vuosaaren ja Hanasaaren välisen teknisen huollon tunnelille. Hanke ei edellytä asemakaavan muutosta.

Luvan saajan on huolehdittava siitä, että Vuosaaren I-luokan pohjavesialueen antoisuus ei oleellisesti muutu. Hakemuksessa ei ole esitetty laskelmia hankkeen vaikutuksesta pohjaveden muodostumisalueen antoisuuteen eikä arvioita pohjaveden pinnan alentumisesta. Rakennustyö on toteutettava siten, että esim. esi-injektointi on riittävää estämään pohjaveden pinnan alentuminen. Pinnan alentumista tulee tarkkailla työkohteilla pohjavesiputkista ennen töiden aloittamista, töiden aikana ja määrääjän töiden valmistuttua Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Työkohdealueilla, missä on puupaalujen varassa olevia rakenteita, tulee huolehtia siitä, ettei pohjaveden pinnan mahdollinen alentuminen

aiheuta haittaa rakenteille. Pohjaveden pinnankorkeuksia tulee näissäkkin kohteissa seurata.

Vuosaaren pohjavesialueella rakentamisessa tulee lisäksi noudattaa rakennusvalvonnan ohjetta tärkeille pohjavesialueille rakennettaessa sekä Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä. Rakennusvalvonnan ohjeessa edellytetään myös pohjaveden laadun seuranta. Pinnankorkeustarkkailun lisäksi Vuosaaren pohjavesialueella tulee seurata rakennustöiden vaikutusta pohjaveden laatuun. Kaikki tarkkailut voidaan esittää yhdessä tarkkailusuunnitelmassa, jonka ELY-keskus hyväksyy. Tarkkailujen tulokset tulee toimittaa myös Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle.

Suunnitelman mukaan kaikki tunnelin valumavedet ja muut työnaikaiset tunneliin kerääntyvät vedet on tarkoitus johtaa jätevesiviemäriin HSY:n edellyttämällä tavalla. Tunnelityötä koskeva ympäristönsuojelulain (86/2000) 60 §:n mukainen ns. meluilmoitus on käsitelty ja päätöksen (Ympäristönsuojelupäällikön päätösluettelo 121 §, 16.7.2014) lupamääräyksessä 8 on annettu louhintatyömaalta poistettavia vesiä koskevia määräyksiä. Lupamääräyksen mukaan mm. poistovedet tulee esikäsitellä ennen viemäriin johtamista ja mikäli vesiä johdetaan ympäristöön, ympäristökeskukselle on toimitettava etukäteen erillinen työmaavesien käsittelysuunnitelma. Vesilain mukaisessa päätöksessä tulisi yhteneväisesti huomioida kyseisen ilmoituksen lupamääräykset.

Vanhankaupunginlahden lintuveden Natura-alueen läheisyyteen sijoittuvat Hiihtäjätien pystykuilu ja Hiihtäjänkujan ajotunneli. Tällä alueella tulee voimakasta melua aiheuttavat työt ajoittaa lintujen pesimäkauden (1.4.-15.7.) ulkopuolelle.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Helen Oy:n hakemuksesta energiatunnelin rakentamiseen Vuosaaresta Hanasaareen sekä valmistelulupaa.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Helen Oy suunnittelee energiatunnelin rakentamista Vuosaaresta Hanasaareen. Tunneli on tarkoitus rakentaa kallioperään noin 20 - 60 metrin syvyyteen maanpinnasta. Tunnelin pituus olisi noin 12 kilometriä.

Tunneli rakennetaan, jos Helsingin kaupunginvaltuusto päättää vuonna 2015, että Hanasaaren B-voimalaitos korvataan Vuosaareen rakennettavalla uudella monipolttoainevoimalaitoksella. Energiatunneli on välttämätön, jotta voidaan siirtää uuden Vuosaaren monipolttoainevoimalaitoksen kaukolämpöteho Helsingin keskustan alueelle ja varmistaa sähkön muunto- ja siirtokapasiteetin riittävyys Helsingin alueella.

Louhittava tunneli alittaa vesiliikenneväyliä Vartiokylänlahdella ja Kuorekarinsalmessa. Lisäksi tunneli alittaa Vuosaaren tärkeän pohjavesialueen. Vuosaaren pohjavesialueella ei ole nykyisin yhdyskuntakäyttöön tapahtuvaa pohjavedenottoa, mutta se on yksi Helsingin kriisiajan pohjaveden ottoalueista. Hanketta varten on laadittu pohjaveden hallintasuunnitelma.

Energiatunnelin ympäristövaikutukset on selvitetty osana YVA-lainsäädännön mukaista ympäristövaikutusten arviointia "Biopolttoaineiden lisääminen Helsingin energiatuotannossa".

Helen Oy:n tavoitteena on lisätä uusiutuvien energialähteiden käyttöä 20 %:iin vuoteen 2020 mennessä ja vähentää kivihiilen käyttöä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt uusiutuvien energialähteiden lisäämiseen tähtäävän kehitysohjelman. Tätä varten Helen selvittää vaihtoehtoa, jossa Hanasaaren B-voimalaitos korvataan Vuosaareen rakennettavalla biopolttoainetta hyödyntävällä uudella voimalaitoksella. Samalla suunnitellaan Vuosaaren ja Hanasaaren välille noin 12 kilometriä pitkää kallioon louhittavaa energiätunnelia, jonka kautta kaukolämpö siirretään Vuosaaresta Helsingin keskustaan. Kaupunginvaltuusto päättää vuoden 2015 aikana, rakennetaanko uusi voimalaitos Vuosaareen ja siihen liittyvä energiätunneli.

Biopolttoaineiden käytön lisäämishankkeesta on tehty ympäristövaikutusten arviointi, jossa käsitellään myös tunnelin rakentamista. Yhteysviranomaisen lausunnossa arviointiselostuksesta todetaan, että tunnelin rakentamisen aiheuttamat pohjavesivaikutukset sekä rakentamiseen liittyvien putkien ja johtojen tekeminen valtaväylien ja kulkuväylien ali edellyttävät vesilain mukaista lupaa. Mikäli tunnelivesiä johdetaan vesistöön, se saattaa edellyttää aluehallintoviraston lupaa. Tunnelihankkeesta on lisäksi erikseen tehtävä YSL 60 § mukainen ns. meluilmoitus sekä voimalaitoksen rakentamiselle on haettava YSL:n mukainen ympäristölupa. Tässä hakemuksessa käsitellään tunnelin rakentamisen vesilain mukaiset asiat.

Mikäli tunnelihanke toteutetaan, louhintatyöt on tarkoitus aloittaa jo vuonna 2015 ja työn on arvioitu kestävän 5-6 vuotta.

Hanke on Helsingin maanalaisen yleiskaavan mukainen, vaikka linjausta on hieman tarkistettu joiltakin kohdin.

Energiatunnelin linjaus lähtee Vuosaaren nykyiseltä voimalaitosalueelta. Linjaus kulkee Vuosaaresta Vartiokylän kautta Myllypuroon ja edelleen Herttoniemen kautta Kulosaareen ja Hanasaareen. Linjalle rakennetaan 5 ajotunnelia sekä 8 pystykuilua ja 4 pumppuasemaa. Linjaus kulkee Vuosaaressa I-luokan pohjavesialueen läpi. Vesistöjen alituksia on Vartiokylänlahden kohdalla, Herttoniemen ja Kulosaaren välisessä salmessa sekä Kulosaaren ja Sörnäisten välisessä salmessa. Tunneli louhitaan syvälle peruskallioon, noin 20-60 metrin syvyyteen maanpinnasta.

Energiatunnelin rakentamista varten on tehty pohjaveden hallintasuunnitelma koko linjaukselle Vuosaaresta Hanasaareen. Hallintasuunnitelmassa esitetään pohjaveden alentamiselle herkätkohteet ja toimenpiteet, joilla haittojen syntymistä ehkäistään. Lisäksi hallintasuunnitelmassa käsitellään rakentamisaikaisia vuotovesiä ja huuhteluvesiä.

Suunnitelmassa on määritelty viisi eri kohdetta, joissa on katsottu pohjaveden pinnan alentumisen aiheuttavan vähäistä suurempaa haittaa. Nämä alueet ovat: Vuosaaren I-luokan pohjavesialue, Puotilan alue, Itäkeskuksen alue, metroraide ja metrovarikon raide sekä Hanasaaren - Suvilahden alue. Näillä alueilla pohjaveden pinta ei saa merkittävästi alentua.

Vuosaaren I-luokan pohjavesialue on Helsingin kriisinajan vesivarantoalue, josta nykyisin ei normaalilanteesta oteta vettä talousvesikäyttöön. Pohjaveden antoisuus on kuitenkin pidettävä riittävänä ja laatu säilyttää hyvänä mahdollista talousveden ottoa varten. Energiatunneli louhitaan niin syvälle, että pohjavesialueella kulkeutuu tunneliin päin ja pohjaveden pinta voi alentua. Tätä estetään tunnelin esi-injektioinnilla ja tarvittaessa jälki-injektioinnilla, joilla varmistetaan tunnelin riittävä tiiveys. Louhinnan aikana tunneliin kerääntyvät valuma- ja huuhteluvedet eivät ohjaudu tunnelista ulospäin, vaan ne johdetaan jätevesiviemäriverkostoon. Tunnelitöistä ei aiheudu riskiä pohjaveden laadulle. Rastilantien ajotunneli ja työmaatukikohta sijoittuvat Vuosaaren pohjavesialueelle. Rakennustöissä noudatetaan rakennusvalvontaviraston ohjetta I-luokan pohjavesialueille rakennettaessa ja rakennustöihin liitetään pohjavesitarkkailu. Myös vuotovesimääriä seurataan.

Puotilan ja Itäkeskuksen alueella sijaitsee puupaalujen varaan tai maanvaraisesti perustettuja rakennuksia ja rakenteita. Puotinharju - Roihuvuori alueella metron huoltoraiteen ja metron raiteen pengeron

perustettu puupaaluja käyttäen. Näillä alueilla pohjaveden pinnan alentaminen voi vaikuttaa haitallisesti rakennuksiin ja rakennelmiin. Näille alueille on asetettu rajat sallitulle vuotovesimäärälle ja vuotovesimääriä mitataan.

Hanasaari - Suvilahti alueella maaperä on osin pilaantunutta ja pohjavesi voi olla pilaantunutta. Tunnelia tiivistetään siten, että pohjaveden virtaukset eivät muuttuisi eikä haitta-aineet pääsisi liikkumaan pohjavesissä. Alueella saattaa myös olla puupaalujen varaan perustettuja rakennuksia. Kaikilla alueilla ajotunnelien tiiveystavoitteet ovat samat kuin tunnelinkin ja haitallisia vuotoja estetään injektoinnilla. Rakennettavat pystykuilut esi-injektoidaan ennen louhintaa.

Tunneliin kerääntyvät rakennusaikaiset vuotovedet ja muut työmaavedet johdetaan esikäsitteilyn (laskeutuksen) kautta jätevesiviemäriin HSY:n hyväksymällä tavalla. Jäte kuljetetaan viranomaisten hyväksymälle vastaanotto paikalle.

Pohjaveden pinnan muutoksia tarkkaillaan aluksi kerran kuukaudessa ja tarvittaessa tiheämmin ja työkohteisiin asennetaan tarvittavat pohjavesiputket. Tunnelista poistettavan vuotoveden määrää mitataan viikoittain ja tarvittavat mittapadot rakennetaan. Jätevesiviemäriin johdettavan veden tarkkailuista sovitaan HSY:n kanssa.

Vesistöjen alitusten kohdalla tunnelilinjaus kulkee niin syvällä, että sillä ei pitäisi olla vaikutuksia vesistöihin.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että ympäristölautakunta on antanut lausuntonsa kaupunginhallitukselle ja AVI:lle. Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa lausunnossaan hakemuksen hyväksymistä, mikäli hanke voidaan toteuttaa hakijan esittämän pohjaveden hallintasuunnitelman mukaisesti siten, ettei pohjavedelle aiheudu muuhun ympäristöön, kuten rakennusten puupaaluperustuksiin eikä tunnelin rakentaminen aiheuta haittaa vesiliikenneväylien alituksissa. Kiinteistövirastolla ei ole huomauttamista hakemuksesta.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja esittää lupahakemusta puollettavaksi lausunnoissa esitettyjen edellytysten mukaisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

23.03.2015

Ryj/2

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 AVI:n lausuntopyyntö
- 2 Vesilupahakemus osa 1
- 3 Vesilupahakemus osa 2
- 4 Biopolttoaineiden käytön lisääminen YVA-selostus
- 5 Biopolttoaineiden käytön lisäämisen YVA-selostus liiteraportit

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto/Ympäristölu-
vat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kiinteistövirasto 11.3.2015

HEL 2015-001370 T 11 01 01

Kiinteistöviraston geotekninen osasto on ollut mukana laatimassa tunnelin suunnitelmaa ja siksi osasto tuntee asian.

Hanke sijoittuu sekä kaupungin omistamalle että yksityisessä omistuksessa olevalle alueelle. Helen Oy:n tulee hankkia tarpeelliset käyttöoikeudet lunastustoimituksessa, jossa määrätään myös kaupungille mahdollisesti tulevat korvaukset.

Kiinteistövirastolla ei ole huomauttamista hakemuksesta.

Lisätiedot

Tapio Laalo, tonttiasiamies, puhelin: 310 36442
tapio.laalo(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 03.03.2015 § 86

HEL 2015-001370 T 11 01 01

ESAVI/9132/2014

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle Helen Oy:n hakemuksesta rakentaa energiatunneli Vuosaaresta Hanasaareen seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunta toteaa, että luvan saajan on huolehdittava siitä, että Vuosaaren I-luokan pohjavesialueen antoisuus ei oleellisesti muutu. Hakemuksessa ei ole esitetty laskelmia hankkeen vaikutuksesta pohjaveden muodostumisalueen antoisuuteen eikä arvioita pohjaveden pinnan alentumisesta. Rakennustyö on toteutettava siten, että esim. esi-injektointi on riittävää estämään pohjaveden pinnan alentuminen. Pinnan alentumista tulee tarkkailla työkohteilla pohjavesiputkista ennen töiden aloittamista, töiden aikana ja määrääjän töiden valmistuttua Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Työkohteilla, missä on puupaalujen varassa olevia rakenteita, tulee huolehtia siitä, ettei pohjaveden pinnan mahdollinen alentuminen aiheuta haittaa rakenteille. Pohjaveden pinnankorkeuksia tulee näissäkin kohteissa seurata.

Vuosaaren pohjavesialueella rakentamisessa tulee lisäksi noudattaa rakennusvalvonnan ohjetta tärkeille pohjavesialueille rakennettaessa sekä Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä. Rakennusvalvonnan ohjeessa edellytetään myös pohjaveden laadun seurantaa. Pinnankorkeustarkkailun lisäksi Vuosaaren pohjavesialueella tulee seurata rakennustöiden vaikutusta pohjaveden laatuun. Kaikki tarkkailut voidaan esittää yhdessä tarkkailusuunnitelmassa, jonka ELY-keskus hyväksyy. Tarkkailujen tulokset tulee toimittaa myös Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle.

Suunnitelman mukaan kaikki tunnelin valumavedet ja muut työnaikaiset tunneliin kerääntyvät vedet on tarkoitus johtaa jätevesiviemäriin HSY:n edellyttämällä tavalla. Tunnelityötä koskeva ympäristönsuojelulain (86/2000) 60 §:n mukainen ns. meluilmoitus on käsitelty ja päätöksen (Ympäristönsuojelupäällikön päätösluettelo 121 §, 16.7.2014) lupamääräyksessä 8 on annettu louhintatyömaalta poistettavia vesiä koskevia määräyksiä. Lupamääräyksen mukaan mm. poistovedet tulee esikäsitellä ennen viemäriin johtamista ja mikäli vesiä johdetaan ympäristöön, ympäristökeskukselle on toimitettava etukäteen erillinen työmaavesien käsittelysuunnitelma. Vesilain mukaisessa päätöksessä tulisi yhteneväisesti huomioida kyseisen ilmoituksen lupamääräykset.

Vanhankaupunginlahden lintuveden Natura-alueen läheisyyteen sijoittuvat Hiihtäjätien pystykuilu ja Hiihtäjänkujan ajotunneli. Tällä

23.03.2015

alueella tulee voimakasta melua aiheuttavat työt ajoittaa lintujen pesimäkauden (1.4.-15.7.) ulkopuolelle.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 17.2.2015

HEL 2015-001370 T 11 01 01

Asia

Helen Oy suunnittelee energiatunnelin rakentamista Vuosaaresta Hanasaareen. Tunneli rakennettaisiin kallioperään noin 20 - 60 metrin syvyyteen maanpinnasta. Tunnelin pituus olisi noin 12 kilometriä.

Tunneli rakennetaan, jos Helsingin kaupunginvaltuusto päättää vuonna 2015, että Hanasaaren B-voimalaitos korvataan Vuosaareen rakennettavalla uudella monipolttoainevoimalaitoksella. Energiatunneli on välttämätön, jotta voidaan siirtää uuden Vuosaaren monipolttoainevoimalaitoksen kaukolämpöteho Helsingin keskustan alueelle ja varmistaa sähkön muunto- ja siirtokapasiteetin riittävyys Helsingin alueella.

Louhittava tunneli alittaa vesiliikenneväyliä Vartiokylänlahdella ja Kuorekarinsalmessa. Lisäksi tunneli alittaa Vuosaaren tärkeän pohjavesialueen. Vuosaaren pohjavesialueella ei ole nykyisin yhdyskuntakäyttöön tapahtuvaa pohjavedenottoa, mutta se on yksi Helsingin kriisiajan pohjaveden ottoalueista. Hanketta varten on laadittu pohjaveden hallintasuunnitelma.

Energiatunnelin ympäristövaikutukset on selvitetty osana YVA-lainsäädännön mukaista ympäristövaikutusten arviointia "Biopolttoaineiden lisääminen Helsingin energiatuotannossa".

Lausunto

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa että Vuosaari - Hanasaari energiatunneli on välttämätön kaupungin energiahuollon turvaamiseksi, mikäli Vuosaareen päätetään toteuttaa uusi voimalaitos, joka korvaisi nykyisen Hanasaaren voimalaitoksen.

Oikeusvaikutteisessa maanalaisessa yleiskaavassa on varaus Vuosaaren ja Hanasaaren väliselle teknisen huollon tunnelille. Suunnitellun Vuosaaren ja Hanasaaren välisen yhteiskäyttötunnelin lupaprosessin selventämiseksi on käyty neuvottelu kaupunkisuunnitteluviraston ja Helen Oy:n välillä. On todettu, että yhteiskäyttötunnelin rakentaminen ei edellytä asemakaavan muutosta vaan asia hoidetaan lausuntomenettelyllä. Teknisen huollon tunneli sijoitetaan 20 - 60 metrin syvyyteen, jonka vuoksi sen vaikutus muuhun maankäyttöön on vähäinen. Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamisesta on säädetty Maankäyttö- ja rakennuslain 161§:ssä. Tunnelin pintayhteydet tulee sovittaa ympäristön ja maankäytön kannalta hyväksyttävään paikkaan ja ne osoitetaan asemakaavassa tarpeellisin osin. Teknisen huollon tunnelin suunnittelussa on otettava huomioon myös turvallisuus-, terveellisyys- ja muut mahdolliset ympäristövaikutukset.

Yhteiskäyttötunnelin pintayhteyksistä, kuten ilmanvaihtokuluista, poistumis/huoltoyhteyksistä ja ajoyhteyksistä on neuvoteltu suunnittelun aikana kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Tarpeellisten neuvottelukierrosten ja suunnitelman valmistumisen jälkeen yhteiskäyttötunnelin suunnitelmista on pyydettävä lausunto ainakin kaupunkisuunnitteluvirastolta, kiinteistövirastolta, ympäristökeskukselta, rakennusvirastolta, pelastuslaitokselta ja rakennusvalvontavirastolta.

Hakijan esittämän pohjavesien hallintasuunnitelman mukaan hankkeen toteutuksessa pohjaveden pinnan tasoa ei alenneta, alueen vedenantoisuutta ei heikennetä eikä pohjaveden laatua huononnetta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa hakemuksen hyväksymistä, mikäli hanke voidaan toteuttaa hakijan esittämän pohjaveden hallintasuunnitelman periaatteiden mukaisesti siten, ettei pohjavedelle aiheudu yllämainittuja haittoja eikä siten myöskään välillisiä merkittäviä haittoja muuhun ympäristöön, kuten rakennusten puupaaluperustuksiin, eikä tunnelin rakentaminen aiheuta haittaa vesiliikenneväylien alituksissa.

Lausuntopyyntö

Helsingin kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkisuunnitteluvirastoa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 20.2.2015 mennessä.

Lisätiedot

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37250

23.03.2015

Ryj/2

---

kaarina.laakso(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 305

Lausunto ehdotuksesta Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi vuosiksi 2016-2021

HEL 2014-014325 T 11 00 02

HAMELY/1743/2014

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon ehdotuksesta Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi.

Vantaanjoen tulvien kannalta suurimpana ongelmana ovat suuret virtaamavaihtelut sekä ilmastonmuutoksen myötä oletettavasti lisääntyvät ja yleistyvät rankkasateet.

Kaupunginhallitus toteaa, että tulvariskien hallintasuunnitelmat on laadittu sisällöltään yhteneväisesti kaikille Suomen tulvariskialueille, jolloin hallintasuunnitelma sisältää varsin paljon menettelykuvausta, lainsäädäntöä ja yleisiä tulvariskien hallinnan tavoitteiden kuvausta, jotka ovat Suomen kaikille tulvariskialueille samat. Hallintasuunnitelmassa olisi hyvä keskittyä kuhunkin merkittävään tulvariskialueeseen ja sille räätälöityihin tulvariskien hallintatoimenpiteisiin. Prosessikuvaukset sekä lainsäädäntö ja muut valtakunnallisesti yleiset asiat voidaan esittää liitteinä. Nyt hallintasuunnitelma on prosessikuvauskeskeinen, kun sen keskiössä pitäisi olla tulvariskien hallintatoimenpiteet.

Vantaanjoen yläjuoksulla tehtävät tulvien hallintatoimenpiteet vaikuttavat joen alajuoksulla eri tavoin. Yläjuoksun teknisillä toimenpiteillä esim. paikallisten penkereiden rakentamisella ei ole tulvia estävää vaikutusta alajuoksulla. Riihimäen alapuoliselle jokiosuudelle on tärkeää, että tulvien syntyä pyritään ennalta ehkäisemään. Keskeisiä toimenpiteitä tulvien vähentämiseksi ovat maankäytön suunnittelu ja rakentamisen ohjaus sekä tulvavesien pidättäminen ja sadevesien viivyttäminen ja imeyttäminen. Nämä toimenpiteet hallintasuunnitelmassa onkin priorisoitu, kun tarkastellaan koko Vantaanjoen valuma-aluetta.

Riihimäen jätevedenpuhdistamo, joka käsittelee Riihimäen, Hausjärven ja Lopen yhdyskuntajätevesiä ja alueen teollisuusjätevesiä, on tulva-alueella ja sen toiminta vaikeutuu tulvatilanteessa.

Hallintasuunnitelmassa esiin nostettu tärkeä toimenpide on Riihimäen puhdistamon saneeraus ja sekaviemäriverkoston korvaaminen erillisviiemäröinnillä asteittain. Näillä toimenpiteillä voidaan merkittävästi

vaikuttaa myös Vantaanjoen veden laatuun ja toimenpiteiden vaikutus ulottuu aina Helsinkiin asti. Nämä toimenpiteet edistävät lisäksi vesienhoidon tavoitteita, joten toimenpiteiden toteuttaminen on erittäin kannatettavaa ja ne tulisivat nostaa vielä selvemmin esille tulvariskien hallintasuunnitelmassa.

Hallintasuunnitelmaan olisi tarpeen lisätä vielä koko Vantaanjoen valuma-aluetta koskevat yleiset toimenpidesuosituksset, mitä jokaisen kunnan Vantaanjokivarressa tulisi tehdä tulvariskeihin varautumiseksi ja tulvien vähentämiseksi omalta osaltaan. Tällaisia yleisiä toimenpiteitä voisivat olla tulvariskien selkeä huomioiminen kaavoituksessa, sadevesien viivyttämisen ja imeyttämisen edistäminen, tulvapenkereiden rakentaminen tarpeellisille alueille ja kiinteistöjen ohjeistaminen tulviin varautumiseksi.

Vantaanjoen vesistön suulla olevan Helsingin kannalta tulvariskien hallinnan toimenpide-esityksistä tärkeimpiä ovat toimenpiteet joiden vaikutukset koskevat lähes koko vesistöaluetta. Näitä ovat maankäytön suunnittelu, vesistöennusteiden ja -varoituspalveluiden kehittäminen, varautumisen kehittäminen sekä jätevedenpuhdistuksen kehittäminen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hämeen ELY-keskuksen lausuntopyyntö
- 2 Ehdotus Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi
- 3 Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma, kartat ja selitteet
- 4 Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma, terminologia
- 5 Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma, ympäristöselostus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt lausuntoa ehdotuksesta Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskin hallintasuunnitelmaksi vuosiksi 2016-2021. ELY-keskus on laatinut ehdotuksen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi, jossa käsitellään mm. tulvariskialueelle nimetyn yhteistyöelimen eli Vantaanjoen tulvaryhmän asettamat tulvariskin hallinnan tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Merkittävälle tulvariskialueelle laaditaan tulvavaara- ja tulvariski-kartat sekä koko vesistöalueen kattava tulvariskien hallintasuunnitelma. Vantaanjoen vesistössä Riihimäen keskusta on valtakunnallisesti merkittävä tulvariskialue. Lausunnoissa esitettävät näkökohdat tulevat ELY-keskuksen ja alueen tulvaryhmän käyttöön. Palaute otetaan huomioon tarkistettaessa suunnitelmaa ennen kuin se menee maa- ja metsätalousministeriön hyväksyttäväksi loppuvuodesta 2015.

Tulvariskin hallintasuunnitelman pääasiallinen sisältö

Tulvariskien hallinnalla tarkoitetaan sellaisten toimenpiteiden kokonaisuutta, joiden tavoitteena on arvioida ja vähentää tulvien esiintymisen todennäköisyyttä tai tulvien vahingollisia seurauksia. Tulva-riskien hallinnasta annetun lain (620/2010) ja asetuksen (VNA 659/2010) mukaan merkittäviksi tulva-riskialueiksi todetuilta alueilta on laadittava tulva-vaara- ja tulvariskikartat sekä koko vesistöalueen kattava tulvariskien hallintasuunnitelma. Riihimäen keskusta on nimetty maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä 22.12.2011 yhdeksi Suomen 21 merkittävästä tulvariskialueesta.

Vantaanjoen vesistöalueelle laadittiin vuosina 2013–2014 ehdotus tulvariskien hallintasuunnitelmaksi. Suunnitelmassa esitetään tulvariskien alustava arviointi, tulvavaara- ja tulvariskikartat, arviot tulvavahingoista, tulvariskien hallinnan tavoitteet ja toimenpiteet tulvariskien estämiseksi ja vähentämiseksi. Hallintasuunnitelmassa esitetään myös suunnittelun aikainen sidostahojen ja kansalaisten osallistuminen ja kuuleminen.

Merkittävälle tulvariskialueelle laadittiin kartat, jotka kuvaavat eri todennäköisyyksillä esiintyvien tulvien leviämisalueita (tulvavaarakartta) sekä kartat, joista ilmenevät tällaisista tulvista mahdollisesti aiheutuvat vahingolliset seuraukset (tulvariskikartta).

Merkittäviksi tulvariskialueiksi Vantaanjoen vesistöalueella on nimetty Riihimäen keskusta. Alustavassa arvioinnissa tunnistetut muut tulvariskialueet ovat alueita, joilla tulvariski ei ole merkittävä EU-tasolla ja joita ei raportoida Euroopan komissiolle. Alueet voivat kuitenkin olla paikallisesti merkittäviä ja niiden tulvariskien hallintaa voidaan parantaa laatimalla alueille ensin tulvavaara- ja tulvariskikartat. Niiden perusteella tarvittaessa paikallisia tulvariskien hallinnan yleis- tai hankesuunnitelmia. Silvolan ja Pirttirannan 1-luokan patojen lähialueiden lisäksi Vantaanjoen paikallisesti merkittäviä tunnistettuja tulvariskialueita ovat Oulunkylän siirtolapuutarha-alue ja Savelan asuinalue Helsingissä, Myyraksen asuinalue Sipoossa sekä Nikinmäen-Jokivarren alue Vantaalla.

Tulvariskien hallinnan suunnittelussa tarkasteltiin vaihtoehtoisia tapoja tulvahaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Toimenpide-ehdotukset tulvariskien hallinnan suunnittelun kaudelle 2016–2021 ovat käytössä olevien tulvariskien hallinnan keinojen tehostaminen, veden virtauksen parantaminen Riihimäen keskusta-alueella korvaamalla alimitoitettuja siltarumpuja putkisilloilla, veden pidätysmahdollisuuksien selvittäminen valuma-alueella sekä veden leviämisen estäminen Peltosaaren rakennettavalla penkereellä. Esitetyillä toimenpiteillä pyritään parantamaan varautumista harvinaisiin tulvatilanteisiin.

Toimenpiteitä valittaessa on mahdollisuuksien mukaan pyritty vähentämään tulvien todennäköisyyttä sekä käyttämään muita kun tulvasuojelurakenteisiin perustuvia tulvariskien hallinnan keinoja.

Nykytila

Vantaanjoen vesistöalue sijaitsee pääosin Uudellamaalla Helsingin, Vantaan, Espoon, Keravan, Järvenpään ja Hyvinkään kaupunkien sekä Tuusulan, Nurmijärven, Vihdin, Mäntsälän ja Sipoon kuntien alueella. Valuma-alueen yläosa sijaitsee Hämeen alueella Riihimäen kaupungissa sekä Lopen ja Hausjärven kunnissa. Merkittävä tulvariskialue, Riihimäen keskusta, sijaitsee vesistön latvoilla. Vantaanjoki kuuluu Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueeseen.

Vantaanjoki virtaa pohjoisesta etelään. Sen pituus on noin 100 km, valuma-alueen suuruus lähes 1700 km² ja järvisuusprosentti 2,25 %. Vantaanjoen vesistöalueella asuu yli puoli miljoonaa ihmistä. Silti yli puolet valuma-alueesta on metsää ja neljännes maatalous-alueita. Pellot sijaitsevat pääosin jokien ja purojen varsilla. Suurimmat peltoalueet sijaitsevat Nurmijärven ja Tuusulan alueilla. Rakennettuja alueita on lähes 20 %. Valuma-alueen alaosalla sijaitsee suurin yhtenäinen rakennettujen alueiden keskittymä, jonka muodostavat Helsingin, Vantaan, Keravan ja Tuusulan asuin- ja liiketoiminta-alueet.

Ilmastomuutos

Tulvariskien hallinnan suunnittelu edistää varautumista ilmastonmuutokseen. Suunnittelussa on myös huomioitu ilmastonmuutosennusteiden vaikutus tulvien muuttumiseen. Vaikka kevättulvien ennustetaan pienenevän lumen määrän vähentyessä, voivat kesäiset rankkasateet kuitenkin kasvaa ja yleistyä. Siksi suunnittelun pohjana on käytetty vähintään nykytilanteen suuruisia tulvia. Samalla on huomioitu ilmastonmuutokseen liittyviä epävarmuuksia.

Tulvariskien hallinnan vastuut

Tulvariskien hallinnasta annetun lain mukaan ELY -keskuksen tehtävänä on huolehtia tulvan uhatessa ja tulvan aikana viranomaisten yhteistyön järjestämisestä ja ohjata toimenpiteitä vesistöissä. Myös ennakoivat tulvantorjuntatoimenpiteet ovat pääosin ELY-keskusten vastuulla, yhteistyössä kuntien ja toiminnanharjoittajien kanssa. ELY -keskuksen vastuulla on tiedottaminen tulvavaarasta, tulviin varautuminen ennen tulvia sekä vesistön käytön valvonta.

ELY-keskus huolehtii toimialallaan tehtävästä tulvariskien hallinnasta myös sen jälkeen, kun pelastusviranomainen on käynnistänyt pelastustoiminnan ja ottanut pelastustoiminnasta pelastuslain mukaisen johtovastuun.

Pelastusviranomaisille kuuluu onnettomuuksien yleinen ehkäisy ja siihen liittyvä viranomaisten yhteistyö. Pelastustoimi suorittaa tulvatilanteessa ne pelastustoimintaan kuuluvat tehtävät, joita on pidettävä pelastuslain mukaan kiireellisinä. Yleensä kyse on toimista, joihin on ryhdyttävä muutaman tunnin kuluessa. Tähän vaikuttaa myös vahinkoalueen laajuus ja seurausten vakavuus.

Kunnan vastuulla on suojella omia rakenteita ja toimintaa sekä tukea pelastusviranomaisia tulvasuojelussa. Tehtävään kuuluu kunnan omaisuuden (esimerkiksi vesihuolto, terveyskeskukset, koulut ja päiväkodit) ja tietoliikenneyhteyksien suojeleminen, mahdollisen evakuoinnin toteutus, hätämajoituksen järjestäminen, työvoiman luovuttaminen tulvantorjuntaa ja pelastustoimintaa varten sekä tarvittavan kaluston luovuttaminen tarvittaessa pelastusviranomaisen käyttöön

Kiinteistön omistajan ja haltijan tai asukkaan vastuulla on suojella itseään ja omaisuuttaan omilla toimillaan sekä auttaa naapureita mahdollisuuksiensa mukaan.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Viranomaisyhteistyö on erityisen tärkeää tulvatilanteissa. ELY-keskukset ovat ottaneet käyttöön tulviin liittyen viranomaiskoonpanoja, joista käytetään eri alueilla hieman eri nimityksiä. ELY-keskukset huolehtivat tulvatilanteiden varautumisvaiheessa viranomaisryhmän koolle kutsumisesta ja tarvittavasta yhteydenpidosta Tulvakeskuksen kanssa.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että kaupunkisuunnittelu-, yleistentöiden- ja ympäristölautakunta ovat antaneet ehdotuksesta lausuntonsa. Kaupunkisuunnittelulautakunta on lausunnossaan puoltanut hallintasuunnitelman hyväksymistä. Esittelijän tekstiosuudessa esitetyt tausta-aineiston puutteet eivät edellytä hallintasuunnitelman täydentämistä.

Yleistentöidenlautakunta on lausunnossaan todennut, että ehdotetuista toimenpiteistä ei aiheudu kielteisiä ympäristövaikutuksia. Toimenpiteiden valinnassa on huomioitu vesienhoidon tavoitteet ja ilmastomuutokseen sopeutuminen. Toimenpiteet edistävät terveellisen ja turvallisen elinympäristön luomista ja parantavat elinkeijojen toimintaedellytyksiä.

Ympäristölautakunta on lausunnossaan todennut, että tulvariskien hallintasuunnitelmat on toteutettu sisällöllisesti saman sapluunan mukaan koko Suomessa, mikä tekee suunnitelman rakenteesta kömpelön ja keskeiset paikalliset suunnitelmat eivät nouse keskitetyksi esille. Hallintasuunnitelmassa olisi ollut hyvä keskittyä kuhunkin merkittävään tulvariskialueeseen ja sille räätälöityihin tulvariskien hallintatoimenpiteisiin.

Kiinteistövirasto on todennut tulvariskien hallintasuunnitelmaehdotuksen toimenpiteiden kohdistuvan merkittävästi tulvariskialueeksi nimettyyn Riihimäen kaupungin alueeseen ja koska ehdotuksessa ei esitetä toimenpiteitä Helsingin kaupungin alueelle, ei sillä ole asiasta lausuttavaa.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että lausunnoissa esitetyt seikat on syytä ottaa huomioon hallintasuunnitelmassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hämeen ELY-keskuksen lausuntopyyntö
- 2 Ehdotus Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi
- 3 Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma, kartat ja selitteet
- 4 Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma, terminologia
- 5 Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma, ympäristöselostus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 27.01.2015 § 32

HEL 2014-014325 T 11 00 02

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tulvariskien estämiseksi ja vähentämiseksi Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY keskus) on laatinut ehdotuksen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi, jossa käsitellään mm. tulvariskialueelle nimetyn yhteistyöelimen eli Vantaanjoen tulvaryhmän asettamat tulvariskien hallinnan tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Merkittäville tulvariskialueille laaditaan tulvavaara- ja tulvariski-kartat sekä koko vesistöalueen kattava tulvariskien hallintasuunnitelma. Vantaanjoen vesistössä Riihimäen keskusta on valtakunnallisesti merkittävä tulvariskialue.

Vantaanjoen tulvien kannalta suurimpana ongelmana ovat suuret virtaamavaihtelut sekä ilmastonmuutoksen myötä oletettavasti lisääntyvät ja yleistyvät rankkasateet.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Tulvariskien hallinnan suunnittelussa tarkasteltiin vaihtoehtoisia tapoja tulvahaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Toimenpide-ehdotukset tulvariskien hallintaan ovat käytössä olevien tulvariskien hallinnan keinojen tehostaminen, veden virtauksen parantaminen Riihimäen keskusta-alueella korvaamalla alimitoitettuja siltarumpuja putkisilloilla, veden pidätysmahdollisuuksien selvittäminen valuma-alueella sekä veden leviämisen estäminen Riihimäen Peltosaaren asuinalueelle rakennettavalla penkereellä. Esitetyillä toimenpiteillä pyritään parantamaan varautumista harvinaisiin tulvatilanteisiin.

Toimenpiteistä ei aiheudu kielteisiä ympäristövaikutuksia. Toimenpide-ehdotusten valinnassa on huomioitu vesienhoidon tavoitteet ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Toimenpiteet edistävät terveellisen ja turvallisen elinympäristön ja luomista ja parantavat elinkeinojen toimintaedellytyksiä.

Ehdotuksessa todetaan, että Vantaanjoen paikallisesti merkittäviä tunnistettuja tulvariskialueita ovat Helsingissä Oulunkylän siirtolapuutarha-alue ja Savelan asuinalue. Savelan asuinalueen tulvasuojausta on parannettu äskettäin valmistuneen peruskorjauksen yhteydessä, jolloin muun muassa tulvavallia korotettiin ja laajennettiin. Oulunkylän siirtolapuutarha-alueen tulvasuojelun suunnittelu on aloitettu rakennusvirastossa vuonna 2014. Suunnittelua tehdään yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Vantaanjoen vesistön suulla olevan Helsingin kannalta tulvariskien hallinnan toimenpide-esityksistä tärkeimpiä ovat toimenpiteet joiden vaikutukset koskevat lähes koko vesistöaluetta. Näitä ovat maankäytön suunnittelu, vesistöennusteiden ja -varoituspalveluiden kehittäminen, varautumisen kehittäminen sekä jätevedenpuhdistuksen kehittäminen.

Riihimäen jätevedenpuhdistamo on myös tulva-alueella ja sen toiminta vaikeutuu tulvatilanteessa. Puhdistamo on remontoidaan parasta aikaa. Riihimäen jätevedenpuhdistamo käsittelee Riihimäen, Hausjärven ja Lopen yhdyskuntajätevesiä sekä alueen teollisuusjätevesiä. Saneeraus tehostaa puhdistamon esikäsittelyä ja nostaa sen kapasiteettia, tehostaa typenpoistoa ja lisää puhdistamon toimintavarmuutta. Puhdistamon saneerauksen valmistuttua todennäköisyys puhdistamohitukseen pienenee merkittävästi ainakin pienillä tulvilla ja mahdolliset ohitusvedet pystytään käsittelemään nykyistä paremmin ennen johtamista Vantaanjokeen.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

23.03.2015

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Päivi Islander, projektipäällikkö, puhelin: 310 38649
paivi.islander(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 27.01.2015 § 38

HEL 2014-014325 T 11 00 02

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon ehdotuksesta Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi vuosille 2016-2021.

Tulvariskien hallintasuunnitelmat on toteutettu sisällöllisesti saman sapluunan mukaan koko Suomessa, mikä tekee suunnitelman rakenteesta kömpelön ja keskeiset paikalliset suunnitelmat tulvariskien vähentämiseksi eivät nouse keskitetyksi esille. Hallintasuunnitelmassa olisi ollut hyvä keskittyä kuhunkin merkittävään tulvariskialueeseen ja sille räätälöityihin tulvariskien hallintatoimenpiteisiin. Prosessikuvaukset sekä lainsäädäntö ja muut valtakunnallisesti yleiset asiat olisi voitu esittää liitteinä. Nyt hallintasuunnitelma on prosessikuvauskeskeinen, kun sen keskiössä pitäisi olla tulvariskien hallintatoimenpiteet.

Vantaanjoen yläjuoksulla tehtävät tulvien hallintatoimenpiteet vaikuttavat joen alajuoksulla eri tavoin. Yläjuoksun teknisillä toimenpiteillä esim. paikallisten penkereiden rakentamisella ei ole tulvia estävää vaikutusta alajuoksulla. Riihimäen alapuoliselle jokiosuudelle on tärkeää, että tulvien syntyä pyritään ennalta ehkäisemään. Keskeisiä toimenpiteitä tulvien vähentämiseksi ovat maankäytön suunnittelu ja rakentamisen ohjaus sekä tulvavesien pidättäminen ja sadevesien viivyttäminen ja imeyttäminen. Nämä toimenpiteet hallintasuunnitelmassa onkin priorisoitu, kun tarkastellaan koko Vantaanjoen valuma-aluetta.

Hallintasuunnitelmassa esiin nostettu tärkeä toimenpide on Riihimäen puhdistamon saneeraus ja sekaviemäriverkoston korvaaminen erillisviiemäröinnillä asteittain. Näillä toimenpiteillä voidaan merkittävästi vaikuttaa myös Vantaanjoen veden laatuun ja toimenpiteiden vaikutus ulottuu aina Helsinkiin asti. Nämä toimenpiteet edistävät lisäksi vesienhoidon tavoitteita, joten toimenpiteiden toteuttaminen on erittäin kannatettavaa ja ne tulisikin nostaa vielä selvemmin esille tulvariskien hallintasuunnitelmassa.

Hallintasuunnitelmaan pitäisi lisätä vielä koko Vantaanjoen valuma- aluetta koskevat yleiset toimenpidesuosituksukset, mitä jokaisen kunnan

23.03.2015

Vantaanjokivarressa tulisi tehdä tulvariskeihin varautumiseksi ja tulvien vähentämiseksi omalta osaltaan. Tällaisia yleisiä toimenpiteitä voisivat olla tulvariskien selkeä huomioiminen kaavoituksessa, sadevesien viivyttämisen ja imeyttämisen edistäminen, tulvapenkereiden rakentaminen tarpeellisille alueille ja kiinteistöjen ohjeistaminen tulviin varautumiseksi.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 27.01.2015 § 20

HEL 2014-014325 T 11 00 02

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelman laatimiseksi tehty työ on aiemmissa työvaiheissa tuottanut hyödyllistä tietoa myös Helsingin maankäytön suunnitteluun, vaikkei itse hallintasuunnitelma varsinaisesti käsittelekään Helsingin aluetta. Erityisesti tulvariskikarttoja voidaan jatkossa hyödyntää tunnistettaessa tulvien huomioon ottamistarvetta Vantaanjoen ja Keravanjoen varren asemakaavoituksessa. Valmisteilla olevan Helsingin uuden yleiskaavan luonnoksessa merkittävimpiä tällaisia uusien asuinalueiden varauksia on Savelan, Veräjälakson, Veräjämäen ja Pihlajiston reuna-alueilla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelman hyväksymistä. Esittelijän tekstiosuudessa esitetyt tausta-aineiston puutteet eivät edellytä hallintasuunnitelman täydentämistä.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

23.03.2015

Ryj/4

§ 306

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 11 ja 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	10.3.2015
Palmia-liikelaitoksen johtokunta	19.3.2015
teknisen palvelun lautakunta	19.3.2015
yleisten töiden lautakunta	17.3.2015

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.03.2015

Sj/1

§ 307

Urheilupalkintotoimikunnan asettaminen kaupunginhallituksen vuonna 2015 alkavaksi toimikaudeksi

HEL 2015-001425 T 00 00 02

Esitys

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen urheilupalkintotoimikunnan, joka päätti Vuoden helsinkiläisurheilijalle tai urheilujoukkueelle annettavan pääpalkinnon jakamisesta, Vuoden helsinkiläisen urheiluseuran palkitsemisesta, Vuoden nuoren helsinkiläisurheilijan ja Vuoden helsinkiläisvalmentajan palkitsemisesta.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita toimikuntaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenet sekä näille henkilökohtaiset varajäsenet seuraavasti:

Jäsen	Varajäsen	
Riku Ahola	Outi Paulig	
Heimo Laaksonen	Ari Lanamäki	
Joonas Lyytinen	Sallamaari Muhonen	
Riitta Hämäläinen-Bister	Jukka Järvinen	
Silja Borgarsdottir Sandelin	Sebastian Weckman	
Seppo Lampela	Tiina Sandberg	
Tarja Loikkanen-Jormakka	Anssi Rauramo	liikuntavirasto
Antti Peltonen	Maria Nyfors	kaupunginkanslia
Helena Tikkanen		Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu Ry
Stina Heikkilä	Kaj-Olof Lindgren	Finlands Svenska Idrott rf / Helsingfors Krets inom NAID
Bror-Erik Wallenius	Matti Hannula	Helsingin Urheilutoimittajat ry
Markku Peltoniemi	Nina Honkaniemi	Suomen Palloliitto ry / Helsingin piiri
Tiina Kivisaari	Kimmo Mustonen	Suomen Paralympiakomitea ry
Outi Havia	Heikki Virkkunen	Suomen Työväen Urheiluliitto ry / Suur-Helsingin piiri

Urheilupalkintotoimikunnan sihteerin tehtävistä vastaa liikuntavirasto. Toimikunta voi kuulla asiantuntijoita.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

23.03.2015

Sj/1

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Liikuntavirasto (toimitettavaksi päätöksessä mainituille)

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on vuodesta 1963 lähtien asettanut toimikaudekseen urheilupalkintotoimikunnan, jonka tehtävänä on päättää Vuoden helsinkiläisurheilijalle tai urheilujoukkueelle annettavan pääpalkinnon jakamisesta, Vuoden helsinkiläisen urheiluseuran palkitsemisesta, Vuoden nuoren helsinkiläisurheilijan ja Vuoden helsinkiläisvalmentajan palkitsemisesta. Kaupunginhallitus on 3.9.2012 vahvistanut urheilusaavutuksista palkitsemisen periaatteet.

Toimikuntaan ehdotetaan kuusi liikuntalautakunnan nimeämää jäsentä, yksi liikuntaviraston ja yksi kaupunginkanslian edustaja sekä edustus päätösehdotuksessa mainituista yhteisöistä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Liikuntavirasto (toimitettavaksi päätöksessä mainituille)

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Sj/1

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 12.02.2015 § 25

HEL 2015-001425 T 00 00 02

Esitys

Liikuntalautakunta esitti, että kaupunginhallitus asettaisi kaksivuotistoimikaudeksi 1.1.2015-31.12.2016 urheilupalkintotoimikunnan, joka päätti Vuoden helsinkiläisurheilijalle tai urheilujoukkueelle annettavan pääpalkinnon jakamisesta, Vuoden helsinkiläisen urheiluseuran palkitsemisesta, Vuoden nuoren helsinkiläisurheilijan ja Vuoden helsinkiläisvalmentajan palkitsemisesta.

Lisäksi liikuntalautakunta esittää, että kaupunginhallitus valitsisi toimikuntaan puheenjohtajat ja jäsenet sekä näille henkilökohtaiset varajäsenet sekä oikeuttaisi toimikunnan ottamaan itselleen sihteerin ja kuulemaan asiantuntijoita.

Ehdotukset	Jäsenet	Varajäsenet
Puheenjohtaja (VAS)	Riku Ahola	Outi Paulig
Varapuheenjohtaja (KOK)	Heimo Laaksonen	Ari Lanamäki
Jäsen (Vihr)	Joonas Lyytinen	Sallamaari Muhonen
Jäsen (SDP)	Riitta Hämäläinen-Bister	Jukka Järvinen
Jäsen (SFP)	Silja Borgarsdottir Sandelin	Sebastian Weckman
Jäsen (SKP)	Seppo Lampela	Tiina Sandberg
Liikuntavirasto	Tarja Loikkanen-Jormakka	Anssi Rauramo
Kaupunginhallitus/kaupunginkanslian edustaja		
Etelä Suomen Liikunta ja Urheilu ry	Helena Tikkanen	
Finlands Svenska Idrott rf/H:fors krets inom NÄID	Stina Heikkilä	Kaj-Olof Lindgren
Helsingin urheilutoimittajat ry	Bror-Erik Wallenius	Matti Hannula
Suomen Palloliitto ry/Helsingin piiri	Markku Peltoniemi	Nina Honkaniemi
Suomen Paralympiakomitea ry	Tiina Kivisaari	Kimmo Mustonen
Suomen Työväen Urheiluliitto ry/Suur-Helsingin Piiri	Outi Havia	Heikki Virkkunen

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Ulla Knus, suunnittelija, puhelin: 310 87747
ulla.knus(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Sj/2

§ 308

Eron myöntäminen tietokeskuksen tutkimuspäällikön virasta, viran julistaminen haettavaksi ja avoimen viran hoitajan määrääminen

HEL 2015-003283 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää tutkimuspäällikkö Timo Cantellille eron tutkimuspäällikön virasta 1.4.2015 lukien ja kehottaa tietokeskusta julistamaan viran haettavaksi siihen HAY-palkkausjärjestelmän mukaan kuuluvin palkkaeduin.

Samalla kaupunginhallitus päätti määrätä johdon erityisasiantuntija Eila Ratasvuoren hoitamaan avoimena olevaa tutkimuspäällikön virkaa hänen johdon erityisasiantuntijan palkka- ja luontoisetuineen. Avoimen viran hoitajan määräys on voimassa 1.4.2015 lukien siihen saakka, kunnes viran vakinainen haltija ottaa viran hoitaakseen, kauintaan kuitenkin 31.10.2015 asti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston valittua 11.2.2015 tietokeskuksen tutkimuspäällikkö Timo Cantellin tietokeskuksen johtajaksi, on Cantell pyytänyt eroa tutkimuspäällikön virastaan. Avoimeksi jäävälle viralle on määrättävä hoitaja siksi, kunnes virkaan valittava henkilö ottaa sen hoitaakseen.

Tietokeskuksen johtosäännön 12 §:n mukaan kaupunginhallitus ottaa virkaan tietokeskuksen osastopäälliköt. Kaupunginhallitus päättää näin ollen hallintosäännön 12 §:n nojalla viran haettavaksi julistamisesta ja hallintosäännön 15 §:n nojalla avoimen viran määräaikaisesta hoitamisesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Sj/2

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Eron pyytäjä
Avoimen viran hoitaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Sj/3

§ 309

Opetustoimen palveluverkon kehittämisen tavoitteet

HEL 2014-014402 T 12 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää opetustoimen palveluverkon keskeisiksi linjauksiksi ja tavoitteiksi seuraavaa:

Ruotsinkielinen päivähoito

1

Uudet päiväkodit mitoitetaan siten, että niissä on vähintään 63 päivähoitopaikkaa.

2

Tilaratkaisut uusilla asuntoalueilla voidaan tehdä yhteistyössä varhaiskasvatusviraston kanssa.

3

Ostopalvelupäiväkodit täydentävät kaupungin omaa päiväkotiverkkoa.

Perusopetus

1

Kaupungin järjestämä suomenkielinen perusopetus pyritään kokoamaan yhtenäisiin, vähintään kaksisarjaisiin peruskouluihin, joissa on kaikki vuosiluokat. Ruotsinkielisessä peruskoulussa pyritään vähintään 200 oppilaaseen. Kouluverkkotarkastelussa otetaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

huomioon ruotsinkielisten ikäluokkien koko ja perusopetuksen riittävän saavutettavuuden turvaaminen.

2

Erillisellä perusopetuksen järjestämisluvalla toimivat kaupungin sopimuskoulut, valtion koulut ja muuta kaupungissa sijaitsevat yksityiset koulut täydentävät kaupungin järjestämää perusopetusta.

3

Kaikissa kaupungin suomenkielisissä peruskouluissa ja niissä sopimuskouluissa, joilla on oma oppilaaksiottoalue, on erityisluokkia. Jotta ruotsinkielisissä palveluissa toteutuisi joustava opintopolku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen, kootaan ruotsinkieliset erityisluokat osaan ruotsinkielisiä kouluja.

4

Kaupungin eri alueille sijaitseviin kaupungin kouluihin ja sopimuskouluihin sijoitetaan painotetun opetuksen luokkia, joille haetaan soveltuvuuskokeella.

Lukiokoulutus

1

Kaupungin lukiot toimivat omissa rakennuksissaan. Riittävän monipuolisuuden ja valinnaisuuden turvaamiseksi suomenkielisissä lukioissa on vähintään 500 opiskelijaa ja ruotsinkielisissä vähintään 400 opiskelijaa. Yksittäisten lukioden kurssitarjontaa täydennetään lukioden välisellä yhteistyöllä.

2

Lukiokoulutusta järjestetään kaupungin eri osissa, ja kaupungin lukioita täydentävät erillisten järjestämislupien nojalla valtion ja kaupungissa sijaitsevat yksityiset lukiot.

3

Kaikilla kaupungin lukioilla on joko erityinen koulutustehtävä tai erityinen painotus.

Ammatillinen koulutus

1

Stadin ammattiopiston toimipaikoissa on vähintään 1 000 opiskelijaa.

2

Stadin ammattiopiston toimipaikat sijaitsevat kaupungin eri osissa ja niitä täydentävät erillisten järjestämislupien nojalla muutamat kaupungissa sijaitsevat ammatilliset oppilaitokset.

3

Stadin ammattiopisto on monialainen ammatillinen oppilaitos, joka järjestää oppilaitosmuotoista, näyttötutkintoina suoritettavaa ja niihin valmistavaa sekä oppisopimuskoulutuksena järjestettävää ammatillista koulutusta. Kalliiden sekä vähäkysyntäisten opintolinjojen järjestämisvastuista ja toteutuksesta sovitaan muiden pääkaupunkiseudulla sijaitsevien koulutuksen järjestäjien kanssa.

Esittelijän perustelut

Opetuslautakunta on 24.2.2015 esittänyt opetustoimen palveluverkon keskeiset linjaukset ja tavoitteet kaupunginhallituksen päätettäväksi. Kaupunginhallituksen päätös antaa suuntaviivat palveluverkkotarkasteluihin, joita tehdään määräajoin opetuslautakunnan päättämällä alueilla.

Esittelijä toteaa, että kaupunginhallitukselle tehtävä esitys on opetuslautakunnan esityksen mukainen.

Ruotsinkielinen päivähoito

1

Uudet päiväkodit mitoitetaan siten, että niissä on vähintään 63 päivähoitopaikkaa.

2

Tilaratkaisut uusilla asuntoalueilla voidaan tehdä yhteistyössä varhaiskasvatusviraston kanssa.

3

Ostopalvelupäiväkodit täydentävät kaupungin omaa päiväkotiverkkoa.

Ruotsinkielisestä päivähoidosta noin 90 % on kaupungin omaa toimintaa. Ostopalvelupäiväkodit järjestävät noin 10 % ruotsinkielisen päivähoidon paikkatarpeesta. 6-vuotiaiden esiopetus toteutetaan kunnallisissa ja ostopalvelupäiväkodeissa. Lisäksi kaupungissa on yksityisiä ruotsinkielisiä päiväkoteja.

Kaupungin järjestämässä ruotsinkielisen päivähoiton mitoitus perustuu ruotsinkielisten ikäluokkien kokoon kaupungin 1–6-vuotiaiden väestöennusteessa. Tavoitteena on päivähoitopaikkojen riittävä saavutettavuus.

Päivähoitoasetuksessa määritellään hoito- ja kasvatushenkilöstön ja lasten suhdeluku lapsiryhmässä. Suurehko toimintayksikkö, kuten 63 hoitopaikkaa, mahdollistaa ympärivuotisen lapsivalinnan. Se tarjoaa myös vertaistukea hoito- ja kasvatushenkilökunnalle.

Ruotsinkielinen päivähoito tekee yhteistyötä uusilla asuntoalueilla varhaiskasvatusviraston kanssa, sillä se vastaa kunnallisesta päivähoidosta samoilla mitoituksilla ja linjauksilla. Uudet päiväkodit mitoitetaan siten, että ne ovat mahdollisimman joustavia ja tehokkaita ja mahdollistavat toiminnallisesti monipuoliset kasvu- ja oppimisympäristöt.

Perusopetus

1

Kaupungin järjestämä suomenkielinen perusopetus pyritään kokoamaan yhtenäisiin, vähintään kaksisarjaisiin peruskouluihin, joissa on kaikki vuosiluokat. Ruotsinkielisessä peruskoulussa pyritään vähintään 200 oppilaaseen. Kouluverkkotarkastelussa otetaan huomioon ruotsinkielisten ikäluokkien koko ja perusopetuksen riittävän saavutettavuuden turvaaminen.

2

Erillisellä perusopetuksen järjestämisluvalla toimivat kaupungin sopimuskoulut, valtion koulut ja muuta kaupungissa sijaitsevat yksityiset koulut täydentävät kaupungin järjestämää perusopetusta.

3

Kaikissa kaupungin suomenkielisissä peruskouluissa ja niissä sopimuskouluissa, joilla on oma oppilaaksiottoalue, on erityisluokkia. Jotta ruotsinkielisissä palveluissa toteutuisi joustava opintopolku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen, kootaan ruotsinkieliset erityisluokat osaan ruotsinkielisiä kouluja.

4

Kaupungin eri alueille sijaitseviin kaupungin kouluihin ja sopimuskouluihin sijoitetaan painotetun opetuksen luokkia, joille haetaan soveltuvuuskokeella.

Perusopetuksen oppilaista 80 % opiskelee kaupungin kouluissa, 11 % yksityisissä sopimuskouluissa, 2 % yliopiston normaalikouluissa ja 7 % valtion ja muissa yksityisissä kouluissa (20.9.2014 yhteensä 47 500 oppilasta). Suomenkielisiä yhtenäisiä peruskouluja on 24, joista 9 on alle 500 oppilaan kouluja. Ruotsinkielisiä yhtenäisiä peruskouluja on kolme ja niiden kokotavoite on saavutettu.

Perusopetuslaki lähtee yhtenäisen perusopetuksen ajatuksesta ja lähikoulusta. Valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa 2014 korostetaan yhtenäisen perusopetuksen järjestämistä vuosiluokilla 1–9. Tavoitteenasettelu on siten kansallisten linjausten mukainen.

Yhtenäinen peruskoulu mahdollistaa oppilaille 1–9-luokkien turvallisen koulupolun, jossa oppilaille ei tule niveltä 6–7-luokkien välillä. Oppilailla on saman koulun henkilöstö koko peruskoulun ajan. Yhtenäinen peruskoulu mahdollistaa opettajien joustavan käytön eri vuosiluokkien opettamisessa, jolloin aineenopettaja voi opettaa alemmilla luokilla ja luokanopettaja ylemmillä.

Koulun koko vaikuttaa rinnakkaisluokkien määrään. Kaksisarjainen koulu tarkoittaa laskennallisesti noin 44–50 oppilasta vuosiluokkaa kohden eli 2-sarjaisuutta vuosiluokilla 1–6 ja noin 70–80 oppilasta vuosiluokkaa kohden 7–9 vuosiluokilla, koska yleensä alueella olevien yhden tai kahden ala-asteen oppilaiden koulupolku jatkuu alueen peruskoulun 7. luokalla. Lisäksi kouluissa on pienryhmiä. Rinnakkaisluokat tuovat opettajalle työparin. Kaksi luokkaa voidaan ryhmitellä joustavasti eri kokoiisiin opetusryhmiin, jolloin oppilaiden tarpeet voidaan ottaa paremmin huomioon. Suuremmassa koulussa toteutuvat paremmin monipuolinen kielivalikoima ja useat valinnaisaineet, koska eri ryhmiin saadaan tarpeeksi oppilaita.

Kaupunki on panostanut vahvasti johtamisen kehittämiseen. Hyvä johtaminen näkyy oppilaiden viihtyvyytenä ja henkilöstön tyytyväisyytenä. Suurempi koulukoko antaa enemmän aikaa johtamiseen. Rehtorilla on opetusalan virkaehtosopimuksen mukaisesti pienissä kouluissa paljon opetustunteja, jolloin opetukseen käytetty aika on poissa johtamisesta. Suuremmassa koulussa opetustuntien määrä on vähäinen. Oppilaiden lukumäärä vaikuttaa suoraan koulun muun hallinto- ja oppilashuoltohenkilöstön määrään.

Opetussuunnitelman perusteissa korostetaan myös inklusiivista opetusta ja jokaisen oppilaan oikeutta lähikouluun. Erityisen tuen oppilaita on kaupungin suomenkielisissä kouluissa 11 % kaikista oppilaista ja yksityisissä sopimuskouluissa 5 %. Ruotsinkielisissä kouluissa erityisen tuen oppilaita on 7 % oppilasmäärästä (20.9.2014). Kaupungin suomenkielisissä kouluissa ja yksityisissä sopimuskouluissa

on erityisen tuen oppilaita yhteensä 4 075, joista 64 % opiskelee erityisluokilla tai erityiskouluissa ja 36 % yleisopetuksen yhteydessä. Perusteiden mukaan erityisluokilla opiskelevalle oppilaalle tulee nimetä yleisopetuksen yhteistyöluokka ja laatia suunnitelma oppilaan opiskelusta tässä luokassa. Isossa kouluyksikössä tämä on helpompaa kuin pienessä, sillä vaihtoehtoja on useampia. Uusi opetussuunnitelma on tältä osin haastava.

Opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamiselle iso kouluyksikkö on eduksi. Opetustarjonta saadaan paremmin vastaamaan uuden opetussuunnitelman vaatimuksia esimerkiksi alaluokilla, jossa valinnaisuutta tullaan lisäämään. Synergiaetuja saadaan henkilöstön osaamisesta ja määrästä sekä myös resurssien jaosta. Suurehko koko tuo toimintaan ja resurssien kohdentamiseen joustavuutta ja mahdollistaa johtamiseen panostamisen.

Lukiokoulutus

1

Kaupungin lukiot toimivat omissa rakennuksissaan. Riittävän monipuolisuuden ja valinnaisuuden turvaamiseksi suomenkielisissä lukioissa on vähintään 500 opiskelijaa ja ruotsinkielisissä vähintään 400 opiskelijaa. Yksittäisten lukioiden kurssitarjontaa täydennetään lukioiden välisellä yhteistyöllä.

2

Lukiokoulutusta järjestetään kaupungin eri osissa, ja kaupungin lukioita täydentävät erillisten järjestämislupien nojalla valtion ja kaupungissa sijaitsevat yksityiset lukiot.

3

Kaikilla kaupungin lukioilla on joko erityinen koulutustehtävä tai erityinen painotus.

Helsingin kaupunki tarjoaa lukiokoulutuspaikan vähintään 60 %:lle perusopetuksen päättävistä nuorista. Väestöennusteen mukaan lukioikäisten helsinkiläisten määrä vähenee jonkin verran vuoteen 2017, mutta sen jälkeen tuleva väestökasvu lisää lukiokoulutuspaikkojen kysyntää.

Lukioissa opiskelee 13 800 (20.9.2014) opiskelijaa, joista 59 % kaupungin lukioissa (pl. aikuislukiot). Vastaavasti 41 % lukiolaisista opiskelee yksityisissä tai valtion lukioissa.

Kaupungin lukiot ovat jo nyt lähellä asetettuja lukioiden kokotavoitteita. Syksystä 2015 alkaen pienimmissä suomenkielisissä lukioissa opiskelee lähes 500 opiskelijaa ja suurimmissa yli 800. Kaikkien ruotsinkielisten lukioiden koko on lähellä 400 opiskelijaa. Erityinen koulutustehtävä tai erityinen painotus puuttuu osalta kaupungin lukioista.

Lukioiden koolla ei näytä olevan suoraa vaikutusta oppimistuloksiin, jos niitä mitataan ylioppilaskirjoitusten tuloksilla. Lukioiden väliset erot laadussa tai arvonlisässä ovat pääosin pieniä. Arvonlisällä tarkoitetaan lukion vaikutusta opiskelijoiden opintomenestykseen, kun koulun oppilasaines huomioidaan. (VATT Tutkimukset 179, 2014.)

Lukion toimintakulttuuri, toimintatavat ja johtaminen vaikuttavat lukion yhteisöllisyyteen sekä opiskelijoiden ja henkilöstön osallisuuteen ja hyvinvointiin lukiossa. Lukioissa, riippumatta lukion koosta, onkin jatkuvasti pidettävä huolta yhteisöllisyyden sekä osallisuuden ja hyvinvoinnin vaalimisesta ja kehittämisestä.

Vähintään 400–500 opiskelijan lukiossa voidaan tarjota laajempi ja monipuolisempi kurssitarjonta, mikä mahdollistaa opiskelijoille yksilöllisemmän koulutuspolun ja mielekkäät kurssivalinnat jatko-opintoja varten omassa lukiossa. Suuremmassa lukiossa on paremmat mahdollisuudet toteuttaa vuosittain pakolliset ja syventävät kurssit sekä monipuolisesti soveltavia kursseja. 400–500 opiskelijan lukiossa eri kursseille osallistujien määrää voidaan tasata helpommin ja tehostaa tilan käyttöä. Koko koulu ohjaa -periaatteella sekä opinto-ohjauksen ja erityisen tuen hyvällä suunnittelulla turvataan opiskelijoiden ohjaus ja tuki laadukkaasti opintojen eri vaiheissa.

Kaupungin lukiot tekevät yhteistyötä lukiokampuksilla. Samalla kampuksella toimivilla lukioilla on yhteistä kurssitarjontaa, yhteisiä opiskelijoiden tapahtumia sekä opettajien yhteistä täydennyskoulutusta ja muuta yhteistyötä.

Maahanmuuttajanuorten koulupolkua tuetaan sen kaikissa vaiheissa. Helsingin kaupunki järjestää maahanmuuttajille ja vieraskielisille tarkoitettua lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta.

Ammatillinen koulutus

1

Stadin ammattiopiston toimipaikoissa on vähintään 1 000 opiskelijaa.

2

Stadin ammattiopiston toimipaikat sijaitsevat kaupungin eri osissa ja niitä täydentävät erillisten järjestämislupien nojalla muutamat kaupungissa sijaitsevat ammatilliset oppilaitokset.

3

Stadin ammattiopisto on monialainen ammatillinen oppilaitos, joka järjestää oppilaitosmuotoista, näyttötutkintoina suoritettavaa ja niihin valmistavaa sekä oppisopimuskoulutuksena järjestettävää ammatillista koulutusta. Kalliiden sekä vähäkysyntäisten opintolinjojen järjestämisvastuista ja toteutuksesta sovitaan muiden pääkaupunkiseudulla sijaitsevien koulutuksen järjestäjien kanssa.

Stadin ammattiopisto toimii 16 toimipaikassa, joiden opiskelijamäärät vaihtelevat. Yksityisiä ammatillisia oppilaitoksia on 28. Noin puolet helsinkiläisten ammatillisten oppilaitosten peruskoulutuksen opiskelijoista opiskelee Stadin ammattiopistossa.

Ammatillisen koulutuksen keskittämällä opiskelijamäärältään suurempiin toimipaikkoihin saavutetaan synergiaetuja eri alojen ja tutkintojen välillä. Tällöin voidaan suunnitella työelämälähtöisiä, uudenlaisia tutkintokokonaisuuksia ja opiskelijoille tarjoutuu mahdollisuus suorittaa joustavammin eri tutkinnon osia ja valinnaisia opintoja omassa toimipaikassaan.

Suuremmissa toimipaikoissa yhteisten palvelujen tuottaminen helpottuu ja tehostuu. Ravintola- ja tilapalvelut tehostuvat. Myös opiskelijoiden ohjaus- ja tukipalveluita voidaan tarjota monipuolisemmin ja tehokkaammin. Suuressa toimipaikassa ohjaus- ja tukihenkilöstö on fyysisesti läsnä ja opiskelijoiden saavutettavissa joka päivä, jolloin opiskelijoiden ei tarvitse lähteä toiseen toimipaikkaan hakemaan palveluita.

Toisen asteen koulutuksessa kehitetään sähköisiä ja avoimia oppimisympäristöjä ja pidetään huoli siitä, että sähköinen toimintaympäristö, sen työskentelytavat ja käytettävät teknologiat vastaavat jatko-opintojen ja työelämän tarpeita ja toimintaympäristöjä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

23.03.2015

Sj/3

Tiedoksi

Opetusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.03.2015 § 277

HEL 2014-014402 T 12 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Opetuslautakunta 24.02.2015 § 25

HEL 2014-014402 T 12 00 00

Esitys

Opetuslautakunta esitti, että kaupunginhallitus päättää opetustoimen palveluverkon keskeisiksi linjauksiksi ja tavoitteiksi seuraavaa:

Ruotsinkielinen päivähoito

1) Uudet päiväkodit mitoitetaan siten, että niissä on vähintään 63 päivähoitopaikkaa.

2) Tilaratkaisut uusilla asuntoalueilla voidaan tehdä yhteistyössä varhaiskasvatusviraston kanssa.

3) Ostopalvelupäiväkodit täydentävät kaupungin omaa päiväkotiverkkoa.

Perusopetus

1) Kaupungin järjestämä suomenkielinen perusopetus pyritään kokoamaan yhtenäisiin vähintään kaksisarjaisiin peruskouluihin, joissa on kaikki vuosiluokat. Ruotsinkielisessä peruskoulussa pyritään vähintään 200 oppilaaseen. Kouluverkkotarkastelussa otetaan

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

huomioon ruotsinkielisten ikäluokkien koko ja perusopetuksen riittävän saavutettavuuden turvaaminen.

2) Erillisellä perusopetuksen järjestämisluvalla toimivat kaupungin sopimuskoulut, valtion koulut ja muuta kaupungissa sijaitsevat yksityiset koulut täydentävät kaupungin järjestämää perusopetusta.

3) Kaikissa kaupungin suomenkielisissä peruskouluissa ja niissä sopimuskouluissa, joilla on oma oppilaaksiottoalue, on erityisluokkia. Jotta ruotsinkielisissä palveluissa toteutuisi joustava opintopolku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen, kootaan ruotsinkieliset erityisluokat osaan ruotsinkielisiä kouluja.

4) Kaupungin eri alueille sijaitseviin kaupungin kouluihin ja sopimuskouluihin sijoitetaan painotetun opetuksen luokkia, joille haetaan soveltuvuuskokeella.

Lukiokoulutus

1) Kaupungin lukiot toimivat omissa rakennuksissaan. Riittävän monipuolisuuden ja valinnaisuuden turvaamiseksi suomenkielisissä lukioissa on vähintään 500 opiskelijaa ja ruotsinkielisissä vähintään 400 opiskelijaa. Yksittäisten lukioden kurssitarjontaa täydennetään lukioden välisellä yhteistyöllä.

2) Lukiokoulutusta järjestetään kaupungin eri osissa, ja kaupungin lukioita täydentävät erillisten järjestämislupien nojalla valtion ja kaupungissa sijaitsevat yksityiset lukiot.

3) Kaikilla kaupungin lukioilla on joko erityinen koulutustehtävä tai erityinen painotus.

Ammatillinen koulutus

1) Stadin ammattiopiston toimipaikoissa on vähintään 1 000 opiskelijaa.

2) Stadin ammattiopiston toimipaikat sijaitsevat kaupungin eri osissa ja niitä täydentävät erillisten järjestämislupien nojalla muutamat kaupungissa sijaitsevat ammatilliset oppilaitokset.

3) Stadin ammattiopisto on monialainen ammatillinen oppilaitos, joka järjestää oppilaitosmuotoista, näyttötutkintoina suoritettavaa ja niihin valmistavaa sekä oppisopimuskoulutuksena järjestettävää ammatillista koulutusta. Kalliiden sekä vähäkysyntäisten opintolinjojen järjestämistä ja toteutuksesta sovitaan muiden pääkaupunkiseudulla sijaitsevien koulutuksen järjestäjien kanssa.

Käsittely

24.02.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitysehdotuksensa 1. kappaleen toisen rivin sanan "palveluverkkotarkastelun" sanaksi "palveluverkon" ja poisti esittelijän perusteluiden esityslistalla 45. merkityn kappaleen ("Helsingin kaupunki tarjoaa...") ensimmäisestä virkkeestä sanat "suomenkielisessä lukiokoulutuksessa".

Lisäksi esittelijä muutti esitysehdotuksensa 7. kappaleen ja esittelijän perusteluiden esityslistalla 30. merkityn kappaleen ensimmäisen ja toisen virkkeen tilalle seuraavaa: "1) Kaupungin järjestämä suomenkielinen perusopetus kootaan hallinnollisesti yhtenäisiin vähintään kaksisarjaisiin peruskouluihin, joissa on kaikki vuosiluokat." sekä esittelijän perusteluiden esityslistalla 37. merkityn kappaleen ("Koulun koko vaikuttaa...") toisen virkkeen alun tilalle: "Kaksisarjainen koulu tarkoittaa laskennallisesti ...".

Keskustelu.

Jäsen Leoni teki vastaehdotuksen, että edellä selostettu esittelijän esitysehdotuksen 7. kappaleeseen tekemä muutettu esitys muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Kaupungin järjestämä suomenkielinen perusopetus pyritään kokoamaan yhtenäisiin vähintään kaksisarjaisiin peruskouluihin, joissa on kaikki vuosiluokat."

Kannattaja jäsen Jalovaara

Esittelijä otti ehdotuksen omakseen ja vastaava muutos tehdään esittelijän perusteluihin.

Jäsen Ekman teki edellä selostetusti muutetun esitysehdotuksen 7. kappaleen toista virkettä koskevan vastaehdotuksen:

"Ruotsinkielisessä peruskoulussa pyritään vähintään 200 oppilaaseen."

Kannattajat jäsenet Jalovaara, Leoni

Hyväksyttiin yksimielisesti jäsen Ekmanin ehdotus. Vastaava muutos tehdään perusteluihin.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus edellä selostetuin muutoksin.

27.01.2015 Palautettiin

16.12.2014 Pöydälle

Esittelijä

23.03.2015

Sj/3

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777

inari.salonen(a)hel.fi

Niclas Grönholm, linjanjohtaja, puhelin: 310 86225

niclas.gronholm(a)hel.fi

Liisa Pohjolainen, linjanjohtaja, puhelin: 310 86850

liisa.pohjolainen(a)hel.fi

Outi Salo, linjanjohtaja, puhelin: 310 86274

outi.salo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 310

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta 17.3.2015
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 17.3.2015
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- rehtori
- apulaisrehtori
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut
- toimitusjohtaja

23.03.2015

Sj/4

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.03.2015

Stj/1

§ 311

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta
- ensimmäinen jaosto

19.3.2015

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

, puhelin
Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

, puhelin
Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 312

Asuinkerrostalotonttien varaaminen erillisellä ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyllä luovutettavaksi (Sörnäinen, Sompasaari, tontit 10633/1 - 4 ja 10635/1 - 4)

HEL 2015-000707 T 10 01 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti varata Helsingin kaupungin 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Sompasaari) tontit 10633/1 - 4 ja 10635/1 - 4 edelleen varattaviksi ja luovutettavaksi erillisellä ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyllä asuntohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2017 seuraavin ehdoin:

1

Asuinkerrostalotontti 10633/1 (AK) tulee toteuttaa valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona. Asuinkerrostalotontit 10633/2 ja 4 (AK) tulee toteuttaa vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona tai vuokra-asuntotuotantona ilman Hitas-ehtoja. Asuinkerrostalotontti 10633/3 (AKS) tulee toteuttaa valtion tukemana opiskelija- ja nuorisoasuntotuotantona.

2

Asuinkerrostalotontti 10635/1 (AK) tulee toteuttaa valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona. Asuinkerrostalotontti 10635 /2 ja 4 (AK) tulee toteuttaa vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona tai vuokra-asuntotuotantona ilman Hitas-ehtoja. Asuinkerrostalotontti 10635/3 (AK) tulee toteuttaa välimuodon asuntotuotantona. Mahdollinen Hitas-tuotanto toteutetaan Hitas I -ehdoin.

3

Tonttien varaaja tai varaajat valitaan hakijoiden esittämien viite- ja konseptisuunnitelmien perusteella sekä mahdollisten jatkoneuvotteluiden jälkeen. Valintaperusteita asetettaessa ja tontinvaraajien valintaa suoritettaessa tulee kiinnittää huomiota suunnitelmista ilmenevien kaupunkikuvallisten ratkaisujen laatuun, rakentamisen energia- ja ekotehokkuutta lisääviin ratkaisuihin, asuntoratkaisujen kehittämiseen, hankkeen toteutuskelpoisuuteen sekä innovatiivisiin pysäköintiratkaisuihin ja autopaikkakustannusten oikeudenmukaista kohdentumista lisääviin ratkaisuihin.

4

Vapaaarahoitteisina toteutettavat tontit 10633/2 ja 4 sekä tontit 10635/2 ja 4 luovutetaan myymällä käyvästä arvosta edellyttäen, että kaupunginvaltuusto vahvistaa tonttien myyntiperusteet.

5

Muilta osin noudatetaan kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä valintakriteereitä ja varausehtoja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Asemakaavakartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupungin on tarkoitus järjestää Sompasaaren alueen asuntotonteista kevään 2015 aikana erillinen ilmoittautumis- ja neuvottelumenettely, jonka perusteella esitetään varattavaksi ja luovutettavaksi kolme asuinkerrostalokorttelia 10631, 10633, ja 10635. Kaupunginhallitus on varannut jo aiemmin 25.8.2014 yhden korttelin 10631 em. tarkoitusta varten. Korttelit ovat lainvoimaisessa asemakaavassa (10.10.2014) perusratkaisuiltaan vastaavia kuin aikaisemmin varattu kortteli 10631. Tarkoituksenmukaista on, että ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyä laajennetaan koskemaan myös po. varausesityksen mukaisesti kahta eteläisempää korttelia 10633 ja 10635:ta.

Varattavien tonttien perustiedot:

Kaupunginvaltuuston 27.8.2014 hyväksymän ja 10.10.2014 lainvoimaiseksi tulleen asemakaavan nro 12200 mukaan korttelin 10633 tontit 1, 2 ja 4 ovat asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK) ja tontti

10633/3 on erityisasumisen korttelialuetta (AKS).
Kokonaisasuinrakennusoikeus korttelialueella 10633/1 - 4 (AK, AKS)
on yhteensä 14 200 k-m² + (300 k-m² liiketila).

Asemakaava-alueelle sijoittuu myös kortteli 10635, jonka tontit 1 - 4
ovat asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK). Kokonaisrakennusoikeus
korttelialueella 10635/1-4 on yhteensä 13 550 k-m² + (300 k-m²
liiketila).

Sijaintikartta ja asemakaavakartta ovat liitteinä 1 ja 2.

Rahoitus- ja hallintamuodot sekä toteuttajien valinta

Tonttien varaamisesta luovutettavaksi erillisellä ilmoittautumis- ja
neuvottelumenettelyllä sekä tonttien rahoitus- ja hallintamuodosta on
neuvoteltu kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston
Kalasataman aluerakentamisprojektin kanssa sekä
kaupunkisuunnitteluviraston vastaavan suunnitteluprojektin kanssa.
Kilpailuohjelma laaditaan myös yhteistyössä em. projektien kanssa.

Tontti nro	Rakennusoikeus (kem2)	Kaavamerkintä	Rahoitus- ja hallintamuoto
10633/1	3150	AK	Valtion tukema vuokra-asuntotuotanto
10633/2	3400+150 (liiketila)	AK	Vapaarahoitteinen omistus tai vuokra- asuntotuotanto ilman Hitas-ehtoja
10633/3	4900	AKS	Valtion tukema opiskelija/nuorisoasuntotuotanto
10633/4	2750+150 (liiketila)	AK	Vapaarahoitteinen omistus tai vuokra- asuntotuotanto ilman Hitas-ehtoja
10635/1	3150	AK	Valtion tukema vuokra-asuntotuotanto
10635/2	3400+150 (liiketila)	AK	Vapaarahoitteinen omistus tai vuokra- asuntotuotanto ilman Hitas-ehtoja
10635/3	4250	AK	Välimuodon asuntotuotanto
10635/4	2750+150 (liiketila)	AK	Vapaarahoitteinen omistus tai vuokra- asuntotuotanto ilman Hitas-ehtoja

Tonttien varaaja tai varaajat valitaan hakijoiden esittämien viite- ja
konseptisuunnitelmien perusteella sekä mahdollisten
jatkoneuvotteluiden jälkeen. Valintaperusteita asetettaessa ja
tontinvaraajien valintaa suoritettaessa tulee kiinnittää huomiota
suunnitelmista ilmenevien kaupunkikuvallisten ratkaisujen laatuun,
rakentamisen energia- ja ekotehokkuutta lisääviin ratkaisuihin,
asuntoratkaisujen kehittämiseen, hankkeen toteutuskelpoisuuteen sekä
innovatiivisiin pysäköintiratkaisuihin ja autopaikkakustannusten
oikeudenmukaista kohdentumista lisääviin ratkaisuihin.

Kaupunki on pyrkinyt aktiivisesti etsimään ratkaisumalleja autopaikkakustannusten oikeudenmukaiseen kohdistamiseen eri työryhmissä. Uusien vaihtoehtojen ja innovatiivisten pysäköintiratkaisujen kehittäminen kortteliin sijoittuvien toimijoiden kesken on tarkoituksenmukaista myös yksityisten toimijoiden osalta.

Lopuksi

Tontit 10633/2 ja 4 sekä tontit 10635/2 ja 4 on tarkoitus luovuttaa myymällä käyvästä arvosta maanmyyntitavoitteiden saavuttamiseksi edellyttäen, että kaupunginvaltuusto vahvistaa tonttien myyntiperusteet.

Muuten noudatetaan kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä valintakriteereitä ja varausehtoja.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Asemakaavakartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 05.02.2015 § 58

HEL 2015-000707 T 10 01 01 00

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus varaa Helsingin kaupungin 10. kaupunginosan (Sörnäinen,

Sompasaari) tontit 10633/1 - 4 ja 10635/1 - 4 luovutettavaksi erillisellä ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyllä asuntohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2017 seuraavin ehdoin:

1

Asuinkerrostalotontti 10633/1 (AK) tulee toteuttaa valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona. Asuinkerrostalotontit 10633/2 ja 4 (AK) tulee toteuttaa vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona tai vuokra-asuntotuotantona ilman Hitas-ehtoja. Asuinkerrostalotontti 10633/3 (AKS) tulee toteuttaa valtion tukemana opiskelija- ja nuorisoasuntotuotantona.

2

Asuinkerrostalotontti 10635/1 (AK) tulee toteuttaa valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona. Asuinkerrostalotontti 10635 /2 ja 4 (AK) tulee toteuttaa vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona tai vuokra-asuntotuotantona ilman Hitas-ehtoja. Asuinkerrostalotontti 10635/3 (AK) tulee toteuttaa välimuodon asuntotuotantona. Mahdollinen Hitas-tuotanto toteutetaan Hitas I -ehdoin.

3

Tonttien varaaja(t) valitaan hakijoiden esittämien viite- ja konseptisuunnitelmien perusteella sekä mahdollisten jatkoneuvotteluiden jälkeen. Valintaperusteita asetettaessa ja tontinvaraajien valintaa suoritettaessa tulee kiinnittää huomiota suunnitelmista ilmenevien kaupunkikuvallisten ratkaisujen laatuun, rakentamisen energia- ja ekotehokkuutta lisääviin ratkaisuihin, asuntoratkaisujen kehittämiseen, hankkeen toteutuskelpoisuuteen sekä innovatiivisiin pysäköintiratkaisuihin ja autopaikkakustannusten oikeudenmukaista kohdentumista lisääviin ratkaisuihin.

4

Tontit 10633/2 ja 4 sekä tontit 10635/2 ja 4 luovutetaan myymällä käyvästä arvosta edellyttäen, että kaupunginvaltuusto vahvistaa tonttien myyntiperusteet.

5

Muilta osin noudatetaan kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä valintakriteereitä ja varausehtoja

Esittelijä

osastopäällikkö

23.03.2015

Kaj/1

Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Pekka Saarinen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 313

Eron myöntäminen Juhani Tuutilalle Kiinteistöviraston tontti- osaston osastopäällikön virasta

HEL 2015-002016 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää eron kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikkö ***** hänen hakemuksensa mukaisesti 1.10.2015 lukien ja kehottaa kiinteistövirastoa käynnistämään viran täyttöön liittyvän hakumenettelyn.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Erohakemus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Tonttiosaston osastopäällikkö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikkö on pyytänyt eroa virastaan 9.2.2015 saapuneella ilmoituksella siirtyäkseen eläkkeelle 1.10.2015 alkaen.

Kiinteistölautakunnan johtosäännön 15 §:n mukaan osaston päällikön ottaa kaupunginhallitus kiinteistölautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa. Eron viranhaltijalle myöntää nimittävä toimielin.

Tonttiosasto huolehtii kiinteistöviraston johtosäännön mukaan maa- ja vesialueiden hankinnasta ja luovuttamisesta sekä kaupungin maaomaisuuden hallinnasta ja kehittämisestä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Osaston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Kaupungin kielitaitosäännön mukaan osastotasaisen yksikön päälliköltä vaaditaan suomen kielen erinomaista ja ruotsin kielen tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Erohakemus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Tonttiosaston osastopäällikkö

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 05.03.2015 § 95

HEL 2015-002016 T 01 01 04 00

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus myöntää eron kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikkö ***** hänen hakemuksensa mukaisesti 1.10.2015 lukien ja kehottaa kiinteistövirastoa käynnistämään viran täyttöön liittyvän hakumenettelyn.

23.03.2015

Kaj/2

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Pirkko Vainio, osastopäällikkö, puhelin: 310 36418
pirkko.vainio(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 314

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle poikkeamishakemuksesta (Villinki tontti 1:1133, KOY Villingin Sommarbo)

HEL 2014-005966 T 10 04 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Kiinteistö Oy Villingin Sommarbon poikkeamishakemuksesta seuraavan hakemusta puoltavan lausunnon:

Kiinteistö Oy Villingin Sommarbo ***** pyytää 30.6.2014 (päivitetyt piirustukset 6.10.2014) poikkeamislupaa 50. kaupunginosan (Villinki) tontille 1:1133 (entinen tila RN:o 1:1084).

Hakijan tarkoituksena on huvilan ja saunarakennuksen (167 + 30 k-m²) rakentaminen ranta-alueelle, jolla ei ole voimassa rakentamiseen oikeuttavaa kaavaa.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että rakentaminen noudattaa käsittelyssä olevaa asemakaavaehdotusta.

Hakemus koskee ranta-aluetta, jolla ei ole asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena, ja jota koskee maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 1 momentin mukainen rakentamisrajoitus.

Hakemus koskee aluetta, jolle asemakaavan muuttaminen tai laatiminen on vireillä, ja jolla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto.

Rannalle voidaan rakentaa poikkeamispäätöksin jos maankäyttö- ja rakennuslain 171 ja 172 §:n edellytykset täyttyvät (poikkeaminen rannan suunnittelutarpeesta).

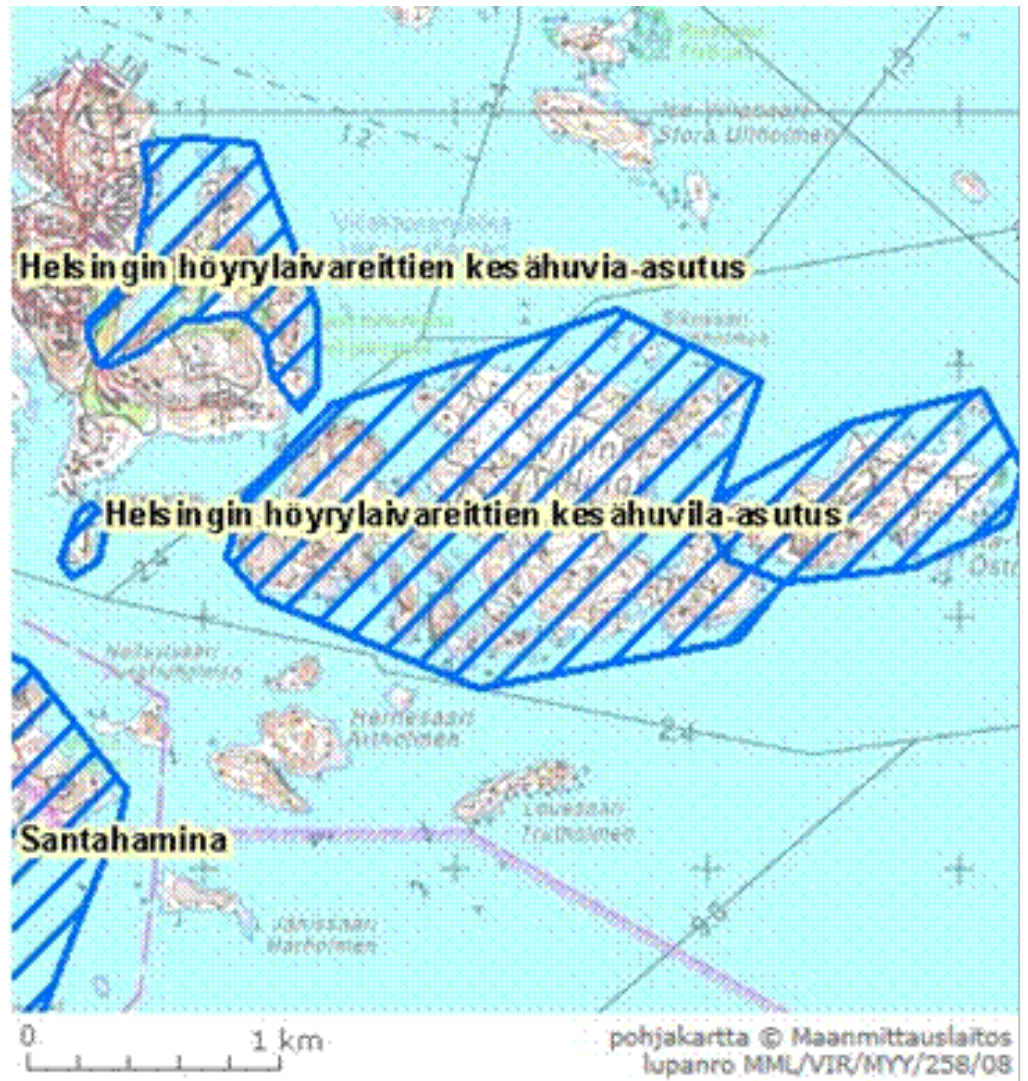
Selostus

Kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt aluetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen (Itäinen saaristo, nro 12300) 7.10.2014, ja pyytänyt ehdotuksesta tarvittavat lausunnot. Asemakaavan muutosehdotus on pidetty julkisesti nähtävillä 5.12.2014 - 12.1.2015.

Asemakaavan mukaan tontti on RA-alueita (loma-asuntojen korttelialue). Tontin tehokkuusluku (e) on 0,04. Helsingin kaupungin rakennusjärjestys 26 § mukaan rakennukset ja rakennelmat on sijoitettava vähintään 20 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

Villingin alue on Museoviraston inventoinnissa (RKY) sisällytetty valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen luetteloon.

Uudisrakennuksen rakennuspaikka on tällä hetkellä rakentamaton. Entiset tontit 1:1083 ja 1:1084 on yhdistetty yhdeksi tontiksi 1:1133. Uuden tontin 1:1133 pohjois-osassa (entinen 1:1084) sijaitsee vapaa-ajan rakennus (75 m²).

Hakijan tarkoituksena on rakentaa paikalle huvila (167 m²) ja saunarakennus (30 k-m²).

Rakennussuunnitelmat noudattavat käsittelyssä olevaa asemakaavaehdotusta. Rakennukset on suunnitelmissa sijoitettu vähintään 20 metrin päähän rantaviivasta.

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (17.11.2014). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia esitettiin yksi kappale.

Muistuttajan mielestä suunnitelmat näyttävät harkituilta ja paikkaan sopivilta, eikä muistuttajalla ole huomautettavaa suunnitelmiin. Muistuttaja kiittää, että tiedoksianto on lähetetty ja toivoo, että käytäntö voi jatkua, jolloin muistuttaja voi pysyä perillä saaren hankkeista.

Naapureita laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle.

Vastine

Tiedoksianto lähetetään muistuttajalle myös tulevien poikkeamishakemusten kohdalla.

Lausunto

Haettu toimenpide voidaan toteuttaa, sillä rakennussuunnitelmat noudattavat käsittelyssä olevaa asemakaavaehdotusta.

Poikkeaminen voidaan myöntää seuraavilla ehdoilla:

- Rakennukset tulee rakentaa käsittelyssä olevan asemakaavaehdotuksen sekä Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen mukaisesti.

Poikkeamisen erityinen syy on asemakaavan toteutumisen edistäminen ja tontin tai rakennusalan tarkoituksenmukainen rakentaminen tai käyttö.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

23.03.2015

Kaj/3

Kaupunginhallitus puoltaa hakemusta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Johanna Backas, arkkitehti, puhelin: 310 37286
johanna.backas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta
- 2 Asemapiirros

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Johanna Backas, arkkitehti, puhelin: 310 37286
johanna.backas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta
- 2 Asemapiirros

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.03.2015

Kaj/3

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Rakennusvalvontavirasto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 16.1.2015

HEL 2014-005966 T 10 04 01

Rakvv 50-1144-14-S, Ksv:n hankenumero 1069

Hakija

KOY Villingin Sommarbo c/o Kasper Saari (jättöpäivämäärä 30.6.2014, päivitetyt piirustukset 6.10.2014)

Rakennuspaikka

50. kaupunginosan (Villinki) tontti 1:1133 (entinen tila RN:o 1:1084)

Haettu toimenpide

Huvilan ja saunarakennuksen (167 + 30 k-m²) rakentaminen ranta-alueelle, jolla ei ole voimassa rakentamiseen oikeuttavaa kaavaa.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että rakentaminen noudattaa käsittelyssä olevaa asemakaavaehdotusta.

Säännökset, joista poiketaan

Hakemus koskee ranta-aluetta, jolla ei ole asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena ja jota koskee maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 1 momentin mukainen rakentamisrajoitus.

Hakemus koskee aluetta, jolle asemakaavan muuttaminen tai laatiminen on vireillä, ja jolla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto.

Rannalle voidaan rakentaa poikkeamispäätöksin jos maankäyttö- ja rakennuslain 171 ja 172 §:n edellytykset täyttyvät (poikkeaminen rannan suunnittelutarpeesta).

Selostus

Kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt aluetta koskevan asemakaavaehdotuksen (Itäinen saaristo, nro 12300) 7.10.2014, ja pyytänyt ehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Asemakaavan mukaan tontti on RA-aluetta (loma-asuntojen korttelialue). Tontin tehokkuusluku (e) on 0,04. Helsingin kaupungin rakennusjärjestys 26 § mukaan rakennukset ja rakennelmat on sijoitettava vähintään 20 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

Villingin alue on Museoviraston inventoinnissa (RKY) sisällytetty valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen luetteloon.

Uudisrakennuksen rakennuspaikka on tällä hetkellä rakentamaton. Entiset tontit 1:1083 ja 1:1084 on yhdistetty yhdeksi tontiksi 1:1133. Uuden tontin 1:1133 pohjois-osassa (entinen 1:1084) sijaitsee vapaa-ajan rakennus (75 m²).

Hakijan tarkoituksena on rakentaa paikalle huvila (167 m²) ja saunarakennus (30 k-m²).

Rakennussuunnitelmat noudattavat käsittelyssä olevaa asemakaavaehdotusta. Rakennukset on suunnitelmissa sijoitettu vähintään 20 metrin päähän rantaviivasta.

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (17.11.2014). Heille on varattu tilaisuus

kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia esitettiin yksi kappale. Laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle.

Muistutuksia saatiin 1 kpl.

Muistuttajan mielestä suunnitelmat näyttävät harkituilta ja paikkaan sopivilta, eikä muistuttajalla ole huomautettavaa suunnitelmiin.

Muistuttaja kiittää, että tiedoksianto on lähetetty ja toivoo, että käytäntö voi jatkua, jolloin muistuttaja voi pysyä perillä saaremmen hankkeista

Vastine

Tiedoksianto lähetetään muistuttajalle myös tulevien poikkeamishakemusten kohdalla.

Lausunto

Haettu toimenpide voidaan toteuttaa, koska rakennussuunnitelmat noudattavat käsittelyssä olevaa asemakaavaehdotusta.

Poikkeaminen voidaan myöntää seuraavilla ehdoilla:

- Rakennukset tulee rakentaa käsittelyssä olevan asemakaavaehdotuksen sekä Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen mukaisesti.

Poikkeamisen erityinen syy on asemakaavan toteutumisen edistäminen ja tontin tai rakennusalan tarkoituksenmukainen rakentaminen tai käyttö.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Lisätiedot

Johanna Backas, arkkitehti, puhelin: 310 37286
johanna.backas(a)hel.fi

§ 315

Lausunto Uudenmaan liitolle Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Uudenmaan liitolle seuraavan lausunnon:

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavalla tarkistetaan voimassa olevia maakuntakaavoja ja sen aikatahtain on vuosi 2040. Kaavakierroksella pyritään strategisempaan maakuntakaavaan. Lähtökohtana on hyväksytty Uusimaa-ohjelma, jonka strategisia tavoitteita 4. vaihemaakuntakaava toteuttaa. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kaavakartta, kartta kumottavista merkinnöistä sekä merkinnät ja määräykset ovat vahvistettavia asiakirjoja. Kaavaselostusta ja sen selventäviä ja taustoittavia liitekarttoja ei vahvisteta. Kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viivamerkintöjä sekä ominaisuusmerkintöjä ja kehittämisperiaatemerkintöjä. Aluemerkinnoilla osoitetaan pääasiallinen käyttötarkoitus.

Östersundomin alue ei kuulu 4. vaihemaakuntakaavan alueeseen. Östersundomin 2. vaihemaakuntakaavaehdotuksessa, josta kaupunki antaa lausuntonsa omana asianaan, on otettu huomioon 4. vaihemaakuntakaavan tavoitteet.

Pyrkimys strategisempaan maakuntakaavaan on Helsingin kannalta myönteinen asia. Maakuntatason kaavaratkaisun tulee olla tavoitteellinen samalla kun se tukee tarkempiasteista suunnittelua eikä jätä vaikeasti tulkittavia rajauksia. Kokonaistilanteen hahmottamisessa

maakuntakaavan epävirallinen yhdistelmäkartta on välttämätön. Jotta kaavakartan strategisuus tulisi paremmin esiin, kaavakartan aluerajausten tulkintaa koskeva määräysteksti olisi hyvä lisätä kaavamääräyksen yhteyteen.

Helsingissä on käynnissä uuden yleiskaavan laatiminen. Vuonna 2012 laadittiin yleiskaavan työohjelma ja määriteltiin sen keskeiset lähtökohdat ja mitoitus. Joulukuussa 2013 hyväksytyn yleiskaavavision perusteella on laadittu yleiskaavaluonnos, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta päätti asettaa nähtäville 16.12.2014. Helsingin yleiskaavan tavoitteena on vahvistaa Helsingin ja samalla koko seudun kilpailukykyä osoittamalla pitkällä aikavälillä rakentamismahdollisuuksia kaupunkirakennetta tiivistämällä ja luoda edellytykset elinvoimaiselle elinkeinorakenteelle säilyttämällä kaupunkiympäristön korkea laatu ja houkuttelevuus. Helsingin yleiskaavan luonnos on ollut nähtävillä samaan aikaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksen kanssa.

Maakunnallinen kaavatyö tukee erinomaisesti Helsingissä käynnissä olevaa yleiskaavan valmistelua. Helsingin yleiskaavaa on laadittu hyvässä yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa ja molempien prosessien lähtökohdat ja tavoitteet ovat linjassa keskenään.

Helsingin seudulla on käynnissä useita muita seudullisia maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyviä selvityksiä. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa (HLJ2015) ja Helsingin seudun 14 kunnan yhteistä maankäytön suunnitelmaa (MASU) on laadittu yhteistyössä alueen kuntien, Helsingin seudun liikenteen ja Uudenmaan liiton kesken. Alueelle on laadittu yhteinen asuntostrategia vuoteen 2025. Yhdessä nämä kolme suunnitelmaa luovat pohjan seuraavalle MAL-aiesopimukselle ja tukevat maakuntakaavan tavoitteita toimivasta ja kestävästä yhdyskuntarakenteesta ja kilpailukykyä vahvistavasta liikennejärjestelmästä.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan tavoitealueita ovat elinkeinot ja innovaatiotoiminta, logistiikka, tuulivoima, viherrakenne ja kulttuuriympäristöt. Näitä luonnoksen näkökulmia arvioidaan lausunnossa aihealueittain.

Elinkeinot ja innovaatiotoiminta

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kärkitavoitteet elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittämiseksi ovat yhtenevät Helsingin uuden yleiskaavan kanssa. Maakuntahallituksen hyväksymissä elinkeinon ja innovaatiotoiminnan suunnitteluperiaatteissa on nostettu tärkeään asemaan huolehtiminen riittävästä asuntotuotannosta ja sitä kautta riittävästä työvoiman tarjonnasta. Erityisen tärkeänä pidetään

joukkoliikenteeseen tukeutuvan yhdyskuntarakenteen kehittämistä ja monipuolisten keskusta-alueiden ja hyvän elinympäristön merkitystä elinkeinoelämän kilpailukyvyille.

Ns. innovaatio-ekosysteemien tukemiseksi nostetaan esiin vastaavia toimenpiteitä: kaupunkirakenteen tiivistäminen, etäisyyksien ja matka-aikojen lyhentäminen, erottelevien ja eristävien tekijöiden poistaminen sekä panostaminen elämänlaatuun ja vetovoimaisuutta lisääviin tekijöihin.

Maakuntakaavassa on otettava huomioon Helsingin erityisluonne seudun ydinalueena ja mahdollistettava valtion ja seudun kuntien välisen sopimuksen (valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen sopimus suurten infrahankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi) mukaisen vuotuisen asuntorakentamisen toteutumisedellytykset myös Helsingissä. Sopimuksessa Helsingin kaupunki on osaltaan sitoutunut kaavoituksen vauhdittamiseen ja tonttitarjonnan merkittävään lisäämiseen. Ristiriitoja voi syntyä erityisesti asuntorakentamisen, kulttuuriympäristöjen ja viherrakenteen yhteensovittamisessa – maakuntakaavan merkintöjen tulee olla seudun rakenteen tiivistymistä tukevia, ei sitä rajoittavia. Helsinki kantaa seudun asuntotuotannosta suurimman vastuun ja on työpaikkatarjonnan näkökulmasta seudun merkittävin alue.

Helsingin osalta Malmin lentokenttäalueen varaaminen maakuntakaavaluonnoksessa tiivistettäväksi, kestävään liikennejärjestelmään tukeutuvaksi taajama-alueeksi on merkittävä ja oikea ratkaisu. Joukkoliikenneyhteytenä Malmille voisi toimia pikaraitiotie, jota esitetään mm. Helsingin yleiskaavaluonnoksessa.

Helsinki pitää hyvänä maakuntakaavan luonnoksen tavoitteita, joissa palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa ja sijoittuvat nykyisiä rakenteita hyödyntäen sekä ympäristö huomioiden. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi joukkoliikenteen kehittäminen on merkittävä keino.

Maakuntakaavan jatkovalmistelussa tulee elinkeinojen ja kilpailukyvyyn osalta ottaa huomioon satamien ja muiden liikenteen solmukohtien saavutettavuus ja joustava liikenneverkosto sekä toisiaan täydentävät liikennemuodot, esim. Helsingin satamanosien ja Helsinki – Vantaan lentoaseman yhteydet. Myös työpaikkojen saavutettavuus ja kansainvälinen työmatkaliikenne on otettava huomioon.

Logistiikka

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa on otettu logistiikan erityiskysymykset pääpiirteissään hyvin huomioon. Seudun tärkeimpien

logistiikkakeskittymien merkitseminen kartalle tukee logistiikan tilatarpeiden ratkaisemista ja osoittaa alan toimijoille maakunnan tavoitetilan logistiikan seudullisille ratkaisuille. Logistiikkakeskittymien synnyttämät synergiahyödyt tukevat koko maakunnan talouskasvua.

Riittävän suuret logistiikan keskittymät monipuolisine palveluineen myös lisäävät Etelä-Suomen kuljetuskäytävien kansallista ja kansainvälistä vetovoimaa ja parantavat saavutettavuutta. Helsingin kannalta merkittävän uuden logistiikka-alueen varaaminen Helsinki-Vantaan lentokentän pohjoispuolelta ja siihen liittyvä sujuva uusi tieliikenneyhteys Lahdenväylältä Hämeenlinnanväylälle (Kehä IV) sekä Sipoon Bastukärin logistiikka-alueen merkittävä laajennusvaraus tukevat Vuosaaren sataman toiminnan kehittämistä.

Lentoaseman seudun sekä Kehä III:n logistiikka-alueiden kehittäminen on Helsingin näkökulmasta tärkeää. Helsingin yleiskaavan ja Östersundomin yhteisen yleiskaavan suunnittelussa erityisesti Vuosaaren sataman ja lentoaseman välinen Kehä III:n tukeutuva vyöhyke on strategisesti keskeisessä asemassa.

Helsingin ja koko maakunnan edun kannalta on keskeistä erityisesti Vuosaaren sataman yhteyksistä huolehtiminen. Vuosaaren satama on kulutustavaroiden kuljetusten tärkeä läpivirtauspaikka. Tämä rooli tulee säilymään merkittävänä myös tulevaisuudessa. Kaavaselostuksessa todetaan, että tulevaisuudessa tulee varautua raideliikenteen kasvuun kuljetuksissa. Tämä kehityssuunta olisi erityisesti päästöjen rajoittamisen näkökulmasta suotava ja on hyvä, että sitä tuetaan. Helsingin uudessa yleiskaavassa varaudutaan myös matkustajaterminaalin rakentamiseen Vuosaareen, mikäli sellainen katsotaan tarpeelliseksi esimerkiksi kantakaupungin satama-alueiden kapasiteetin täytyessä.

Kaavaluonnoksessa esitetään kauppamerenkulun satamat ja väylät vain osittain. Liiteaineistossa ne esitetään kokonaisuudessaan. Logistiikan alueella ja reiteillä on vaikutusta muuhun maankäyttöön ja kokonaisuuden hahmottamisella on merkitystä jatkosuunnittelun kannalta. Siten logistiikan kokonaiskuvan ja mahdollisuuksien vuoksi olisi tarkoituksenmukaista esittää koko logistinen ketju: satamat, lentoasemat, raideverkko, logistiikka-alueet jne. samalla kaavakartalla. Kaavan liiteaineistossa tulisi esittää raskaan liikenteen reitit ja valtakunnallisesti tärkeät kuljetusreitit (erikoiskuljetusreitit, vaarallisten aineiden kuljetusreitit ja raskaan liikenteen levähdyspaikat) ja mm. Länsiväylän erikoiskuljetusreitti.

Kaavan jatkovalmistelussa tulee ottaa huomioon myös polttoainelogistiikan tarpeet. Uusimaa-ohjelman yhtenä keskeisenä

tavoitteena on hiilineutraali Uusimaa 2050. Helen Oy:n kehitysohjelma toteuttaa samaa tavoitetta. Tavoitteena on päästä vuoteen 2050 mennessä hiilineutraaliin energiantuotantoon. Tavoitteiden toteuttaminen perustuu suurelta osin polttoainevalintoihin. Toimiva polttoainelogistiikka energiantuotantoalueille maanteiden, rautatien ja meriväylien kautta on ensiarvoisen tärkeässä asemassa. Helen Oy:n kehitysohjelmassa käsitellään kahta energiantuotannon vaihtoehtoa. Molemmista vaihtoehdoissa Ruoholahden Tammasaassa on polttoainesatama. Toisessa vaihtoehdossa on sen lisäksi polttoainesatama joko Hanasaassa tai Vuosaassa. Päätös vaihtoehdoista tehdään vuoden 2015 loppuun mennessä Helsingin kaupunginvaltuustossa. Molemmat vaihtoehdot tulee maakuntakaavassa mahdollistaa.

Raideliikenteen rooli on logistiikan kehittämässä jäänyt luonnoksessa pienelle painoarvolle. Ruotsin esimerkit osoittavat, että on täysin mahdollista ohjata nykyistä huomattavasti suurempi osuus kuljetuksia raiteille, mikäli siihen ollaan valmiita panostamaan. Tällä olisi suuri merkitys ympäristöhaittojen, väylien välityskyvyn säilymisen sekä hiilineutraalisuuden saavuttamisen kannalta.

Helsinki on hiljattain laatinut citylogistiikan toimenpideohjelman, jossa esitetään kaupunkilogistiikan keskeisimmät periaatteet ja toimenpiteet sekä niiden vastuut ja aikataulut. Citylogistiikan haasteet ovat erilaisia kuin seudulla, koska tilan määrä on hyvin vähäinen, mikä tarkoittaa että myös ratkaisut ovat erilaisia. Helsingin tiiviin ydinalueen toimiva citylogistiikka nojautuu vahvasti seudun hyvään rakenteeseen ja on riippuvainen siitä.

4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta on poistettu Malmin lentokentän lentomeluviyöhyke, mikä on perusteltu ratkaisuna. Helsingin kaupunki varautuu alueen muuttamiseen asuntorakentamiskäyttöön valtion ja Helsingin seudun välisen sopimuksen mukaisesti.

Tuulivoima

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnos osoittaa maakunnallisesti merkittävän tuulivoimatuotannon mahdolliset sijaintipaikat. Maakuntakaavalla ohjataan tuulivoiman sijoittumista ja sen tehtävänä on osaltaan täsmentää teollisen mittakaavan tuulivoiman sijoittamisperiaatteet kaupunkitasoa laajemmalla mittakaavatasolla.

4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaselvitys nojaa pitkälti olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja tuulivoiman sijoittumista ohjaavaan valtakunnalliseen säännöstöön ja ohjeistukseen. Tarkastelu on teknisesti laadukkaasti toteutettu. Ongelmana kuitenkin on, että poissulkevaan paikkatietoanalyysiin perustuva tarkastelu ei ole

tavoitelähtöinen. Alueellinen pois sulkeminen kriteereittäin on ristiriidassa Uusimaa-ohjelmaan sisältyvien uusiutuvien energiamuotojen tukemiseen ja hiilineutraaliuteen tähtävien tavoitteiden kanssa.

Mittava tuulivoiman rakentaminen vaatii valtion energiapoliittista ohjausta. Maakuntakaavalla olisi mahdollista näyttää Suomen keskeisimmän alueen tahtotila tuulivoiman edistämiseksi. Kansainväliset esimerkit tuulivoimaa merkittävässä määrin rakentaneista maista, kuten Saksasta ja Tanskasta, osoittavat tuulivoiman olevan luonteva osa suurten kaupunkien ja niitä ympäröivän maaseudun dynaamisesta vuorovaikutuksesta. Sähköä kulutetaan runsaasti metropolialueiden tiiveimmillä alueilla, kun taas väljemmät alueet voivat profiloitua erityisesti tuulivoiman kautta energiantuotannon alueiksi ja saavat siitä taloudellista etua. Tämän tyyppisen kehityksen edellytykset tulisi huomioida nimenomaan maamme merkittävimällä metropolialueella, Uudellamaalla.

Uudenmaan ilmastotavoite on yhteneväinen mm. Helsingin tavoitteen kanssa: tavoitellaan hiilineutraaliutta vuoteen 2050 mennessä. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaa tulisikin arvioida suhteessa Uudenmaan hiilineutraalisuustavoitteeseen. Tuulivoimalla on tärkeä rooli kun edistetään hiilineutraalia energiantuotantoa. Nyt tehdyissä selvityksissä korostuvat maisemalliset arvot ja loma-asukkaiden edunvalvonta. Jatkotyönä olisi tärkeätä täydentää tehtyjä selvityksiä ilmastovaikutusten arvioinnilla, jossa voitaisiin arvioida mm. luonnoksessa ehdotettujen tuulivoima-alueiden riittävyys. Jos tavoitteena on hiilidioksidipäästöjen merkittävä vähentäminen vuoteen 2050 mennessä, olisi tärkeä tietää miten suurta roolia esitetyn tuulivoimaratkaisun on odotettu siitä vastaavan.

Kansainvälisissä ilmastotavoitteissa Suomi on sitoutunut edistämään uusiutuvia energiamuotoja. Kansallisena tavoitteena on nostaa tuulivoimakapasiteettia 9 TWh vuoteen 2025 mennessä. Uudellamaalla tuulivoiman kehitys on jäänyt vaatimattomaksi. Uudellamaalla on viisi tuulivoimalaa, joiden yhteenlaskettu kapasiteetti on 10 MW, mikä on noin 2 % koko Suomen tuulivoimalla tuotetusta energiasta. Kuitenkin tuuliolosuhteet ovat Uudellamaalla hyvät.

Kaavaluonnoksessa on käsitelty tuulivoimatuotannon mahdollisia sijoitusalueita Uudenmaan alueella. Maakunnallisia tuulivoiman tuotantoalueita on esitetty viisi kappaletta. Näillä alueilla tuulivoimaloita olisi 10 kappaletta tai enemmän. Lisäksi todetaan, että paikallisten tuulivoimala-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavan tuulivoimala-alueiden ulkopuolella.

On hyvä, että kaavaluonnoksessa on esitetty myös ne kaksi merialueelle sijoittuvaa tuulivoima-aluetta, joiden toteuttaminen ei välttämättä vielä tänä päivänä ole mahdollista teknisistä tai muista syistä johtuen. Etenkin nykyisen maakuntakaavan Inkoo-Raasepori tuulivoima-alue on hyvä säilyttää aitona mahdollisuutena toteuttaa myös Uudellemaalle teollisen mittakaavan tuulivoimapuisto.

Tuulivoimaselvityksessä on jo esitetty potentiaalisia tuulivoima-alueita, jotka ovat karsiutuneet pois jatkotarkastelusta. Kaavan aikajänne ulottuu vuoteen 2040, joten jatkotyössä voisi edelleen tarkastella näitä potentiaalisia alueita, jotka voisivat olla mahdollisia mikäli esimerkiksi puolustusvoimien tutkarajoitukset poistuvat. Ehdottomat rajoitusalueet, joihin ei voi tulla muutoksia, tulisi perusteluineen esittää erikseen.

Potentiaalisia tuulivoimapuistoalueita Helsingin edustan merialueella ei tulisi sulkea pois, vaan tulisi antaa koko kaava-alueita koskeva suunnittelusuositus, joka pitäisi tällaiset alueet mukana suunnittelussa ja kehittämisessä.

Vaihemaakuntakaavan tuulivoimaselvityksessä on jäljellä Malmin lentokenttää ympäröivä lentotoimintaan perustuva vyöhyke, joka estää tuulivoimaloiden rakentamisen. Tämän sisällyttäminen tarkasteluun ei ole perusteltua lentokentän maankäytön muuttuessa.

Vaihemaakuntakaavalla pyritään mahdollistamaan myös paikallisen tuulivoiman suunnittelu. Tätä tukemaan luonnoksessa on annettu koko maakuntaa koskeva suunnittelusuositus, jonka mukaan paikallisten tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavan tuulivoima-alueiden ulkopuolella. Vaikutusten arvioinnin perusteella jää epäselväksi, kuinka vaihemaakuntakaava pystyy vastaamaan maakuntatason tuulivoimatuotanto- ja hiilineutraaliustavoitteisiin sekä toisaalta tukemaan paikallista tuulivoimatuotantoa.

Maakunnallisten tuulivoimala-alueiden liittämistä sähköverkkoon on tehty alustavia selvityksiä kaavaluonnoksen tausta-aineistoissa. Helen Sähköverkko toteaa, että tuulivoimatuotantoa suunnittelevan hankevastaavan on hyvissä ajoin otettava yhteyttä alueen sähköverkon haltijaan tuulivoimaloiden sähköverkkoon liittämisen selvittämiseksi.

Viherrakenne

Maakuntakaavan kärkitavoitteet viherrakenteen osalta ovat ekosysteemipalvelujen parantaminen, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, hyvin saavutettava virkistysalueverkosto ja kestävä luonnonvarojen hyödyntäminen sekä niihin liittyvien elinkeinojen edistäminen.

Maakuntakaavatyön pohjana on innovatiivisella tavalla kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja ekosysteemipalvelujen tunnistamiseen. Nämä aineistot tarjoavat jatkossa uusia välineitä viherverkoston suunnitteluun. Viherrakenteen suunnittelussa on otettu huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, virkistykseen ja ekologiseen verkostoon liittyvät viheryhteystarpeet, laajat yhtenäiset metsäalueet, virkistysalueet ja ulkoilureitit, saaristovyöhykkeet ja pääkaupunkiseudun viherkehä. Edellä mainitut arvokkaat kohteet on osoitettu kaavan liitekartoilla.

Arvokkaita luontokohteita koskevassa Zonation -arvioinnissa olisi hyvä todeta myös maakunnallinen liito-orava-tilanne, sillä lajin suojelun kannalta paras tilanne olisi tarkastella asiaa maakuntakaavatasolla. Lajin suojeluedellytykset ovat parhaimmat seudun laajoissa metsissä ja kytkeytyneissä elinympäristöissä sekä mahdollisesti myös viherkehän alueella. Tällä hetkellä liito-oravien suojelukysymykset tulevat korostuneesti esille vain niillä alueilla, joissa tapahtuu eniten maankäytön muutoksia eli tiivistyvässä kaupunkirakenteessa.

Kaavaratkaisun virkistyskokonaisuus osoittaa pääkaupunkiseudun tiiviin kaupunkirakenteen tavoitteen virkistysalueiden ja ekologisesta verkostosta, mutta seudulle tärkeä viherkehä sen sijaan jää hahmottumatta kaavakartalla. Muu maakuntakaavataso viherkehä jää ulkoilureittien ja valkoisen alueen varaan.

Kaupunginhallitus on antanut 13.8.2012 Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavaehdotuksen viherrakenteen osalta seuraavan lausunnon:

"Seudulliset viheralueet ja viheryhteystarpeet ovat kaavaehdotuksessa pääpiirteittäin tarkoituksenmukaisilla alueilla ja turvaavat viheryhteyksien verkoston ja jatkuvuuden, joskin joissain tapauksissa rajaukset ovat liian tarkasti luettavissa kaavakartalta. Tämä ei ole oikeansuuntainen toivottava ratkaisu tiivistyvällä ydinalueella maakuntakaavan mittakaava huomioon ottaen. Selkeänä parannuksena kaavaluonnokseen on kaavaehdotuksen liitemateriaalissa oleva maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmäkartta, joka selkeyttää seudullisten virkistysalueiden ja viheryhteyksien hahmottamista.

Viheryhteystarve -merkinnän kuvausta ja suunnittelumääräystä tulisi edelleen tarkistaa. Määräyksen mukaan olemassa olevat virkistykseen varatut tai siihen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön. Tämä ei tiivistyvässä kaupunkirakenteessa ole perusteltua, koska näin ehdottomana se voisi epätoivottavalla tavalla

haitata järkevää täydennysrakentamista. Kaupunki haluaa mieluummin korostaa viher- ja virkistysalueiden laadun ja merkityksen tapauskohtaista arvioimista sekä virkistysyhteyksien jatkuvuutta ja painottaa sen vuoksi väljempää ilmaisu- ja maakuntakaavatasolla. Sen vuoksi tarkoituksenmukaisempaa olisi liittää jokin virkistysalueita koskeva kehittämistavoite taajamatoimintojen sisällä oleville virkistysalueille. Samaa ajatusta seuraten viheryhteystarve -merkinnän selitystä tulisi myös laajentaa tai väljentää. Sen tulisi joissain tapauksissa mahdollistaa myös pelkästään virkistysyhteystarve. Varsinkin ranta-alueilla ei aina ole kyse viheryhteydestä vaan virkistysyhteydestä ja vain yksityiskohtaisempi kaavoitus voi osoittaa sen, tarvitaanko aluetta leveämpänä viheryhteytenä, kuten ekologisena käytävänä vai pelkästään kulkuraittina."

Nämä samat huomiot ovat edelleen ajankohtaisia.

Virkistysalueet ja viheryhteydet

Yhtenä 4. vaihemaakuntakaavan päätavoitteena on ollut mahdollistaa kasvavalle väestölle monipuoliset virkistysmahdollisuudet.

Liikunnan olosuhteiden edistäminen on toteutettu varmistamalla viheralueiden riittävyys ja yhteneväisyys. Asukkaiden arkiliikuntatottumuksia edistää helposti saavutettavissa oleva lähiliikuntapalveluverkko. Kaavaehdotuksessa esitetään selkeä viheraluejärjestelmä, joka käsittää retkeily- ja ulkoilualueita, lähipuistoja sekä merenrantapuistoja ja viherreitit. Seutasalla liikunnan olosuhteiden edistämiseksi vaaditaan tällaista kokonaisvaltaista strategista maankäytönsuunnittelua, jossa liikunnan olosuhteet on huomioitu pitkällä tähtäimellä.

Liikkumattomuus on tulevaisuuden suurimpia terveydellisiä ja yhteiskunnallisia ongelmia, minkä vuoksi arkiliikunnan lisääminen on välttämätöntä. Suomessa liikkumattomuuden kustannukset arvioidaan olevan lähes kaksi miljardia euroa terveydenhuollon vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos kehitys jatkuu samansuuntaisena, liikkumattomuudesta aiheutuvat kustannukset kasvavat suuriksi. Siksi jo kaavoituksessa tulee luoda edellytyksiä liikkumaan aktivoivalle kaupunkiympäristölle.

Helsinkiin on 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa osoitettu viisi yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun varattua aluetta. Keskuspuisto, Helsingipuiston alue Vantaanjokilaaksossa ja Viikki - Kivikko - Sipoonkorpi -viherakseli, Vartiokylänlahden ympäristöön sijoittuva Itä-Helsingin kulttuuripuisto ja Vuosaaren ulkoilupuisto sekä muutamia merelliseen ympäristöön liittyviä kokonaisuuksia. Nuuksion järviylängöllä olevat Helsingin kaupungin omistamat ulkoilualueet (noin

3400 hehtaaria) on esitetty selkeästi virkistysalueina. Ne ovat suosittuja ulkoilualueita ja tärkeä osa maakuntakaavassa mainittua pääkaupunkiseudun viherkehää.

Lisäksi on osoitettu viheryhteystarpeiden verkosto.

Viheryhteysmerkinnällä on osoitettu virkistysalueverkostoon ja ekologiseen verkostoon kuuluvat viheryhteydet. Viheryhteysmerkintä on luonteeltaan kehittämisperiaatemerkintä, eikä sen tarkkaa sijaintia ole määritelty maakuntakaavassa. Viheryhteydet ovat säilyneet edellisiin kaavavaiheisiin nähden samoina ja viheryhteystarpeet ovat täydentyneet Helsingin Länsipuiston alueella Mätäjoen varressa. Maakuntakaavaluonnoksessa esitetyt seudulliset viheryhteydet on otettu huomioon Helsingin yleiskaavaluonnoksessa. Seudulle jatkuvat viheryhteydet ovat Helsingin kannalta tärkeitä – mm. Viikistä Sipoonkorpeen kehitettävä yhteys.

Viheryhteysmerkinnän määräystä tulisi kehittää. Helsingin tiivistyvässä kaupunkirakenteessa on tarve osoittaa nykytilanteen maankäytön säilyttämisen sijaan virkistysyhteyden tai ekologisen yhteyden kehittämiskohteet. Viheryhteysmääräystä tulee kehittää siten, että määräys ottaa huomioon virkistysyhteyksien kehittämistarpeet.

Viitaten edellä mainittuun 2. vaihemaakuntakaavasta annettuun lausuntoon kaikki Helsingin tiivistyvässä kaupunkirakenteessa jo olemassa olevat viheryhteydet eivät ole maakuntakaavan tarkoittamia virkistysalueverkostoon ja ekologiseen verkostoon kuuluvia viheryhteyksiä. Koska viheryhteys voi koostua kaupungissa erilaisista osista, kuten puistoista, kujanteista ja puronvarsista, olisi perusteltua muuttaa kaavamääräyksen kuvausta siten, että viheryhteys voi koostua erilaisista osista ja voi olla luonteeltaan virkistys- tai ekologinen yhteys. Viheryhteys -merkinnän ja määräyksen tulisi tiivistyvässä kaupunkirakenteessa osoittaa nykytilanteen maankäytön säilyttämisen sijaan esittää tavoite viheryhteyksien kehittämisestä.

Arvokkaina luontoympäristöinä on osoitettu yli 5 hehtaarin kokoiset luonnonsuojelualueet, Natura 2000-verkoston alueet ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (LUO-alueet). Helsinkiin ei ole osoitettu LUO-alueita, koska viheralueita ja viheryhteyksiä koskevat kaavamääräykset sisältävät tavoitteen luontoarvojen säilyttämisestä. Kaavaratkaisu on tältä osin perusteltu.

Maakuntakaavassa Malmin eteläpuolelle merkitty viheryhteystarve on tarkentunut yleiskaavaluonnoksessa hieman pohjoisemmaksi. Helsinki pitää viheryhteyttä Viikki - Kivikon ulkoilupuistosta Vantaan kautta Sipoonkorpeen erittäin tärkeänä. Viherkehän virkistyspalveluiden tavoitteellinen kehittäminen nähdään myös tärkeänä.

Pääkaupunkiseudun merellisen vyöhykkeen merkinnät

Helsingin kaupungin matkailun ja tapahtumien kilpailukyvyyn parantaminen ja kehittäminen Uudenmaan 4. Vaihemaakuntakaavassa ovat yhtenevät Helsingin uuden yleiskaavan kanssa. Matkailun ja tapahtumamatkailun merkitys Helsingin taloudelle on huomattava. Helsingin strategiaohjelma (2013-2016) painottaa merellisyyden korostamista elinvoimaisen, kansainvälisesti tunnetun ja vetovoimaisen Helsingin kehittämiseksi.

Tärkeätä on huolehtia, että matkailuun liittyvien palveluiden ja matkailuun keskittyvät alueiden suunnittelu on aktiivista ja siten luodaan edellytykset elinvoimaiselle matkailuelinkeinorakenteelle. Matkailu individualisoituu ja matkailijat laativat itse ohjelmansa useista eri osatekijöistä. Kasvava ja kehittyvä matkailu muokkaa kaupunkia jossa on hyvä elää. Matkailun ohessa syntyy rikastuttava monipuolinen viitekehys, josta hyötyvät matkailijoiden lisäksi asukkaat.

Kaupunkirakenteen tiivistäminen hyödyntää monin tavoin matkailupalveluiden kehittämistä, hyödyntäen etäisyyksien ja matka-aikojen lyhentymisenä. Myös logistiikkakeskittymien tarpeet hyödyntävät ns. stopover matkustajien houkuttamista Helsinkiin. Matkailunäkökuilmasta syntyy synergiaetuja viherrakentamisen ja arvokkaiden luonnonympäristöjen sekä virkistyskokonaisuuksien ja kulttuuriympäristöjen tiiviillä kehittämisellä. Elävä ja matkailijoille houkutteleva saaristo ja suojelu eivät saa olla ristiriidassa.

Helsingin uudessa yleiskaavassa on nostettu esiin merellisyyden kehittäminen. Merellisyydessä nähdään mahdollisuuksia niin virkistykseen kuin asumisen ja elinkeinon kehittämisen kannalta. Keskeisimpiä kysymyksiä ovat merellisen virkistykseen ja matkailun kehittäminen Helsingin edustan saarilla, Helsingin rantoja seuraileva ja seudulle jatkuva rantaraitti sekä paikallisen ja seudullisen vesiliikenteen ja siten saariston ja meren saavutettavuuden kehittäminen.

Uudenmaan viherrakenteen kehityskuvassa 2040 on osoitettu pääkaupunkiseudun merialue ja merelliset virkistysyhteydet ja asetettu tavoitteeksi elämys- ja palvelutarjonta sekä meren ja saariston virkistys- ja matkailutarjonnan saavutettavuus. Maakuntakaavassa tulisi ottaa esille selvemmin yllä mainitut tavoitteet.

Saariston osalta kaavakarttaan ei ole tehty muutoksia lukuun ottamatta kokonaan kumottuja virkistysaluemerkintöjä, jotka ovat: Harakka, Uunisaaret, Liuskasaari, Sirpalesaari, Leposaari ja Mustasaari. Nämä ovat luonteeltaan maakuntakaavan virkistyspalvelusten mukaan lähivirkistysalueita.

Helsingin edustan tärkeät virkistysaaret kuten Seurasaari, Mustikkamaa, Korkeasaari ja Vasikkasaari on osoitettu maakuntakaavaluonnoksessa edellisen maakuntakaavan mukaisesti virkistysaluemerkinnällä. Helsingin yleiskaavaluonnoksessa nämä saaret on osoitettu merellisen virkistyksen ja matkailun saariksi, mikä tulisi ottaa huomioon määräyksen tulkinnassa. Tulee myös varmistaa, että maakuntakaava mahdollistaa puolustusvoimilta vapautuvien saarten kehittämisen merellisen matkailun näkökulmasta. Myös Vartiosaaren osayleiskaavan kehittämisperiaatteiden ja uuden yleiskaavan mukainen maankäyttö tulisi ottaa huomioon maakuntakaavassa.

Melkin osalta nykyinen EP/u-merkintä jättää tulkintaristiriidan, koska Melkin saari on Helsingin yleiskaavaluonnoksessa varattu asuntovaltaiseksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Voimassa olevassa Helsingin yleiskaava 2002:ssa Melkki on ekoasumisen koaluetta. Selkeintä olisi merkitä maakuntakaavassa Melkkiin taajama-aluemerkintä.

Maakuntakaavaluonnoksen viheraluemerkinnät ja Helsingin yleiskaavaluonnoksessa esitetty maankäyttö voivat aiheuttaa tulkintaongelman seuraavissa kohteissa:

Helsingin yleiskaavaluonnoksessa osoitetaan Hämeenlinnanväylän itäpuolelle kantakaupungin laajentumisaluetta Kehä I:n eteläpuoliselle alueelle. Rakentaminen sijoittuisi Kekuspuiston reunaan ja mahdollistaisi myös väylän muuttamisen kaupunkibulevardiksi sekä Kannelmäen ostoskeskuksen kehittyvän alueen kytkemisen nykyistä paremmin korkeatasoisen joukkoliikenteen piiriin raitiotieyhteydellä. Maakuntakaavan tulkinnan tulee mahdollistaa tämä tai kaavakartalle tulisi merkitä liitekartan V6-mukainen virkistysalueen rajausmuutos.

Maakuntakaavan viheraluevarausta on laajennettu Tuomarinkartanossa siirtolapuutarhan kohdalla. Tämä laajennus ei ole tarpeen ottaen huomioon maakuntakaavan pyrkimyksen strategisuuteen. Tämä tarkennus edellyttäisi myös muiden vihersormiin liittyvien siirtolapuutarhojen osoittamista viheralueiksi.

Laajasalon alueella maakuntakaavan virkistysaluemerkintä ja viheryhteydet ovat laajempia kuin Helsingin yleiskaavaluonnoksessa esitetyt varaukset. Laajasalon viheraluemerkintöjä tulisi tarkistaa, sillä saarella on tiivistämistarpeita erityisesti sen keskusta-alueella. Tullisaari - Tahvonlahdenharjun viheralue -merkinnän tulisi seurata jo lähes kokonaan asemakaavoitetun Kruunvuorenrannan projektialueen asemakaava-alueiden rajauksia. Tämän lisäksi tulisi tarkistaa Laajasalon tiivistyvän keskustan eteläreunan virkistysalueen rajausta

nykyistä pienemmäksi ja osoittaa Laajasalon keskustan eteläreunaan virkistysalueen sijasta viheryhteys.

Helsingin yleiskaavaluonnoksessa Vartiosaari ja Ramsinniemi on osoitettu asuntovaltaiseksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Vartiosaari on osoitettu maakuntakaavassa edellisen maakuntakaavavaiheen pohjalta pääkäyttötarkoituksen osalta valkoiseksi alueeksi ja Ramsinniemi viheralueeksi. Vartiosaari on lisäksi maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö (RKY 2009). Valkoista aluetta koskevissa määräyksissä todetaan, että yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa alueelle voidaan osoittaa paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 26.11.2013. Suunnitteluperiaatteiden lähtökohtana on, että Vartiosaaresta suunnitellaan omaleimainen ja tiiviisti rakennettu saaristokaupunginosa, jossa on asumista ja kaikkia helsinkiläisiä palvelevia virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja. Uudenmaan liitto on esittänyt lausunnossaan 28.6.2013, että kaikki tässä vaiheessa esitetyt maankäyttövaihtoehdot ovat sellaisia, joiden pohjalta voidaan jatkaa suunnittelua, edellyttäen, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon alueen kulttuuriarvot. Vaikutusten arvioinnissa tulee osoittaa, että hankkeella ei ole seudullisia vaikutuksia eikä hanke heikennä maakunnallisia arvoja.

4. vaihemaakuntakaavassa Vartiosaaren alue ja Ramsinniemi tulisi osoittaa Helsingin yleiskaavaluonnoksen ja Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukaisesti taajamatoimintojen alueiksi. Karttaan tulisi merkitä myös Laajasalosta Vartiosaaren kautta Meri-Rastilaan kulkeva viheryhteys.

Kulttuuriympäristöt

Kulttuuriympäristön osalta maakuntakaavan kärkitavoitteiksi on asetettu maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja reittien tunnistaminen ja merkittävien kulttuuriympäristöjen ominaispiirteiden huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa. Selostuksen mukaan kulttuuriympäristö on muuttunut Uudellamaalla muita maakuntia enemmän, sillä rakentaminen on voimakasta pääkaupunkiseudun vetovoimaisuuden ansiosta. Kulttuuriympäristöjen historiallinen kerroksellisuus sekä mahdollisuus uusien kulttuuriympäristöjen syntymiseen ovat tärkeitä.

Maakuntatason inventointi on tuonut edelliseen maakuntakaavan nähden uuden kulttuuriympäristön suojelutason merkintöineen ja määräyksineen sekä tunnistanut edellistä kaavaa laajemmat kulttuuriympäristön suojelualueet.

Kaavakartalla on osoitettu merkinnöillä valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009 -alueet) ja valtakunnallisesti arvokas Vantaanjokilaakson maisema-alue sekä Suomenlinna sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt. Maakunnalliset merkittävät maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet osoitetaan kaavassa Missä maat on mainioimmat -selvityksen (2012) perusteella. Liitekartalla on viimeisin tieto muinaisjäänöksistä.

Hyvin suuri osa Helsingin kaupungin pinta-alasta on merkitty jollain kulttuuriympäristömerkinnällä. Kulttuuriympäristöä koskevissa kaavamääräyksissä on esitetty maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen ja kulttuuriympäristöarvojen yhteen sovittamisen tarve, mikä on erityisen tärkeää Helsingissä, missä on rikas kulttuuriperintö, mutta toisaalta tarve kehittää jo rakennettuja kulttuuriympäristöjä.

Määräykset edellyttävät, että Museovirasto ja alueellinen ELY -keskus sekä muut kulttuuriympäristöasiantuntijat ovat mukana suunnittelussa riippuen siitä onko kohde valtakunnallisesti vai maakunnallisesti arvokas. Käytännössä kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla on tehtävä tapauskohtainen tarkastelu vaikutuksista kulttuuriympäristöön, mikä edellyttää sujuvaa yhteistyötä eri viranomaisten kesken. Helsingin näkökulmasta on erittäin keskeistä, että vuorovaikutus on sujuvaa ja maisemalliset arvot ja kulttuuriympäristöarvot eivät estä Helsingin seudun kuntien ja valtion välisen sopimuksen mukaisen asuntotuotantomäärän toteutumista ja raideliikenteeseen tukeutuvan verkostomaisen kaupunkirakenteen kehittämistä.

Kaavan tausta-aineistoksi ja kaavaratkaisujen tueksi on laadittu selvitys Uudenmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävistä teistä. Vanhoihin teihin liittyvien maisema-alueiden kehittämisessä on tärkeää, että erityisesti Helsingin sisääntuloväylien varsien kaupunkirakenteellinen kehittäminen on mahdollista.

Kaupungin kasvutavoitteista seuraavan täydennysrakentamisen ja elinkeinoelämän asettamien vaatimusten yhteen sovittaminen kulttuuriympäristöjen arvojen vaalimisen ja säilymisen kanssa on haasteellista.

Helsingin yleiskaavaluonnoksen rakentamisalueet RKY-alueella, maakuntakaavan inventoinnin rajauksen alueella tai maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön alueella:

Kantakaupungin pohjoisosat ovat yleiskaavassa tiivistyvän kantakaupungin aluetta. Täydennettäviä alueita keskustan alueella ovat esimerkiksi Katajanokan kärki, Hakaniemen sillan alue, Lauttasaaren pohjoisosat, Pornaistenniemi ja Koskelan sairaala-alue.

Kantakaupungin alueella kaavamääräyksen tulkinta maakuntakaavassa osoitetun maankäytön pääkäyttötarkoituksen ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen yhteensovittamiseksi ei saa estää alueen täydentämistä.

Malmin lentokentän alue osoitetaan Helsingin yleiskaavassa rakentamisalueeksi. Vaihemaakuntakaavassa tämä asia on otettu huomioon osoittamalla alue tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi. Alue on RKY 2009 -kohde ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Tarkemmassa suunnittelussa on tarkoitus ottaa huomioon lentokenttärakennukset ja jättää mahdollisesti muistumia muista rakenteista. Malmin lentokentän alue tukeutuu toiminnoiltaan Malmin asemansetuun, minkä takia olisi tarkoituksenmukaista osoittaa maakuntakaavan tiivistettävä alue yhtenäisenä Malmin asemalta Malmin lentokentän rakentamisalueelle.

Vartiosaari on RKY 2009-kohde ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Yleiskaavaluonnoksessa Vartiosaarta esitetään taajamatoimintojen ja virkistyksen alueeksi. Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukaan saaren arvokas kulttuuriympäristö on suunnittelun lähtökohtana. Osayleiskaavatyön yhteydessä on tehty Vartiosaaresta kulttuuriympäristöselvitys sekä Huvila- ja ranta-alueiden kehittämisselvitys, jotka ohjaavat maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen sekä taajamarakentamisen yhteen sovittamista.

Viikin alueelle esitetään Helsingin yleiskaavaluonnoksessa rakennetun alueen täydentämistä maakuntakaavan pääkäyttömerkinnän puitteissa, jolloin se sijoittuu RKY 2009 -alueelle ja maakuntakaavainventoinnin alueelle.

Tuomarinkylänkartanon ja Tuusulantien välisen alueelle esitetään rakentamista, jossa rakentaminen sijoittuu RKY 2009 -alueelle, valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle ja maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön alueelle. Maakuntakaavassa on ennakoitu maankäytön muutosta muuttamalla virkistysalueen rajausta Tuomarinkylän kartanon kohdalla.

Keskuspuiston länsireuna. Maakuntakaavan maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristö -merkinnän tulisi mahdollistaa Helsingin uuden yleiskaavan mukainen rakentaminen.

Rakentamisalueet Torpparinmäen pohjoisosassa ja Kuusmiehentien varressa Näsinöjanpuiston kohdalla. Alueet kuuluvat myös nykyiseen valtakunnallisesti arvokkaaseen Vantaanjoen maisema-alueeseen. Maakuntakaavan kulttuuriympäristörajausten tulisi olla sama kuin mahdollisesti tarkistettava maisema-alueen raja.

Melkin saari on osoitettu Helsingin yleiskaavaluonnoksessa asuntovaltaiseksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Nyt esitetty maakuntakaavan pääkäyttömerkintä ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristömerkintä vaativat maakuntakaavan tulkinnalta joustavuutta.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen merkintä kaavakartassa samanvärisellä vihreällä on paikoin epäselvä. Merkinnät tulee olla selkeämmät sekaantumisen välttämiseksi.

Taajamatoimintojen alueet

Merkittävin tiivistettävä taajamatoimintojen alue on osoitettu kaavaluonnoksessa Malmin lentokenttäalueelle. Alueella säilyy kulttuuriympäristöön liittyvä ominaisuusmerkintä. Lisäksi Malmin aluetta tulee kehittää tiivistettävänä taajamatoimintojen alueena, jolloin aluetta on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävelyy ja pyöräilyyn tukeutuvana tehokkaasti rakennettavana alueena. Kaupunki pitää hyvänä, että 4. vaihemaakuntakaavassa mahdollistetaan Malmin lentokenttäalueen ottaminen asuntotuotantokäyttöön. Tämä tukee sekä seudun että aluerakenteen että Helsingin kaupunkirakenteen kestävä kehittämistä. Tiivistäminen mahdollistaa joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen tehokkaan hyödyntämisen. Valmisteltavan olevassa Helsingin yleiskaavassa alueelle on alustavasti hahmoteltu noin 25 000 asukkaan kaupunginosaa.

Vartiosaaren jättäminen valkoiseksi alueeksi eli maa- ja metsätalousalueeksi ei vastaa kaupungin tavoitteita. Helsingillä on käynnissä tiiviiseen rakentamiseen perustuva ja ranta-alueiden historiallisen huvila-alueen arvoa kunnioittava osayleiskaavoitus. Vartiosaari on valmisteilla olevassa koko kaupungin yleiskaavassa olennainen osa Kruunuvuorenrannasta Vuosaaren suuntautuvaa itäisen saariston raitiovaunureittiä. Vartiosaari ja Ramsinniemi tulee merkitä maakuntakaavaan tavalla, joka mahdollistaa tämän raitiovaunureitin ja sitä tukevaa taajamarakentamista.

Muut aluevaraus- ja selvitystarpeet

Lisääntyvä rakentaminen lisää erilaisten maa- ja kiviainesten tarvetta. Rakentamisessa syntyvien maa- ja kiviainesten sekä erilaisten rakentamiseen kelpaavien sivutuotteiden kuten energiantuotannon lentotuhka ja pohjatuhka hyötykäyttöä voitaisiin edistää seudullisella varastointi- ja jalostusverkostolla. Maakuntakaavassa tulisi osoittaa aluevaraukset seudullisille varastointi-, jalostus- ja loppusijoituspaikoille, jotka sijaitsevat hyvien kulkuyhteyksien varrella ja tasapainoisesti seudun eri osissa. Näin voitaisiin minimoida

uusiutumattomien maa- ja kiviainesten käyttöä, vähentää tarpeettomista siirroista aiheutuvia kuljetuksia ja varata suunnitellut kaatopaikat oikeasti hyötykäyttöön kelpaamattomille materiaaleille.

Maakuntahallitus päätti keväällä 2014 selvittää osana 4. vaihemaakuntakaavan valmistelua myös hiljaisia alueita. Samalla päätettiin, että mahdollisesta kaavakäsittelystä päätetään kaavatyön edetessä. Lainvoimainen maakuntakaavamerkintä hiljaisille alueelle on vasta Satakunnan ja Pohjois-Savon maakuntakaavassa, vaikka selvityksiä on tehty muissakin maakunnissa.

Maakuntakaavatasolla on parhaat mahdollisuudet ottaa huomioon yhtenäiset, mahdollisesti useamman kunnan alueelle ulottuvat maakunnallisesti merkittävät melutasoltaan hiljaiset alueet. Hiljaisiin alueisiin liittyvää selvitystyötä tulisi jatkaa ja selvittää mahdollisuuksia merkitä alueet myös maakuntakaavaan. Tämä olisi tärkeää myös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden näkökulmasta. Tavoitteiden mukaan alueidenkäytössä tulee edistää hiljaisten alueiden säilymistä.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan liitto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kaavaluonnoksesta 20.3.2015 mennessä.

Kaavaluonnoksesta on saatu kaupunginmuseon johtokunnan, kaupunkisuunnittelulautakunnan, kiinteistölautakunnan, opetuslautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, ympäristölautakunnan, liikuntaviraston, Helen Oy:n, Helsingin Sähköverkko Oy:n, Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen (HKL) ja Helsingin Satama Oy:n lausunnot.

Ympäristölautakunnan lausuntoon liittyy eriävä mielipide, joka on esityksen liitteenä.

Helsingin Satama Oy, Helen Oy ja Helsingin Sähköverkko Oy lausuvat kaavaluonnoksesta myös suoraan Uudenmaanliitolle, joka on pyytänyt niiltä lausuntoa.

Lausuntoehdotus on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa. Lausuntoehdotuksessa kiinnitetään erityisesti huomiota niihin näkökohtiin, jotka ovat valmisteilla olevan Helsingin yleiskaavan ja kaupungin strategisten linjausten kannalta merkityksellisiä.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan pääsisältö

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan tavoitteena on kilpailukykyinen ja hyvinvoiva Uusimaa. Aikatähtäin on vuodessa 2040. Kaava laaditaan

koko maakunnan 26 kunnan alueelle, lukuun ottamatta Östersundomin aluetta, jota käsitellään omassa kaavaprosessissaan osana 2. vaihemaakuntakaavan loppuunsaattamista. Vaihemaakuntakaava täydentää ja tarkistaa Uudellamaalla voimassa olevia maakuntakaavoja valittujen teemojen sekä muiden ajankohtaisten aiheiden osalta.

Vaihemaakuntakaavan keskeisin sisältö muodostuu viidestä teemasta: elinkeinot ja innovaatiotoiminta, logistiikka, tuulivoima, viherrakenne ja kulttuuriympäristöt. Muuta ajankohtaiset aiheet ovat Malmin lentokenttä ja Pääradan asemanseudut Palopuro ja Ristikytö. Kaavan teemoista on koottu laaja taustaselvitysaineisto sekä laadittu kehityskuvia, joissa kuvataan teemojen nykytilaa, kehittämistavoitteita ja tulevaisuuden näkymiä sekä visioidaan, miltä maakunta voisi kunkin teeman osalta näyttää vuonna 2040. Nämä valmisteluaineistot muodostavat pohjan kaavaluonnokselle.

Suunnittelun tavoitteena on pyrkiä entistä strategisempaan kaavaan ja hyödyntää Uusimaa-ohjelmaa keskeisenä lähtökohtana. Tällä kierroksella jatketaan myös maakuntakaavojen kehittämistä ja yhdenmukaistamista. Tavoitteiden toteuttamista edistetään laatimalla ehdotusvaiheessa toteutusohjelma sekä kehittämällä seurantajärjestelmää ja viranomaistyötä.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan valmistelu

Kaavan valmistelu on käynnistynyt vuoden 2013 aikana osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadinnalla, joka oli nähtävillä vuosien 2013–2014 vaihteessa. Suunnitelman yhteydessä määriteltiin käsiteltävä sisältö.

Vuoden 2014 aikana osana valmisteluprosessia koottiin kustakin teemasta kehityskuvan tai taustaselvityksen muotoon kehittämistavoitteet, nykytila ja kehitys sekä Uudenmaan tahtotila kyseisen teeman kehityksestä vuoteen 2040. Joidenkin aihealueiden kehityskuvia analysoitaessa on tultu siihen johtopäätökseen, ettei aihealuetta ole tarvetta tai edellytyksiä käsitellä varsinaisessa kaavatyössä. Näin on osoittautunut mm. elinkeinojen ja innovaatiotoiminnan kohdalla. Vuoden 2014 aikana on käyty laajaa vuorovaikutusprosessia kuntien, eri sidosryhmien ja asiantuntijoiden kanssa.

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 8.12.2014 Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan nähtävillä asettamisesta ja lausunnoille lähettamisestä. Kaavaluonnos on nähtävillä 20.1.–20.2.2015. Saadun palautteen pohjalta luonnoksesta muodostetaan kaavaehdotus vuoden 2015 aikana. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotus on tarkoitus saada hyväksyttäväksi maakuntahallitukseen ja

maakuntavaltuustoon vuoden 2016 aikana ja sen jälkeen se saatetaan vahvistettavaksi ympäristöministeriöön.

Kaavaluonnoksen aineistot

Luonnosvaiheen aineisto koostuu kaavaluonnoskartasta, kumottavien merkintöjen kartasta, merkinnöistä ja määräyksistä, selostuksesta ja liitekartoista sekä epävirallisesta yhdistelmäkartasta. Kaavakartta, kartta kumottavista merkinnöistä sekä merkinnät ja määräykset ovat vahvistettavia asiakirjoja. Kaavaselistusta ja sen liitekartoja ei vahvisteta. Luonnosvaiheen lausuntoaineisto sekä taustaselvitykset teemoittain ovat saatavissa sähköisesti osoitteesta www.uudenmaanliitto.fi/kaavaluonnos.

Helsingin uuden yleiskaavan valmistelutilanne

Helsingissä on käynnissä uuden yleiskaavan laatiminen. Vuonna 2012 laadittiin yleiskaavan työohjelma ja määriteltiin sen keskeiset lähtökohdat ja mitoitus. Joulukuussa 2013 hyväksytyn yleiskaavavision perusteella on laadittu yleiskaavaluonnos, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta päätti asettaa nähtäville 16.12.2014. Helsingin yleiskaavan luonnos on nähtävillä samaan aikaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksen kanssa.

Helsingin yleiskaavan tavoitteena on vahvistaa Helsingin ja samalla koko seudun kilpailukykyä osoittamalla pitkällä aikavälillä rakentamismahdollisuuksia kaupunkirakennetta tiivistämällä ja luoda edellytykset elinvoimaiselle elinkeinorakenteelle säilyttämällä kaupunkiympäristön korkea laatu ja houkuttelevuus.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
[katri.erroll\(a\)hel.fi](mailto:katri.erroll(a)hel.fi)

Liitteet

- 1 Uudenmaan liiton lausuntopyyntö Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta
- 2 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, kaavakartta
- 3 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, kumottavien merkintöjen kartta
- 4 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, merkinnät ja määräykset
- 5 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, SELOSTUS
- 6 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, SELOSTUS, Liitekartat
- 7 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, epävirallinen yhdistelmäkartta

23.03.2015

Kaj/4

8 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan liitto

Helen Sähköverkko Oy

Helsingin Satama Oy

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Kaupunginmuseo
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
Opetuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta
Liikuntavirasto
Sosiaali- ja terveystieteiden virasto

Päätöshistoria

Liikuntavirasto Liikuntajohtaja 18.3.2015

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Kaavalla tarkistetaan voimassa olevia maakuntakaavoja ja sen aikatahtain on vuosi 2040. Kaavakierroksella pyritään strategisempaan maakuntakaavaan. Östersundomin alue ei kuulu 4. vaihemaakuntakaavan alueeseen. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kaavakartta, kartta kumottavista merkinnöistä sekä merkinnät ja määräykset ovat vahvistettavia asiakirjoja. Kaavaselostusta ja sen selventäviä ja taustoittavia liitekarttoja ei vahvisteta. Kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viivamerkintöjä sekä ominaisuusmerkintöjä ja kehittämisperiaatemarkintöjä. Aluumerkinnöillä osoitetaan pääasiallinen käyttötarkoitus.

Maakunnallinen kaavatyö tukee erinomaisesti Helsingissä käynnissä olevaa yleiskaavan valmistelua. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan

tavoitealueita ovat elinkeinot ja innovaatiotoiminta, logistiikka, tuulivoima, viherrakenne ja kulttuuriympäristöt.

4. vaihemaakuntakaava on hyvä ja kokonaisvaltainen esitys Uudenmaan viherrakenteesta. Kaavassa esitetään viherrakenne osana yhdyskuntarakennetta ja siihen sisällytetään myös vesialueet. Maakuntakaavan taustaselvitykset ja kaavaselostuksen kuvaukset ovat selkeitä: ne tukevat hyvin kaavakarttaa sekä kaavamerkintöjä. Viheryhteydet ja -verkostot on kuvattu onnistuneesti sekä virkistys- ja ulkoilukäytön että ekologisten yhteyksien kannalta. Niiden esittäminen maakunnan mittakaavassa on ensiarvoisen tärkeää.

Liikkuminen ja liikuntapalvelut

Arkiliikkuminen

Liikkumattomuus on tulevaisuuden suurimpia terveydellisiä ja yhteiskunnallisia ongelmia, minkä vuoksi arkiliikunnan lisääminen on välttämätöntä. Suomessa liikkumattomuuden kustannukset arvioidaan olevan lähes kaksi miljardia euroa terveydenhuollon vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos kehitys jatkuu samansuuntaisena, liikkumattomuudesta aiheutuvat kustannukset kasvavat suuriksi. Siksi jo kaavoituksessa tulee luoda edellytyksiä liikkumaan aktivoivalle kaupunkiympäristölle.

Liikunnan olosuhteiden edistäminen on toteutettu varmistamalla viheralueiden riittävyys ja yhteneväisyys. Aukkaiden arkiliikuntatottumuksia edistää helposti saavutettavissa oleva lähiliikuntapalveluverkko. Kaavaehdotuksessa esitetään selkeä viheraluejärjestelmä, joka käsittää retkeily- ja ulkoilualueita, lähipuistoja sekä merenrantapuistoja ja viherreitit. Seututasolla liikunnan olosuhteiden edistämiseksi vaaditaan tällaista kokonaisvaltaista strategista maankäytönsuunnittelua, jossa liikunnan olosuhteet on huomioitu pitkällä tähtäimellä.

Vihersormet ja viherverkosto

Keskeiset ja merkittävät vihersormet, kuten Keskuspuisto, Helsinki puisto, Länsipuisto, Viikki-kivikko, Itä-Helsingin kulttuuripuisto ym., sekä niiden muodostama viherkäytävien verkosto tulisi kyetä säilyttämään. Vihersormia ei saisi kaventaa liikaa, eikä viheralueyhteyttä katkaista.

Helsingin tärkeimmät ja laajimmat virkistysalueet on kuvattu kaavakartassa. Keskuspuiston ja Helsingipuiston alueet on merkitty nykyisessä laajuudessaan maakuntakaavan virkistysalueiksi, mikä

kuvaa niiden tärkeyttä kaupungin viherrakenteessa hyvin. Keskuspuiston alue on myös merkitty maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi, mikä lisää sen arvoa. Itä-Helsingin kulttuuripuiston vihersormen alueelle Rastilan ja Meri-Rastilan kohdalle ei ole merkitty viheryhteyttä, mikä tulee lisätä kaavaan viheryhteystarvemerkinillä.

Nuuksion järviylängöllä olevat Helsingin omistamat ulkoilualueet (noin 3400 hehtaaria) on esitetty selkeästi virkistysalueina kaavamääräyksineen. Ne ovat suosittuja ulkoilualueita ja tärkeä osa maakuntakaavassa mainittua pääkaupunkiseudun viherkehää.

Liikuntapalvelut ja vaikutukset

Olemassa olevien viher- ja virkistysalueiden liikuntapalveluiden jatkuvuus tulisi myös turvata. Näiden palveluiden ja rakenteiden toteutukseen on käytetty merkittäviä taloudellisia panostuksia ja ne ovat monin paikoin kaupungissa muodostuneet alueelliseksi identiteettitekijäksi. Mikäli näitä lähdetään laajasti sijoittamaan uudelleen seurauksena saattaa nykyisessä taloudellisessa tilanteessa olla liikuntapalveluiden heikkeneminen uusien alueiden vaatimien investointien taloudellisten edellytysten jäädessä vuosiksi puuttumaan.

Taajamatoimintojen alueet

Merkittävin tiivistettävä taajamatoimintojen alue on osoitettu kaavaluonnoksessa Malmin lentokenttäalueelle. Jos osa alueista, jotka ovat liikunta- ja virkistyskäytössä rakennetaan, liikuntatarjonta suppenee huomattavasti ja alueen palvelutaso laskee.

Tuomarinkylänkartanon ja Tuusulantien välisen alueelle esitetään rakentamista, jossa rakentaminen sijoittuu RKY 2009 -alueelle, valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle ja maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön alueelle. Tuomarinkylän koirakeskus on ainoa suuret ulkonäyttely- ja vinttikoiratoiminnat mahdollistava keskus pääkaupunkiseudulla. Liikuntavirasto katsoo, että Tuomarinkylän kartanon alueella sijaitsevat ulkoilu-, hevos- ja koiraurheilun alueiden tulee säilyä nykyisessä käytössään ja laajuudessaan.

Talin kartanonpuiston ja liikuntapuiston alueet ovat Suomen johtavia liikuntapaikkoja. Alueella on yhteensä noin miljoona liikuntasuoritusta vuodessa ja alueella on jo nykyään tarvetta liikuntapalvelujen laajennukselle. Liikuntavirasto katsoo, että Talin kartanonpuiston ja liikuntapuiston alueet tulee säilyä nykyisessä käytössään ja laajuudessaan.

Liikuntavirastolla ei ole muuta huomautettavaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta.

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723

Kiinteistölautakunta 05.03.2015 § 104

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Maakuntakaavoituksessa on viime aikoina pyritty entistä strategisempaan suunnitteluun, jossa korostuu halutun kehityssuunnan kannalta tärkeiden tekijöiden korostaminen ja perinteisen tarkan aluevaraussuunnittelun vähentäminen. Lautakunta pitää suunnanmuutosta kahlitsevasta mahdollistavaan kaavoitukseen oikeana.

Lautakunta katsoo kuitenkin, että maakuntakaavaluonnos on edelleen laadittu liian tarkoilla aluevarausmerkinnöillä. Erityisesti pienten, enintään muutamien kymmenien hehtaarien kokoisten tai leveydeltään vain muutamaa karttaviivan leveyttä (100 - 200 metriä) vastaavien aluevarausten merkitseminen ei maakuntakaavan mittakaavassa ole perusteltua, vaan ne tulisi merkitä joko symbolimerkinnöin tai jättää liitekarttoihin.

Vaihemaakuntakaavan tavoite, kestävä kilpailukyky ja hyvinvointi Uudellemaalla, on kannatettava. Vaihemaakuntakaavassa tätä tarkastellaan kuuden teeman, Elinkeinot ja innovaatiotoiminta, Logistiikka, Tuulivoima, Viherrakenne, Kulttuuriympäristöt ja Mahdolliset muut ajankohtaiset aiheet, sekä vahvistettujen maakuntakaavojen muutostarpeiden kannalta.

Lautakunta on kuitenkin huolestunut siitä, että kannatettavista tavoitteista huolimatta maakuntakaavan luonnoksessa esitetään Helsingin alueelle lähes yksinomaan säilyttäviä ja käyttöä rajoittavia aluevarauksia sekä viher- ja eriasteisia suojelualueita. Myönteisenä on toki pidettävä, että näiden merkintöjen ehdottomuutta on kaavamerkinnöissä osittain aavistuksen pehmenetty sallimalla toiminta, joka ottaa arvokkaat kohteet huomioon. Tätä olisi syytä tehdä rohkeammin, koska tiivistyvässä Helsingissä ajaututaan muutoin paikoin tilanteisiin, joissa maakuntakaavan liian ehdottomilla merkinnöillä estetään detaljitason järkevät, tavoitteita toteuttavat ratkaisut.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Elinkeinot ja innovaatiotoiminta

Helsingin osalta Malmin lentokenttäalueen varaaminen tiivistettäväksi, kestävään liikennejärjestelmään tukeutuvaksi taajama-alueeksi on merkittävä ja oikea ratkaisu. Ilman asuntoja ja niihin kuuluvia palveluja ei ole edellytyksiä uuteen elinkeinotoimintaan.

Vartiosaaren jättäminen valkoiseksi alueeksi eli maa- ja metsätalousalueeksi on selkeä virhe. Helsingillä on jo käynnissä tiiviiseen rakentamiseen perustuva ja ranta-alueiden historiallisen huvila-alueen (rky) arvoa kunnioittava osayleiskaavoitus. Vartiosaari on kaavaillun itäisen saariston ns. rantaratikka- ja virkistysreitin kannalta olennainen niin taloudellisesti kuin toiminnallisesti. Ilman Vartiosaarta Kruunuvuorenrannan kallis raitiovaunuyhteys jää torsoksi. Raitiovaunu-/kevyen liikenteen yhteys keskustasta Kruunuvuoren ja Vartiosaaren kautta Vuosaaren on Itä-Helsingin kannalta erittäin tärkeä. Vartiosaari ja Ramsinniemi on merkittävä maakuntakaavaan tavalla, joka mahdollistaa tämän reitin ja sitä tukevaa taajamarakentamista.

Vaikka Helsingin yleiskaavaehdotuksessa esitetyt kaupunkibulevardit ja niihin liittyvä rakentaminen lienevät ajankohtaisia vasta 2030-luvulla, niiden toteuttamismahdollisuuksia ei tulisi estää liian yksityiskohtaisilla viher- tms. merkinnöillä.

Logistiikka

Helsingin kannalta merkittävän uuden logistiikka-alueen varaaminen Helsinki-Vantaan lentokentän pohjoispuolelta ja siihen liittyvä sujuva uusi tieliikenneyhteys Lahdenväylältä Hämeenlinnanväylälle (Kehä IV) sekä Sipoon Bastukärrin logistiikka-alueen merkittävä laajennusvaraus tukevat Vuosaaren sataman toiminnan kehittämistä. Toimiakseen Kehä IV:n vaihtoehdoista on karsittava ne, jotka eivät kulje uuden lentokentän viereisen logistiikka-alueen kautta.

Tuulivoima

Helsingistä ei kaavatyössä löytynyt aluetta, johon voisi sijoittaa maakunnallisesti merkittävän tuulivoima-alueen.

Viherrakenne ja Kulttuuriympäristöt

Viher-, suojelualue- ja kulttuuriympäristömerkinnöissä tulee pitäytyä maakuntakaavan mittakaavassa sekä luovuttava liian tarkoista ja ehdottomista merkinnöistä. Pienten jo suojeltujen alueiden merkitseminen ei tuo maakuntakaavalle lisäarvoa, vaan vaikeuttaa kaavan tulkintaa ja pienalueiden tunnistamista. Suojelualueiksi ehdotettavat alueet tulee erotella jo suojelluista alueista.

Muut ajankohtaiset aiheet

Lautakunta pitää oikeana merkitä kaavaan ohjeellinen varaus pitkälle tulevaisuuteen sijoittuvalle maanalaiselle Tallinna-yhteydelle.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Esko Patrikainen

Lisätiedot

Peter Haaparinne, toimistopäällikkö, puhelin: 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 03.03.2015 § 101

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunnan lausunnossa tarkastellaan Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnosta rakennusviraston toimialan kannalta. Lausunnossa keskitytään erityisesti viherrakenteen, kulttuuriympäristön ja taajamatoimintojen teemoihin alueiden toteutettavuuden, toimivuuden ja ylläpidettävyyden näkökulmista.

Maakuntakaavaa ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella, minkä yleisten töiden lautakunta ottaa lausunnossaan huomioon.

Logistiikka

Kaavaluonnos painottuu etupäässä tavaraliikenteen logistisiin ratkaisuihin ja sen poikittaisliikenneyhteyksiin. Helsingin alueella merkittävimmät vaikutukset koskevat Vuosaaren satama-alueita ja sitä palvelevia tavarankuljetusreittejä maanteillä ja rautateillä. Suunnittelumääräykset ohjeistavat hyvin huomioimaan mahdollisten uusien logististen liikenneväylien rakentamisen ja muun maankäytön sopeuttamisen ympäristöönsä tavalla, joka turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet.

Viherrakenne – virkistys, luonto ja maisema

4. vaihemaakuntakaava on hyvä ja kokonaisvaltainen esitys Uudenmaan viherrakenteesta, luonnon arvoalueista ja arvokkaista maisema-alueista. Kaavassa esitetään viherrakenne osana

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

yhdyskuntarakennetta ja siihen sisällytetään myös vesialueet eli sinirakenne. Maakuntakaavan taustaselvitykset ja kaavaselostuksen kuvaukset ovat selkeitä: ne tukevat hyvin kaavakarttaa sekä kaavamerkintöjä. Viheryhteydet ja -verkostot on kuvattu onnistuneesti sekä virkistys- ja ulkoilukäytön että ekologisten yhteyksien kannalta. Niiden esittäminen maakunnan mittakaavassa on ensiarvoisen tärkeää.

Virkistysalueet on osoitettu ensisijaisesti valtion, kuntien ja Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen maille. Myös muiden maanomistajien metsät, rannat ja muut luonnonmukaiset viheralueet tarjoavat ulkoilu- ja virkistyspalveluja uusmaalaisille sekä matkailijoille, mikä tulee mainita kaavaselostuksessa selkeästi. Virkistysalueilla ei käytetä luomerkintää, koska sen kaavamääräyksessä ohjataan kiinnittämään huomiota alueiden ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä niiden merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta. Kaavan ominaisuusmerkintä ”luo” osoittaa luonnon monimuotoisuudelta arvokkaita alueita ja antaa ohjeen alueiden jatkosuunnitteluun taajama-alueiden ja virkistysalueiden ulkopuolella.

Kaavaratkaisujen positiiviset vaikutukset ilmastomuutoksen hillintään on tuotu kaavaselostuksessa esiin vain kulttuuriympäristöjen kohdalla. Viheralueilla, varsinkin metsäisillä alueilla, on vieläkin suurempi merkitys hiilidioksidin sidonnassa, mikä kannattaa tuoda esiin kaavaselostuksen tekstiosuuksissa.

Helsingin viherrakenne

Helsingin tärkeimmät ja laajimmat virkistysalueet on kuvattu kaavakartassa. Helsingin viherrakenteessa esitettävät virkistysalueet ja viheryhteystarvemerkinnot sijoittuvat vihersormien alueille sekä muutamiin yksittäisiin saariin, kuten Seurasaareen. Helsingin läntisimmän vihersormen eli Länsipuiston viheryhteys tulee kuvata yhtenäisenä ja lisätä viheryhteysmerkinnällä puuttuva väli Lassilasta Kaarelaan.

Keskuspuiston ja Helsingipuiston alueet on merkitty nykyisessä laajuudessaan maakuntakaavan virkistysalueiksi, mikä kuvaa niiden tärkeyttä kaupungin viherrakenteessa hyvin. Keskuspuiston alue on myös merkitty maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi, mikä lisää sen arvoa. Itä-Helsingin kulttuuripuiston vihersormen alueelle Rastilan ja Meri-Rastilan kohdalle ei ole merkitty viheryhteyttä, mikä tulee lisätä kaavaan viheryhteystarvemerkinällä. Viittä hehtaaria suurempikokoiset luonnonsuojelulla rauhoitetut luonnonsuojelualueet on merkitty maakuntakaavaan, mikä on selkeä ja myös seututason tarkasteluun sopiva esittämistapa myös Helsingin kaupunkialueella.

Kaavaselostuksessa kerrotaan virkistysalueiden ylläpitävän luonnon monimuotoisuutta ja turvaavan lajien liikkumisedellytyksiä. Virkistysalueilla tarvitaan, kuten kaavaselostuksessa esitetään, usein metsäluonnon ja muun luonnon hoitotoimenpiteitä, poluston ja reitistön rakentamista ja ylläpitämistä, laitureita sekä pysäköintipaikkoja. Nämä toimenpiteet muuttavat ympäristöä. Ne vaativat rakennusvirastolta suunnittelu- ja ylläpitoresursseja sekä investointeja virkistysalueiden palvelurakenteisiin.

Nuoksion ulkoilualueet

Nuoksion järviylängöllä olevat Helsingin omistamat ulkoilualueet (noin 3 400 hehtaaria) on esitetty selkeästi virkistysalueina kaavamääräyksineen. Ne ovat suosittuja ulkoilualueita ja tärkeä osa maakuntakaavassa mainittua pääkaupunkiseudun viherkehää. Laajat alueet Nuoksion järviylängöstä on merkitty luonnonsuojelualueeksi, joka tässä kohtaa tarkoittaa Nuoksion kansallispuistoa. Tämä turvaa alueen merkittävimpien luontoarvojen säilymisen hyvin. Virkistysalueet ylläpitävät osaltaan luonnon monimuotoisuutta ja turvaavat lajien liikkumisedellytyksiä.

Virkistysalueisiin ja luonnonsuojelualueisiin rajautuu luonnonomaisuusmerkinnällä osoitettuja alueita, joiden suunnittelussa on kaavamääräyksen mukaan selvitettävä tarkemmin ja otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät arvot ja ekologiset yhteydet. Virkistysalueilla ei käytetä luo-merkintää, koska sen kaavamääräyksessä ohjataan kiinnittämään huomiota alueiden ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä niiden merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta. Tämä otetaan huomioon rakennusviraston vastuulla olevassa Nuoksion ulkoilualueiden luonnonhoidossa.

Alueiden osoittaminen virkistykseen vaatii kaavaselostuksen mukaan usein hoitotoimenpiteitä, poluston ja muun reitistön rakentamista ja ylläpitämistä, laitureita ja pysäköintipaikkoja. Tämä ohje kaavaselostuksessa edellyttää rakennusvirastolta luonnonhoidon suunnittelu- ja ylläpitoresursseja, mikä on todettu jo aikaisemmin tässä lausunnossa.

Sipoonkorven alue

Vuonna 2011 perustettu Sipoonkorven kansallispuiston alue on merkitty luonnonsuojelualuemerkinnällä. Helsingin kaupunki on vaihtanut laajoja metsäalueita valtion kanssa, mikä on mahdollistanut kansallispuiston perustamisen. Viimeisimmät maanvaihdot valtion kanssa on tehty kansallispuiston perustamisen jälkeen.

Osa Sipoonkorven kansallispuiston alueesta kuulu Natura 2000 -ohjelman alueisiin. Nämä alueet on merkitty kaavakarttaan aikaisempien maakuntakaavojen mukaisesti. Kaava ei aiheuta uusia vaikutuksia jo voimassa oleviin maakuntakaavoihin nähden.

Sipoonkorven kansallispuiston alueeseen rajautuu luonnonominaisuusmerkinnällä osoitettuja alueita, joiden jatkosuunnittelussa on selvitettävä tarkemmin ja otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät arvot ja ekologiset yhteydet. Tämä on hyvä menettely alueen luontoarvojen kannalta.

Kulttuuriympäristöt

Kulttuuriympäristöjen monipuoliset arvot on otettu kaavaluonnoksessa hyvin huomioon. Kaavassa kulttuuriympäristöt esitetään pääosin ominaisuusmerkinnällä. Kaavaluonnoksessa on esitetty valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut ympäristöt (RKY 2009 -kohteet), valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, maakunnallisesti ja useamman kuin yhden kunnan kannalta merkittävät maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet sekä liitekartalla muinaisjäännökset.

Kaavamääräykset velvoittavat ottamaan huomioon kulttuuriympäristöjen alueet yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaalimisen ja turvaamaan maisema- ja kulttuuriarvojen säilymisen. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä kulttuuriympäristöarvot. Toimenpiteitä suunniteltaessa on kuultava museoviranomaisia. Kaavamerkintöjen suunnittelumääräyksissä mainitut ominaisuusmerkintöjä täydentävät ohjeet ovat hyvät.

Täydennysrakentamisen ja elinkeinoelämän asettamien vaatimusten yhteen sovittaminen kulttuuriympäristön arvojen vaalimisen ja säilymisen kanssa on haasteellista. Kulttuuriympäristöä tulee voida kehittää sen arvot huomioiden. Rakennusviraston asiantuntemusta tulee hyödyntää aina, kun Helsingin omistamille alueille suunnitellaan täydennysrakentamista tai infrahankkeita arvokkaihin miljöisiin ja kulttuurimaisemaan.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen merkintä kaavakartassa samanvärisellä vihreällä on paikoin epäselvä. Merkinnät tulee olla selkeämmät sekaantumisen välttämiseksi.

Taajamatoimintojen alueet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Yleisten töiden lautakunta katsoo, ettei Malmin lentokenttäalueelle kaavailtua taajamatoimintojen aluetta tule toteuttaa.

Lautakunta esittää, että kentän osalta selvitettäisiin maankäytön uudet mahdollisuudet lentotoiminnan jatkamiselle.

Käsittely

03.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Maria Landén: Ehdotan kohdan 21 tekstin muuttamista seuraavasti:

Yleisten töiden lautakunta katsoo, ettei Malmin lentokenttäalueelle kaavailtua taajamatoimintojen aluetta tule toteuttaa.

Lautakunta esittää, että kentän osalta selvitettäisiin maankäytön uudet mahdollisuudet lentotoiminnan jatkamiselle.

Kannattajat: Jarmo Nieminen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Ehdotan kohdan 21 tekstin muuttamista seuraavasti:

Yleisten töiden lautakunta katsoo, ettei Malmin lentokenttäalueelle kaavailtua taajamatoimintojen aluetta tule toteuttaa. Lautakunta esittää, että kentän osalta selvitettäisiin maankäytön uudet mahdollisuudet lentotoiminnan jatkamiselle.

Jaa-äännet: 3

Aura Kostiainen, Antti Möller, Pörrö Sahlberg

Ei-äännet: 6

Maria Landén, Jarmo Nieminen, Eija Paananen, Dennis Pasterstein, Mariam Rguibi, Tuomo Valokainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 6–3 lautakunta hyväksyi Maria Landénin vastaehdotuksen.

Eriävät mielipiteet

Aura Kostiainen: Kannatan pohjaesityksen mukaista kantaa eli sitä, että Malmin lentokentän alue otetaan asuinkäyttöön.

Antti Möller: Kannatan pohjaesitystä eli Malmin lentokentän ottamista rakennus- ja asuinkäyttöön.

Pörrö Sahlberg: Kannatan pohjaesityksen mukaista kantaa eli sitä, että Malmin lentokentän alue otetaan asuinkäyttöön.

24.02.2015 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava / luonnonhoito, puhelin: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 03.03.2015 § 82

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Uusimaa-ohjelman keskeisenä tavoitteena on hiilineutraali Uusimaa 2050. Vaihemaakuntakaavan vaikutusten arvioinnissa tulisi selkeämmin tarkastella, miten viherrakenne-, logistiikka- ja tuulivoimaratkaisut edistävät tavoitteen saavuttamista. Asumiseen suunnitellun Malmin lentokenttäalueen yhdyskuntarakennetta täydentävä vaikutus tulee tuoda selvemmin esiin.

Viherrakenne

Viherrakennetarkastelussa on käytetty apuna uusia työkaluja: Zonation-menetelmää luontoarvojen priorisointiin ja GreenFrame-menetelmää ekosysteempalvelujen arviointiin. Menetelmät sopivat hyvin maakuntakaavatasolle ja niiden tulokset täydentävät toisiaan. Zonation-menetelmä antaa aineistojen saatavuuden vuoksi parhaat tulokset yhtenäisillä maa-alueilla. Merialueilta ja saaristosta aineistoa on vähemmän. Merialueen, merenrannan ja sisävesien luontoarvot tarvitsisivat täydentäviä menetelmiä tullakseen samanarvoisesti huomioon otetuksi.

Logistiikka

On erittäin hyvä, että logistiikan suunnittelun kärkitavoitteisiin on lisätty ympäristöllisten reunaehtojen huomioiminen. Kuitenkin ympäristö- ja

ilmastonäkökulma on logistiikan kehityskuvassa ja erityisesti sen vaikutusten tarkastelussa jäänyt hyvin vähälle tarkastelulle. Uudenmaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2050. Tämä tulee vaatimaan erittäin tehokkaita toimenpiteitä. Myös liikenne- ja viestintäministeriön ympäristöstrategiassa on asetettu liikenteelle kunnianhimoiset päästövähennys- ja energiatehokkuustavoitteet, jotka pitäisi huomioida. Logistiikan vaihtoehtojen vaikutusarvioinneissa ei ole lainkaan arvioitu eri skenaarioiden tai valitun kehityskuvan vaikutuksia hiilidioksidipäästöihin.

Vaikutusten arvioinnin mukaan kehityskuvan liikenteelliset vaikutukset kohdistuvat voimakkaimmin poikittaisväylille. Arvion mukaan raskaan logistiikan painopisteen siirtyessä pohjoisemmaksi Kehä I:n kuormitus vähenee. Kuitenkin Logistiikan vaihtoehtojen vaikutusten arviointi - raportissa esitettyjen karttojen mukaan Kehä I:llä ja muutenkin Helsingissä raskaan liikenteen määrät tulevat kehityskuvavaihtoehdossa kasvamaan huomattavasti enemmän kuin skenaarioissa 1-4. Kasvu esim. Kehä I:llä ja Itäväylällä olisi yli 50 %. Lisäksi, jos uusi poikittainen yhteys Keski-Uudellamaalla ei toteudu tai sen toteuttaminen viivästyy, lisääntyvät liikennemäärät myös Kehä III:lla merkittävästi. Kehityskuvassa kriittisimmät väylät liikenteen välityskyvyn suhteen ovat Valtatie 4 eli Lahdenväylä ja Kehä III, joille ennustetaan muutoinkin merkittävää liikennemäärien kasvua. Liikennemääräennusteet vaativat tarkistuksia ja selvennyksiä.

Kehityskuvan mukainen logistiikan kehittyminen lisää siis entisestään haittoja pääkaupunkiseudun ilmanlaadultaan ja melutilanteeltaan pahimmilla alueilla. Myönteistä tietysti on, että logistiikkaa keskittämällä saadaan liikennesuorituksen kasvua ja sitä kautta kasvihuonekaasupäästöjä hieman vähennettyä. On hyvä, että maakuntakaavan tavoitteena on ohjata tiekuljetuksia pois tiiviisti asutuilta seuduilta. Väistämättä useilla alueilla haitat tulevat kuitenkin lisääntymään liikennemäärien lisääntyessä.

Logistiikan kehityskuvan mukainen Vuosaaren sataman roolin vahvistuminen ja Venäjän liikenteen lisääntyminen kasvattaa Porvoonväylän raskaan liikenteen määrää huomattavasti. Tämä lisää liikenteen haittoja Östersundomin alueelle. Rakentuvan alueen liikennemäärien kasvun myötä ruuhkautuva Porvoonväylä kuormittuu entisestään.

Raideliikenteen rooli on logistiikan kehittämisessä jäänyt luonnoksessa pienelle painoarvolle. Ruotsin esimerkit osoittavat, että on täysin mahdollista ohjata nykyistä huomattavasti suurempi osuus kuljetuksista raiteille, mikä siihen olla valmiita panostamaan. Tällä olisi suuri

merkitys ympäristöhaittojen, väylien välityskyvyn säilymisen sekä hiilineutraalisuuden saavuttamisen kannalta.

Malmin kentän alue

Valtion ja kuntien kesken on sovittu, että valtio lopettaa toimintonsa Malmin lentoasemalla viimeistään vuoden 2020 loppuun mennessä. Tämän jälkeen alue palautuu Helsingin kaupungin käyttöön. Malmin lentokenttäalueen ratkaisut vaativat maakuntakaavoituksen ajantasaistamista. Kaavaluonnoksessa Malmin lentokenttää osoittava liikennealue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on taajamatoimintojen alue -merkintä sekä siihen liittyvä melualueen merkintä kumotaan ja osoitetaan taajamatoimintojen alueeksi. Alueella säilyy kulttuuriympäristöön liittyvä ominaisuusmerkintä. Lisäksi Malmin aluetta tulee kehittää tiivistettävänä alueena, jolloin aluetta on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn tukeutuvana tehokkaasti rakennettavana alueena. Mikäli Malmin lentoasema rakennetaan, sen kulttuurihistoriallinen arvo rakennetun kulttuuriympäristön kohteena tuhoutuu.

Mikäli Malmin lentoasema rakennetaan, sen kulttuurihistoriallinen arvo rakennetun kulttuuriympäristön kohteena tuhoutuu.

Ympäristölautakuntaa pitää hyvänä, että 4. vaihemaakuntakaavassa mahdollistetaan Malmin lentokenttäalueen ottaminen asuntotuotantokäyttöön. Alueen merkitys Helsingille uutena kaupunginosana on erittäin tärkeä. Vaihemaakuntakaavan kanssa samanaikaisesti laaditaan Helsingin kaupungin yleiskaavaa. Yleiskaavaluonnoksessa Malmin lentokenttäalue on yksi merkittävimmistä uusista rakentamisalueista. Alueelle on alustavasti hahmoteltu noin 25 000 asukkaan kaupunginosaa. Malmille osoitettu alue sijaitsee tiiviisti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisällä, mikä tukee sekä koko seudun aluerakenteen että Helsingin kaupunkirakenteen kestäväää kehittämistä. Tiivistäminen mahdollistaa joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen tehokkaan hyödyntämisen. Mikäli Malmin lentokenttäalueen rakentamispotentiaalia ei saataisi hyödynnettyä, on vaarana, että rakentamisalueita Helsingissä jouduttaisiin etsimään viheralueilta. Toisaalta asuinrakentaminen voisi hajautua laajemmin seudulle, mikä olisi kestävä ratkaisu liikenteen ilmastopäästöjen kannalta.

Tuulivoima

Kansainvälisissä ilmastotavoitteissa Suomi on sitoutunut edistämään uusiutuvia energiamuotoja. Kansallisena tavoitteena on nostaa tuulivoimakapasiteettia 9 TWh vuoteen 2025 mennessä. Uudellamaalla tuulivoiman kehitys on jäänyt vaatimattomaksi. Uudellamaalla on viisi

tuulivoimalaa, joiden yhteenlaskettu kapasiteetti on 10 MW, mikä on noin 2 % koko Suomen tuulivoimalla tuotetusta energiasta. Kuitenkin tuuliolosuhteet ovat Uudellamaalla hyvät.

4. vaihemaakuntakaavassa pyritään edistämään ja ohjaamaan tuulivoimarakentamista Uudellamaalla. Taustaselvityksen pohjalta kaavaluonnoksessa osoitetaan viisi maakunnallisen kokoluokan tuulivoima-alueita. Maakunnallisen tuulivoima-alueen alaraja on 10 tuulivoimalaa. Tätä pienempiä tuulivoima-alueita voidaan kaavoittaa paikallisesti kuntakaavoituksessa. Tuulivoimaselvityksen mukaan Helsingistä ei löytynyt maakunnallisia tuulivoima-alueita.

On hyvä, että kaavaluonnoksessa on esitetty myös ne kaksi merialueelle sijoitettavaa tuulivoima-alueita, joiden toteuttaminen ei välttämättä vielä tänä päivänä ole mahdollista. Tuulivoimaselvityksessä on jo esitetty potentiaalisia tuulivoima-alueita, jotka ovat karsiutuneet pois jatkotarkastelusta. Kaavan aikajänne ulottuu vuoteen 2040, joten jatkotyössä voisi edelleen tarkastella näitä potentiaalisia alueita, jotka voisivat olla mahdollisia mikäli esimerkiksi puolustusvoimien tutkarajoitukset poistuvat. Ehdottomat rajoitusalueet, joihin ei voi tulla muutoksia, tulisi perusteluineen esittää erikseen.

Vaihemaakuntakaavalla pyritään mahdollistamaan myös paikallisen tuulivoiman suunnittelu. Tätä tukemaan luonnoksessa on annettu koko maakuntaa koskeva suunnittelusuositus, jonka mukaan paikallisten tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavan tuulivoima-alueiden ulkopuolella. Vaikutusten arvioinnin perusteella jää epäselväksi, kuinka vaihemaakuntakaava pystyy vastaamaan maakuntatason tuulivoimatuotanto- ja hiilineutraaliustavoitteisiin sekä toisaalta tukemaan paikallista tuulivoimatuotantoa.

Hiljaiset alueet

Maakuntahallitus päätti keväällä 2014 selvittää osana 4. vaihemaakuntakaavan valmistelua myös hiljaisia alueita. Samalla päätettiin, että mahdollisesta kaavakäsittelystä päätetään kaavatyön edetessä. Lainvoimainen maakuntakaavamerkintä hiljaiselle alueelle on vasta Satakunnan ja Pohjois-Savon maakuntakaavassa, vaikka selvityksiä on tehty muissakin maakunnissa.

Maakuntakaavatasolla on parhaat mahdollisuudet ottaa huomioon yhtenäiset, mahdollisesti useamman kunnan alueelle ulottuvat maakunnallisesti merkittävät melutasoltaan hiljaiset alueet. Ympäristölautakunnan mielestä hiljaisiin alueisiin liittyvää selvitystyötä kannattaa jatkaa ja samalla selvittää mahdollisuuksia merkitä alueet myös maakuntakaavaan. Tämä olisi tärkeää myös valtakunnallisten

alueidenkäyttötavoitteiden näkökulmasta. Tavoitteiden mukaan alueidenkäytössä tulee edistää hiljaisten alueiden säilymistä.

Käsittely

03.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Timo Latikka: Kappaleet 9 ja 10:

Poistetaan kappaleet 9 ja 10.

Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Timo Latikka: Lisätään uusi kappale kohdan 9 jälkeen: Mikäli Malmin lentoasema rakennetaan, sen kulttuurihistoriallinen arvo rakennetun kulttuuriympäristön kohteena tuhoutuu.

Kannattajat: Leo Stranius

Vastaehdotus:

Sirpa Norvio: Poistetaan kappaleen 10 alku "Ympäristölautakuntaa pitää hyvänä, että".

Aloitetaan Kappale : 4. vaihemaakuntakaavassa mahdollistetaan Malmin lentokenttäalueen...

Kannattajat: Tuula Palaste-Eerola

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään uusi kappale kohdan 9 jälkeen: Mikäli Malmin lentoasema rakennetaan, sen kulttuurihistoriallinen arvo rakennetun kulttuuriympäristön kohteena tuhoutuu.

Jaa-äännet: 4

Joona Haavisto, Matti Niemi, Timo Pyhälähti, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 5

Timo Korpela, Timo Latikka, Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola, Leo Stranius

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kappaleen 10 alku "Ympäristölautakuntaa pitää hyvänä, että".

Aloitetaan Kappale : 4. vaihemaakuntakaavassa mahdollistetaan Malmin lentokenttäalueen...

Jaa-äännet: 5

Joona Haavisto, Timo Korpela, Matti Niemi, Timo Pyhälähti, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 4

Timo Latikka, Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola, Leo Stranius

Timo Latikka: Tulen jättämään kirjallisen perustelun.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja (viherrakenne), puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja (logistiikka), puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) 26.2.2015

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Kaupunginhallitus on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava laaditaan koko Uudenmaan 26 kunnan alueelle Östersundomin aluetta lukuun ottamatta. Kaava täydentää ja tarkistaa voimassa olevia maakuntakaavoja. Nyt on käynnissä maakuntakaavan luonnosvaihe, jonka tavoitteena on kerätä osallisilta palautetta kaavaluonnoksesta kaavaehdotuksen laadintaa varten.

Neloskaavassa käsitellään viittä teemaa, jotka ovat: elinkeino- ja innovaatiotoiminta, logistiikka, tuulivoima, viherrakenne ja kulttuuriympäristöt. Lisäksi luonnokseen on otettu mukaan muita ajankohtaisia aiheita kuten Malmin lentokenttä sekä Pääradan uudet asemaseudut Tuusulan Ristikytö ja Hyvinkään Palopuro.

Tärkeitä elinkeinojen toimintaedellytyksiä voivat kaavaselostuksen mukaan olla esimerkiksi saavutettava sijainti, joukkoliikenteen läheisyys sekä työpaikkoja tukevat palvelut ja muut yritykset. Myös logistiikan osalta vaihemaakuntakaavassa tavoitteeksi on asetettu mm., että Uudenmaan tulee olla kansainvälisesti ja valtakunnallisesti hyvin saavutettavissa: yritykset hakeutuvat entistä enemmän hyvien joukkoliikenneyhteyksien ääreen ja erityisesti asemaseuduille. Kaavoitusta on esitetty vaihemaakuntakaavassa elinkeinojen ja logistiikan osalta ratkaisuna asetettuihin tavoitteisiin pääsemiseksi.

Maakuntakaavassa HKL:n mielenkiinto on joukkoliikenneyhteyksissä. HKL pitää hyvänä maakuntakaavan luonnoksen tavoitteita, jossa palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa ja sijoittuvat nykyisiä rakenteita hyödyntäen sekä ympäristö huomioiden. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi joukkoliikenteen kehittäminen kunnan alueella on merkittävä keino, johon liikennelaitos sitoutuu osaltaan yleis- ja asemakaavoihin liittyvien joukkoliikennehankkeiden mukaisesti. Malmin asuinalueen toteutumisen kannalta toimiva joukkoliikenneyhteys on alueella tarpeen. Joukkoliikenneyhteytenä Malmilla voisi toimia pikaraitiotie, jota esitetään mm. Helsingin yleiskaavaluonnoksessa. Pitkällä aikajänteellä säteittäisenä joukkoliikenneyhteytenä Malmin lentokentän alueelle voisi toimia myös jotakuinkin Lahdenväylän suuntaisesti kulkeva metro, joka Helsingin keskustassa sijoittuisi ns. Töölön metrolinjan varaukseen.

Kuten kaavaselostuksessa mainitaan, maakuntakaavat mahdollistavat toimivan ja sekoittuneen yhdyskuntarakenteen, kävelyyn ja joukkoliikenteeseen perustuvien keskusten sekä hyvän asuin- ja työympäristön kehittämisen. Itä-Uudellamaalla elinkeinojen ja asumisen keskittäminen Östersundomin metron varrelle on seudulle ja maakunnalle merkittävä valinta.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.02.2015 § 15

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Kaupunginhallitus on pyytänyt kaupunginmuseon johtokunnan lausuntoa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta. Johtokunta antoi seuraavan lausunnon.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava täydentää ja tarkistaa Uudellamaalla voimassa olevia maakuntakaavoja. Kaavassa tarkastellaan elinkeinoja ja innovaatiotoimintoja, logistiikkaa, tuulivoimaa, viherrakennetta sekä kulttuuriympäristöjä. Lisäksi kaavassa käsitellään myös asemanseutuja ja Malmin lentokenttää.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan suunnittelualueena on koko Uudenmaan maakunnan alue, lukuun ottamatta Östersundomin aluetta, jota käsitellään omassa kaavaprosessissaan osana 2. vaihemaakuntakaavan loppuunsaattamista.

Kaavassa esitettävät kulttuuriympäristöt ja arvokkaat maisemat

Kulttuuriympäristöteema halutaan esittää 4. vaihemaakuntakaavassa mahdollisimman kattavasti ja samalla eri maakuntakaavoista peräisin olevia merkintöjä ja määräyksiä on yhdenmukaistettu.

Kulttuuriympäristöjen aluerajaukset ovat maakuntakaavatasolla yleispiirteisiä, ja ne perustuvat tehtyihin selvityksiin ja inventointeihin. 4. vaihemaakuntakaavassa esitetään valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut ympäristöt (RKY 2009-kohteet), valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, maakunnallisesti ja useamman kuin yhden kunnan kannalta merkittävät maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet sekä liitekartalla muinaisjännökset. RKY 2009-kohteet sisältävät myös ryhmän merkittävimpiä kiinteitä muinaisjännösalueita, joihin kuuluvat osa ensimmäisen maailmansodan linnoitteista ja 1500-1700-lukujen kaupunkialueet.

Valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt (rakennetut ympäristöt ja maisema-alueet) tuodaan kaavaan valtioneuvoston päätöksien mukaisina. RKY-2009 kohteet ovat karttaesityksenä ja kohdeluettelona liitteissä mukana. Johtokunnan mielestä kulttuuriympäristökokonaisuutta selventäisi, että liitteissä olisi RKY 2009 -kohteiden lisäksi luettelo muista maakunnallisesti arvokkaista kulttuuriympäristöistä.

Kaupunginmuseon johtokunta pitää erityisen tärkeänä, että kaavaratkaisun sanoma välittyy selkeästi kulttuuriympäristöjen ja arvokkaiden maisema-alueiden osalta. Kaavaratkaisu luo edellytyksiä kulttuuriympäristön kannalta tärkeiden alueiden säilymiselle. Kaavamerkinnot edellyttävät kulttuuriympäristöjen ominaispiirteiden tunnistamisen, huomioimisen ja yhteensovittamisen muun maankäytön kanssa.

Kulttuuriympäristöjen ominaispiirteet tulee ottaa huomioon myös yhdyskuntahuollon edellyttämien rakennelmien suunnittelussa ja sijoittelussa esimerkiksi tuulivoimaloiden ja sähkönsiirtoverkkojen kohdalla.

Selostuksessa todetaan, että kaavaratkaisu tukee historiallisten tielinjausten ja niihin liittyvien ympäristöjen säilyttämistä. Jää hieman epäselväksi miten tämä tapahtuu. Historiallisten teiden ominaispiirteiden säilyttämisen ja uusien tieyhteyksien kehittämistarpeiden välillä voi olla ristiriitaisia tavoitteita. Historiallisesti merkittävimmät tielinjaukset –kartta olisi hyvä liittää mukaan tausta-aineistoksi.

Saariston eri osien arat luonnonarvot, herkkä maisemakuva ja perinteinen saaristolaiskulttuuri ja sitä tukevien elinkeinojen säilyminen tulee turvata. Pääkaupunkiseudun rannikko – ja saaristovyöhykkeen, ulkosaariston ja merivyöhykkeen suunnittelumääräykset ovat kaupunginmuseon johtokunnan mielestä asianmukaiset, maisema- ja kulttuuriympäristön arvot ja niiden huomioon ottaminen käyvät niissä ilmi.

Tiivistettävillä alueilla rakentaminen muuttaa alueiden maisemakuvaa merkittävästi, mikä edellyttää erityistä yhteensovittamista kulttuuriympäristö- ja maisema-arvojen kanssa. Erityisesti Malmin lentoaseman RKY 2009 -status on otettava huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Maakuntakaavan merkitys kulttuuriympäristön vaalimista ohjaavana kaavatasona on tärkeä. Tämän vuoksi johtokunta esittääkin, että maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön suunnittelumääräykseen lisätään velvoite olla yhteydessä maakuntamuseoon suunnitelmia laadittaessa.

Kaupunginmuseon johtokunnalla ei ole muuta huomautettavaa 4. vaihemaakuntakaavaehdotuksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.02.2015 § 40

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta:

Kaavalla tarkistetaan voimassa olevia maakuntakaavoja ja sen aikatahtain on vuosi 2040. Kaavakierroksella pyritään strategisempaan maakuntakaavaan. Östersundomin alue ei kuulu 4. vaihemaakuntakaavan alueeseen. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kaavakartta, kartta kumottavista merkinnöistä sekä merkinnät ja määräykset ovat vahvistettavia asiakirjoja. Kaavaselostusta ja sen selventäviä ja taustoittavia liitekarttoja ei

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

vahvisteta. Kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viivamerkintöjä sekä ominaisuusmerkintöjä ja kehittämisperiaatemarkintöjä. Aluumerkinnöillä osoitetaan pääasiallinen käyttötarkoitus.

Pyrkimys strategisempaan maakuntakaavaan on Helsingin kannalta myönteinen asia. Maakuntatason kaavaratkaisun tulee olla tavoitteellinen samalla kun se tukee tarkempiasteista suunnittelua eikä jätä vaikeasti tulkittavia rajauksia. Kokonaistilanteen hahmottamisessa maakuntakaavan epävirallinen yhdistelmäkartta on välttämätön. Jotta kaavakartan strategisuus tulisi paremmin esiin, kaavakartan aluerajausten tulkintaa koskeva määräysteksti olisi hyvä lisätä kaavamääräyksen yhteyteen.

Helsingissä on käynnissä uuden yleiskaavan laatiminen. Vuonna 2012 laadittiin yleiskaavan työohjelma ja määriteltiin sen keskeiset lähtökohdat ja mitoitus. Joulukuussa 2013 hyväksytyn yleiskaavavision perusteella on laadittu yleiskaavaluonnos, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta päätti asettaa nähtäville 16.12.2014. Helsingin yleiskaavan tavoitteena on vahvistaa Helsingin ja samalla koko seudun kilpailukykyä osoittamalla pitkällä aikavälillä rakentamismahdollisuuksia kaupunkirakennetta tiivistämällä ja luoda edellytykset elinvoimaiselle elinkeinorakenteelle säilyttämällä kaupunkiympäristön korkea laatu ja houkuttelevuus. Helsingin yleiskaavan luonnos on nähtävillä samaan aikaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksen kanssa.

Maakunnallinen kaavatyö tukee erinomaisesti Helsingissä käynnissä olevaa yleiskaavan valmistelua. Helsingin yleiskaavaa on laadittu hyvässä yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa ja molempien prosessien lähtökohdat ja tavoitteet ovat linjassa keskenään.

Helsingin seudulla on käynnissä useita muita seudullisia maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyviä selvityksiä. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa (HLJ2015) ja Helsingin seudun 14 kunnan yhteistä maankäytön suunnitelmaa (MASU) on laadittu yhteistyössä alueen kuntien, Helsingin seudun liikenteen ja Uudenmaan liiton kesken. Alueelle on laadittu yhteinen asuntostrategia vuoteen 2025. Yhdessä nämä kolme suunnitelmaa luovat pohjan seuraavalle MAL-aiesopimukselle ja tukevat maakuntakaavan tavoitteita toimivasta ja kestävästä yhdyskuntarakenteesta ja kilpailukykyä vahvistavasta liikennejärjestelmästä.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan tavoitealueita ovat elinkeinot ja innovaatiotoiminta, logistiikka, tuulivoima, viherrakenne ja kulttuuriympäristöt. Näitä luonnoksen näkökulmia arvioidaan lausunnossa aihealueittain.

Elinkeinot ja innovaatiotoiminta

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kärkitavoitteet elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittämiseksi ovat yhtenevät Helsingin uuden yleiskaavan kanssa. Maakuntahallituksen hyväksymissä elinkeinon ja innovaatiotoiminnan suunnitteluperiaatteissa on nostettu tärkeään asemaan huolehtiminen riittävästä asuntotuotannosta ja sitä kautta riittävästä työvoiman tarjonnasta. Erityisen tärkeänä pidetään joukkoliikenteeseen tukeutuvan yhdyskuntarakenteen kehittämistä ja monipuolisten keskusta-alueiden ja hyvän elinympäristön merkitystä elinkeinoelämän kilpailukyvyille.

Ns. innovaatio-ekosysteemien tukemiseksi nostetaan esiin vastaavia toimenpiteitä: kaupunkirakenteen tiivistäminen, etäisyyksien ja matka-aikojen lyhentäminen, erottelevien ja eristävien tekijöiden poistaminen sekä panostaminen elämänlaatuun ja vetovoimaisuutta lisääviin tekijöihin.

Maakuntakaavassa on otettava huomioon Helsingin erityisluonne seudun ydinalueena ja mahdollistettava valtion ja seudun kuntien välisen sopimuksen (valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen sopimus suurten infrahankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi) mukaisen vuotuisen asuntorakentamisen toteutumisedellytykset myös Helsingissä. Sopimuksessa Helsingin kaupunki on osaltaan sitoutunut kaavoituksen vauhdittamiseen ja tonttitarjonnan merkittävään lisäämiseen. Ristiriitoja voi syntyä erityisesti asuntorakentamisen, kulttuuriympäristöjen ja viherrakenteen yhteensovittamisessa – maakuntakaavan merkintöjen tulee olla seudun rakenteen tiivistymistä tukevia, ei sitä rajoittavia. Helsinki kantaa seudun asuntotuotannosta suurimman vastuun ja on työpaikkatarjonnan näkökulmasta seudun merkittävin alue.

Logistiikka

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa on otettu logistiikan erityiskysymykset pääpiirteissään hyvin huomioon. Seudun tärkeimpien logistiikkakeskittymien merkitseminen kartalle tukee logistiikan tilatarpeiden ratkaisemista ja osoittaa alan toimijoille maakunnan tavoitetilan logistiikan seudullisille ratkaisuille. Logistiikkakeskittymien synnyttämät synergiahyödyt tukevat koko maakunnan talouskasvua.

Lentoaseman seudun sekä Kehä III:n logistiikka-alueiden kehittäminen on Helsingin näkökulmasta tärkeää. Helsingin yleiskaavan ja Östersundomin yhteisen yleiskaavan suunnittelussa erityisesti Vuosaaren sataman ja lentoaseman välinen Kehä III:n tukeutuva vyöhyke on strategisesti keskeisessä asemassa.

Helsingin ja koko maakunnan edun kannalta on keskeistä erityisesti Vuosaaren sataman yhteyksistä huolehtiminen. Vuosaaren satama on kulutustavaroiden kuljetusten tärkeä läpivirtauspaikka. Tämä rooli tulee säilymään merkittävänä myös tulevaisuudessa. Kaavaselostuksessa todetaan, että tulevaisuudessa tulee varautua raideliikenteen kasvuun kuljetuksissa. Tämä kehityssuunta olisi erityisesti päästöjen rajoittamisen näkökulmasta suotava ja on hyvä, että sitä tuetaan. Helsingin uudessa yleiskaavassa varaudutaan myös matkustajaterminaalin rakentamiseen Vuosaareen, mikäli sellainen katsotaan tarpeelliseksi esimerkiksi kantakaupungin satama-alueiden kapasiteetin täytyessä. Satama voi tulevaisuudessa saada roolin myös ihmisten kauttakulkupaikkana.

Helsinki on hiljattain laatinut citylogistiikan toimenpideohjelman, jossa esitetään kaupunkilogistiikan keskeisimmät periaatteet ja toimenpiteet sekä niiden vastuut ja aikataulut. Citylogistiikan haasteet ovat erilaisia kuin seudulla, koska tilan määrä on hyvin vähäinen, mikä tarkoittaa että myös ratkaisut ovat erilaisia. Helsingin tiiviin ydinalueen toimiva citylogistiikka nojautuu vahvasti seudun hyvään rakenteeseen ja on riippuvainen siitä.

4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta on poistettu Malmin lentokentän lentomeluvyöhyke, mikä on perusteltu ratkaisu. Helsingin kaupunki varautuu alueen muuttamiseen asuntorakentamiskäyttöön valtion ja Helsingin seudun välisen sopimuksen mukaisesti.

Tuulivoima

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnos osoittaa maakunnallisesti merkittävän tuulivoimatuotannon mahdolliset sijaintipaikat. Maakuntakaavalla ohjataan tuulivoiman sijoittumista ja sen tehtävänä on osaltaan täsmentää teollisen mittakaavan tuulivoiman sijoittamisperiaatteet kaupunkitasoa laajemmalla mittakaavatasolla. Nyt ositetut niukat aluevaraukset eivät tue parhaalla mahdollisella tavalla Helsingin ja koko seudun ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamista.

Helsingissä on vahva tahtotila tuulivoiman kehittämiseen. 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaselvitys nojaa pitkälti olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja tuulivoiman sijoittumista ohjaavaan valtakunnalliseen säännöstöön ja ohjeistukseen. Tarkastelu on teknisesti laadukkaasti toteutettu. Ongelmana kuitenkin on, että poissulkevaan paikkatietoanalyysiin perustuva tarkastelu ei ole tavoitelähtöinen. Alueellinen pois sulkeminen kriteereittäin on helppo tehdä silloin kun suunnitelmalla ei ole esimerkiksi minkäänlaista mitoituksellista tavoitetta. Tällainen lähestymistapa on ristiriidassa

Uusimaa-ohjelmassa julkilausuttujen uusiutuvien energiamuotojen tukemiseen ja hiilineutraaliuteen tähtäävien tavoitteiden kanssa.

Tavoitteellisia esimerkkejä tuulivoiman sijoittamiselle voidaan löytää mm. Pohjois-Saksasta, jossa Uudenmaan kokoisella ja vastaavan väestötiheyden omaavalla alueella on tuhansia tuulivoimaloita. Mittava tuulivoiman rakentaminen vaatii valtion energiapoliittista ohjausta. Maakuntakaavalla olisi mahdollista näyttää Suomen keskeisimmän alueen tahtotila tuulivoiman edistämiseksi. Kansainväliset esimerkit tuulivoimaa merkittävässä määrin rakentaneista maista, kuten Saksasta ja Tanskasta, osoittavat tuulivoiman olevan luonteva osa suurten kaupunkien ja niitä ympäröivän maaseudun dynaamisesta vuorovaikutusta. Sähköä kulutetaan runsaasti metropolialueiden tiiveimmillä alueilla, kun taas väljemmät alueet voivat profiloitua erityisesti tuulivoiman kautta energiantuotannon alueiksi ja saavat siitä taloudellista etua. Tämän tyyppisen kehityksen edellytykset tulisi huomioida nimenomaan maamme merkittävimällä metropolialueella, Uudellamaalla.

Uudenmaan ilmastotavoite on yhteneväinen mm. Helsingin tavoitteen kanssa: tavoitellaan hiilineutraaliutta vuoteen 2050 mennessä. Tuulivoima on nykyisen tiedon mukaan kustannustehokas tapa tuottaa uusiutuvaa sähköenergiaa. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaa tulisi arvioida suhteessa Uudenmaan hiilineutraalisuustavoitteeseen. Nyt tehdyissä selvityksissä korostuvat maisemalliset arvot ja loma-asukkaiden edunvalvonta. Jatkotyönä olisi tärkeitä täydentää tehtyjä selvityksiä ilmastovaikutusten arvioinnilla, jossa voitaisiin arvioida mm. luonnoksessa ehdotettujen tuulivoima-alueiden riittävyys. Jos tavoitteena on hiilidioksidipäästöjen merkittävä vähentäminen vuoteen 2050 mennessä, olisi tärkeä tietää miten suurta roolia esitetyn tuulivoimaratkaisun on odotettu siitä vastaavan.

Vaihemaakuntakaavan tuulivoimaselvityksessä on jäljellä Malmin lentokenttää ympäröivä lentotoimintaan perustuva vyöhyke, joka estää tuulivoimaloiden rakentamisen. Tämän sisällyttäminen tarkasteluun ei ole perusteltua lentokentän maankäytön muuttuessa.

Viherrakenne

Maakuntakaavan kärkitavoitteet viherrakenteen osalta ovat ekosysteemipalvelujen parantaminen, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, hyvin saavutettava virkistysalueverkosto ja kestävä luonnonvarojen hyödyntäminen sekä niihin liittyvien elinkeinojen edistäminen.

Maakuntakaavatyön pohjana on innovatiivisella tavalla kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja

ekosysteempipalvelujen tunnistamiseen. Nämä aineistot tarjoavat jatkossa uusia välineitä viherverkoston suunnitteluun. Viherrakenteen suunnittelussa on otettu huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, virkistykseen ja ekologiseen verkostoon liittyvät viheryhteystarpeet, laajat yhtenäiset metsäalueet, virkistysalueet ja ulkoilureitit, saaristovyöhykkeet ja pääkaupunkiseudun viherkehä. Edellä mainitut arvokkaat kohteet on osoitettu kaavan liitekartoilla.

Arvokkaita luontokohteita koskevassa Zonation - arvioinnissa olisi hyvä todeta myös maakunnallinen liito-orava-tilanne, sillä lajin suojelun kannalta paras tilanne olisi tarkastella asiaa maakuntakaavatasolla. Lajin suojeluedellytykset ovat parhaimmat seudun laajoissa metsissä ja kytkeytyneissä elinympäristöissä sekä mahdollisesti myös viherkehän alueella. Tällä hetkellä liito-oravien suojelukysymykset tulevat korostuneesti esille vain niillä alueilla, joissa tapahtuu eniten maankäytön muutoksia eli tiivistyvässä kaupunkirakenteessa.

Kaavaratkaisun virkistyskokonaisuus osoittaa pääkaupunkiseudun tiiviin kaupunkirakenteen tavoitteen virkistysalueiden ja ekologisesta verkostosta, mutta seudulle tärkeä viherkehä sen sijaan jää hahmottumatta kaavakartalla. Muu maakuntakaavataso viherkehä jää ulkoilureittien ja valkoisen alueen varaan.

Kaupunginhallitus on antanut 13.8.2012 Uudenmaan 2. vaihekaavaehdotuksen viherrakenteen osalta seuraavan lausunnon: "Seudulliset viheralueet ja viheryhteystarpeet ovat kaavaehdotuksessa pääpiirteittäin tarkoituksenmukaisilla alueilla ja turvaavat viheryhteyksien verkoston ja jatkuvuuden, joskin joissain tapauksissa rajaukset ovat liian tarkasti luettavissa kaavakartalta. Tämä ei ole oikeansuuntainen toivottava ratkaisu tiivistyvällä ydinalueella maakuntakaavan mittakaava huomioon ottaen. Selkeänä parannuksena kaavaluonnokseen on kaavaehdotuksen liitemateriaalissa oleva maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmäkartta, joka selkeyttää seudullisten virkistysalueiden ja viheryhteyksien hahmottamista.

Viheryhteystarve -merkinnän kuvausta ja suunnittelumääräystä tulisi edelleen tarkistaa. Määräyksen mukaan olemassa olevat virkistykseen varatut tai siihen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön. Tämä ei tiivistyvässä kaupunkirakenteessa ole perusteltua, koska näin ehdottomana se voisi epätoivottavalla tavalla haitata järkevää täydennysrakentamista. Kaupunki haluaa mieluummin korostaa viher- ja virkistysalueiden laadun ja merkityksen tapauskohtaista arvioimista sekä virkistysyhteyksien jatkuvuutta ja painottaa sen vuoksi väljempää ilmaisua maakuntakaavatasolla. Sen

vuoksi tarkoituksenmukaisempaa olisi liittää jokin virkistysalueita koskeva kehittämistavoite taajamatoimintojen sisällä oleville virkistysalueille. Samaa ajatusta seuraten viheryhteystarve -merkinnän selitystä tulisi myös laajentaa tai väljentää. Sen tulisi joissain tapauksissa mahdollistaa myös pelkästään virkistysyhteystarve. Varsinkin ranta-alueilla ei aina ole kyse viheryhteydestä vaan virkistysyhteydestä ja vain yksityiskohtaisempi kaavoitus voi osoittaa sen, tarvitaanko aluetta leveämpänä viheryhteytenä, kuten ekologisena käytävänä vai pelkästään kulkuraittina." Nämä samat huomiot ovat edelleen ajankohtaisia.

Virkistysalueet ja viheryhteydet

Helsinkiin on 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa osoitettu viisi yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun varattua aluetta. Keskuspuisto, Helsingipuiston alue Vantaanjokilaaksossa ja Viikki - Kivikko - Sipoonkorpi -viherakseli, Vartiokylänlahden ympäristöön sijoittuva Itä-Helsingin kulttuuripuisto ja Vuosaaren ulkoilupuisto sekä muutamia merelliseen ympäristöön liittyviä kokonaisuuksia.

Lisäksi on osoitettu viheryhteystarpeiden verkosto.

Viheryhteysmerkinnällä on osoitettu virkistysalueverkostoon ja ekologiseen verkostoon kuuluvat viheryhteydet. Viheryhteysmerkintä on luonteeltaan kehittämisperiaatemerkintä, eikä sen tarkkaa sijaintia ole määritelty maakuntakaavassa. Viheryhteydet ovat säilyneet edellisiin kaavavaiheisiin nähden samoina ja viheryhteystarpeet ovat täydentyneet Helsingin Länsipuiston alueella Mätäjoen varressa. Maakuntakaavaluonnoksessa esitetyt seudulliset viheryhteydet on otettu huomioon Helsingin yleiskaavaluonnoksessa. Seudulle jatkuvat viheryhteydet ovat Helsingin kannalta tärkeitä – mm. Viikistä Sipoonkorpeen kehitettävä yhteys.

Viheryhteysmerkinnän määräystä tulisi kehittää. Helsingin tiivistyvässä kaupunkirakenteessa on tarve osoittaa nykytilanteen maankäytön säilyttämisen sijaan virkistysyhteyden tai ekologisen yhteyden kehittämiskohteet. Viheryhteysmääräystä tulee kehittää siten, että määräys ottaa huomioon virkistysyhteyksien kehittämistarpeet.

Viitaten 2.vaihekaavasta kaupungin antamaan lausuntoon, kaikki Helsingin tiivistyvässä kaupunkirakenteessa jo olemassa olevat viheryhteydet eivät ole maakuntakaavan tarkoittamia virkistysalueverkostoon ja ekologiseen verkostoon kuuluvia viheryhteyksiä. Koska viheryhteys voi koostua kaupungissa erilaisista osista, kuten puistoista, kujanteista ja puronvarsista, olisi perusteltua muuttaa kaavamääräyksen kuvausta siten, että viheryhteys voi koostua erilaisista osista ja voi olla luonteeltaan virkistys- tai ekologinen yhteys.

Viheryhteys -merkinnän ja määräyksen tulisi tiivistyvässä kaupunkirakenteessa osoittaa nykytilanteen maankäytön säilyttämisen sijaan esittää tavoite viheryhteysien kehittämisestä.

Arvokkaina luontoympäristöinä on osoitettu yli 5 hehtaarin kokoiset luonnonsuojelualueet, Natura 2000-verkoston alueet ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (LUO-alueet). Helsinkiin ei ole osoitettu LUO-alueita, koska viheralueita ja viheryhteyksiä koskevat kaavamääräykset sisältävät tavoitteen luontoarvojen säilyttämisestä. Kaavaratkaisu on tältä osin perusteltu.

Maakuntakaavassa Malmin eteläpuolelle merkitty viheryhteystarve on tarkentunut yleiskaavaluonnoksessa hieman pohjoisemmaksi. Helsinki pitää viheryhteyttä Viikki - Kivikon ulkoilupuistosta Vantaan kautta Sipoonkorpeen erittäin tärkeänä. Viherkehän virkistyspalveluiden tavoitteellinen kehittäminen nähdään myös tärkeänä.

Pääkaupunkiseudun merellisen vyöhykkeen merkinnät

Helsingin uudessa yleiskaavassa on nostettu esiin merellisyyden kehittäminen. Merellisyydessä nähdään mahdollisuuksia niin virkistykseen kuin asumisen ja elinkeinojen kehittämisen kannalta. Keskeisimpiä kysymyksiä ovat merellisen virkistykseen ja matkailun kehittäminen Helsingin edustan saarilla, Helsingin rantoja seuraileva ja seudulle jatkuva rantaraitti sekä paikallisen ja seudullisen vesiliikenteen ja siten saariston ja meren saavutettavuuden kehittäminen.

Uudenmaan viherrakenteen kehityskuvassa 2040 on osoitettu pääkaupunkiseudun merialue ja merelliset virkistysyhteydet ja asetettu tavoitteeksi elämys- ja palvelutarjonta sekä meren ja saariston virkistys- ja matkailutarjonnan saavutettavuus. Maakuntakaavassa tulisi ottaa esille selvemmin yllä mainitut tavoitteet.

Saariston osalta kaavakarttaan ei ole tehty muutoksia lukuun ottamatta kokonaan kumottuja virkistysaluemerkintöjä, jotka ovat: Harakka, Uunisaaret, Liuskasaari, Sirpalesaari, Leposaari ja Mustasaari. Nämä ovat luonteeltaan maakuntakaavan virkistyspalvelusten mukaan lähivirkistysalueita.

Helsingin edustan tärkeät virkistysaaret kuten Seurasaari, Mustikkamaa, Korkeasaari ja Vasikkasaari on osoitettu maakuntakaavaluonnoksessa edellisen maakuntakaavan mukaisesti virkistysaluemerkinnällä. Helsingin yleiskaavaluonnoksessa nämä saaret on osoitettu merellisen virkistykseen ja matkailun saariksi, mikä tulisi ottaa huomioon määräyksen tulkinnassa. Tulee myös varmistaa, että maakuntakaava mahdollistaa puolustusvoimilta vapautuvien saarten kehittämisen merellisen matkailun näkökulmasta. Myös

Vartiosaaren osayleiskaavan kehittämisperiaatteiden ja uuden yleiskaavan mukainen maankäyttö tulisi ottaa huomioon maakuntakaavassa.

Melkin osalta nykyinen EP/u-merkintä jättää tulkintaristiriidan, koska Melkin saari on Helsingin yleiskaavaluonnoksessa varattu asuntovaltaiseksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Voimassa olevassa Helsingin yleiskaava 2002:ssa Melkki on ekoasumisen koaluetta. Selkeintä olisi merkitä maakuntakaavassa Melkkiin taajama-aluemerkintä.

Maakuntakaavaluonnoksen viheraluemerkinnät ja Helsingin yleiskaavaluonnoksessa esitetty maankäyttö voivat aiheuttaa tulkintaongelman seuraavissa kohteissa:

Helsingin yleiskaavaluonnoksessa osoitetaan Hämeenlinnanväylän itäpuolelle kantakaupungin laajentumisaluetta Kehä I:n eteläpuoliselle alueelle. Rakentaminen sijoittuisi Kekuspuiston reunaan ja mahdollistaisi myös väylän muuttamisen kaupunkibulevardiksi sekä Kannelmäen ostoskeskuksen kehittyvän alueen kytkemisen nykyistä paremmin korkeatasoisen joukkoliikenteen piiriin raitiotieyhteydellä. Maakuntakaavan tulokinnat tulee mahdollistaa tämä tai kaavakartalle tulisi merkitä liitekartan V6-mukainen virkistysalueen rajausmuutos.

Maakuntakaavan viheraluevarausta on laajennettu Tuomarinkartanossa siirtolapuutarhan kohdalla. Tämä laajennus ei ole tarpeen ottaen huomioon maakuntakaavan pyrkimyksen strategisuuteen. Tämä tarkennus edellyttäisi myös muiden vihersormiin liittyvien siirtolapuutarhojen osoittamista viheralueiksi.

Laajasalon alueella maakuntakaavan virkistysaluemerkintä ja viheryhteydet ovat laajempia kuin Helsingin yleiskaavaluonnoksessa esitetyt varaukset. Laajasalon viheraluemerkintöjä tulisi tarkistaa, sillä saarella on tiivistämistarpeita erityisesti sen keskusta-alueella. Tullisaari - Tahvonlahdenharjun viheralue -merkinnän tulisi seurata jo lähes kokonaan asemakaavoitetun Kruunvuorenrannan projektialueen asemakaava-alueiden rajauksia. Tämän lisäksi tulisi tarkistaa Laajasalon tiivistyvän keskustan eteläreunan virkistysalueen rajausta nykyistä pienemmäksi ja osoittaa Laajasalon keskustan eteläreunaan virkistysalueen sijasta viheryhteyks.

Helsingin yleiskaavaluonnoksessa Vartiosaari ja Ramsinniemi on osoitettu asuntovaltaiseksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Vartiosaari on osoitettu maakuntakaavassa edellisen maakuntakaavavaiheen pohjalta pääkäyttötarkoituksen osalta valkoiseksi alueeksi ja Ramsinniemi viheralueeksi. Vartiosaari on lisäksi maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö (RKY 2009). Valkoista

aluetta koskevissa määräyksissä todetaan, että yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa alueelle voidaan osoittaa paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 26.11.2013. Suunnitteluperiaatteiden lähtökohtana on, että Vartiosaaresta suunnitellaan omaleimainen ja tiiviisti rakennettu saaristokaupunginosa, jossa on asumista ja kaikkia helsinkiläisiä palvelevia virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja. Uudenmaan liitto on esittänyt lausunnossaan 28.6.2013, että kaikki tässä vaiheessa esitetyt maankäyttövaihtoehdot ovat sellaisia, joiden pohjalta voidaan jatkaa suunnittelua, edellyttäen, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon alueen kulttuuriarvot. Vaikutusten arvioinnissa tulee osoittaa, että hankkeella ei ole seudullisia vaikutuksia eikä hanke heikennä maakunnallisia arvoja.

4. vaihemaakuntakaavassa Vartiosaaren alue ja Ramsinniemi tulisi osoittaa Helsingin yleiskaavaluonnoksen ja Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukaisesti taajamatoimintojen alueiksi. Karttaan tulisi merkitä myös Laajasalosta Vartiosaaren kautta Meri-Rastilaan kulkeva viheryhteys.

Kulttuuriympäristöt

Kulttuuriympäristön osalta maakuntakaavan kärkitavoitteiksi on asetettu maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja reittien tunnistaminen ja merkittävien kulttuuriympäristöjen ominaispiirteiden huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa. Selostuksen mukaan kulttuuriympäristö on muuttunut Uudellamaalla muita maakuntia enemmän, sillä rakentaminen on voimakasta pääkaupunkiseudun vetovoimaisuuden ansiosta. Kulttuuriympäristöjen historiallinen kerroksellisuus sekä mahdollisuus uusien kulttuuriympäristöjen syntymiseen ovat tärkeitä.

Maakuntatason inventointi on tuonut edelliseen maakuntakaavan nähden uuden kulttuuriympäristön suojelutason merkintöineen ja määräyksineen sekä tunnistanut edellistä kaavaa laajemmat kulttuuriympäristön suojelualueet.

Kaavakartalla on osoitettu merkinnöillä valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009 -alueet) ja valtakunnallisesti arvokas Vantaanjokilaakson maisema-alue sekä Suomenlinna sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt. Maakunnalliset merkittävät maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet osoitetaan kaavassa Missä maat on mainioimmat -selvityksen (2012) perusteella. Liitekartalla on viimeisin tieto muinaisjäänöksistä.

Hyvin suuri osa Helsingin kaupungin pinta-alasta on merkitty jollain kulttuuriympäristömerkinnällä. Kulttuuriympäristöä koskevissa kaavamääräyksissä on esitetty maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen ja kulttuuriympäristöarvojen yhteen sovittamisen tarve, mikä on erityisen tärkeää Helsingissä, missä on rikas kulttuuriperintö, mutta toisaalta tarve kehittää jo rakennettuja kulttuuriympäristöjä.

Määräykset edellyttävät, että Museovirasto ja alueellinen Ely-keskus sekä muut kulttuuriympäristöasiantuntijat ovat mukana suunnittelussa riippuen siitä onko kohde valtakunnallisesti vai maakunnallisesti arvokas. Käytännössä kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla on tehtävä tapauskohtainen tarkastelu vaikutuksista kulttuuriympäristöön, mikä edellyttää sujuvaa yhteistyötä eri viranomaisten kesken. Helsingin näkökulmasta on erittäin keskeistä, että vuorovaikutus on sujuvaa ja maisemalliset arvot ja kulttuuriympäristöarvot eivät estä Helsingin seudun kuntien ja valtion välisen sopimuksen mukaisen asuntotuotantomäärän toteutumista ja raideliikenteeseen tukeutuvan verkostomaisen kaupunkirakenteen kehittämistä.

Kaavan tausta-aineistoksi ja kaavaratkaisujen tueksi on laadittu selvitys Uudenmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävistä teistä. Vanhoihin teihin liittyvien maisema-alueiden kehittämisessä on tärkeää, että erityisesti Helsingin sisääntuloväylien varsien kaupunkirakenteellinen kehittäminen on mahdollista.

Helsingin yleiskaavaluonnoksen rakentamisalueet RKY-alueella, maakuntakaavan inventoinnin rajauksen alueella tai maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön alueella:

Kantakaupungin pohjoisosat ovat yleiskaavassa tiivistyvän kantakaupungin aluetta. Täydennettäviä alueita keskustan alueella ovat esimerkiksi Katajanokan kärki, Hakaniemen sillan alue, Lauttasaaren pohjoisosat, Pornaistenniemi ja Koskelan sairaala-alue. Kantakaupungin alueella kaavamääräyksen tulkinta maakuntakaavassa osoitetun maankäytön pääkäyttötarkoituksen ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen yhteensovittamiseksi ei saa estää alueen täydentämistä.

Malmin lentokentän alue osoitetaan Helsingin yleiskaavassa rakentamisalueeksi. Vaihemaakuntakaavassa tämä asia on otettu huomioon osoittamalla alue tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi. Alue on RKY 2009 -kohde ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Tarkemmassa suunnittelussa on tarkoitus ottaa huomioon lentokenttärakennukset ja jättää mahdollisesti muistumia muista rakenteista. Malmin lentokentän alue tukeutuu toiminnoiltaan

Malmin asemanseutuun, minkä takia olisi tarkoituksenmukaista osoittaa maakuntakaavan tiivistettävä alue yhtenäisenä Malmin asemalta Malmin lentokentän rakentamisalueelle.

Vartiosaari on RKY 2009-kohde ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Yleiskaavaluonnoksessa Vartiosaarta esitetään taajamatoimintojen ja virkistyksen alueeksi. Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukaan saaren arvokas kulttuuriympäristö on suunnittelun lähtökohtana. Osayleiskaavatyön yhteydessä on tehty Vartiosaaresta kulttuuriympäristöselvitys sekä Huvila- ja ranta-alueiden kehittämisselvitys, jotka ohjaavat maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen sekä taajamarakentamisen yhteen sovittamista.

Viikin alueelle esitetään Helsingin yleiskaavaluonnoksessa rakennetun alueen täydentämistä maakuntakaavan pääkäyttömerkinnän puitteissa, jolloin se sijoittuu RKY 2009 -alueelle ja maakuntakaavainventoinnin alueelle.

Tuomarinkylänkartanon ja Tuusulantien välisen alueelle esitetään rakentamista, jossa rakentaminen sijoittuu RKY 2009 -alueelle, valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle ja maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön alueelle. Maakuntakaavassa on ennakoitu maankäytön muutosta muuttamalla virkistysalueen rajausta Tuomarinkylän kartanon kohdalla.

Keskuspuiston länsireuna. Maakuntakaavan maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristö -merkinnän tulkinnan tulisi mahdollistaa Helsingin uuden yleiskaavan mukainen rakentaminen.

Rakentamisalueet Torpparinmäen pohjoisosassa ja Kuusmiehentien varressa Näsinojanpuiston kohdalla. Alueet kuuluvat myös nykyiseen valtakunnallisesti arvokkaaseen Vantaanjoen maisema-alueeseen. Maakuntakaavan kulttuuriympäristörajausten tulisi olla sama kuin mahdollisesti tarkistettava maisema-alueen raja.

Melkin saari on osoitettu Helsingin yleiskaavaluonnoksessa asuntovaltaiseksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Nyt esitetty maakuntakaavan pääkäyttömerkintä ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristömerkintä vaativat maakuntakaavan tulkinnalta joustavuutta.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37483

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

23.03.2015

heikki.salmikivi(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Essi Leino, vs. johtava yleiskaavasunnittelija, puhelin: 310 37070
essi.leino(a)hel.fi
Marja Piimies, yleiskaava-arkkitehti, puhelin: 310 37329
marja.piimies(a)hel.fi

Opetuslautakunta 24.02.2015 § 27

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Opetuslautakunta antoi seuraavan lausunnon koskien taajamatoimintojen aluetta ja tiivistettäviä alueita koulupalvelujen kannalta:

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava täydentää ja tarkistaa Uudellamaalla voimassa olevia maakuntakaavoja. Tässä vaihemaakuntakaavan luonnoksessa käsitellään elinkeinoja ja innovaatiotoimintoja, logistiikkaa, tuulivoimaa, viherrakennetta sekä kulttuuriympäristöjä. Lisäksi kaavassa käsitellään myös muita ajankohtaisia aiheita kuten asemanseutuja ja Malmin lentokenttää. Kaavan aikatahtain on vuodessa 2040 ja suunnittelualueena on koko Uusimaa lukuun ottamatta Östersundomin aluetta.

Maakuntakaavassa sovitetaan yhteen valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet maakunnallisten ja alueellisten tavoitteiden kanssa. Tavoitteena on muodostaa Uudenmaan yhteinen tahtotila kaavassa käsiteltävien asioiden osalta avoimen ja osallistavan prosessin kautta.

Kaavaluonnoksen merkinnän kuvaukset ja suunnittelumääräykset ottavat kantaa asioihin, joihin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota: yhdyskuntarakenteen eheyttäminen, taajaman omaleimaisuuden vahvistaminen, ympäristö- ja luontoarvojen turvaaminen sekä kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten ominaispiirteiden säilyttäminen.

Lisäksi annetaan ohjeeksi että toimintojen sijoittelulla ja alueiden käytön riittävällä tehokkuudella on edistettävä pyöräilyä, jalankulkua ja joukkoliikennettä tukevaa yhdyskuntarakennetta. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava päivittäisten palveluiden saatavuus, riittävät ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet sekä pyöräily- ja jalankulkuyhteydet seudullisille virkistysalueille.

Kaavaluonnoksen suunnittelumääräykset tukevat hyvän virikkeisen koulurakennuksen ulkopuolelle laajentuvan oppimisympäristön syntymistä sekä turvallista liikkumista kotien ja lähikoulujen välillä.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

§ 316

Citylogistiikan toimenpideohjelma

HEL 2014-011170 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Citylogistiikan toimenpideohjelman (liite 1) ohjeellisena noudatettavaksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Ulla Tapaninen, kansainvälisen logistiikan asiantuntija, puhelin: 310 37350
ulla.tapaninen(a)hel.fi
Jouni Korhonen, vs. toimistopäällikkö, puhelin: 310 37080
jouni.korhonen(a)hel.fi
Jari Tikkanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37089
jari.tikkanen(a)hel.fi
Juha Hietanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Citylogistiikan toimenpideohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Toimiva kaupunkijakelu ja -huolto ovat keskeisiä elinkeinoelämän ja asumisen edellytyksiä. Parhaat ratkaisut sekä tehostavat jakelua että vähentävät sen haittoja. Citylogistiikan kehittämisohjelman tavoitteena on kuljetusten tehostaminen Helsingin kantakaupungin alueella niin, että liikenteen ruuhkautuminen ja sen aiheuttamat haitat vähenevät.

Toimenpideohjelmassa ehdotetaan 11 toimenpidettä citylogistiikan ongelmien ratkaisemiseksi. Toimenpiteistä neljä ensimmäistä on varsinaisia suoria toimenpiteitä ja seuraavat kuusi ovat kehittämisprojekteja, joiden varsinaiset toimenpiteet tarkentuvat projektin myötä. Viimeinen toimenpide on yhteistyön kehittämistä.

Esittelijän perustelut

Citylogistiikan toimenpideohjelma perustuu Helsingin kaupungin strategiaohjelman 2013 - 2016 tavoitteeseen, että Helsinki on Suomen yritysmuotoisin kaupunki vuonna 2016. Lisäksi Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan keskipitkän aikavälin tavoitteena on, että ilmanlaadun raja-arvoja ei ole ylitetty vuoden 2015 jälkeen ja että ilmanlaadun tavoitearvoja sekä kansallisia ohjearvoja ei ylitetä. Lisäksi Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma (hyväksytty kaupunginhallituksessa 12.1.2015) asettaa seuraavan tavoitteen keskusta-alueelle: Tehostetaan kaupunkijakelua yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa mm. toteuttamalla jakelun ohjausta tukeva tietojärjestelmä, varmistamalla soveltuvat lastauspaikat ja säätelemällä toiminta-aikoja ja kaluston laatua.

Lähtökohdat

Helsingin kasvava väestö tarvitsee enemmän palveluja ja liikkuminen lisääntyy huomattavasti. Myös tavaroiden kuljettaminen lisääntyy. Toimiva kaupunkijakelu ja -huolto ovat keskeisiä elinkeinoelämän ja asumisen edellytyksiä. Parhaat ratkaisut sekä tehostavat jakelua että vähentävät sen haittoja.

Kansainvälisesti on todettu, että jakeluliikenteen menestyksellä tehostaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä yksityisten toimijoiden ja kaupungin välillä. Älyliikenteen yleistyminen antaa lisää keinoja, joilla voidaan ohjata jakeluliikennettä kustannustehokkaasti ja reaaliaikaisesti.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Toimenpideohjelman taustatyö on rakentunut viidestä vaiheesta:

1. Esiselvitys Kansainvälisistä kokemuksista citylogistiikan kehittämiseksi (SITO 2013).
2. Haastattelut: 13 Helsingin keskustassa jakelua tai keräilyä harjoittavaa yritystä (ks. Citylogistiikan toimenpideohjelman liite 1).
3. 24.3.2014 järjestettiin Kaupunkisuunnitteluviraston auditoriossa seminaari, jossa keskusteltiin citylogistiikan ongelmista ja ratkaisuvaihtoehdoista. Seminaariin osallistui 56 asiasta kiinnostunutta virkamiestä, yritystä ja asukkaiden edustajaa.

4. Työryhmä on kerännyt kehitystarpeet ja kokemukset kansainvälisistä esimerkeistä ja yrityshaastatteluista ja muodostanut niistä 11 kehittämistoimenpidettä.
5. Toimenpideohjelman luonnos oli lausunnoilla ja kommentteilla 16.9.2014 – 16.10.2014. Lausuntoja ja kommentteja saatiin kuudelta kaupungin hallintokunnalta, yhdeksältä kaupungin ulkopuoliselta viranomaistaholta tai edunvalvontajärjestöltä, yhdeltä yksityiseltä henkilöltä ja yhdeltä yritykseltä.

Saaduissa lausunnoissa ja kommenteissa painotetaan, että sujuvasti toimiva, keskustan liike-elämää palveleva jakelu- ja tavaraliikenne luo pohjan Helsingin elinkeinoelämälle ja sitä kautta koko kaupungin taloudelle sekä yleiselle hyvinvoinnille. Ehdotettuihin toimenpiteisiin suhtauduttiin lähes poikkeuksetta myönteisesti, kunhan ne toteutetaan huolella ja toteutuksessa otetaan yritysten käytännön näkökulmat huomioon. Erityisenä lisäyksenä useissa lausunnoissa ja kommenteissa toivottiin mahdollisuus yöjakeluun. Tätä kehittämistoimenpidettä kehitetään ehdotettavassa yhteistyöryhmässä.

Tieliikennelain uudistaminen siten, että jalkakäytävälle ja pyöräteille pysäköinti olisi pääsääntöisesti kiellettyä, ellei liikennemerkillä toisin osoiteta, nähtiin kuitenkin ongelmallisena, ellei samalla voida osoittaa riittävästi kadunvarsipaikkoja jakeluliikenteelle.

Sen sijaan erityinen jakeluliikenteen pysäköintitunnus sai pääasiassa positiivisen palautteen, kunhan se ei lisää yritysten hallinnointikuluja. Useat tahot olivat sitä mieltä, että mahdollinen tieliikennelain uudistaminen tulee toteuttaa samaan aikaan kuin jakeluliikenteen pysäköintitunnus ja kaupunkiin tulee varata riittävä määrä jakeluliikenteelle varattuja paikkoja, jotta varmistetaan jakeluliikenteen sujuvuus.

Lausunnot ja kommentit vastineet niihin on esitelty vuorovaikutusraportissa.

Toimenpideohjelma

Citylogistiikan toimenpideohjelman neljä toimenpidettä ovat:

1. Pysäköintijärjestelyt katualueella ja suunnittelu yhteistyö kiinteistöjen kanssa, kävelykatujen kehittäminen
2. Raskaan liikenteen levähdysalueet
3. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston kanta tieliikennelain kokonaisuudistukseen

4. Jakeluliikenteen pysäköintitunnus

Tiedoksi merkittävät kehitysprojektit:

1. Jätekuljetusten kehittämisprojekti
2. Jakelupaikan älytunnistus ja -varaus
3. Katuesteistä tiedottaminen
4. Nettikaupan jakelukokeilu
5. Rakennusyritysten jakelukeskus
6. Huoltotunnelin kehittämien
7. Yritysyhteistyö ja koulutus

Jatkosuunnittelu

Tavoitteena on, että kaikki esitetyt toimenpiteet ovat käynnissä vuonna 2015.

Yhteistyö kaupungin ja elinkeinoelämän kanssa jatkuu vakinaistettavaksi ehdotettavassa työryhmässä. Lisäksi tavoitteena on aloittaa kokeilu kantakaupungissa tapahtuvasta yöjakelusta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Ulla Tapaninen, kansainvälisen logistiikan asiantuntija, puhelin: 310 37350
ulla.tapaninen(a)hel.fi
Jouni Korhonen, vs. toimistopäällikkö, puhelin: 310 37080
jouni.korhonen(a)hel.fi
Jari Tikkanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37089
jari.tikkanen(a)hel.fi
Juha Hietanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Citylogistiikan toimenpideohjelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.03.2015 § 280

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

HEL 2014-011170 T 0800 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Ulla Tapaninen, kansainvälisen logistiikan asiantuntija, puhelin: 310 37350
ulla.tapaninen(a)hel.fi
Jouni Korhonen, vs. toimistopäällikkö, puhelin: 310 37080
jouni.korhonen(a)hel.fi
Jari Tikkanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37089
jari.tikkanen(a)hel.fi
Juha Hietanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.02.2015 § 29

HEL 2014-011170 T 0800 00

Hankenro 4310_1, 0902_2

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle Citylogistiikan toimenpideohjelman hyväksyttäväksi ohjeellisena noudatettavaksi.

Samalla lautakunta päätti antaa liitteen mukaisen vastineen Citylogistiikan toimenpideohjelmasta saatuihin lausuntoihin ja muihin kannanottoihin sekä mielipidekirjeeseen.

Esittelijä

va. liikennesuunnittelupäällikkö
Katariina Baarman

Lisätiedot

Jouni Korhonen, vs. toimistopäällikkö, puhelin: 310 37080
jouni.korhonen(a)hel.fi
Jari Tikkanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37089
jari.tikkanen(a)hel.fi
Juha Hietanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 3.11.2014

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2014-011170 T 0800 00

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Citylogistiikan toimenpideohjelman luonnoksesta. Citylogistiikan toimenpideohjelman taustana on Helsingin kaupungin valmistelussa oleva yleiskaava, jonka mukaan Helsingissä on vuonna 2050 noin 860 000 asukasta ja 560 000 työpaikkaa. Samaan aikaan yleiskaavatyön kanssa on muodostettu Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma, jossa todetaan, että tavaran liikkumisen kitkattomuus on keskeistä elinkeinoelämän menestykselle.

Kasvava asukasmäärä tarvitsee palveluita ja yritystoimintaa. Yritystoiminta vaatii toimivaa jakelu-, keräily- ja huoltoliikennettä. Citylogistiikan kehittämisohjelman tavoitteena on kuljetusten tehostaminen Helsingin kantakaupungin alueella niin, että liikenteen ruuhkautuminen ja sen aiheuttamat haitat vähenevät. Citylogistiikan toimenpideohjelmassa ehdotetaan 11 toimenpidettä (Yritysyhteistyö ja koulutus, Huoltotunnelin kehittäminen, Rakennusyritysten jakelukeskus, Nettikaupan jakelukokeilu, Katuesteistä tiedottaminen, Jakelupaikan älytunnistus ja -varaus, Jättekuljetusten kehittämisprojekti, Jakeluliikenteen pysäköintitunnus, Tieliikennelain kokonaisuudistus, Raskaan liikenteen levähdysalueet, Pysäköintijärjestelyt katualueella ja suunnitteluyhteistyö kiinteistöjen kanssa, kävelykatujen kehittäminen) citylogistiikan ongelmien ratkaisemiseksi.

HKL pitää kannatettavina Citylogistiikan ohjelman toimenpiteitä, jotka lisäävät osaltaan raitiotieliikenteen ja muun joukkoliikenteen sujuvuutta keskusta-alueilla. Huoltotunnelin käytön mahdollistaminen useammalle toimijalle vähentäisi jakeluautojen määrää joukkoliikennekaduilla (esim. Aleksanterinkatu), ja osaltaan mahdollistaisi jouhevan joukkoliikenteen edellytykset. Raitiotieradan sisältävillä kaduilla jakeluliikenteen aiheuttamiin ongelmiin voidaan vaikuttaa myös jakeluliikenteen pysähtymispaikkojen merkitsemisellä ajoradalle, sekä jalankulku- ja pyöräkaistoille, jolloin jakeluliikenteen pysähtymismahdollisuuksia kaupunkitilassa selkeytetään. Kiinteistöjen jakelu- ja huoltoliikenteen suunnittelutoimenpiteessä tulee huomioida, että jos tontilla tapahtuva jakelu, keräily ja huolto tehdään ajoradan reunassa, niin ko. kadulla mahdollisesti toimivalle raitiotieliikenteelle ei aiheuteta haittaa.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Rakentamispalvelu (Stara) Logistiikka 29.10.2014

HEL 2014-011170 T 0800 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää lausuntoa Citylogistiikan toimenpideohjelmasta. Kaupunkisuunnitteluvirasto valmistelee uutta yleiskaavaa, jonka vision mukaan Helsingissä olisi vuona 2050 noin 860.000 asukasta ja 560.000 työpaikkaa. Jotta kasvavan väestön lisääntyvä palvelutarve voidaan täyttää, on varmistettava kaupan ja palveluiden ympärivuotisen citylogistiikan toimiminen.

Yleiskaavatyön kanssa on muodostettu Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma, jossa edellytetään tavarakuljetusten sujuvuutta, jotta elinkeinoelämällä on menestymisen toimintaedellytykset. Citylogistiikan toimenpideohjelma perustuu liikkumisen kehittämisohjelman tavoitteisiin. Liikkumisen kehittämisohjelmassa Helsingin keskusta-alueelle on asetettu seuraavat tavoitteet:

- Kaupunkikeskustat suunnitellaan ihmisten mittakaavaan: kaupunkitila suunnitellaan kokonaisuutena ja huolehditaan kävely-yhteyksien jatkuvuudesta, virikkeisyydestä, esteettömyydestä ja turvallisuudesta.
- Keskusta-alueiden katuverkoille järjestetään parhaiden käytäntöjen mukaiset pyöräilyolosuhteet.
- Ajoneuvoliikenteen määrä, nopeus ja pysäköinti mitoitetaan ympäröivänkaupungin mukaan niin, että keskustojen vetovoima kasvaa.
- Tehostetaan kaupunkijakelua yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa mm. toteuttamalla jakelun ohjausta tukeva tietojärjestelmä, varmistamalla soveltuvat lastauspaikat ja säätelemällä toiminta-aikoja ja kaluston laatua.

Jakeluliikenteen kehittäminen edellyttää yhteistyötä alan yritysten kanssa. Älyliikenteen keinoin voidaan jakeluliikennettä ohjata kustannustehokkaasti ja reaaliaikaisesti. Citylogistiikan kehittämisohjelman tavoitteena on tehostaa kuljetuksia Helsingin kantakaupungin alueella niin, että liikenteen ruuhkautuminen ja sen aiheuttamat haitat vähenevät.

Citylogistiikka tehostavat toimenpiteet on globaalisti jaoteltu neljään ryhmään. Ensimmäinen ryhmä muodostuu liikennevirtoja tehostavista toimenpiteistä, kuten yritysten yhteistyöstä, e-kaupasta, kuljetusten ja reititysten suunnittelusta sekä varastoinnin ja lastauksen keskittämisestä. Toinen ryhmä muodostaa infrastruktuurin kehittämiseen liittyvistä toimenpiteistä. Tällaisia ovat mm. katujen kehittäminen, pysäköintipaikkojen kehittäminen, lastausalueiden kehittäminen, jakelupisteiden kehittäminen sekä kaluston tekninen kehittäminen. Kolmas ryhmä käsittää viranomaissäätelyn, kuten rajoitukset, määräykset ja lupakäytännöt. Neljäs osa-alue koostuu

citylogistiikka edistävästä tutkimuksesta ja hyvien käytäntöjen jakamisesta.

Ksv on teettänyt asiasta kansainvälisiin kokemuksiin ja Helsingin jakeluliikenteen ongelmiin keskittyvän konsulttiselvityksen SITO Oy:llä. Konsulttiselvityksen mukaan Helsingin keskeisimmät ongelmat liittyvät ruuhkautumiseen ja ahtauteen, yhteistyöhön ja tiedonvaihdon puutteisiin, tavaraliikenteen puutteelliseen huomiointiin kaupunkisuunnittelussa, negatiivisiin ympäristövaikutuksiin, pysähtymis- ja purkupaikkojen ongelmiin, huonoon opastukseen, tiedonkulun ongelmiin toimitusketjuissa, pieniin ja toistuviin toimituseriin ja rakennustyömaiden kuljetuksiin.

Toimenpideohjelmassa ehdotetaan edellisiin ongelmiin yhtätoista eri toimenpidettä:

- 1) Pysäköintijärjestelyt katualueella ja suunnittelu yhteistyö kiinteistöjen kanssa sekä kävelykatujen kehittäminen, eli laaditaan kiinteistökohtaiset suunnitelmat huoltoliikenteelle.
- 2) Raskaan liikenteen levähdysalueet huomioidaan HLJ 2015 -suunnitelmassa.
- 3) Tieliikennelain kokonaisuudistuksessa Ksv esittää kantanaan, että uudessa tieliikennelaissa tulisi jalkakäytävillä ja pyöräteille pysäköinnin ja pysäyttämisen olla kiellettyä, ellei liikennemerkillä toisin osoiteta.
- 4) Jakeluliikenteen maksullinen pysäköintitunnus otetaan käyttöön jakelu-, keräily- ja huoltoliikenteessä. Asiaan sisältyy sama ajoneuvojen vähäpäästöisyyden kriteeristö, mikä on jo käytössä asukaspysäköinnissä.
- 5) Jättekuljetusten kehittämisprojekti, jossa määräajaksi aikaistetaan jätteen kuormaukset alkamaan jo kello 6.00. Projektissa tutkitaan myös mahdollisuuksia alentaa jätteen keräyksestä aiheutuvaa melua.
- 6) Jakelupaikan älytunnistus- ja varaus mobiilisti esimerkiksi sensoreiden ja paikanvarauksen avulla.
- 7) Katuesteistä tiedottamista selvitetään osana rakennusviraston urakanhallintajärjestelmän kehittämishanketta.
- 8) Nettikaupan jakelukokeilu Kalasataman keskuksen jakelupisteessä.
- 9) Rakennusyriyten työmaiden jakelukeskus Kalasatamassa mahdollistaa avoimen rajapinnan rakennusyriyten materiaalinhallintajärjestelmille, helpottaa väliavarastointia ja tehostaa työmaan jakelua

kysyntälähtöisesti.

- 10) Keskustan huoltotunnelin kehittäminen, jotta tunnelin käytön esteet saadaan ratkaistua.
- 11) Yritysyhteistyö ja koulutus yhdessä Suomen kuljetusyrittäjien liiton ja logistiikkayritysten kanssa.

Helsingin rakentamispalvelu Stara antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon.

Stara on osallistunut citylogistiikan toimenpideohjelmaa valmistelevan työryhmän työskentelyyn. Staran toiminta näkyy liikenteessä ja vaikuttaa kaupungin katujen välityskykyyn. Kun toimenpideohjelman toimenpiteitä ryhdytään valmistelemaan, haluaa Stara osallistua toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen, koska toimenpiteiden avulla voidaan jatkossa varmistaa Staran operatiiviset toimintaedellytykset liikenneympäristössä.

Kaikissa tässä toimenpideohjelmassa esitetyissä toimenpiteissä tulee mahdollistaa katujen ja puistojen viiveetön, ympärivuotinen ja ympärivuorokautinen kustannustehokas ylläpitäminen. Lisäksi toimenpiteitä suunniteltaessa on tärkeää varmistaa liikenne- ja katu ympäristössä tehokkaasti toteutettava katujen ja kiinteistöjen rakentaminen sekä niiden peruskorjaaminen. Tämä edellyttää työmaiden tilatarpeen ja rakennustyömaiden tehokkaan työmaalogistiikan huomioimista toimenpideohjelman pohjalta tehtävissä toimenpiteissä ja niiden toteuttamissuunnitelmissa.

Lisätiedot

Sami Aherva, yksikönjohtaja, puhelin: 310 78571
sami.aherva(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 14.10.2014 § 306

HEL 2014-011170 T 0800 00

Lausunto

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle Citylogistiikan toimenpideohjelman luonnoksesta seuraavan lausunnon.

Logistiikan kehittäminen kantakaupungissa ja koko Helsingin seudulla on välttämätöntä sekä ympäristösyistä että elinkeinoelämän kannalta. Onkin hienoa, että kaupunkisuunnitteluvirasto on yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa ja tiiviissä vuorovaikutuksessa elinkeinoelämän kanssa laatinut toimenpideohjelman kaupungin citylogistiikan edistämiseksi ja haittojen torjumiseksi. Myös ympäristökeskus on

osallistunut työhön. Toimenpideohjelma on hyvä lähtökohta käynnistää logistiikan kehittämistyö.

Satamatoimintoihin ja keskustan alueen voimalaitoksiin liittyvää logistiikkaa olisi syytä käsitellä toimenpideohjelmassa laajemmin, luonnoksessa tämä on lähes täysin sivuutettu.

Jakeluliikenteen pysäköintitunnus

Ajoneuvoliikenne aiheuttaa Helsingissä monenlaisia ympäristö- ja terveyshaittoja, joista tärkeimmät ovat ilmanlaadun heikkeneminen, melu ja ilmastomuutoksen voimistuminen. Toimenpideohjelmassa esitetään jakelu-, keräily- ja huoltoajoneuvoille erityistä pysäköintitunnusta, jonka hinnasta voisi saada alennusta vähäpäästöisellä kalustolla. On erittäin myönteistä, että kaupunki kannustaa yrityksiä valitsemaan vähäpäästöisempää ja hiljaisempaa kalustoa. Olisi lisäksi tärkeää, että myös kaupunki omissa kalustohankinnoissaan ja kilpailutuksissaan pyrkisi painokkaasti huomioimaan päästö- ja melunäkökohdat.

Ilmanlaatu

Liikenteen päästöistä johtuen typpidioksidipitoisuudet ylittävät kantakaupungin vilkasliikenteisissä katukuiluissa ilmanlaadun raja-arvon. EU:n typpidioksidille asettamaa vuosiraja-arvoa ei alitettu Helsingissä määräaikaan 1.1.2010 mennessä, ja sille on saatu jatkoaikaa 1.1.2015 saakka. Mittaustulosten ja mallinnusten perusteella vaikuttaa siltä, että raja-arvo tulee tämänkin jälkeen ylittymään. Liikenteen haittoja on mahdollista pienentää vähentämällä liikennemääriä ja vaikuttamalla käytettävään kalustoon.

Erityisesti raskaan dieselkaluston päästöt ovat merkittäviä ilmanlaadun kannalta. Vuonna 2010 käyttöön otetulla ympäristövyöhykkeellä Hakamäentien eteläpuolisella alueella edellytetään HSL:n kilpailuttamilta busseilta ja HSY:n kilpailuttamilta jäteautoilta muita tiukempia päästökriteerejä ilmanlaadun parantamiseksi. Jäteautoilla vaatimus on ollut alusta saakka Euro V-taso. HSL on nostamassa syksyn kilpailutuksessa bussien päästövaatimuksen samaksi. Vaatimukset eivät koske muuta jakelu- tai keräyskalustoa tai bussiliikennettä alueella. Tulisikin harkita kriteerien asettamista myös muulle kuin HSL:n kilpailuttamalle bussiliikenteelle.

Pysäköintitunnuksen alennuskriteeri olisi ehdotuksen mukaan sama kuin ympäristövyöhykkeen kriteeri eli Euro 5-taso pakettiautoille ja Euro V-kuorma-autoille. Lisäksi vaihtoehtoisia energioita käyttävät autot (ml. sähkö -ja hybridiajoneuvot) saisivat alennuksen. Lähivuosina vaatimuksia kannattaa kiristää Euro VI-luokan yleistyessä.

Jakeluliikenteessä käytettäville henkilöautoille ehdotetaan samoja vähäpäästöisen auton kriteerejä kuin tällä hetkellä on voimassa Helsingissä asukaspysäköintialennuksen saamiseksi.

Melu

Liikenne on merkittävin ympäristömelun lähde kaupungissa. Sähköajoneuvojen melupäästö on huomattavan alhainen, joten tältä osin pysäköintitunnuksen alennuskriteeri toimisi myös melun kannalta. Varsinaisten kriteerien asettaminen jakelu- ja keräysautojen melupäästöille on tällä hetkellä vielä melko hankalaa muun muassa todentamisen kannalta, mutta asiaa tulee selvittää jatkossa.

Jätekuljetusten kehittämisprojekti

Yksi toimenpideohjelmassa esitetty toimenpide on jätekuljetusten kehittämisprojekti. Tarkoituksena on muun muassa kokeilla kantakaupungissa yhdellä jätteenkuljetuksen urakka-alueella, onko mahdollista meluhaittojen lisääntymättä ajoittaa sekajätteiden keräys ruuhka-aikojen ulkopuolelle, jolloin työ helpottuisi ja haitat muulle liikenteelle vähenisivät.

Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 25 §:ssä on kielletty erityisen häiritsevää melua aiheuttavien koneiden ja laitteiden käyttö asuntojen läheisyydessä klo 22.00 - 7.00. Jätehuoltomääräykset kieltävät jätteiden kuormaamisen asuinkiinteistöillä ja niiden läheisyydessä kello 21.00 – 7.00. Ympäristölautakunta on valtuustoaloitteen johdosta 6.8.2013 linjannut, että ensisijaisesti tulee selvittää iltakeräyksen mahdollisuus. Jätteiden kuormaustajan pidentäminen illalla klo 22.00 saakka voitaisiin sallia ympäristönsuojelumääräysten perusteella. Jätehuoltomääräyksiä olisi myös mahdollista muuttaa tältä osin. Jätteenkeräilyä keräämisestä aikavälin 7.00-21.00 ulkopuolella tulisi järjestää kokeilu, jonka aikana selvitetään toiminnan melu-, liikenne- ym. vaikutukset. Kokeilun alueellisesta tai ajallisesta laajuudesta päätettäisiin erikseen. Kokeilua suunniteltaessa tulisi mahdollisuuksien mukaan kuulla asukkaita ja muita sidosryhmiä. Selvityksistä ja kokeiluista saadaan tietoa ja kokemuksia, joiden perusteella jatkotoimia voidaan arvioida.

Ympäristökeskukseen tulee yhteydenottoja sekä öisistä kaupan jakelun että varhain aloitetun jätteiden keräyksen aiheuttamista meluhaitoista. Hiljaisten jakelu- ja keräysmenetelmien sekä kaluston kehittäminen onkin välttämätön edellytys varhaisemman toiminnan mahdollistamiseksi.

Tieliikennelain kokonaisuudistus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Tällä hetkellä jakeluautot aiheuttavat erityisesti jalkakäytävillä ja pyöriteillä sekä kävelykaduilla ja –alueilla paitsi terveyshaittoja myös merkittäviä vaikutuksia viihtyisyyteen ja turvallisuuteen. Tämä vähentää kävelyn ja pyöräilyn houkuttelevuutta. Onkin erittäin tärkeää pyrkiä vaikuttamaan lainsäädännön muutokseen niin, että uudessa tieliikennelaissa jalkakäytävälle ja pyöriteille pysäköinti kielletään, jollei se ole täysin välttämätöntä. Tällöin se osoitetaan liikennemerkillä ja pysäköidä saavat ainoastaan ajoneuvot, joilla on pysäköintitunnus. Samassa yhteydessä jakeluajoneuvojen lastauspysäköintiä tulee voimakkaasti kehittää. Esimerkiksi Tukholmassa jakeluajoneuvojen pysäköinti kävelykaduille on saatu minimoitua.

Huoltotunnelin kehittäminen

On hyvin kannatettavaa, että huoltotunnelin käyttöä selvitetään ja kehitetään. Olisi tärkeää, että sen käyttämistä saataisiin tehostettua, jotta erityisesti Aleksanterinkatu kävely-ympäristöineen vapautuisi jalankulkuun ja joukkoliikenteelle, ja liikenne kantakaupungissa muutenkin vähenisi. Siinä eräs keino voisi olla yhteislastauskeskusten, ns. minihubien kehittäminen huoltotunnelin suille, joista kuljetukset jaettaisiin vähäpäästöisin tavoin, mahdollisimman pienellä kalustolla perille liikkeisiin.

Jatkotyö

Jatkotyössä tulisi pyrkiä kehittämään kuljetusten loppupään toimitusta erityisesti kaupungin keskustan alueella. Tulisi innovatiivisesti ja eurooppalaisten kaupunkien esimerkkejä hyödyntäen kokeilla päästöttömiä tai vähäpäästöisiä sekä hiljaisia ratkaisuja, muun muassa polkupyöräkuljetusta, sähköajoneuvoja ja kärrykuljetuksia. Uusia menetelmiä ja kalustoa olisi kannatettavaa kokeilla suunnitteilla ja rakenteilla olevilla asuin- ja työpaikka-alueilla.

Muutoksenhaku

Tähän lausuntoon ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua (KuntaL 91 §).

Käsittely

14.10.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Lisätään kappaleen 2 jälkeen omaksi kappaleekseen:

Satamatoimintoihin ja keskustan alueen voimalaitoksiin liittyvää

logistiikkaa olisi syytä käsitellä toimenpideohjelmassa laajemmin, luonnoksessa tämä on lähes täysin sivuutettu.

Kannattajat: Tuula Palaste-Eerola

Ympäristölautakunta hyväksyi lisäyksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Matti Niemi: Kpl 10: Korvataan "Varhaista keräilyä" jne. seuraavalla tekstillä uutena kappaleena:

Jätteenkeräilyn keräämisestä aikavälin 7.00-21.00 ulkopuolella tulisi järjestää kokeilu, jonka aikana selvitetään toiminnan melu-, liikenne- ym. vaikutukset. Kokeilun alueellisesta tai ajallisesta laajuudesta päätettäisiin erikseen. Kokeilua suunniteltaessa tulisi mahdollisuuksien mukaan kuulla asukkaita ja muita sidosryhmiä. Selvityksistä ja kokeiluista saadaan tietoa ja kokemuksia, joiden perusteella jatkotoimia voidaan arvioida.

Kannattajat: Leo Stranius

Ympäristölautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Rakennusvirasto 13.10.2014

HEL 2014-011170 T 0800 00

Helsingin kaupunki valmistelee uutta yleiskaavaa, jonka vision mukaan Helsingissä on vuonna 2050 noin 860 000 asukasta ja 560 000 työpaikkaa. Helsingin kaupungin kasvava asukasmäärä vaatii palveluja ja yritystoimintaa, jonka seurauksen on ollut tarpeen laatia suunnitelma elinkeinoelämän liikennetarpeiden edistämiseksi ja logistiikan kehittämiseksi. Samaan aikaan yleiskaavatyön kanssa on muodostettu Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma (kaupunkisuunnittelulautakunta 26.11.2013), jossa todetaan, että tavaran liikkumisen kitkattomuus on keskeistä elinkeinoelämän menestykselle. Tilan ja muiden resurssien rajallisuus sekä ilmanlaatu-, melu- ja ilmastotavoitteet asettavat reunaehdot kaupunkirakenteen ja kestävä liikkumisen ratkaisuille. Citylogistiikka toimenpideohjelman luonnoksessa esitetään

kaupunkilogistiikan kehittämissuunnitelman taustaa, periaatteita sekä toimenpiteet vastuutahoineen.

Luonnos sisältää hyviä periaatelinjauksia ja hyödyllistä tarkastelua kasvavan jakelu-, keräily- ja huoltoliikenteen toimivuudesta. Hyvin suunnitellut jakeluliikenteen ratkaisut vähentävät jakeluketjun kaikkien osapuolien kustannuksia ja poistavat huoltoliikenteen häiriöitä. Jakelun ohjausta tukevat tietojärjestelmät mahdollistavat jakelun tehokkaamman suunnittelun ja toteuttamisen. Suurimmat hyödyt saadaan eriyttämällä jakeluliikenne ajallisesti ja tilallisesti muusta liikenteestä.

Citylogistiikan toimenpideohjelmassa ehdotetaan 11 toimenpidettä citylogistiikan ongelmien ratkaisemiseksi. Näistä neljä ovat varsinaisia suoria toimenpiteitä ja kuusi ovat kehittämissuunnitelmia, joiden varsinaiset toimenpiteet tarkentuvat projektin myötä. Yksi toimenpide on hallintokuntien yhteistyön kehittäminen. Rakennusviraston osallisuus on merkitty kahteen toimenpiteeseen: Jakeluliikenteen pysäköintitunnus (5.4) ja Katuesteistä tiedottaminen (5.7).

Toimenpide-ehdotuksista ei ole selkeästi tulkittavissa onko kaupungin tavoitteena varmistaa lisääntyvän jakelu- ja huoltoliikenteen jouheva pääsy kaupungin keskustaan vaiko logistiikan kehittäminen ja tehostaminen siten, että jakelu- ja huoltoliikenne ovat entistä kontrolloidumpaa ja hallitumpaa. Yhdyskuntarakenteen tulee huomioida kaikki kadun käyttäjät tasapuolisesti. Kokonaisuuden suunnittelun tulee olla osallistavaa ja vuorovaikutteista. Rakennusvirasto toivoo lisäksi konkreettisempaa kannanottoa siitä, kuinka toimenpiteet on tarkoitus viedä kaupungin eri hallintokuntien prosessien läpi saumattomasti ja sujuvasti ja kuinka yhteishankkeeksi mielletty toimenpiteet on suunniteltu resursoitavan. Rakennusvirastolle kohdistettujen toimenpiteille asetetut aikataulutavoite on 2015-2016.

Helsingin kantakaupungissa on ehdotettu käyttöönotettavaksi jakelu-, keräily- ja huoltoliikenteelle tarkoitettava pysäköintitunnus. Jalkakäytävälle ja pyörätiellä pysäyttäminen olisi sallittua tämän tunnuksen omaaville ajoneuvoille. Jakeluliikenteen pysäköintitunnusten myöntämisperusteet selvitetään kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosastolla ja luvat myönnetään rakennusviraston asiakaspalvelusta. Rakennusvirasto ei kannata jakeluliikenteen pysäköintitunnuksen käyttöönottoa esitetyn sisältöisenä. Satunnaisen huoltoliikenteen valvonta vaatii kohtuuttoman paljon resursseja pysäköinninvalvonnalta. Lisäksi jalkakäytävillä ja pyöräteillä pysäköivät huoltoajoneuvot aiheuttavat häiriötä ja konfliktitilanteita jalankulkijoiden/pyöräilijöiden ja huoltoliikenteen välillä. Jalkakäytävien ja pyöräteiden rakennekerroksia ei lähtökohtaisesti ole mitoitettu

kestämään raskaan huoltoliikenteen kuormitusta. Rakennusvirasto kannattaa nimettyjen ja merkittyjen pysäköintipaikkojen suunnittelu- ja huoltoliikenteelle sekä aikarajoitusten määrittämistä kävely- ja torialueille tehokkaan valvonnan mahdollistamiseksi.

Toimenpide-ehdotuksiin on kirjattu rakennusviraston kehittämisprojektiksi tilapäisistä liikennejärjestelyistä tiedottaminen Helsingin kaupungin Internet-sivuilla sekä liikennejärjestelyjen näkyvyys kaupungin karttapalvelussa. Tilapäisistä liikennejärjestelyistä informoidaan lisäksi sähköpostiviestillä Helsingin kaupungin yksiköitä ja ulkopuolisia tahoja, kuten kuljetusyhtiöitä ja poliiseja. Palvelun kehittämistä monimuotoisemmaksi ja helppokäyttöisemmäksi selvitetään osana ns. Urakan hallintajärjestelmän kehittämishanketta. Rakennusvirasto huomauttaa, että kaupunginjohtaja on asettanut jo vuonna 2006 rakennusviraston koordinoimaan kaivutöistä aiheutuvien haittojen vähentämistä. Talousarvioesityksiin on ollut kirjattuna vuodesta 2006 alkaen sitovia toiminnallisia tavoitteita kuten

- rakennusviraston, Helsingin Energian ja HKL-liikelaitoksen kaivutöiden kesto lyhennetään 5 % edellisen vuoden tasosta
- rakennusviraston, Helsingin Energian ja HKL-liikelaitoksen asutukselle, liikenteelle ja muulle toiminnalle kaivutöistä aiheutuvia haittoja vähennetään
- rakennetussa katuverkossa yhteisenä työmaana toteutettujen hankkeiden kesto alittaa edellisen vuoden tuloksen vähintään 5 %

ja vuodesta 2015 alkaen rakennusvirasto tulee vaatimaan liikenteellisesti merkittävillä alueilla maankäyttölupaa hakevilta työstä aiheutuvien haittojen hallintasuunnitelman, jonka perusteella hankekohtaiset lupaehdot asetetaan. Haittojen hallintasuunnitelman myötä tulisivat nykyään urakoista tehdyt Haitaton-tarkastelut julkisiksi. Kaupungin karttapalvelussa on nykyään jo nähtävissä yleisille alueille sijoittuvat työt ja tapahtumat. Tilapäiset liikennejärjestelyt suunnitelmakuvineen löytyvät kaupungin Internet-sivuilta. Rakennusvirasto ei kannata sähköpostilistan käyttöä tiedottamisessa sillä listan ylläpito on haasteellista toimijoiden muuttuessa. Rakennusvirasto ehdottaa jatkossakin käytettävän kaupungin tiedotuskanavia.

Katujen täsmähoito mainitaan raportissa yhtenä keinovalintana citylogistiikan toimivuuden parantamisessa, mutta siihen ei varsinaisesti oteta kantaa raportin toimenpiteissä. Rakennusvirasto ehdottaa katujen täsmähoidon kehittämisprojektiksi, jossa osapuolina olisi rakennusviraston lisäksi kaupunkisuunnitteluvirasto, elinkeinoelämän edustajat ja yritysten edustajat. Toimenpiteeseen

Yritysyhteistyö (5.11) tulisi kirjata rakennusvirasto mukaan vastuutahoihin erityisesti tästä näkökulmasta. Rakennusvirastossa on selvitetty mm. talvihoidon tehostamisen mahdollisuutta tärkeillä jakelureiteillä ajojärjestyspriorisoinnin ja lumenkasauspaikkatarkastelun keinoin. Rakennusvirasto täsmentää, että nimetyt, merkityt ja aikarajoitteiset huoltoliikenteelle tarkoitetut paikat edesauttavat ylläpito- ja valvontapalvelujen tehostamista ja kohdentamista elinkeinoelämän eduksi.

Lisätiedot

Penelope Sala-Sorsimo, projektipäällikkö, puhelin: 310 39395
penelope.sala-sorsimo(a)hel.fi

§ 317

**Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan, Östersundomin alueen
kaavaehdotus**

HEL 2015-000487 T 10 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan liitolle seuraavan lausunnon:

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava, Östersundomin alueen kaavaehdotus täydentää ympäristöministeriön lokakuussa 2014 vahvistamaa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavaa ja noudattaa perusrakenteeltaan sen periaatteita. Näitä ovat alue- ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen, metropolimaakunnan kilpailukyvyyn vahvistaminen, kaupan palveluverkon suunnitteleminen osaksi alue- ja yhdyskuntarakennetta sekä kylien ja muun hajarakentamisen ohjaaminen.

Östersundomin alueen maakuntakaavan tavoitteena on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja perusrakenteen lisäksi sovittaa omalta osaltaan yhteen voimassa olevat maakuntakaavat sekä ratkaista merkittävän kasvuvyöhykkeen kytkeytyminen maakunnan aluerakenteeseen.

Östersundomin alueen maakuntakaavassa on lisäksi otettu huomioon valmisteilla olevan Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ratkaisut. Tämän vaihemaakuntakaavan teemoina ovat viherrakenne, logistiikka ja tavaraliikenne, tuulivoima, elinkeinot ja innovaatiotoiminta sekä kulttuuriympäristöt. Kaupunginhallitus antaa lausuntonsa 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta omana asianaan.

Östersundomin alueen maakuntakaavan alue ulottuu Helsingin Östersundomista Sipoon Söderkullaan saakka. Alueeseen kuuluu myös pieni alue Vantaan Länsisalmesta. Maakuntakaavaehdotusta on valmisteltu samanaikaisesti Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteisen Östersundomin yleiskaavaehdotuksen kanssa. Maakuntakaavan alue on kuitenkin yhteisen yleiskaavan aluetta laajempi Sipoon alueella.

Lausunnossa tarkastellaan maakuntakaavan ratkaisuja suhteessa kuntien yhteisen yleiskaavan tavoitteisiin.

Maankäytön ja liikenteen perusrakenne

Östersundomin maakuntakaavan alue muodostaa merkittävän, seudun rakennetta tasapainottavan kasvupotentiaalilin pääkaupunkiseudulla.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Helsinki, Vantaa ja Sipoo laativat Östersundomin alueelle yhteistä yleiskaavaa, jossa aluetta kaavoitetaan tiiviinä metroom tukeutuvana kaupunkimaisena alueena. Maakuntakaavan valmistelun keskeisenä tavoitteena on ollut sovittaa maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan prosessit yhteen siten, että maakuntakaavassa idän suunnan merkittävä kasvuvyöhyke kytkettäisiin maakunnan aluerakenteeseen ja yleiskaavassa ratkaistaisiin alueen yksityiskohtaisempi maankäyttö.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti maakuntakaavassa eri toiminnot tukeutuvat vahvasti joukkoliikenteeseen ja maankäyttöratkaisuissa suositetaan pyöräilyä ja kävelyä.

Alueen joukkoliikenne tukeutuu metroom, joka on osoitettu ohjeellisena seutuliikenteen ratana Mellunmäen metroasemalta Östersundomin kautta Söderkullaan. Ratalinjaus perustuu Helsingin alueen osalta Östersundomin alueen yleiskaavatyön aikana tehtyihin selvityksiin. Raideyhteys voi olla metro tai muu raideyhteys kuten pikaraitiotie. Ratalinjaus on osoitettu ohjeellisena linjauksena, ja tarkempi sijainti ratkaistaan yksityiskohtaisemman suunnittelun edetessä.

Maakuntakaavassa on lisäksi osoitettu Vuosaaren sataman liikenneyhteydet, pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli, Jokeri-3, sekä seudullisesti merkittävät joukkoliikenteen vaihtopaikat. Helsingin valmisteilla olevan yleiskaavan ja Östersundomin yhteisen yleiskaavan tavoitteena on ollut Jokeri 3:n ulottaminen maakuntakaavaehdotuksesta esitetystä Kehä III:n ja Porvoonväylän risteyksestä Vuosaareen.

Alueen taajamat on osoitettu raideliikenteeseen tukeutuvan taajamatoimintojen alueen merkinnällä. Alueen maankäyttö on kuntakaavoituksessa suunniteltava ja mitoitettava raideliikenteen toimintaedellytyksiä suosivaksi ja sen toteuttaminen on sidottava radan tai aseman sitovaan toteuttamispäätökseen. Sitovalla päätöksellä tarkoitetaan joko valtion tai kunnan rahoituspäätöstä rakentamissuunnitelman laatimiseksi tai rakentamisen aloittamiseksi. Uusien taajama-alueiden joukkoliikenne voidaan alkuvaiheessa hoitaa linja-autoliikenteellä.

Ratoihin tukeutuvat asemanseudut on osoitettu Tiivistettävä alue - kehittämisperiaatemerkinnällä, minkä mukaan alue tulee suunnitella kestävään liikennejärjestelmään tukeutuvina, ympäröivää taajamaa tiiviimpinä alueina. Yhteisen yleiskaavan alueelle näitä on osoitettu neljä.

Maakuntakaavassa on osoitettu yksi merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö raide- ja moottoriliikenteeseen tukeutuvalle keskustatoimintojen alueelle Sakarinmäkeen.

Maakuntakaavaehdotuksen keskeisenä tavoitteena on ohjata rakentamista haja-asutusalueen sijasta taajamiin ja kyliin. Alueet joille maakuntakaavassa ei ole osoitettu erillistä käyttötarkoituserkintää, ns. valkoiset alueet, on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Maakuntakaavaehdotuksessa aiemmin virkistys- ja taajama-alueeksi osoitettu Granö on ehdotuksessa nyt jätetty ilman käyttötarkoituserkintää.

Maakuntakaavaehdotuksen ratkaisu asumisen ja elinkeinotoimintojen keskittämiseksi ja tiivistämiseksi metrolinjauksen ja metroasemien läheisyyteen hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle tukee Östersundomin toteutumista kestävästä kehityksestä mukaisena asuin- ja työpaikka-alueena.

Maakuntakaavassa osoitetut uudet työpaikka-alueet tukevat Vuosaaren sataman toimintoja ja tarpeita. Elinkeinoiminnan osalta erityisesti Vuosaaren sataman toiminnan kehittämisedellytykset tulee ottaa maakuntakaavassa huomioon. Maakuntakaavan raideyhteyksimerkinnän tulee mahdollistaa henkilöliikenteen raideyhteys Vuosaaren satamaan valmisteilla olevan Helsingin uuden yleiskaavan linjausten mukaisesti.

Östersundomin yleiskaavaehdotukseen on merkitty Porvoonväylän ja Kehä III:n varrelle paljon tilaa vaativien toimintojen rakentamisalueita eli elinkeinoiminnan ja yhdyskuntateknisen huollon alueita.

Näillä alueilla on mahdollista myös sellainen tuotannollinen toiminta, joka ei voi sijaita asumisen välittömässä läheisyydessä. Alueilla toimii nykyään mm. Fazerin ja Valion tuotantolaitoksia.

Maakuntakaavaehdotuksessa alueet on pääosin merkitty raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajamatoimintojen alueeksi. Edellä mainitun tyyppisten laitosten sijoittuminen ei määräydy joukkoliikenteen tai metron perusteella, joten näitä alueita koskevaa aluevarausmerkintää olisi maakuntakaavaehdotuksessa tarkoituksenmukaista tarkistaa .

Viherrakenne ja luonnonsuojelualueet

Maakuntakaavaehdotuksessa on kiinnitetty huomiota viheralueiden riittävyteen ja yhteneväisyyteen sekä virkistyskäytön että ekologisen kestävyyskannalta. Ehdotuksessa esitetään selkeä viheraluejärjestelmä, joka käsittää retkeily- ja ulkoilualueita, lähipuistoja sekä merenrantapuistoja ja viherreitit, mikä luo edellytykset asukkaiden arkiliikunnan järjestämiselle pitkällä tähtäimellä. Kaavaehdotukseen on lisätty viherrakenteeseen liittyvä mantereen

rantavyöhyke ja sisäsaaristo, lisätty luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet ja pohjavesialueet sekä tarkistettu suojelualueita ja niitä koskevia määräyksiä. Näiden osalta maakuntakaavaehdotukseen ei ole huomautettavaa.

Kulttuuriympäristöt

Rakentamisella on merkittäviä vaikutuksia maisemaan, kun maaseutumainen maisema muuttuu osaksi kaupunkirakennetta. Taajamarakenteen tiivistäminen ja täydentäminen ja liikennejärjestelmän toteuttaminen edellyttää erityistä yhteensovittamista kulttuuriympäristö- ja maisema-arvojen kanssa. Kaavaehdotuksen selostuksessa tuodaan myös esiin, miten kulttuuriympäristöt vahvistavat myös paikallisidentiteettiä ja yhteistöllisyyttä. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt on otettu ehdotuksessa huomioon, kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet on osoitettu liitekartalla. Vaikutusten arvioinnissa on tuotu esiin myös tavoitteiden ristiriitaisuuksia. Arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja tiivistettävien alueiden ja uusien liikenneyhteyksien välillä tulee olemaan keskenään ristiriitaisia maankäyttötavoitteita. Alueilla, joille on osoitettu päällekkäin sekä käyttötarkoitus aluevarausmerkinnällä että erityisominaisuustieto kulttuuriympäristörasterilla, yksityiskohtaisemman suunnittelun tehtävänä on arvioida ja sovittaa yhteen käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö ja kulttuuriympäristön arvot.

Arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi merkityistä alueista Granö on maakuntakaavassa ilman käyttötarkoitusmerkintää. Alue, jolle maakuntakaavakartalla ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa muutakin vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Kuntien yhteisen yleiskaavan tavoitteena on Granön osoittaminen virkistystä sekä matkailu- ja vapaa-ajan toimintaa palvelevaan käyttöön. Maakuntakaavaa tulisi tältä osin tarkistaa vastaamaan yhteisen yleiskaavan tavoitteita.

Ylijäämämaiden loppusijoitukseen varatut alueet sekä energiahuollon ja sähkönsiirron alueet

Östersundomin alueelle on esitetty kolme vaihtoehtoista ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattua EJ3 -aluetta. Varautuminen maamassojen hallintaan on tarpeellista ja on perusteltua osoittaa alueet maakuntakaavatasolla. Aiemmin 2. vaihemaakuntakaavasta antamassaan lausunnossa kaupunginhallitus esitti niiden merkitsemistä

kaavaan ja että tilapäistä varastointia ja käsittelyä koskevat määräykset tulee lisätä taajamatoimintojen alueiden kaavamääräyksiin.

Maakuntakaavaan merkityt ylijäämämaiden loppusijoituspaikat vastaavat Östersundomin osayleiskaavaehdotuksen maa-ainesten otto- ja käsittelyalueita. Helsingin kaupungin toimesta on käynnistymässä maa-ainesten käsittelyalueista esisuunnittelu- ja ympäristövaikutusten (YVA) arviointiprosessi, minkä jälkeen sijoituspaikasta on tarkoitus tehdä päätös.

Östersundomin vaihemaakuntakaavassa on osoitettu yksi energiahuollon aluevaraus. Lisäksi yhdyskuntateknisen huollon tarpeita on osoitettu liitekartalla. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa on tavoitteena kehittää Östersundomista cleantech-alueita, joka profiloituu erityisesti aurinko- ja muuhun uusiutuvaan energiaan perustuvaan liiketoimintaan. Siihen liittyen on yleiskaavassa osoitettu Porvoonväylän varrelle laajat aurinkoenergian tuotantoaluevaraukset sekä kaksi muuta uusiutuviin energijakeisiin perustuvaa energiahuollon aluevarausta. Nämä tulisi ottaa maakuntakaavassa huomioon.

Natura -vaikutukset

Östersundomin maakuntakaavan valmistelun yhteydessä on arvioitu sen vaikutuksia Natura-alueisiin. Aiemmin esitettyyn ratkaisuun nähden maankäytön painopistettä on siirretty etäämmälle Natura-alueista. Maakuntakaavan Natura-arvioissa on päädytty siihen, että maakuntakaavan mukainen ratkaisu on toteutettavissa ilman merkittävää haittaa lajeille tai luontotyypeille.

Tämän arvioinnin lähtökohtana ovat edellä mainitut aikaisemmat kaavaprosessin aikana tehdyt selvitykset ja erityisesti vuonna 2014 valmistunut arvio Östersundomin yleiskaavan suunnitellun maankäytön vaikutuksista Natura-alueisiin. Maakuntakaavaehdotuksella on tunnistettu olevan heikentäviä vaikutuksia kaikkiin kolmeen tarkasteltuun Natura-alueeseen. Kuitenkaan kaavan vaikutukset luonnontieteellisiin perusteisiin arvioituna eivät ole merkittäviä eli kun käytettävissä olevat lieventämistoimet toteutetaan ja otetaan kuntakaavoituksessa ja lupamenettelyssä sekä muussa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa asianmukaisesti huomioon, ei maakuntakaava-ehdotus yksistään tai yhdessä muiden tiedossa olevien hankkeiden kanssa merkittävästi heikennä luonnonsuojelulain 66 §:n tarkoittamalla tavalla Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet, Sipoonkorven tai Sipoonjoen Natura-alueiden luontoarvoja.

Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvesien Natura-alueen osalta arvioinnissa todetaan lisäksi seuraavaa:

Maakuntakaavan tehtävästä yleispiirteisenä suunnitelmana ja kaavakartan mittakaavasta seuraa aluevarausten yleispiirteinen tulkinta. Maakuntakaavassa ei ratkaista alueelle sijoittuvan väestön kokonaismäärää eikä sitä, miten väestö jakaantuu alueen eri osien kesken. Kaavavaikutusten kannalta on keskeistä, että kaikki haitallisia vaikutuksia estävät tai vähentävät keinot otetaan täysimääräisesti käyttöön yksityiskohtaisemmassa suunnitellussa ja lupaharkinnassa.

Kaupungin kannanotto

Kaupunginhallitus on antanut Uudenmaan liitolle lausunnon Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta elokuussa 2012. Koko maakunnan mittakaavassa maakuntakaavaehdotuksen pohjana olevat kehittämisperiaatteet mahdollistavat toimivan perusrakenteen. Uusi mittavampi maankäyttö pyritään ohjaamaan erityisesti sekä nykyisiin että uusiin raideliikenteen kasvukäytäviin.

Kaupunginhallitus piti ehdotusta aluevarausten osalta kuitenkin joiltakin osin liian yksityiskohtaisena ottaen huomioon maakuntakaavan mittakaava ja kasvavan kaupungin tarpeet.

Kaupunginhallitus kiinnitti huomiota mm. keskusverkostoon sekä keskustatoimintojen aluevarauksiin, energiahuoltoa koskeviin suunnittelumääräyksiin ja uusiutuvien energiamuotojen hyödyntämismahdollisuuksiin, ylijäämämassojen varastointitarpeisiin, viheralueverkoston ja viheryhteyksien esittämistapaan ja niitä koskeviin määräyksiin sekä raideliikenneverkon esittämistapaan. Kaupunginhallitus esitti mm. pohdittavaksi Jokeri 3:n linjauksen merkitsemistä maakuntakaavaan Östersundomin kautta Vuosaaren satamaan.

Monia tuolloin esitettyjä seikkoja on otettu huomion nyt tarkasteltavana olevassa Östersundomin maakuntakaavaehdotuksessa, joittenkin osalta kaupunki esittää niihin edelleen muutoksia.

Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteistä yleiskaavaa valmisteleva Östersundom -toimikunta on 9.12.2014 päättänyt asettaa Östersundomin yleiskaavaehdotuksen nähtäville ja pyytää siitä lausunnot. Kaupunki pohjaa kannanottonsa yhteisen yleiskaavan ratkaisuihin ja toteaa niitten pohjalta seuraavaa:

Maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan keskeinen tavoite on yhteinen: itäisen, raideliikenteeseen perustuvan kasvuun avaaminen pääkaupunkiseudulle. Maakuntakaavaehdotuksessa on esitetty asumisen ja elinkeinotoimintojen keskittämistä ja tiivistämistä Östersundomin metrolinjauksen ja metroasemien läheisyyteen hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle. Tämä tukee Östersundomin

toteutumista kestävän kehityksen mukaisena asuin- ja työpaikka-alueena.

Maakunta- ja yleiskaavaehdotukset vastaavat sisällöltään toisiaan hyvin. Maakuntakaavaehdotuksessa on kuitenkin yksityiskohtia, joiden osalta kaavamerkintöjen tulkinnan varmistaminen tai merkintöjen tarkentaminen on aiheellista:

- Taajamatoimintojen alueiden rajausta vastaa paikoin hyvin yksityiskohtaisesti yleiskaavaehdotuksessa esitettyä rajausta. Olisi suotavaa, että maakuntakaavan esitystapa olisi luonteeltaan yleispiirteisempi.
- Maakuntakaavassa on osoitettu kaksi työpaikka-aluetta; toinen Itäväylän ja Kehä III:n liittymän eteläpuolelle Länsisalmeen ja toinen Porvoonväylän pohjoispuolelle Långmossabergenin jätevoimalan alueelle. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa on osoitettu merkittäväksi elinkeinotoimintojen alueeksi Itäväylän eteläpuoleinen alue laajemmin sekä lisäksi Porvoonväylän pohjoispuolella sijaitseva Norrbergetin alue. Nämä alueet tulisi osoittaa myös maakuntakaavassa työpaikka-alueiksi, eikä niiden toteuttamista ole syytä sitoa raideliikenteen toteuttamiseen.
- Granön saari on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Kuntien yhteisen Östersundomin yleiskaavan tavoitteena on kehittää saaresta monipuolinen virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alue. Maakuntakaavan tulisi mahdollistaa yleiskaavaehdotuksen linjaamat ratkaisut Granössä.
- Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa on tavoitteena kehittää Östersundomista cleantech-aluetta, joka profiloituu erityisesti aurinko- ja muuhun uusiutuvaan energiaan perustuvaan liiketoimintaan. Siihen liittyen on Porvoonväylän varrelle osoitettu laajat aurinkoenergian tuotantoaluevaraukset sekä kaksi muuta uusiutuviin energijakeisiin perustuvaa energiahuollon aluevarausta. Östersundomin vaihemaakuntakaavassa on osoitettu yksi energiahuollon aluevaraus. Kaavaan tulisi lisätä edellä mainitut yhteisessä yleiskaavassa esitetyt aluevaraukset.
- Maakuntakaavassa osoitetut uudet työpaikka-alueet tukevat Vuosaaren sataman toimintoja ja tarpeita. Elinkeino toiminnan osalta erityisesti Vuosaaren sataman toiminnan kehittämisedellytykset tulee ottaa maakuntakaavassa huomioon. Maakuntakaavan raideyhteysmerkinnän tulee mahdollistaa henkilöliikenteen raideyhteys Vuosaaren satamaan valmisteilla olevan Helsingin uuden yleiskaavan linjausten mukaisesti.

- Kaava-alueella on jo rakennettuja alueita kuten Karhusaari ja Landbo, jotka on maakuntakaavaehdotuksessa merkitty raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajamatoimintojen alueeksi. Maakuntakaavaratkaisun tulisi mahdollistaa näiden olemassa olevien, joukkoliikenteen palveluverkon piiriin kuuluvien alueiden sisällä hallittu täydentäminen niin, ettei sitä sidota uuden raideliikenneyhteyden toteuttamispäätökseen.

Kaupunginhallitus edellyttää lausunnossaan esitettyjen huomautusten ja muutosehdotusten ottamista huomioon kaavaehdotuksen jatkovalmistelussa. Muilta osin Helsingin kaupunginhallitus puoltaa maakuntakaavan hyväksymistä ehdotetussa muodossa.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että kappaleen 34 viimeiseksi ranskalaiseksi viivaksi lisätään seuraava:

- Kaava-alueella on jo rakennettuja alueita kuten Karhusaari ja Landbo, jotka on maakuntakaavaehdotuksessa merkitty raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajamatoimintojen alueeksi. Maakuntakaavaratkaisun tulisi mahdollistaa näiden olemassa olevien, joukkoliikenteen palveluverkon piiriin kuuluvien alueiden sisällä hallittu täydentäminen niin, ettei sitä sidota uuden raideliikenneyhteyden toteuttamispäätökseen.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan liiton lausuntopyyntö 14.1.2015
- 2 Östersundom kaavaehdotus, kaavakartta
- 3 Östersundom kaavaehdotus, kumottavien merkintöjen kartta
- 4 Östersundom merkinnät ja määräykset
- 5 Kaavaehdotuksen selostus
- 6 Epävirallinen yhdistelmäkartta
- 7 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaanliitto

Helen Oy

Helsingin Satama Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Uudenmaan liitolle seuraavan lausunnon:

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava, Östersundomin alueen kaavaehdotus täydentää ympäristöministeriön lokakuussa 2014 vahvistamaa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavaa ja noudattaa perusrakenteeltaan sen periaatteita. Näitä ovat alue- ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen, metropolimaakunnan kilpailukyvyyn vahvistaminen, kaupan palveluverkon suunnitteleminen osaksi alue- ja yhdyskuntarakennetta sekä kylien ja muun hajarakentamisen ohjaaminen.

Östersundomin alueen maakuntakaavan tavoitteena on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja perusrakenteen lisäksi sovittaa omalta osaltaan yhteen voimassa olevat maakuntakaavat sekä ratkaista merkittävän kasvuvyöhykkeen kytkeytyminen maakunnan aluerakenteeseen.

Östersundomin alueen maakuntakaavassa on lisäksi otettu huomioon valmisteilla olevan Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ratkaisut. Tämän vaihemaakuntakaavan teemoina ovat viherrakenne, logistiikka ja tavaraliikenne, tuulivoima, elinkeinot ja innovaatiotoiminta sekä kulttuuriympäristöt. Kaupunginhallitus antaa lausuntonsa 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta omana asianaan.

Östersundomin alueen maakuntakaavan alue ulottuu Helsingin Östersundomista Sipoon Söderkullaan saakka. Alueeseen kuuluu myös pieni alue Vantaan Länsisalmesta. Maakuntakaavaehdotusta on valmisteltu samanaikaisesti Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteisen Östersundomin yleiskaavaehdotuksen kanssa. Maakuntakaavan alue on kuitenkin yhteisen yleiskaavan aluetta laajempi Sipoon alueella.

Lausunnossa tarkastellaan maakuntakaavan ratkaisuja suhteessa kuntien yhteisen yleiskaavan tavoitteisiin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Maankäytön ja liikenteen perusrakenne

Östersundomin maakuntakaavan alue muodostaa merkittävän, seudun rakennetta tasapainottavan kasvupotentiaalin pääkaupunkiseudulla. Helsinki, Vantaa ja Sipoo laativat Östersundomin alueelle yhteistä yleiskaavaa, jossa aluetta kaavoitetaan tiiviinä metron tukeutuvana kaupunkimaisena alueena. Maakuntakaavan valmistelun keskeisenä tavoitteena on ollut sovittaa maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan prosessit yhteen siten, että maakuntakaavassa idän suunnan merkittävä kasvuvyöhyke kytkettäisiin maakunnan aluerakenteeseen ja yleiskaavassa ratkaistaisiin alueen yksityiskohtaisempi maankäyttö.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti maakuntakaavassa eri toiminnot tukeutuvat vahvasti joukkoliikenteeseen ja maankäyttöratkaisuissa suositetaan pyöräilyä ja kävelyä.

Alueen joukkoliikenne tukeutuu metron, joka on osoitettu ohjeellisena seutuliikenteen ratana Mellunmäen metroasemalta Östersundomin kautta Söderkullaan. Ratalinjaus perustuu Helsingin alueen osalta Östersundomin alueen yleiskaavatyön aikana tehtyihin selvityksiin. Raideyhteys voi olla metro tai muu raideyhteys kuten pikaraitiotie. Ratalinjaus on osoitettu ohjeellisena linjauksena, ja tarkempi sijainti ratkaistaan yksityiskohtaisemman suunnittelun edetessä.

Maakuntakaavassa on lisäksi osoitettu Vuosaaren sataman liikenneyhteydet, pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli, Jokeri-3, sekä seudullisesti merkittävät joukkoliikenteen vaihtopaikat. Helsingin valmisteilla olevan yleiskaavan ja Östersundomin yhteisen yleiskaavan tavoitteena on ollut Jokeri 3:n ulottaminen maakuntakaavaehdotuksesta esitetystä Kehä III:n ja Porvoonväylän risteyksestä Vuosaareen.

Alueen taajamat on osoitettu raideliikenteeseen tukeutuvan taajamatoimintojen alueen merkinnällä. Alueen maankäyttö on kuntakaavoituksessa suunniteltava ja mitoitettava raideliikenteen toimintaedellytyksiä suosivaksi ja sen toteuttaminen on sidottava radan tai aseman sitovaan toteuttamispäätökseen. Sitovalla päätöksellä tarkoitetaan joko valtion tai kunnan rahoituspäätöstä rakentamissuunnitelman laatimiseksi tai rakentamisen aloittamiseksi. Uusien taajama-alueiden joukkoliikenne voidaan alkuvaiheessa hoitaa linja-autoliikenteellä.

Ratoihin tukeutuvat asemanseudut on osoitettu Tiivistettävä alue - kehittämisperiaatemerkinnällä, minkä mukaan alue tulee suunnitella kestäväan liikennejärjestelmään tukeutuvina, ympäröivää taajamaa

tiivimpiä alueina. Yhteisen yleiskaavan alueelle näitä on osoitettu neljä.

Maakuntakaavassa on osoitettu yksi merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö raide- ja moottoriliikenteeseen tukeutuvalla keskustatoimintojen alueelle Sakarimäkeen.

Maakuntakaavaehdotuksen keskeisenä tavoitteena on ohjata rakentamista haja-asutusalueen sijasta taajamiin ja kyliin. Alueet joille maakuntakaavassa ei ole osoitettu erillistä käyttötarkoituserkintää, ns. valkoiset alueet, on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Maakuntakaavaehdotuksessa aiemmin virkistys- ja taajama-alueeksi osoitettu Granö on ehdotuksessa nyt jätetty ilman käyttötarkoituserkintää.

Maakuntakaavaehdotuksen ratkaisu asumisen ja elinkeinotoimintojen keskittämiseksi ja tiivistämiseksi metrolinjauksen ja metroasemien läheisyyteen hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle tukee Östersundomin toteutumista kestäväen kehityksen mukaisena asuin- ja työpaikka-alueena.

Maakuntakaavassa osoitetut uudet työpaikka-alueet tukevat Vuosaaren sataman toimintoja ja tarpeita. Elinkeinoiminnan osalta erityisesti Vuosaaren sataman toiminnan kehittämisedellytykset tulee ottaa maakuntakaavassa huomioon. Maakuntakaavan raideyhteysmerkinnän tulee mahdollistaa henkilöliikenteen raideyhteys Vuosaaren satamaan valmisteilla olevan Helsingin uuden yleiskaavan linjausten mukaisesti.

Östersundomin yleiskaavaehdotukseen on merkitty Porvoonväylän ja Kehä III:n varrelle paljon tilaa vaativien toimintojen rakentamisalueita eli elinkeinoiminnan ja yhdyskuntateknisen huollon alueita.

Näillä alueilla on mahdollista myös sellainen tuotannollinen toiminta, joka ei voi sijaita asumisen välittömässä läheisyydessä. Alueilla toimii nykyään mm. Fazerin ja Valion tuotantolaitoksia.

Maakuntakaavaehdotuksessa alueet on pääosin merkitty raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajamatoimintojen alueeksi. Edellä mainitun tyyppisten laitosten sijoittuminen ei määräydy joukkoliikenteen tai metron perusteella, joten näitä alueita koskevaa aluevarausmerkintää olisi maakuntakaavaehdotuksessa tarkoituksenmukaista tarkistaa .

Viherrakenne ja luonnonsuojelualueet

Maakuntakaavaehdotuksessa on kiinnitetty huomiota viheralueiden riittävyteen ja yhteneväisyyteen sekä virkistyskäytön että ekologisen kestävyuden kannalta. Ehdotuksessa esitetään selkeä viheraluejärjestelmä, joka käsittää retkeily- ja ulkoilualueita, lähipuistoja

sekä merenrantapuistoja ja viherreittejä, mikä luo edellytykset asukkaitten arkiliikunnan järjestämiselle pitkällä tähtäimellä. Kaavaehdotukseen on lisätty viherrakenteeseen liittyvä mantereen rantavyöhyke ja sisäsaaristo, lisätty luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet ja pohjavesialueet sekä tarkistettu suojelualueita ja niitä koskevia määräyksiä. Näiden osalta maakuntakaavaehdotukseen ei ole huomautettavaa.

Kulttuuriympäristöt

Rakentamisella on merkittäviä vaikutuksia maisemaan, kun maaseutumainen maisema muuttuu osaksi kaupunkirakennetta. Taajamarakenteen tiivistäminen ja täydentäminen ja liikennejärjestelmän toteuttaminen edellyttää erityistä yhteensovittamista kulttuuriympäristö- ja maisema-arvojen kanssa. Kaavaehdotuksen selostuksessa tuodaan myös esiin, miten kulttuuriympäristöt vahvistavat myös paikallisidentiteettiä ja yhteistöllisyyttä. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt on otettu ehdotuksessa huomioon, kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet on osoitettu liitekartalla. Vaikutusten arvioinnissa on tuotu esiin myös tavoitteiden ristiriitaisuuksia. Arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja tiivistettävien alueiden ja uusien liikenneyhteyksien välillä tulee olemaan keskenään ristiriitaisia maankäyttötavoitteita. Alueilla, joille on osoitettu päällekkäin sekä käyttötarkoitus aluevarausmerkinnällä että erityisominaisuustieto kulttuuriympäristörasterilla, yksityiskohtaisemman suunnittelun tehtävänä on arvioida ja sovittaa yhteen käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö ja kulttuuriympäristön arvot.

Arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi merkityistä alueista Granö on maakuntakaavassa ilman käyttötarkoitusmerkintää. Alue, jolle maakuntakaavakartalla ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa muutakin vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Kuntien yhteisen yleiskaavan tavoitteena on Granön osoittaminen virkistystä sekä matkailu- ja vapaa-ajan toimintaa palvelevaan käyttöön. Maakuntakaavaa tulisi tältä osin tarkistaa vastaamaan yhteisen yleiskaavan tavoitteita.

Ylijäämämaiden loppusijoitukseen varatut alueet sekä energiahuollon ja sähkönsiirron alueet

Östersundomin alueelle on esitetty kolme vaihtoehtoista ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattua EJ3 -aluetta. Varautuminen

maamassojen hallintaan on tarpeellista ja on perusteltua osoittaa alueet maakuntakaavatasolla. Aiemmin 2. vaihemaakuntakaavasta antamassaan lausunnossa kaupunginhallitus esitti niiden merkitsemistä kaavaan ja että tilapäistä varastointia ja käsittelyä koskevat määräykset tulee lisätä taajamatoimintojen alueiden kaavamääräyksiin.

Maakuntakaavaan merkityt ylijäämämaiden loppusijoituspaikat vastaavat Östersundomin osayleiskaavaehdotuksen maa-ainesten otto- ja käsittelyalueita. Helsingin kaupungin toimesta on käynnistymässä maa-ainesten käsittelyalueista esisuunnittelu- ja ympäristövaikutusten (YVA) arviointiprosessi, minkä jälkeen sijoituspaikasta on tarkoitus tehdä päätös.

Östersundomin vaihemaakuntakaavassa on osoitettu yksi energiahuollon aluevaraus. Lisäksi yhdyskuntateknisen huollon tarpeita on osoitettu liitekartalla. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa on tavoitteena kehittää Östersundomista cleantech-alueita, joka profiloituu erityisesti aurinko- ja muuhun uusiutuvaan energiaan perustuvaan liiketoimintaan. Siihen liittyen on yleiskaavassa osoitettu Porvoonväylän varrelle laajat aurinkoenergian tuotantoaluevaraukset sekä kaksi muuta uusiutuviin energijakeisiin perustuvaa energiahuollon aluevarausta. Nämä tulisi ottaa maakuntakaavassa huomioon.

Natura -vaikutukset

Östersundomin maakuntakaavan valmistelun yhteydessä on arvioitu sen vaikutuksia Natura-alueisiin. Aiemmin esitettyyn ratkaisuun nähden maankäytön painopistettä on siirretty etäämmälle Natura-alueista. Maakuntakaavan Natura-arvioissa on päädytty siihen, että maakuntakaavan mukainen ratkaisu on toteutettavissa ilman merkittävää haittaa lajeille tai luontotyypeille.

Tämän arvioinnin lähtökohtana ovat edellä mainitut aikaisemmat kaavaprosessin aikana tehdyt selvitykset ja erityisesti vuonna 2014 valmistunut arvio Östersundomin yleiskaavan suunnitellun maankäytön vaikutuksista Natura-alueisiin. Maakuntakaavaehdotuksella on tunnistettu olevan heikentäviä vaikutuksia kaikkiin kolmeen tarkasteltuun Natura-alueeseen. Kuitenkaan kaavan vaikutukset luonnontieteellisiin perusteisiin arvioituna eivät ole merkittäviä eli kun käytettävissä olevat lieventämistoimet toteutetaan ja otetaan kuntakaavoituksessa ja lupamenettelyssä sekä muussa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa asianmukaisesti huomioon, ei maakuntakaava-ehdotus yksistään tai yhdessä muiden tiedossa olevien hankkeiden kanssa merkittävästi heikennä luonnonsuojelulain 66 §:n tarkoittamalla tavalla Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet, Sipoonkorven tai Sipoonjoen Natura-alueiden luontoarvoja.

Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvesien Natura-alueen osalta arvioinnissa todetaan lisäksi seuraavaa:

Maakuntakaavan tehtävästä yleispiirteisenä suunnitelmana ja kaavakartan mittakaavasta seuraa aluevarausten yleispiirteinen tulkinta. Maakuntakaavassa ei ratkaista alueelle sijoittuvan väestön kokonaismäärää eikä sitä, miten väestö jakaantuu alueen eri osien kesken. Kaavavaikutusten kannalta on keskeistä, että kaikki haitallisia vaikutuksia estävät tai vähentävät keinot otetaan täysimääräisesti käyttöön yksityiskohtaisemmassa suunnitellussa ja lupaharkinnassa.

Kaupungin kannanotto

Kaupunginhallitus on antanut Uudenmaan liitolle lausunnon Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta elokuussa 2012. Koko maakunnan mittakaavassa maakuntakaavaehdotuksen pohjana olevat kehittämisperiaatteet mahdollistavat toimivan perusrakenteen. Uusi mittavampi maankäyttö pyritään ohjaamaan erityisesti sekä nykyisiin että uusiin raideliikenteen kasvukäytäviin.

Kaupunginhallitus piti ehdotusta aluevarausten osalta kuitenkin joiltakin osin liian yksityiskohtaisena ottaen huomioon maakuntakaavan mittakaava ja kasvavan kaupungin tarpeet.

Kaupunginhallitus kiinnitti huomiota mm. keskusverkostoon sekä keskustatoimintojen aluevarauksiin, energiahuoltoa koskeviin suunnittelumääräyksiin ja uusiutuvien energiamuotojen hyödyntämismahdollisuuksiin, ylijäämämassojen varastointitarpeisiin, viheralueverkoston ja viheryhteyksien esittämistapaan ja niitä koskeviin määräyksiin sekä raideliikenneverkon esittämistapaan. Kaupunginhallitus esitti mm. pohdittavaksi Jokeri 3:n linjauksen merkitsemistä maakuntakaavaan Östersundomin kautta Vuosaaren satamaan.

Monia tuolloin esitettyjä seikkoja on otettu huomion nyt tarkasteltavana olevassa Östersundomin maakuntakaavaehdotuksessa, joittenkin osalta kaupunki esittää niihin edelleen muutoksia.

Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteistä yleiskaavaa valmisteleva Östersundom -toimikunta on 9.12.2014 päättänyt asettaa Östersundomin yleiskaavaehdotuksen nähtäville ja pyytää siitä lausunnot. Kaupunki pohjaa kannanottonsa yhteisen yleiskaavan ratkaisuihin ja toteaa niitten pohjalta seuraavaa:

Maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan keskeinen tavoite on yhteinen: itäisen, raideliikenteeseen perustuvan kasvusuunnan avaaminen pääkaupunkiseudulle. Maakuntakaavaehdotuksessa on

esitetty asumisen ja elinkeinotoimintojen keskittämistä ja tiivistämistä Östersundomin metrolinjauksen ja metroasemien läheisyyteen hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle. Tämä tukee Östersundomin toteutumista kestäväen kehityksen mukaisena asuin- ja työpaikka-alueena.

Maakunta- ja yleiskaavaehdotukset vastaavat sisällöltään toisiaan hyvin. Maakuntakaavaehdotuksessa on kuitenkin yksityiskohtia, joiden osalta kaavamerkintöjen tulkinnan varmistaminen tai merkintöjen tarkentaminen on aiheellista:

- Taajamatoimintojen alueiden rajausta vastaa paikoin hyvin yksityiskohtaisesti yleiskaavaehdotuksessa esitettyä rajausta. Olisi suotavaa, että maakuntakaavan esitystapa olisi luonteeltaan yleispiirteisempi.
- Maakuntakaavassa on osoitettu kaksi työpaikka- aluetta; toinen Itäväylän ja Kehä III:n liittymän eteläpuolelle Länsisalmeen ja toinen Porvoonväylän pohjoispuolelle Långmossabergenin jätevoimalan alueelle. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa on osoitettu merkittäväksi elinkeinotoimintojen alueeksi Itäväylän eteläpuoleinen alue laajemmin sekä lisäksi Porvoonväylän pohjoispuolella sijaitseva Norrbergetin alue. Nämä alueet tulisi osoittaa myös maakuntakaavassa työpaikka-alueiksi, eikä niiden toteuttamista ole syytä sitoa raideliikenteen toteuttamiseen.
- Granön saari on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Kuntien yhteisen Östersundomin yleiskaavan tavoitteena on kehittää saaresta monipuolinen virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alue. Maakuntakaavan tulisi mahdollistaa yleiskaavaehdotuksen linjaamat ratkaisut Granössä.
- Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa on tavoitteena kehittää Östersundomista cleantech- aluetta, joka profiloituu erityisesti aurinko- ja muuhun uusiutuvaan energiaan perustuvaan liiketoimintaan. Siihen liittyen on Porvoonväylän varrelle osoitettu laajat aurinkoenergian tuotantoaluevaraukset sekä kaksi muuta uusiutuviin energijakeisiin perustuvaa energiahuollon aluevarausta. Östersundomin vaihemaakuntakaavassa on osoitettu yksi energiahuollon aluevaraus. Kaavaan tulisi lisätä edellä mainitut yhteisessä yleiskaavassa esitetyt aluevaraukset.
- Maakuntakaavassa osoitetut uudet työpaikka-alueet tukevat Vuosaaren sataman toimintoja ja tarpeita. Elinkeinotoiminnan osalta erityisesti Vuosaaren sataman toiminnan kehittämisedellytykset tulee ottaa maakuntakaavassa huomioon. Maakuntakaavan raideyhteyksimerkinnän tulee mahdollistaa

henkilöliikenteen raideyhteys Vuosaaren satamaan valmisteilla olevan Helsingin uuden yleiskaavan linjausten mukaisesti.

Kaupunginhallitus edellyttää lausunnossaan esitettyjen huomautusten ja muutosehdotusten ottamista huomioon kaavaehdotuksen jatkovalmistelussa. Muilta osin Helsingin kaupunginhallitus puoltaa maakuntakaavan hyväksymistä ehdotetussa muodossa.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan liitto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan, Östersundomin alueen kaavaehdotuksesta.

Kaavaehdotuksesta on saatu kaupunkisuunnittelulautakunnan, kiinteistölautakunnan, ympäristölautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, liikuntaviraston, Keski-Uudenmaan maakuntamuseon/Helsingin kaupunginmuseon, Helen Oy:n, Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen (HKL) ja Helsingin Satama Oy:n lausunnot. Helsingin Sähköverkko Oy:ltä pyydettyä lausuntoa ei ole saatu, alue ei kuulu sen sähköjakelualueeseen. Lausuntoehdotus on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Lausuntoehdotus perustuu hallintokuntien lausunnoissa esitettyihin kannanottoihin. Lausuntoehdotukseen ei kuitenkaan ole sisällytetty niitä kannanottoja, jotka liittyvät maakuntakaava-alueen yksityiskohtaisempaan suunnitteluun kuten tulvariskien hallintaan, saattavat olla ristiriidassa kaavaehdotuksen Natura-arvioinnin perusteena olevien ratkaisujen kanssa tai ratkaistaan esim. erillisen ympäristövaikutusten arviointiprosessin perusteella kuten ylijäämämaiden loppusijoituspaikka.

Östersundomin aluetta koskevan 2. vaihemaakuntakaavan valmistelu

Esittelijä toteaa, että kaupunginhallitus on 13.8.2012 antanut Uudenmaan liitolle lausunnon Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta ja 12.12.2012 ehdotukseen tehdyistä tarkistuksista.

Uudenmaan maakuntavaltuusto hyväksyi Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan 20.3.2013. Valtuusto päätti samassa kokouksessa kuitenkin jättää hyväksymättä Helsingin Östersundomista Sipoon Söderkullaan ulottuvan alueen ja palauttaa alueen jatkovalmisteluun. Päätöksen syynä oli alueen keskeneräinen yleiskaavatilanne. Ympäristöministeriö vahvisti 2. vaihemaakuntakaavan 30.10.2014. Vahvistettu kaava ei siis koske Östersundomin aluetta.

Östersundomin alueen maakuntakaavaa ja kuntien yhteistä Östersundomin yleiskaavaa on valmisteltu yhteistyössä. Tavoitteena on ollut sovittaa maakuntakaavan ja yleiskaavan prosessit yhteen siten, että maakuntakaavassa idän suunnan merkittävä kasvuvyöhyke kytkettäisiin maakunnan aluerakenteeseen ja yleiskaavassa ratkaistaisiin alueen yksityiskohtaisempi maankäyttö. Yhteistä yleiskaavaa koskevat luontoselvitykset ja Natura-arvioinnit ovat tarkentuneet, ja näin ollen myös Östersundomin alueen maakuntakaavan valmistelua on ollut mahdollista jatkaa ja tarkentaa uusimpien tietojen pohjalta.

Hyväksymättä jätetyn Östersundomin alueen maakuntakaavan valmistelua on jatkettu syksyllä 2012 nähtävillä olleen kaavaehdotuksen pohjalta. Kaavaan on tehty muutoksia mm. taajama- ja viherrakenteen sekä keskusverkon ja työpaikka-alueitten osalta. Ehdotukseen on myös lisätty kulttuuri- ja luonnonympäristöjä, teknistä huoltoa sekä saaristovyöhykkeitä koskevia merkintöjä ja määräyksiä. Tehdyt muutokset ovat merkittäviä, joten maakuntahallitus päätti asettaa kaavaehdotuksen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 32 §:n mukaisesti uudelleen nähtävillä ja pyytää siitä lausunnot. Kaavasta käytetään nimeä Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava, Östersundomin alue. Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 20.1.–20.2.2015.

Uudenmaan liitto pyytää Östersundomin alueen maakuntakaavan Natura-arvioinnista luonnonsuojelulain mukaisen lausunnon Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta sekä metsähallitukselta.

Östersundomin alueen maakuntakaavassa käsitellään kaikki keskeiset alue- ja yhdyskuntarakenteen aihepiirit kuten taajama- ja viherrakenne, liikenneverkko, yhdyskuntateknisen huollon merkinnät sekä kulttuuriympäristöt. Kaava-alue on Sipoon alueella laajempi kuin kuntien yhteisen yleiskaavan kaava-alue.

Uudenmaan liitto on laatinut Östersundomin alueen maakuntakaavaa samanaikaisesti Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kanssa. 4. vaihemaakuntakaavan teemoina ovat viherrakenne, logistiikka ja tavaraliikenne, tuulivoima, elinkeinot ja innovaatio toiminta sekä kulttuuriympäristöt. Östersundomin alueen maakuntakaavassa huomioidaan myös ne 4. vaihemaakuntakaavan ratkaisut, jotka kohdistuvat Östersundomin kaava-alueelle.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnos on ollut nähtävillä 21.1.–20.2.2015 ja siitä on pyydetty lausunnot. Kaupunginhallitus antaa siitä lausunnon omana asianaan.

Östersundomin yhteisen yleiskaavan valmistelutilanne

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteisen yleiskaavan valmistelusta vastaava Östersundom-toimikunta päätti 9.12.2014 asettaa Östersundomin yhteisen yleiskaavaehdotuksen nähtäville ja pyytää siitä lausunnot kuntien puolelta esitystä. Yleiskaavaehdotus on ollut nähtävillä 26.1.2015 – 4.3.2015. Kaavaehdotuksesta on pyydetty lausunnot 31.3. mennessä. Yleiskaavaehdotuksen Natura-arvioinnista on pyydetty lausunnot 12.6.2015 mennessä.

Maakuntakaavan ohjausvaikutus

Maakuntakaava on ohjeena kunnan kaavoitukselle. Maankäyttö- ja rakennuslaissa on säädetty maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan suhteesta. MRL:n 48 §:n mukaan maakuntakaava on 32 §:ssä säädetyllä tavalla ohjeena yleiskaavaa laadittaessa ja muutettaessa. Yhteinen yleiskaava voidaan perustellusta syystä laatia sisällöltään 1 momentin säännöksestä poiketen, mutta tällöin on huolehdittava siitä, että yhteinen yleiskaava sopeutuu maakuntakaavan kokonaisuuteen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan liiton lausuntopyyntö 14.1.2015
- 2 Östersundom kaavaehdotus, kaavakartta
- 3 Östersundom kaavaehdotus, kumottavien merkintöjen kartta
- 4 Östersundom merkinnät ja määräykset
- 5 Kaavaehdotuksen selostus
- 6 Epävirallinen yhdistelmäkartta
- 7 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Östersundomin maakuntakaavaehdotuksen esittelymateriaali.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Uudenmaanliitto

Helen Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai

23.03.2015

Kaj/6

Helsingin Satama Oy

täytäntöönpano
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta
Kaupunginmuseo
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
Liikuntavirasto
Tiedoksi

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.03.2015 § 282

HEL 2015-000487 T 10 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) 2.3.2015

HEL 2015-000487 T 10 03 00

Kaupunginhallitus on pyytänyt HKL -liikelaitokselta lausuntoa Österundomin alueen maakuntakaavan 2. vaiheen kaavaehdotukseen. Kaavassa yhdistetään Uudenmaan maakuntakaavan 4. vaiheen suunnitelmat Helsingin, Vantaan ja Sipoon Östersundomia käsittelevään yleiskaavaprosessiin.

HKL näkee Östersundomin alueen kehittämisen olennaisena osana Helsingin kehittymistä tulevana vuosina. Östersundomin toteutumiseen kestävä kehityksen mukaisena asuin- ja työpaikka-alueena, on sen toiminnot keskitettävä suunnitellun itämetron läheisyyteen. HKL:n

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

mielestä kaavaluonnoksessa on aivan oikein esitetty asumisen ja elinkeino toimintojen keskittämistä ja tiivistämistä Östersundomin metrolinjauksen ja metroasemien läheisyyteen hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle.

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, kehittämisspällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 17.02.2015 § 82

HEL 2015-000487 T 10 03 00

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Östersundomin alueen maakuntakaavan kaava-alue ulottuu Helsingin Östersundomista Sipoon Söderkullaan saakka. Kaavan laadinnassa on otettu huomioon Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ja niihin liittyvät Helsingin seudun erityiskysymykset. ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.

Maakuntakaavan perusrakenne on sanallinen kuvaus maakuntakaavan valmistelun tahtotilasta ja keskeisistä periaatteista, jotka toimivat kaavatyon tavoitteina. Rakenteen osa-alueet ovat:

1. alue- ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen
2. metropolialueen kilpailukyvyn vahvistaminen
3. kaupan palveluverkko suunnitellaan osaksi alue- ja yhdyskuntarakennetta
4. kyllien ja muun hajarakentamisen ohjaaminen

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti maakuntakaavassa eri toiminnot tukeutuvat vahvasti joukkoliikenteeseen, etenkin raideliikenteeseen ja suosimalla maankäyttöratkaisuissa pyöräilyä ja kävelyä. Yleisten töiden lautakunta painottaa seudullisuuden ja yhteyksien jatkumisen tärkeyttä yli kaupunki- ja kuntarajojen. Kaupunkien tiivistyessä on turvattava jatkuvat ja riittävät viheralueet, jotka ovat virkistyskäytön ja ekologisuuden kannalta tärkeitä.

Kilpailukyvyn vahvistaminen on riippuvainen mm. hyvistä ja monipuolisista liikenneyhteyksistä. Rakennusvirasto pyrkii edistämään tavoitteita osallistumalla aktiivisesti kaavoituksen eri vaiheisiin, suunnitteluun ja myöhemmin yleisten alueiden toteuttamiseen sekä

ylläpitoon. Rakennusvirasto on osallistunut Östersundomin yleiskaavan valmisteluun, joka on parhaillaan lausuntokierroksella.

Östersundomin vaihemaakuntakaavassa on esitetty yksi merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö raide- ja moottoriliikenteeseen tukeutuvalla keskustatoimintojen alueelle. Yleisten töiden lautakunta on esittänyt lausunnossaan Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavasta 16.8.2011, että vähittäiskaupan suuryksiköt Östersundomissa, Herttoniemessä ja Kehä I:n ja Vihdintien varteen on tarkoituksenmukaista sijoittaa keskustatoimintojen alueelle hyvien julkisten ja kevyen liikenteen yhteyksien varrelle.

Östersundomin alueen vaihemaakuntakaava ohjaa rakentamista jo olemassa olevien kylien yhteyteen valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukaisesti. Lisä- ja täydennysrakentamisen yhteydessä tulee huomioida kylien maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet, sekä maa- ja metsätaloudellisesti, ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät pelto-, metsä- ja muut luontoalueet ja vältettävä niiden tarpeetonta pirstomista. Rakentamisessa ja kylien liittymisessä ympäröivään luontoon ja viheralueisiin tulee huomioida suojelualueiden reuna-alueet, joita tulisi kehittää ulkoilu- ja virkistysalueina siten, että sekä virkistykseen että luonnon kannalta tärkeät yhteydet ympäröiville viheralueille säilyvät.

Östersundomin ja Salmenkallion alueella on runsaasti tulvariskialueita, joihin ei tulisi osoittaa rakentamista. Samat alueet ovat tärkeitä myös Natura 2000-alueiden suojavyöhykkeinä sekä osin myös suojelukohteilla elävän lintulajiston (muun muassa ruisräkki) elinkelpoisten kantojen kannalta. Yleisten töiden lautakunnan mielestä maakuntakaavan tulisi turvata, että maankäyttöratkaisuista ei aiheudu Natura-arvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä, että kaavassa esitetään varaukset ylijäämämaiden loppusijoitukselle. Sen sijaan niiden sijoituspaikka maakuntakaavassa supistaisi maakuntakaavassa virkistysalueeksi osoitettua aluetta olennaisesti. Ylijäämämaiden loppusijoituspaikaksi tulisi Sipoonkorven sijasta selvittää muita vaihtoehtoja kuten esimerkiksi Brakvedskärren pellon ympäristöä.

Sipoon Majvikin alueelta on Itä-Uudenmaan liiton luontoselvityksissä paikallistettu runsaasti maakunnallisesti merkittäviä luontoalueita. Arvokkaat luontoalueet tulisi yleisten töiden lautakunnan mielestä erikseen merkitä myös maakuntakaavatasolla.

Suunnittelun tässä vaiheessa ei ole vielä määritelty rakennuskustannuksia.

Käsittely

17.02.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Korvataan lausuntoehdotuksen toiseksi viimeinen kappale seuraavalla tekstillä: "Östersundomin ja Salmenkallion alueella on runsaasti tulvariskialueita, joihin ei tulisi osoittaa rakentamista. Samat alueet ovat tärkeitä myös Natura 2000-alueiden suojavyöhykkeinä sekä osin myös suojelukohteilla elävän lintulajiston (muun muassa ruisrääkkä) elinkelpoisten kantojen kannalta. Yleisten töiden lautakunnan mielestä maakuntakaavan tulisi turvata, että maankäyttöratkaisuista ei aiheudu Natura-arvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä, että kaavassa esitetään varaukset ylijäämämaiden loppusijoitukselle. Sen sijaan niiden sijoituspaikka maakuntakaavassa supistaisi maakuntakaavassa virkistysalueeksi osoitettua aluetta olennaisesti. Ylijäämämaiden loppusijoituspaikaksi tulisi Sipoonkorven sijasta selvittää muita vaihtoehtoja kuten esimerkiksi Brakvedskärren pellon ympäristöä.

Sipoon Majvikin alueelta on Itä-Uudenmaan liiton luontoselvityksissä paikallistettu runsaasti maakunnallisesti merkittäviä luontoalueita. Arvokkaat luontoalueet tulisi yleisten töiden lautakunnan mielestä erikseen merkitä myös maakuntakaavatasolla."

10.02.2015 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi
Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Helena Ström, projektinjohtaja, puhelin: 310 38571
helena.strom(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.02.2015 § 31

HEL 2015-000487 T 10 03 00

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Östersundomin alueen maakuntakaavaehdotusta ja Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteistä Östersundomin yleiskaavaa on valmisteltu samanaikaisesti. Kaupunkisuunnittelulautakunta on puoltanut 18.11.2014 yleiskaavaehdotuksen nähtäville asettamista ja lausuntojen pyytämistä ehdotuksesta.

Maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan keskeinen tavoite on yhteinen: itäisen, raideliikenteeseen perustuvan kasvusuunnan avaaminen pääkaupunkiseudulle. Maakunta- ja yleiskaavaehdotukset vastaavat sisällöltään toisiaan hyvin. Maakuntakaavaehdotuksessa on kuitenkin yksityiskohtia, joiden osalta kaavamerkintöjen tulkinnan varmistaminen tai merkintöjen tarkentaminen on aiheellista:

- Taajamatoimintojen alueiden rajausta vastaa paikoin hyvin yksityiskohtaisesti yleiskaavaehdotuksessa esitettyä rajausta. Olisi suotavaa, että maakuntakaavan esitystapa olisi luonteeltaan yleispiirteisempi.
- Maakuntakaavassa on osoitettu kaksi työpaikka-aluetta; toinen Itäväylän ja Kehä III:n liittymän eteläpuolelle Länsisalmeen ja toinen Porvoonväylän pohjoispuolelle Långmossabergenin jätevoimalan alueelle. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa on osoitettu merkittäväksi elinkeinotoimintojen alueeksi Itäväylän eteläpuoleinen alue laajemmin sekä lisäksi Porvoonväylän pohjoispuolella sijaitseva Norrbergetin alue. Nämä alueet tulisi osoittaa myös maakuntakaavassa työpaikka-alueiksi, eikä niiden toteuttamista ole syytä sitoa raideliikenteen toteuttamiseen.
- Granön saari on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Kuntien yhteisen yleiskaavan tavoitteena on kehittää saaresta monipuolinen virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alue. Maakuntakaavan tulisi mahdollistaa yleiskaavaehdotuksen linjaamat ratkaisut Granössä.

Käsittely

10.02.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Mikko Aho: Poistetaan lausunnosta kappale, joka alkaa: "Maakuntakaavassa osoitettu viheryhteystarve Porvoontien suuntaisesti..."

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Anni Järvitalo, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37056
anni.jarvitalo(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 10.02.2015 § 52

HEL 2015-000487 T 10 03 00

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan Östersundomin alueen kaavaehdotusta on valmisteltu yhtäaikaisesti kuntien yhteisen yleiskaavaehdotuksen kanssa. Östersundomia suunnitellaan tiiviinä metron tukeutuvana kaupunkimaisena alueena. Uudet taajama-alueet on tarkoitus kytkeä ratalinjausten toteuttamiseen.

Natura-ja tulvariskialueet

Yleiskaavaehdotuksen jälkimmäisessä, perusteellisesti tehdyssä Natura-arviossa on todettu kaavaratkaisun todennäköisesti aiheuttavan merkittävää haittaa pyylle, kehrääjälle ja ruisrääkälle. Tästä näkökulmasta erityisesti Salmenkallion alue on vaikeasti toteutettavissa. Salmenkallio on merkitty tiivistettäväksi alueeksi maakuntakaavaehdotuksessa.

Maakuntakaavaehdotuksessa esitetyistä tiivistettävistä alueista Salmenkallio sijaitsee osaksi tulvariskialueella ja Östersundom on merkittävilta osin tulvariskialuetta. Mittava rakentaminen alaville paikoille vaatii laajamittaista stabilointia ja esirakentamista tulvan kannalta turvalliseen korkeuteen. Maansiirroilla ja paksuilla louhepatjoilla on luonto- ja maisemavaikutuksia, asemakaavatasolla todennäköisesti myös sellaisia vaikutuksia Natura-luontotyypeihin, joita 2. vaihemaakuntakaavan ja yleiskaavan Natura-arvioissa ei ole voitu ottaa huomioon ja jotka edellyttävät vaativia teknisiä ratkaisuja kosteikkojen vesitasapainon ylläpitämiseksi. Östersundomin alueen kaavoituksessa tulisi selvittää, olisiko rakentamisen painopistettä mahdollista siirtää kauemmas Natura-alueilta ja niiden kanssa osin päällekkäisiltä tulvariskialueilta. Näin vähennettäisiin myös suojeltaville luontotyypeille ja lajeille aiheutuvia haittoja.

Maakuntakaavan Natura-arviossa on päädytty siihen, että maakuntakaavan mukainen ratkaisu on toteutettavissa ilman merkittävää haittaa lajeille tai luontotyypeille. Kaavojen mittakaavaeron vuoksi tällainen tulkinta on mahdollinen, mutta ympäristölautakunnan

näkemyksen mukaan tulkinta sisältää juridisia ja ekologisia riskejä. Natura-alueille on syytä jättää kaikissa kaavaratkaisuissa riittävä suoja.

Ympäristölautakunnan mielestä maakuntakaavaa ei tulisi Östersundomin osalta vahvistaa, ennen kuin voidaan osoittaa, että maankäyttöratkaisuista ei aiheudu Natura-arvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä

Östersundomin alueen joukkoliikenneyhteydet tulevat perustumaan raideyhteyteen tukeutuvaan järjestelmään. Uudenmaan ELY-keskus on 28.5.2014 päättänyt, että raidehankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Perusteena oli, että alueella on mm. monia luontoarvoiltaan merkittäviä kohteita, joihin yhteys voi vaikuttaa. ELY-keskus piti perusteluissaan tärkeänä, että YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen toteuttamatta jättämisen lisäksi erilaisia linjausvaihtoehtoja ja liikennemuotoyhdistelmiä. Ympäristölautakunta toteaa, että linjausvaihtoehtojen muodostamisessa ja vaikutusten kokonaisarvioinnissa on erityisen tärkeää ottaa huomioon metroasemiin kytkeytyvien rakentamisalueiden vaikutukset luontoarvoihin ja tulvariskialueisiin, mihin Östersundomin yleiskaavatyön yhteydessä tehty Natura-arviointi antaa hyvän lähtökohdan.

Ympäristölautakunta pitää hyvänä, että taajamatoimintojen toteuttaminen on sidottu raideliikenteen toteuttamispäätökseen. Kuitenkin on tiedostettava, että raideyhteyden viivästyminen voi uhata maakuntakaavan hyvien tavoitteiden toteutumista. Vaihemaakuntakaavan mukaan uusien taajama-alueiden joukkoliikenne voidaan alkuvaiheessa hoitaa linja-autoliikenteellä, kunnes raideliikenteen rata valmistuu ja liikennöinti alkaa. Vaarana on, että väliaikaisratkaisut kestävät pitkään.

Östersundomin alueen tiivistettävät taajamatoimintojen alueet sijaitsevat pääosin suunnitellun metroradan asemien läheisyydessä. Kuitenkin erityisesti Porvoonväylän pohjoispuolella on alueita, joilla liikkuminen tulee todennäköisesti perustumaan henkilöautoliikenteeseen. Matka raideliikenteen asemalle on pitkä. Lisäksi on epävarmaa, riittääkö väestöpohja ja -tiheys tehokkaalle ja houkuttelevalle liityntäbussiyhteydelle.

Maakuntakaavassa on osoitettu myös joukkoliikenteen poikittaiset yhteysvälit. Tämä on tärkeää, koska valtaosa Östersundomin alueen työpaikkaliikenteestä suuntautuu muualle kuin Helsingin keskustan suuntaan. Kehä III:n suunnan poikittaiskäytävään kaavailtua pikaraitioyhteyttä ei ole listattu HLJ 2015 -luonnoksessa vuosina

2026–2040 toteutettaviin hankkeisiin. Vaarana on, että sen toteuttaminen siirtyy hyvin pitkälle.

Liityntäpysäköinnillä on suuri merkitys koko seudun liikennejärjestelmälle. Maakuntakaavaan merkittyjen joukkoliikenteen vaihtopaikkojen lisäksi myös esim. Sakarinmäellä ja Majvikilla on suuri merkitys liityntä- ja vaihtopaikkana paitsi alueen asukkaille myös erityisesti Sipoon ja Porvoon suunnasta saapuville. Liikenteen vaihtopaikoilla on erityisen tärkeää huomioida liityntäpysäköinnin tarve, mikä korostuu tarkemmassa suunnittelussa.

Ylijäämämaiden loppusijoitukseen varatut alueet

Östersundomin alueelle on 2. vaihemaakuntakaavassa esitetty kolme vaihtoehtoista ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattua EJ3-alueita. Varautuminen maamassojen hallintaan on tarpeellista, ja on perusteltua osoittaa alueet maakuntakaavatasolla.

Yksi EJ3-alueista sijoittuu Hältingträsk-lammen valuma-alueelle. Louheen ja puhtaiden ylijäämämaiden käsittelyllä, varastoinnilla ja loppusijoituksella olisi todennäköisesti kielteisiä vaikutuksia herkkään suolampeen. Hältingträsk on tällä hetkellä erinomaisessa ekologisessa tilassa ja myös sen hygieeninen laatu on erinomainen. Östersundomin alueen suolammet ovat ainutlaatuisia eikä vastaavia ole Helsingin muilla alueilla.

Ylijäämämaiden loppusijoitusalueen ympäristövaikutusten arvioinnissa ja valinnassa tulee painottaa erityisesti vaikutuksia valuma-alueisiin. Lisäksi tulee huomioida asuin- ja virkistysalueille sekä itse toiminnasta että liikenteestä aiheutuvat haitat.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja (luonto), puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi
Suvi Haaparanta (liikenne), ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 9.2.2015

HEL 2015-000487 T 10 03 00

Kaupunginhallitus on pyytänyt kaupunginmuseon - Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausuntoa Uudenmaan 2.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

vaihemaakuntakaavaehdotuksesta, joka koskee Östersundomin aluetta. Kaupunginmuseo arvio kaavaehdotusta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Maakuntakaavaa laaditaan samanaikaisesti Helsingin, Vantaan ja Sipoon valmisteleman yhteisen yleiskaavan sekä Sibbesborgin osayleiskaavan kanssa. Östersundomin alue on pääkaupunkiin liittyvä maaseutumainen ja lähes rakentamaton alue, joka muuttuu tulevien vuosikymmenten aikana tiiviiksi, kaupunkimaiseksi joukkoliikennekaupungiksi.

Kaavaehdotuksen selostuksessa tuodaan esiin, miten rakentaminen muuttaa kulttuuriympäristöä merkittävästi. Taajamarakenteen tiivistäminen ja täydentäminen ja liikennejärjestelmän toteuttaminen edellyttää erityistä yhteensovittamista kulttuuriympäristö- ja maisema-arvojen kanssa. Kulttuuriympäristöjen merkitys ympäristöä rikastavana ja lisäarvoa tuovana elementtinä välittyy selostuksesta.

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (Rky-2009) ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt (Missä maat on mainiommat. Uudenmaan kulttuuriympäristöt 2012) on otettu kaavaehdotuksessa asianmukaisesti huomioon kaavamääräyksissä ja karttamerkintöinä. Liitekartalla on esitetty kiinteät muinaisjäännökset, kiinteät vedenalaiset muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet.

Östersundomin alueen maakuntakaavan alueelle on osoitettu neljä RKY 2009- kohdetta tai aluetta: Östersundomin kulttuurimaisema on kaupungin laidalla yhtenäisenä säilynyt kartano- ja viljelymaisema. Se käsittää Östersundomin kartanon, kappelin ja Björkuddenin huvilan. Selostuksessa ei ole mainittu I maailmansodan linnoitteita, jotka sisältyvät kiinteisiin muinaisjäännöksiin ja sijaitsevat RKY 2009 alueella.

Alueilla, joille on osoitettu päällekkäin sekä käyttötarkoitus aluevarausmerkinnällä että erityisominaisuustieto kulttuuriympäristörasterilla, yksityiskohtaisemman suunnittelun tehtävänä on arvioida ja sovittaa yhteen käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö ja kulttuuriympäristön arvot.

Vaikutuksia on selvitetty ja niitä tuodaan esille eri näkökulmista. Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeät alueet tukevat arvokkaiden maisemien ja kulttuurikohteiden säilymistä ja vaalimista muun yhdyskuntarakenteen muutos- ja rakentamispaineissa. Valtakunnalliset sekä maakunnalliset selvitykset ja inventoinnit parantavat mahdollisuuksia tunnistaa kulttuuriympäristöjen keskeiset ominaispiirteet ja ottaa ne huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Vaikutusten arvioinnissa on tuotu esiin myös tavoitteiden ristiriitaisuuksia. Arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja tiivistettävien alueiden ja uusien liikenneyhteyksien välillä tulee olemaan keskenään ristiriitaisia maankäyttötavoitteita.

Rakentamisella on merkittäviä vaikutuksia maisemaan, kun maaseutumainen maisema muuttuu osaksi kaupunkirakennetta. Hyvällä suunnittelulla arvokkaat kulttuuriympäristöt voivat tulla osaksi kaupunkirakennetta ja rikastuttaa sitä. Uusi rakentaminen voi luoda myös hyviä reunavyöhykkeitä vanhoille kulttuuriympäristöille. Kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet voivat toimia osana ekologista verkostoa. Talouden ja elinkeinojen kannalta kulttuuriympäristöt voivat toimia erilaisten toimintojen mahdollistajina. Vaikutusten arvioinnissa tuodaan myös esiin, miten kulttuuriympäristöt vahvistavat myös paikallisidentiteettiä ja yhteisöllisyyttä.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 05.02.2015 § 59

HEL 2015-000487 T 10 03 00

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Maakuntakaavaehdotus vastaa Helsingin osalta pääosin nähtäville asetettavaa Östersundomin yhteisen yleiskaavan ehdotusta. Maakuntakaavaehdotus antaa siten mahdollisuudet kehittää Östersundomin alue monipuoliseksi ja vetovoimaiseksi sekoittuneen yhdyskuntarakenteen ja hyvän julkisen liikenteen palvelun alueeksi meren ja Sipoonkorven laajan metsäalueen välissä.

Maakuntakaavoituksessa on viime aikoina pyritty entistä strategisempaan suunnitteluun, jossa korostuu halutun kehityssuunnan kannalta tärkeiden tekijöiden korostaminen ja perinteisen tarkan aluevaraus suunnittelun vähentäminen. Lautakunta pitää suuntaa oikeana. Östersundomin maakuntakaavaehdotus on kuitenkin laadittu turhan tarkoilla aluevarausmerkinnöillä. Erityisesti pienten, enintään muutamien kymmenien hehtaarin kokoisten tai leveydeltään vain muutamaa karttaviivan leveyttä (100 - 200 metriä) vastaavien aluevarausten merkitseminen ei maakuntakaavan mittakaavassa ole

perusteltua, vaan ne tulisi merkitä joko symbolimerkinnöin tai jättää alemmissa tarkemmissa kaavoissa ratkaistaviksi.

Lautakunta esittää edellä mainitun lisäksi maakuntakaavaehdotuksen tarkentamista seuraavasti:

- Östersundomin keskuksen siirtäminen Östersundomin kaavaillun metroaseman paikalta Sakarinmäen liikenteelliseen solmukohtaan selkeyttää alueen yhdyskuntarakennetta ja vähentää alueen sisäistä liikennettä. Koska kyseessä on 70 000 asukkaan keskus, sen liikerakennusoikeuden rajaaminen enimmäismitoituksella (100 000 k-m²) ei ole perusteltua. Enimmäismitoitus tulevassa keskustassa rajoittaa kaupan yksiköiden lukumäärää, vaikeuttaa uusien yritysten markkinoille tuloa ja haittaa siten kuluttajia hyödyntävien kilpailuasetelmien synnyttämistä.
- Kehä III:n ja Itäväylän risteykseen syntyy merkittävä joukkoliikenteen vaihtoasema (metro/pikaraitiotie/linja-auto) ja edellytykset erittäin toimivalle kauppakeskittymälle, joka mahdollistaa myös päivittäistavaroiden hankkimisen työmatkan ohessa. Tiiviisti rakennettava alue tulisi merkitä keskustatoimintojen alueeksi.
- Granö, josta Helsinki omistaa kaksi kolmannesta on alueen vetovoiman ja merellisen virkistykseen kannalta äärimmäisen tärkeä, koska pääosa mantereen rantaviivasta on esitetty luontoarvojensa vuoksi suojeltavaksi. Granö tulisi siksi yleiskaavaehdotuksen tavoin merkitä alueen asukkaita palvelevaksi virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alueeksi.
- RaideJokeri 3 on kaavaehdotuksessa merkitty päättymään Kehä III:n ja Itäväylän risteykseen. Merkintää tulee yleiskaavaehdotuksen lailla jatkaa Salmenkallion kautta sen päätepisteenä olevaan Vuosaaren satamaan. Merkitsemättä jäänyt osuus on erittäin merkittävä pyrittäessä lisäämään itäisen pääkaupunkiseudun julkisen liikenteen toimivuutta ja vetovoimaa.
- Rakennetut kulttuuriympäristöt tulisi maakuntakaavan mittakaavassa esittää vain symboleina.
- Luonnonsuojelu- ja Natura-alueiden osalta merkinnöissä tulisi erotella perustetut suojelualueet ja suojeltaviksi ehdotetut alueet.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Peter Haaparinne, toimistopäällikkö, puhelin: 310 31864

23.03.2015

Kaj/6

---

peter.haaparinne(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Kaj/7

§ 318

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 11 ja 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunkisuunnittelulautakunta 10.3.2015

asuntotuotantotoimisto

- toimitusjohtaja 16., 17. ja 18.3.2015

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.03.2015

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 285 - 290, 292 - 298, 299, 301 - 306, 309 - 318 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 291, 300, 307 ja 308 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

23.03.2015

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistystoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

23.03.2015

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Laura Rissanen

Marcus Rantala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaimossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 09.04.2015.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566